

11.12.2024

Kokousaika 11.12.2024 16:30 - 19:08

Kokouspaikka Kaupunginvaltuuston istuntosali, Aleksanterinkatu 20

Läsnä

Jäsenet

Vanhanen, Reetta	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Jalovaara, Ville	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Vartiainen, Juhana	pormestari
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
Ahde, Hilikka	saapui 16:36, poissa: 265 - 269 §
Ahmed, Mahad	
Alametsä, Alviina	poistui 17:08, poissa: osa 276 §, 277 - 284 §
Alanko-Kahiluoto, Outi	saapui 16:34, poissa: 265 §
Arajärvi, Pentti	saapui 18:27, poissa: 265 - 278 §, osa 279 §
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Castrén, Maaret	
Diarra, Fatim	saapui 16:58, poissa: 265 - 275 §, osa 276 §
Ebeling, Mika	
Gebhard, Elisa	
Grotenfelt, Nora	saapui 16:35, poissa: 265 - 267 §
Haatainen, Tuula	poistui 18:07, poissa: 279 - 284 §
Haglund, Mia	
Hakola, Juha	poistui 16:39, poissa: 271 - 284 §
Halla-aho, Jussi	
Harakka, Timo	
Harjanne, Atte	
Harkimo, Joel	
Hiltunen, Titta	
Holopainen, Mari	saapui 16:43, poissa: 265 - 270 §, osa 271 §
Honkasalo, Veronika	

11.12.2024

Huff, Shawn	
Hyttinen, Nuutti	
Jungner, Mikael	
Karhuvaara, Arja	
Kari, Emma	
Kauppila, Elina	
Kivekäs, Otso	
Kivelä, Mai	
Kopra, Pia	
Korpinen, Laura	poistui 16:39, poissa: 271 - 284 §
Koskela, Minja	
Lindgren, Minna	saapui 16:41, poissa: 265 §
Makkonen, Teija	
Malin, Petra	
Meri, Otto	saapui 18:19, poissa: 265 - 278 §, osa 279 §
Muttalainen, Sami	
Månsson, Björn	
Nevanlinna, Tuomas	
Niskanen, Dani	
Nuorteva, Johanna	
Packalén, Tom	
Pajula, Matias	
Pajunen, Jenni	
Pakarinen, Pia	
Pasanen, Amanda	
Peltokorpi, Terhi	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas	
Rautava, Risto	
Razmyar, Nasima	poistui 17:34, poissa: osa 277 §, 278 - 284 §
Ruuhonen-Lerner, Pirkko	
Rydman, Wille	
Sarkomaa, Sari	poistui 17:15, poissa: osa 277 §, 278 - 284 §
Sauri, Pekka	
Soininvaara, Osmo	
Suomalainen, Nina	poistui 16:39, saapui 18:38, poissa: 271 - 279 §, osa 280 §
Taipale, Ilkka	
Tuomioja, Erkki	
Wallgren, Thomas	poistui 16:39, poissa: 271 - 284 §
Valtonen, Elina	poistui 18:53, poissa: osa 282 §,

11.12.2024

	283 - 284 §
Vepsä, Sinikka Vesikansa, Sanna	saapui 17:22, poissa: 265 - 276 §, osa 277 §
Vierunen, Maarit Yanar, Ozan Ahsanullah, Tarik	varajäsen saapui 16:41, poissa: 265 - 270 §, osa 271 §
Apter, Ted Austero, Nita	varajäsen varajäsen saapui 16:41, poissa: 265 - 270 §, osa 271 §
Helal, Fardoos Korkkula, Vesa Koski, Marika	varajäsen varajäsen varajäsen saapui 18:07, poissa: 265 - 277 §
Kärkkäinen, Eeva Laaksonen, Heimo Laisaari, Johanna	varajäsen varajäsen varajäsen saapui 17:34, poissa: 265 - 276 §, osa 277 §
Niiranen, Matti Pasterstein, Dennis Paunio, Mikko Pennanen, Petrus Penttinen, Katri	varajäsen varajäsen varajäsen varajäsen varajäsen poistui 18:38, saapui 18:54, poissa: osa 280 §, 281 §, osa 282 §
Perunka, Sanna-Leena Rissanen, Laura	varajäsen varajäsen saapui 17:43, poissa: 265 - 276 §, osa 277 §
Sohrabi, Seida Strandén, Juhani	varajäsen varajäsen saapui 17:05, poissa: 265 - 276 §, osa 277 §
Tuomi-Nikula, Tuomas	varajäsen saapui 16:43, poissa: 265 - 270 §
Varjokari, Laura	varajäsen saapui 16:43, poistui 18:19, poissa: 265 - 270 §, osa 271 §, osa 279 §, 280 - 284 §

Nuorisoneuvoston edustajat

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin
+358 9 310 1641

Y-tunnus
0201256-6

11.12.2024

		265 - 278 §, osa 279 §, osa 280 §, 281 - 284 §
	Harry Bogomoloff	kaupunginvaltuuston 1. varapuheen- johtaja osa 279 §, osa 280 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Lauri Menna	johtava asiantuntija 265 - 276 §, osa 277 §, osa 280 §, 281 - 284 §
	Antti Peltonen	hallintomenettelypäällikkö osa 277 §, 278 - 279 §, osa 280 §

11.12.2024

Tid 11.12.2024 16:30 - 19:08

Plats Stadsfullmäktiges sessionssal, Alexandersgatan 20

Närvarande

Ledamöter

Vanhanen, Reetta	stadsfullmäktiges ordförande
Bogomoloff, Harry	stadsfullmäktiges I vice ordförande
Jalovaara, Ville	stadsfullmäktiges II vice ordförande
Vartiainen, Juhana	borgmästare
Arhinmäki, Paavo	biträdande borgmästare
Sazonov, Daniel	biträdande borgmästare
Sinnemäki, Anni	biträdande borgmästare
	anlände 16:36, frånvarande: 265 - 269 §
Ahde, Hilikka	
Ahmed, Mahad	
Alametsä, Alviina	avlägsnade sig 17:08, frånvarande: delvis 276 §, 277 - 284 §
Alanko-Kahiluoto, Outi	anlände 16:34, frånvarande: 265 §
Arajärvi, Pentti	anlände 18:27, frånvarande: 265 - 278 §, delvis 279 §
Asko-Seljavaara, Sirpa	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	
Castrén, Maaret	
Diarra, Fatim	anlände 16:58, frånvarande: 265 - 275 §, delvis 276 §
Ebeling, Mika	
Gebhard, Elisa	
Grotenfelt, Nora	anlände 16:35, frånvarande: 265 - 267 §
Haatainen, Tuula	avlägsnade sig 18:07, frånvarande: 279 - 284 §
Haglund, Mia	
Hakola, Juha	avlägsnade sig 16:39, frånvarande: 271 - 284 §
Halla-aho, Jussi	
Harakka, Timo	
Harjanne, Atte	
Harkimo, Joel	
Hiltunen, Titta	
Holopainen, Mari	anlände 16:43, frånvarande: 265 -

11.12.2024

	270 §, delvis 271 §
Honkasalo, Veronika Huff, Shawn Hyttinen, Nuutti Jungner, Mikael Karhuvaara, Arja Kari, Emma Kauppila, Elina Kivekäs, Otso Kivelä, Mai Kopra, Pia Korpinen, Laura	avlägsnade sig 16:39, frånvarande: 271 - 284 §
Koskela, Minja Lindgren, Minna Makkonen, Teija Malin, Petra Meri, Otto	anlände 16:41, frånvarande: 265 § anlände 18:19, frånvarande: 265 - 278 §, delvis 279 §
Muttalainen, Sami Månsson, Björn Nevanlinna, Tuomas Niskanen, Dani Nuorteva, Johanna Packalén, Tom Pajula, Matias Pajunen, Jenni Pakarinen, Pia Pasanen, Amanda Peltokorpi, Terhi Raatikainen, Mika Rantala, Marcus Rantanen, Tuomas Rautava, Risto Razmyar, Nasima	avlägsnade sig 17:34, frånvarande: delvis 277 §, 278 - 284 §
Ruohonen-Lerner, Pirkko Rydman, Wille Sarkomaa, Sari	avlägsnade sig 17:15, frånvarande: delvis 277 §, 278 - 284 §
Sauri, Pekka Soininvaara, Osmo Suomalainen, Nina	avlägsnade sig 16:39, anlände 18:36, frånvarande: 271 - 279 §, delvis 280 §

11.12.2024

Taipale, Ilkka Tuomioja, Erkki Wallgren, Thomas	avlägsnade sig 16:39, frånvarande: 271 - 284 §
Valtonen, Elina	avlägsnade sig 18:53, frånvarande: delvis 282 §, 283 - 284 §
Vepsä, Sinikka Vesikansa, Sanna	anlände 17:22, frånvarande: 265 - 276 §, delvis 277 §
Vierunen, Maarit Yanar, Ozan Ahsanullah, Tarik	ersättare anlände 16:41, frånvarande: 265 - 270 §, delvis 271 §
Apter, Ted Austero, Nita	ersättare ersättare anlände 16:41, frånvarande: 265 - 270 §, delvis 271 §
Helal, Fardoos Korkkula, Vesa Koski, Marika	ersättare ersättare ersättare anlände 18:07, frånvarande: 265 - 277 §
Kärkkäinen, Eeva Laaksonen, Heimo Laisaari, Johanna	ersättare ersättare ersättare anlände 17:34, frånvarande: 265 - 276 §, delvis 277 §
Niiranen, Matti Pasterstein, Dennis Paunio, Mikko Pennanen, Petrus Penttinen, Katri	ersättare ersättare ersättare ersättare ersättare avlägsnade sig 18:38, anlände 18:54, frånvarande: delvis 280 §, 281 §, delvis 282 §
Perunka, Sanna-Leena Rissanen, Laura	ersättare ersättare anlände 17:43, frånvarande: 265 - 276 §, delvis 277 §
Sohrabi, Seida Strandén, Juhani	ersättare ersättare anlände 17:05, frånvarande: 265 - 276 §, delvis 277 §
Tuomi-Nikula, Tuomas	ersättare

11.12.2024

		anlände 16:43, frånvarande: 265 - 270 § ersättare anlände 16:43, avlägsnade sig 18:19, frånvarande: 265 - 270 §, delvis 271 §, delvis 279 §, 280 - 284 §
Varjokari, Laura		
Ungdomsrådets företrädare		
Missi, Eino		ledamot i ungdomsrådet
Övriga		
Laisaari, Johanna		biträdande borgmästare
Ujula, Jukka-Pekka		kanslichef
Ahonen, Juha		sektorchef i kultur- och fritidssektorn
Jolkkonen, Juha		sektorchef i social-, hälsovårds- och räddningssektorn
Korhonen, Harri		tf sektorchef i fostrans- och utbildningssektorn
Randell, Mari		tf sektorchef i stadsmiljösektorn
Kivelä, Liisa		kommunikationsdirektör
Kühn, Markus		strategidirektör
Remes, Kirsi		förvaltningsdirektör
Saxholm, Tuula		finansdirektör
Peltonen, Antti		chef för förvaltningsförfarande
Hyttinen, Hannu		ledande stadssekreterare
Menna, Lauri		ledande sakkunnig
Nelskylä, Maria		stadssekreterare
Nyfors, Maria		stadssekreterare
Rämö, Suvi		stadssekreterare
Villeneuve, Anna		stadssekreterare
Kentala, Julianna		specialmedarbetare
Nuuttila, Eemil		specialmedarbetare
Rask, Heini		anlände 16:30, specialmedarbetare
Rissanen, Rosamari		specialmedarbetare
Salminen, Teresa		specialmedarbetare
Gunnelius, Tua		övertranslator
Vainiomäki, Kim		translator
Krogell-Magni, Pi		kommunikationschef
Hopeakunnas, Maisa		kommunikationsspecialist
Snellman, Johanna		kommunikationsspecialist
Ainola, Pilvi		förvaltningsexpert
Laakkonen, Sari		rättstjänstassistent

11.12.2024

Sakkunniga	Pakarinen, Rosa Selkiaho, Sanna	förvaltningsplanerare förvaltningsplanerare
Ordförande	Rönkkö, Mauno	specialplanerare
	Reetta Vanhanen	stadsfullmäktiges ordförande 265 - 278 §, delvis 279 §, delvis 280 §, 281 - 284 §
	Harry Bogomoloff	stadsfullmäktiges I vice ordförande dlevi 279 §, delvis 280 §
Protokollförare	Lauri Menna	ledande sakkunnig 265 - 276 §, delvis 277 §, delvis 280 §, 281 - 284 §
	Antti Peltonen	chef för förvaltningsförfarande delvis 277 §, 278 - 279 §, delvis 280 §

11.12.2024

§	Asia	
265	Asia/1	Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus Namnupprop, laglighet och beslutsförhet
266	Asia/2	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Val av protokolljusterare
267	Asia/3	Ilmoitus valtuustoryhmään liittymisestä Anmälan om anslutande till en fullmäktigegrupp
268	Asia/4	Kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen valinta Val av ledamot i stadsstyrelsen och ledamot i stadsstyrelsens näringslivssektion
269	Asia/5	Kaupunginhallituksen varajäsenen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen valinta Val av ersättare i stadsstyrelsen och ledamot i stadsstyrelsens koncernsektion
270	Asia/6	Kaupunginhallituksen varajäsenen valinta Val av ersättare i stadsstyrelsen
271	Asia/7	Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä Utredning om åtgärderna med anledning av utvärderingsberättelsen för år 2023
272	Asia/8	Eräiden vuoden 2024 talousarvioon sitovaksi merkittyjen määrärahojen ylittäminen ja toimintakatteen alittaminen Överskridning av vissa bindande anslag och underskridning av verksamhetsbidrag i 2024 års budget
273	Asia/9	Eräiden vuoden 2024 talousarvioon sitovaksi merkittyjen määrärahojen siirtäminen Överföring av vissa bindande anslag i 2024 års budget
274	Asia/10	Hallintosäännön muuttaminen, liikenne- ja tilahankkeiden käsittely sekä voimaantulevan rakentamislain edellyttämät muutokset Ändring av förvaltningsstadgan, behandling av trafik- och lokalprojekt och ändringar med anledning av den ikraftträdande bygglagen
275	Asia/11	Meilahden Mäntyte 14 asemakaavan muutos (nro 12840) Detaljplaneändring (nr 12840) för Tallvägen 14 i Mejlans
276	Asia/12	Jätkäsaaren Ahdinaltaan vesialueen asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12842)

11.12.2024

		Detaljplan och detaljplaneändring för Ahtibassängens vattenområde på Busholmen (nr 12842)
277	Asia/13	Länsi-Haagan asemakaavan muutos nro 12883 (sis. liikennesuunnitelman) Detaljplaneändring nr 12883 för Västra Haga (omfattar trafikplan)
278	Asia/14	Valtuutettu Laura Kolehmainen aloite sähköautojen latauksen ja sähkökulutuksen optimoimisesta Ledamoten Laura Kolehmainens motion om att optimera elbilars laddning och elkonsumtion
279	Asia/15	Valtuutettu Shawn Huffin aloite koulujen liikuntasalien avaamisesta iltapäiväkäyttöön seuroille Ledamoten Shawn Huffs motion om att öppna skolornas gymnastiksalar för föreningar under eftermiddagar
280	Asia/16	Valtuutettu Minna Lindgrenin aloite omalääkärimallista Helsingin terveyskeskuksiin Ledamoten Minna Lindgrens motion om en husläkarmodell vid Helsingfors hälsovårdscentraler
281	Asia/17	Valtuutettu Minja Koskelan aloite ympäristöarvojen kunnioittamisen valtavirtaistaminen Helsingin kaupungin päätöksenteossa Ledamoten Minja Koskelas motion om integrering av respekt för miljövärden i stadens beslutsfattande
282	Asia/18	Valtuutettu Pia Pakarisen aloite vanhemmuuden tuen mallin rakentamisesta Ledamoten Pia Pakarinens motion om att ta fram en modell för stöd i föräldraskapet
283	Asia/19	Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite Kaija Saariahon muistomerkistä Ledamoten Nasima Razmyars motion om ett minnesmärke över Kaija Saariaho
284	Asia/20	Kokouksessa jätetyt aloitteet Motioner inlämnade vid sammanträdet

§ 265

Nimenuoto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kaupunginvaltuusto totesi kokouksen kuntalaissa ja hallintosäännössä edellytetyssä järjestyksessä koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Nimenuoto ja estyneet

Esteilmoituksen jättäneiden tilalle oli kutsuttu seuraavat varavaltuutetut:

- Atte Kaleva, tilalle Seida Sohrabi
- Seija Muurinen, tilalle Heimo Laaksonen
- Mirita Saxberg, tilalle Matti Niiranen
- Mia Nygård-Peltola, tilalle Dennis Pasterstein
- Sini Korpinen, tilalle Ted Apter
- Eveliina Heinäluoma, tilalle Fardoos Helal
- Suldaan Said Ahmed, tilalle Vesa Korkkula
- Mari Rantanen, tilalle Mikko Paunio
- Eva Biaudet, tilalle Petrus Pennanen
- Laura Kolbe, tilalle Eeva Kärkkäinen
- Harry Harkimo, tilalle Sanna-Leena Perunka
- Otto Meri, tilalle Katri Penttinen
- Sanna Vesikansa, tilalle Tuomas Tuomi-Nikula

Nimenuudosta olivat poissa seuraavat valtuutetut:

- Outi Alanko-Kahiluoto
- Pentti Arajärvi
- Fatim Diarra
- Nora Grotenfelt
- Mari Holopainen
- Minna Lindgren
- Anni Sinnemäki
- Tuomas Tuomi-Nikula

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja heidän tilalleen tulevat varavaltuutetut, toimittaa nimenuudon sekä toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

11.12.2024

Asia/1

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

11.12.2024

Asia/2

§ 266

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin valtuutetut Mia Haglund ja Dani Niskanen sekä varalle valtuutetut Tuomas Rantanen ja Teija Makkonen.

Käsittely

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valtuutetut Mia Haglund ja Dani Niskanen sekä varalle valtuutetut Tuomas Rantanen ja Teija Makkonen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajiksi kaksi valtuutettua ja varatarkastajiksi kaksi valtuutettua.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.12.2024

Asia/3

§ 267

Ilmoitus valtuustoryhmään liittymisestä

HEL 2024-015978 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi liitteenä olevan ilmoituksen valtuutettu Mikael Jungnerin liittymisestä Kokoomuksen valtuustoryhmän jäseneksi ja edellä mainitun ryhmän ilmoituksen valtuustoryhmään hyväksymisestä.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ilmoitus 27.11.2024
- 2 Ilmoitus, täydennys 29.11.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 30 luvun 1 §:n mukaan valtuustotyöskentelyään varten valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä.

Hallintosäännön 30 luvun 2 §:n mukaan liittymisestä valtuustoryhmään ja siitä eroamisesta valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuustolle. Liittymisilmoitukseen on liitettävä asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Kaupunginvaltuustolle on annettu 29.11.2024 ilmoitus valtuustoryhmään liittymisestä sekä 27.11.2024 annettu asianomaisen ryhmän hyväksyntä ryhmään liittymiselle.

Esittelijä

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja

Lisätiedot

Pilvi Ainola, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 38460

11.12.2024

Asia/3

pilvi.ainola(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ilmoitus 27.11.2024
- 2 Ilmoitus, täydennys 29.11.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.12.2024

Asia/4

§ 268

Kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeino- jaoston jäsenen valinta

HEL 2024-014665 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- myönsi eron Minja Koskelalle kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsi Titta Hiltusen kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäseneksi kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 4.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Minja Koskelan (Vas.) 14.6.2023 § 135 jäseneksi kaupunginhallitukseen ja § 136 jäseneksi kaupunginhallituksen elinkeinojaostoon kahden vuoden toimikaudeksi. Minja Koskela on 4.11.2024 pyytänyt eroa edellä mainituista luottamustoimista ajankäytöllisistä syistä johtuen.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen jäsenet valtuutetuista ja varavaltuutetuista. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee elinkeinojaoston jäsenet kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 4.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Tarkastusvirasto
Kaupunginhallitus

Päätöshistoria

11.12.2024

Asia/4

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 733

HEL 2024-014665 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Minja Koskelalle kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Titta Hiltusen kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäseneksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

11.12.2024

Asia/5

§ 269

Kaupunginhallituksen varajäsenen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen valinta

HEL 2024-015982 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- myönsi Tuulia Pitkäselle eron kaupunginhallituksen varajäsenen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsi Minna Salmisen varajäseneksi (Elisa Gebhardin henkilökohtainen varajäsen) kaupunginhallitukseen
- valitsi Johanna Laisaaren jäseneksi ja Minna Salmisen hänen henkilökohtaiseksi varajäsenekseen kaupunginhallituksen konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Kaupunginvaltuusto valitsi yksimielisesti valtuutettu Elisa Gebhardin ehdotuksesta Minna Salmisen varajäseneksi kaupunginhallitukseen ja Johanna Laisaaren varsinaiseksi jäseneksi ja Minna Salmisen varajäseneksi konsernijaostoon kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 28.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Tuulia Pitkäselle eron kaupunginhallituksen varajäsenen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ varajäseneksi (Elisa Gebhardin henkilökohtainen varajäsen) kaupunginhallitukseen ja jäseneksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Tuulia Pitkäsen (SDP) 14.6.2023 § 135 varajäseneksi kaupunginhallitukseen ja § 137 jäseneksi kaupunginhallituksen konsernijaoston kesäkuussa 2023 alkavaksi toimikaudeksi. Tuulia Pitkänen on 28.11.2024 pyytänyt eroa edellä mainituista luottamustoimista muuttuneesta työtilanteestaan johtuen.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen jäsenet valtuutetuista ja varavaltuutetuista. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee konsernijaoston jäsenet kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

11.12.2024

Asia/5

Liitteet

1 Eroilmoitus 28.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Tarkastusvirasto
Kaupunginhallitus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 761

HEL 2024-015982 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Tuulia Pitkäselle eron kaupunginhallituksen varajäsenen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ varajäseneksi (Elisa Gebhardin henkilökohtainen varajäsen) kaupunginhallitukseen ja jäseneksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

11.12.2024

Asia/6

§ 270

Kaupunginhallituksen varajäsenen valinta

HEL 2024-015785 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto

- myönsi Dani Niskaselle eron kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsi Atte Kalevan varajäseneksi (Maarit Vierusen) henkilökohtainen varajäsen) kaupunginhallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

Kaupunginvaltuusto valitsi yksimielisesti valtuutettu Maarit Vierusen ehdotuksesta Atte Kalevan kaupunginhallituksen varajäseneksi kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 25.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto

11.12.2024

- myöntää Dani Niskaselle eron kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ varajäseneksi (Maarit Vierusen henkilökohtainen varajäsen) kaupunginhallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Dani Niskasen (Kok.) 11.09.2024 § 167 varajäseneksi kaupunginhallitukseen kahden vuoden toimikaudeksi. Dani Niskanen on 25.11.2024 pyytänyt eroa kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajan luottamustoimen vuoksi.

Kaupunginhallituksen jäsen ei ole vaalikelpoinen tarkastuslautakuntaan. Tarkastuslautakunnan jäsenen vaalikelpoisuuden menettämisen käsittely raukeaa kaupunginvaltuuston myönnettyä eron kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun 2 §:n mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen jäsenet ja varajäsenet valtuutetuista ja varavaltuutetuista.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

11.12.2024

Asia/6

1 Eroilmoitus 25.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Tarkastusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 762

HEL 2024-015785 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Dani Niskaselle eron kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ varajäseneksi (Maarit Vierusen henkilökohtainen varajäsen) kaupunginhallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

§ 271

Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto merkitsi tiedoksi esityslistan liitteenä olevan selvityksen vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus sekä asianomaiset lautakunnat antoivat toukokuussa lausunnot tarkastuslautakunnalle vuoden 2023 arviointikertomuksessa esitetyistä toimenpidesuosituksista ja -kehotuksista. Näissä lausunnoissa esitettiin, mihin toimenpiteisiin kaupunginkanslian ja toimialojen oli tarkoitus ryhtyä arviointikertomuksen johdosta.

Kaupunginvaltuusto päätti 19.6.2024 tarkastuslautakunnan ehdotuksen mukaisesti merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2023 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lautakuntien lausunnot sekä kehotti kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2024 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat tahot ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta.

Toimenpiteet, joihin kaupunginkanslia ja toimialat ovat ryhtyneet arviointikertomuksen esitettyjen toimenpidesuosittelusten ja -kehotusten johdosta, on koottu liitteenä olevaan selvitykseen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunginkanslia
Tarkastusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 759

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi esityslistan liitteenä olevan selvityksen vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

25.11.2024 Pöydälle

27.05.2024 Ehdotuksen mukaan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

11.12.2024

20.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 19.06.2024 § 125

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

1. merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelle 2023 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lautakuntien lausunnot,
2. kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2024 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta,
3. merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2023,
4. hyväksyä tilintarkastuksessa esitetyn perusteella tilinpäätöksen ja
5. myöntää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä esitetyn perusteella vastuuvapauden tilikaudelta 2023 kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille.

Käsittely

19.06.2024 Ehdotuksen mukaan

Kaupunginvaltuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksesta käsittelyjärjestyksen, jonka mukaisesti esityslistan asiakohdat 6 ja 7 käsitellään yhdessä.

Esittelijä

Tarkastuslautakunta

11.12.2024

Lisätiedot

Timo Cantell, arviointipäällikkö, puhelin: 09 310 73362

timo.cantell(a)hel.fi

Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: 09 310 36580

arto.ahlqvist(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 04.06.2024 § 53

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että tämä päättäisi:

- merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelle 2023 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lautakuntien lausunnot,
- kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2024 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta,
- merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2023,
- hyväksyä tilintarkastuksessa esitetyn perusteella tilinpäätöksen ja
- myöntää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä esitetyn perusteella vastuuvapauden tilikaudelta 2023 kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille.

16.04.2024 Ehdotuksen mukaan

09.04.2024 Ehdotuksen mukaan

12.09.2023 Ehdotuksen mukaan

09.05.2023 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja

Timo Terävä

Lisätiedot

Timo Cantell, arviointipäällikkö, puhelin: 09 310 73362

timo.cantell(a)hel.fi

Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: +358931036580

arto.ahlqvist(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 28.05.2024 § 310

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi vuoden 2023 arviointikertomuksesta tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

Kaupunki uudistuksen eteneminen (arviointikertomus s. 53-56)

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetaan kaupunki uudistuksen etenemisestä: Onko kaupunki uudistuksen tavoitteita muun muassa alueiden täydennysrakentamisesta ja houkuttelevuuden lisääntymisestä edistetty? Pääosin kyllä, mutta kaupunki uudistus on vielä alkuvaiheessa, joten suuria vaikutuksia ei ole vielä nähtävissä.

Kaupunki ympäristölautakunta:

- Kaupunki uudistusalueiden investointitasot ovat tulevina vuosina nousemassa selvästi ja edistysaskeleita alueiden uusiutumiseen on oletettavissa. Huolimatta etenkin yleisille alueille osoitetuista investoinneista, nykyisten kaupunki uudistusalueiden lähivuosien kokonaisinvestoinnit ovat kaikkien edelleen vähäisiä, mikäli niitä verrataan esikuvana olleen Myllypuron investointeihin. Tarkoituksena on kiinnittää asiaan enemmän huomiota investointien suunnittelussa ja ohjelmoinnissa.
- Toinen oleellinen tekijä onnistuneen kaupunki uudistuksen taustalla on oikein kohdennettu asuntotuotanto. Käytännössä tämä tarkoittaa omistukseen perustuvia asumismuotoja.
- Kaupunki uudistuksen tavoitteena on rakentaa alueille kolmannes lisää asuntoja vuoteen 2035 mennessä hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa samalla tasapainottaen. Tällä hetkellä alueilla ei ole riittävä kysyntää omistusasumiselle, eikä uutta tarkoituksenmukaista asuntokantaa synny vain kaavoituksen keinoin. Tonttien myynnin mahdollistamisesta on tehty päätös määräaikaaisesti kaupunginhallituksessa. Alueiden houkuttelevuutta tulisi nostaa myös muilla toimenpiteillä. Alueen houkuttelevuutta voidaan pyrkiä lisäämään mahdollistamalla tonttien myynti, mutta lisäksi tarvittaisiin panostuksia alueiden saavutettavuuteen sekä etenkin palvelutarjontaan, kulttuurielämään ja kouluihin.
- Yritysten toimintaedellytyksiä haastaa alhainen väestötiheys ja siten palvelukysynnän ja ostovoiman puute, sekä osin myös heikot kulkuyhteydet ja liiketilojen soveltumattomuus ja laatu. Yritysten toimintaedellytysten katsotaan edistyvän parhaiten alueiden asuntokantaa kasvattamalla.
- Arviointikertomuksessa todetaan (s. 55), että kaupunkirakenteen houkuttelevuuden parantuminen voi nostaa liiketilojen vuokratasoja, vaikeuttaen yritysten toimintaedellytyksiä. Tämä näkemys on osit-

tain virheellinen. Mikäli alueen houkuttelevuus parantuu, yritysten toimintaedellytykset parantuvat ja niiden tuottavuus ja vuokranmaksukyky kasvaa, mikä johtaa liikeloiden vuokratasojen nousuun. Yritystoiminnan yleiset olosuhteet siis parantuvat, vaikka yksittäiset yritykset eivät pystyisikään tilanteeseen sopeutumaan. Vastaavasti omistusasuntojen hintataso kertoo alueen houkuttelevuudesta asumiseen.

- Kaupunkiuudistuksen etenemiseen liittyen kaupunkiympäristölautakunta toteaa myös, että toimialalla on tunnistettu tarve perustaa uusi tehtävä, jossa koordinoidaan kaupunkiuudistusta ohjelmallisesti ja kokonaisvaltaisesti asemakaavoituksen, yleisten alueiden suunnittelun ja investointien sekä maapoliittisten toimenpiteiden ohjelmoinnin sekä ylläpidon osalta. Perustettavan tehtävään sisältyy myös kaupunkiuudistukseen sisältyvien kehittämismahdollisuuksien markkinointi tekemällä niitä näkyväksi yhdessä paikallisyhteisöjen, investoijien ym. sidosryhmien kanssa. Tehtävässä toimiva henkilö tulee tekemään tiivistä yhteistyötä myös muiden toimialojen ja kaupunginkanslian kanssa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee edistää yritystoimintaa kaupunkiuudistusalueilla ja huolehtia siitä, että yritysten toimintaedellytykset paranevat, kun kaupunkiuudistusalueita kehitetään.

Kaupunkiympäristölautakunta:

- Kaupunkiuudistusalueilla jatketaan määrätietoisesti alueiden viihtyvyyden ja houkuttelevuuden parannustoimenpiteitä sekä niiden myötä asuntokannan kasvattamista ja monipuolistamista. Näin luodaan alueille kysyntää esimerkiksi yksityisille palveluille. Liikeloiden rakentuminen pyritään varmistamaan erityisesti asemanseuduilla ja keskeisillä paikoilla.
- Kaupunki hallinnoi kaupunkiuudistusalueilla suurta määrää Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) kiinteistöjen liiketiloja, jotka ovat pääosin tyhjiällä tuottaen kaupungille tappioita. Olemme jo yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa helpottamassa tyhjien tilojen väliaikaista käyttöä esimerkiksi kulttuurielämän tarpeisiin. Mutta olisi tärkeää löytää myös muita keinoja minimoida Hekan kiinteistöissä olevien tyhjien liiketilojen määrää.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin (arviointikertomus s. 58-61)

Tarkastuslautakunta totesi, kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulisi varmistaa, että Kauppakartanonkadun alueen yhteiskalliosuoja rakennetaan suunnitelmien mukaisesti.

Kaupunkiympäristölautakunta:

- Kaupakartanon alueen yhteiskalliosuojan hankesuunnitelman laatiminen on käynnistynyt. Yhteiskalliosuojan rakentaminen etenee suunnitellun aikataulun mukaisesti.

Kävely- ja pyöräilyväylien talvikunnossapito (arviointikertomus s. 63-67)

Tarkastuslautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimialan tulisi

- varmistaa, että toimivan talvikunnossapidon edellytykset huomioidaan maankäytön suunnittelussa
- toteuttaa toimenpiteitä, jotka edistävät talvipyöräilijöiden osuuden kasvattamista ja tyytyväisyyttä pyöräilyväylien talvihoitoon tavoitteiden mukaisesti
- varmistaa, että kaikkia talvikunnossapidon urakoitsijoita kohdellaan yhdenvertaisesti urakoiden sanktioinneissa
- kehittää kannustimia, jotta urakoitsijat suorittavat työnsä vaatimusten mukaisesti.

Kaupunkiympäristölautakunta:

- Maankäytön suunnittelussa ja siihen liittyvissä ohjeistuksissa huomioidaan talvikunnossapidon edellytykset kuten riittävien tilojen varraaminen talvihoitotoimenpiteille sekä riittävä lumenvastaanottokapasiteetti.
- Yhteistyötä lumen käsittelyn kehittämisessä kunnossapitoyksikön, asemakaavoituksen ja liikenne- ja katusuunnittelun kesken jatketaan ja lumenhallinnan kehittämisen hankekokonaisuutta toteutetaan.
- Pyöräliikenteen kehittämisohjelman toimenpiteiden toteuttamista jatketaan ja poikkihallinnollista sitoutumista tavoitteiden toteuttamiseen vahvistetaan, jotta ympärivuotisen pyöräliikenteen osuutta saadaan kasvatettua ja tyytyväisyyttä pyöräilyväylien talvihoitoon lisättyä.
- "Urakkasopimusten ohjaus talvihoidon osalta" -ohjeistusta noudatetaan näin varmistuen talvikunnossapidon urakoitsijoiden yhdenvertainen kohtelu urakoiden sanktioinneissa.
- Urakkasopimusten kannustimia kehitetään. Sopimuksia johdetaan ja valvotaan niin, että urakoitsijat suorittavat työnsä vaatimusten mukaisesti.
- Toimiala pyrkii varmistamaan riittävät resurssit toimenpiteiden toteuttamiseen.

Huumekuolemien ehkäisy päihdepalveluissa (arviointikertomus s. 74-77)

Tarkastuslautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimialan tulisi yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa varmistaa, että päihdepalveluiden käytettävissä on riittävästi soveltuvia tiloja, jotta lainmukaiset päihdepalvelut voidaan järjestää.

Kaupunkiympäristölautakunta:

- Päihdepalvelujen sijainnin tulee olla keskeinen, mutta toiminta ei saisi aiheuttaa haittaa alueen asukkaille eikä yrityksille. Tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaisesti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan on toimitettava tarvittavista tiloista tarvekuvaus kaupunkiympäristön toimialan Tilat-palveluun. Tarvekuvauksen pohjalta Tilat-palvelu selvittää vaihtoehtoiset ratkaisut tilatarpeen tyydyttämiseksi.
- Jotta voidaan varmistaa, että päihdepalveluiden käytössä on riittävästi kulloisenkin tarvekuvauksen reunaehdot täyttäviä soveltuvia tiloja, kaupunkiympäristön toimialalla tarkastellaan osana tilaverkko-työtä alueella sijaitsevia
 - omia tyhjiä tai vapautumassa olevia tiloja
 - yksityisen sektorin tarjolla olevia tiloja
 - vapaita reunaehdot täyttäviä tontteja
 - mahdollisuutta kaavoittaa uutta tonttia.

Lainmukaisten päihdepalveluiden järjestämiseen liittyvien soveltuvien tilojen löytymiseksi kaupunkiympäristön toimiala ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tekevät yhteistyötä.

Samalla lautakunta päätti, että sille tulisi tuoda budjettilausuntoon mennessä lisäselvitys koskien kävely- ja pyöräilyväylien talvikunnossapitoa käsittelevää vastausta. Selvityksessä kuvataan kunkin vastauksessa kuvatun toimenpiteen osalta 1) mikä on ollut tilanne talvella 23-24 ja aiempina 20-luvun talvina, 2) mitä lisätoimia ollaan ottamassa käyttöön koskien talvea 24-25 ja 3) mille tasolle tai mihin tilanteeseen näillä toimin odotetaan päästävän.

Käsittely

28.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään lausuntoehdotukseen: "Samalla lautakunta päättää, että sille tulee tuoda budjettilausuntoon mennessä lisäselvitys koskien kävely- ja pyöräilyväylien talvikunnossapitoa käsittelevää vastausta. Selvityksessä kuvataan kunkin vastauksessa kuvatun toimenpiteen osalta 1) mikä on ollut tilanne talvella 23-24 ja aiempina 20-luvun talvina, 2) mitä lisätoimia ollaan ottamassa käyttöön koskien talvea 24-25 ja 3) mille tasolle tai mihin tilanteeseen näillä toimin odotetaan päästävän."

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

21.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Sillanpää, ts. talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 09 310 36211
maria.sillanpaa(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 21.05.2024 § 112

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon tarkastuslautakunnalle vuoden 2023 arviointikertomuksesta:

"Lapsiperheiden sosiaaliohjaus

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee

- varmistaa riittäväillä toimenpiteillä, että lapsiperheiden palvelujen henkilöstön saatavuus turvataan

- kehittää lapsiperheiden palveluja kokonaisuutena siten, että turvataan asiakkaiden pääsy palvelutarpeensa mukaisiin palveluihin, kuten neuropsykiatriseen valmennukseen

- lisätä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen tunnettavuutta erityisesti kouluikäisille ja vieraskielisille perheille, jotta tukea tarvitsevat perheet osaavat hakeutua ja pääsevät palveluiden piiriin varhaisessa vaiheessa

- selkeyttää palvelutarpeen arviointien työnjakoa lapsiperheiden sosiaaliohjauksen sekä lastensuojelun ja perhesosiaalityön välillä

- varmistaa, että lapsiperheiden sosiaaliohjauksessa voidaan keskittyä perustyöhön kehittämisestä ja organisaatiouudistuksista huolimatta.

Lapsiperheiden palvelujen henkilöstön saatavuuden turvaaminen

Sosiaaliohjaajien vakansseista on täytettynä 74 vakanssia 79 vakanssista (huhtikuu 2024), ja avoimien tehtävien osalta rekrytointi on kes-

ken. Henkilöstön pitovoimaan kiinnitetään erityistä huomiota muutostilanteessa, jossa lapsiperheiden sosiaaliohjaus ja kotipalvelu liitetään uuteen perustettavaan yksikköön 1.9.2024 alkaen. Uuden yksikön tavoitteena on vahvistaa lapsiperheiden palvelujen saatavuutta ja oikea-aikaisuutta.

Sosiaaliohjaajien rekrytoinneissa pätevien ja sopivien hakijoiden määrä on laskenut. Vuonna 2024 avoimiin tehtäviin on ollut 3–12 kelpoista hakijaa, kun tammi-maaliskuussa 2023 hakijoita oli 6-12. Rekrytointiprosessia on pyritty parantamaan aktiivisella yhteydenpidolla hakijoihin, haastattelutilanteita kehittämällä sekä kiinnittämällä huomiota jälkimarkkinointiin ja vahvistamalla hyvää työnantajakuvaa. Työnhakijat ovat antaneet rekrytointiprosessista hyvää palautetta, mutta hakijoilla on saattanut olla useampia työnhakuja vireillä, ja he ovat päätyneet valitsemaan toisen tarjotun työn. Yhteistyötä ammattikorkeakoulujen kanssa jatketaan ja tarjotaan edelleen käytännön harjoittelupaikkoja sosionomiopiskelijoille.

Sosiaaliohjauksen alayksikössä on otettu aktiivisesti vastaan työkokeilijoita sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta sekä Helsingin kaupungin muilta toimialoilta. Heille on räätälöity sopivia työtehtäviä, jotka vastaavat sekä työntekijän että työyksikön toiminnan tarpeisiin.

Sosiaaliohjaajan laaja-alaista tehtäväkuvaa on tarpeen selkiyttää ja työhyvinvointia vahvistaa vahvalla asiakastyön tuella. Asiakasperheiden haasteet lapsiperheiden sosiaaliohjauksessa ovat monimutkaistuneet. Työntekijöille on jatkossakin turvattava riittävä tuki lähiesihenkilötyön ja työnhajauksen muodossa. Tärkeäksi tunnistetaan myös, että lähiesihenkilöillä on riittävä tuki moniammatillisen tiimin vetämiseen.

Asiakkaiden pääsy neuropsykiatriseen valmennukseen

Neuropsykiatrista valmennusta tarjotaan tällä hetkellä 5–10 käynnin yksilövalmennuksena sekä ryhmämuotoisena Ihmeelliset vuodet -ryhmänä. Neuropsykiatriseen valmennukseen pääsyn nopeuttamiseksi pilotoidaan keväällä 2024 viiden kerran teemaryhmiä, jotka kohdentuvat tiettyyn tuen tarpeeseen, esimerkiksi lapsen ruutu-aikaan, siirtymätilanteisiin, vuorokausirytmiiin tai läksyjen tekemiseen. Ryhmätapaamiset toteutetaan Teamsillä, minkä lisäksi sosiaaliohjaaja tekee perheeseen kotikäynnin. Mikäli ryhmä ei ole riittävä tuki, perheelle tarjotaan tarpeen mukaan yksilöllistä valmennusta. Ryhmän tavoitteena on vastata yhtäaikaaisesti useamman asiakkaan samankaltaiseen rajattuun palvelutarpeeseen ja mahdollistaa vertaistukea asiakkaille. Ryhmien avulla arvioidaan pystyvän jonkin verran nopeuttamaan palveluun pääsyä.

Neuropsykiatrisen valmennuksen palvelua on kehitetty vuosina 2022–2023 yhteistyössä lasten erityisvastaanottojen kanssa. Lasten erityis-

vastaanotot on Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lastenpsykiatriseen ja lastenneurologiseen toimintaan keskittyvä yksikkö. Neuropsykiatrista valmennusta on tarjottu perheille, joissa lapsella on tutkimus-/arviointijakso meneillään lasten erityisvastaanotoilla tai lapsella ja perheellä on ollut jatkotuen tarvetta lasten erityisvastaanottojen tai neuropsykologin arvion/hoidon jälkeen. Vuoden 2024 aikana valmennusta tullaan laajentamaan myös perheille, joissa lapsen neuropsykiatrinen hoito on perusterveydenhuollossa tai erikoissairaanhoidossa. Palvelun myöntämisen edellytyksenä on vanhempien motivaatio ja riittävät voimavarat viikoittaiseen noin kolmen kuukauden mittaiseen työskentelyyn. Tämä tulee arvion mukaan kasvattamaan asiakasmäärää sekä odotusaikoja.

Nepsy-tiimiin siirretään 1.9.2024 alkaen kaksi suunnitelmallisen sosiaaliohjauksen vakanssia, ja tiimi saa oman johtavan sosiaaliohjaajan. Tämän jälkeen tiimissä on 11 sosiaaliohjaajan ja 1 johtavan sosiaaliohjaajan vakanssia. Tämä on merkittävä lisäys aikaisempaan, sillä vuoden 2023 alussa vakansseja oli 4.

Alkuvuonna 2024 neuropsykiatrisen valmennuksen asiakasmäärä oli 92 lasta (01–03/2023: 39). Palveluun pääsyä odottaa tällä hetkellä 75 lasta. Arvion mukaan nykyisellä resurssilla ei pystytä vastaamaan riittävästi lisääntyvään palvelukysyntään. Haasteena ovat tiimin verrattain pieni koko, henkilöstön luonnollinen ajoittainen vaihtuvuus sekä henkilöstön koulutusvaateena tehtävään oleva nepsy-valmentajakoulutus. Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen neuropsykiatrien valmennus on osa nepsy-palvelupolkua, jota parhaillaan kehitetään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yhteisenä työnä.

Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen tunnettuuden lisääminen vieraskielisille perheille

Lapsiperheiden sosiaaliohjauksessa on käynnistetty yhteisvastaanotot neuvolan terveydenhoitajien kanssa. Yhteisvastaanotoilla tarjotaan vieraskielisille perheille ohjausta ja neuvontaa sekä tukea lapsen kielen kehitykseen kannustamalla vanhempia puhumaan lapselle omaa äidinkieltään. Pilotointi on käynnissä kolmen neuvolan alueella (Itäkeskus, Jakomäki, Suutarila), ja palvelun mahdollisesta laajentamisesta tehdään päätös syksyn 2024 aikana.

Lapsiperheiden sosiaaliohjaus on pilotoinut yhdessä lasten puheterapian kanssa ryhmävastaanottoa somalinkielisille perheille, jotka odottavat aikaa puheterapiaan. Ryhmässä tuetaan lapsen kielen kehitystä, varhaista vuorovaikutusta sekä annetaan palveluohjausta.

Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja lasten erityisvastaanottojen kanssa on toteutettu kaksi kolmen kerran vanhemmuusryhmää somalinkielisille vanhemmille.

Yhteistyössä sosiaaliohjauksen ja neuvolatoiminnan kanssa on suunniteltu ensi syksylle kuuden kuukauden ikäisen lapsen neuvolakäynti vieraskielisille perheille Itäkadun neuvolassa, jossa perheille kerrotaan lapsiperheiden palveluista. Myös Kampin neuvolassa on suunnitteilla englanninkielinen kuuden kuukauden ikäisen lapsen neuvolakäynti. Lisäksi sosiaaliohjaus toteuttaa ohjaus- ja neuvontakäyntejä varhaiskasvatuksen ja koulun sekä terveydenhuollon pyynnöstä.

Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen tunnettuuden lisääminen kouluikäisten lasten perheille

Perhekeskuksen palvelujen, mukaan lukien lapsiperheiden sosiaaliohjaus, esittelymateriaalia parannetaan ja valmistellaan yhteistyöryhmässä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimijoiden kanssa. Tavoitteena on parantaa perhekeskuspalvelujen tunnettavuutta ja ohjausosastosta opettajien ja oppilashuollon keskuudessa. Yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimijoiden kanssa pyritään löytämään koulun toimijoille toimivat tiedotuskanavat.

Huhtikuussa toteutettiin lapsiperhetoimijoille Lasten mielenterveyden ja kehityksen tunnistamisen ja tukemisen torstai-info, jossa aiheena oli lapsiperheiden palvelujen ohjaus ja neuvonta sekä lapsiperheiden sosiaaliohjaus. Esihenkilöiden ja työntekijöiden toimesta tullaan osallistumaan tarkoituksenmukaisiin kouluikäisten lasten verkostoihin, joissa sosiaaliohjauksen tunnettavuutta voidaan lisätä. Lapsiperheiden sosiaaliohjaus ja perheneuvola osallistuvat työryhmyöhön ja yhteistyömallin kehittämiseen koskien koulupoissaoloja yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja lastensuojelun kanssa.

Palvelutarpeen arviointien työnjaon selkiyttäminen

Asiakkaaksitulon ja palvelutarpeen arvioinnin kehittämistyötä ja sen johtamista tulee jatkossa tehdä koko lapsiperheiden palvelutehtävän kokonaisuus huomioiden, mukaan lukien kasvatusta ja perheneuvontaa sekä perhesosiaalityötä. Asiaa kehitetään parhaillaan osana lapsiperheiden kotipalvelu ja sosiaaliohjaus -yksikön valmistelua.

Kehittämistyössä on tarpeen arvioida mahdollisimman selkeä toimintatapa sosiaalihuoltolain 35 §:n mukaisten yhteydenottojen käsittelyssä, jotta vältetään päällekkäinen arviointi ja työskentely. Palvelutarpeen arvioinnin tulee mahdollistaa varhaisen tuen järjestäminen yhteistyössä asiakkaan muun verkoston kanssa.

Palveluissa valmistellaan palvelukuvauksia vuoden 2024 aikana. Palvelukuvaukset osaltaan selkiyttävät palveluihin pääsyn kriteereitä. Syksyllä 2024 käynnistetään alueellinen esihenkilöiden yhteistyörakenne lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi ja tuki (LPTA) -tiimien, lapsiper-

heiden sosiaalineuvonnan, sosiaaliohjauksen, kotipalvelun, perheneuvolan ja perhesosiaalityön kesken. Tavoitteena on vahvistaa ja selkiyttää yhteistyötä muun muassa palvelutarpeen arvioinnin osalta.

Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen perustyöhön keskittyminen

Uudessa lapsiperheiden kotipalvelun ja sosiaaliohjauksen yksikössä varmistetaan vahva esihenkilön ja kollegiaalinen tuki sosiaaliohjauksen työlle, työnohjaus sekä riittävä resurssointi. Kokousrakenteiden tulee tukea sosiaaliohjaajan työtä, ja työajan käytössä tulee priorisoida kasvokkain tehtävä asiakastyö. Siirryttäessä Kanta-arkistointiin, asiakastietojärjestelmän prosesseissa ja käytössä pyritään kertakirjaamiseen ja selkeisiin työprosesseihin.

Kaupunkitasoisesti huhtikuussa 2024 käynnistyy tehtävärakennetyö, jonka tavoitteena on kehittää tarkoituksenmukaista tehtävien jakoa sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien tai muiden sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten välillä, jotta lainsäädännön asettamat vaatimukset voidaan saavuttaa ja sosiaalialan ammattihenkilöiden osaaminen tulee optimaalisesti hyödynnetyksi. Tavoitteena on varmistaa eri ammattilaisten saatavuus ja pysyvyys lakisääteisissä tehtävissä sekä hillitä kokonais kustannusten kasvua.

Uudessa lapsiperheiden kotipalvelun ja sosiaaliohjauksen yksikössä mahdollistuu tarkoituksenmukaisen työnjaon tarkastelu ja työnjako kotipalvelun perhetyöntekijöiden ja lapsiperheiden sosiaaliohjaajien välillä. Sosiaaliohjaajien osaamisen vahvistamiseksi ja varmistamiseksi valmistellaan vuoden 2024 aikana lapsiperheiden sosiaaliohjauksen täydennyskoulutussuunnitelma.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen varautuminen kriisi- ja poikkeustilanteisiin

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee

- varmistaa, että toimialalla on tarvittavat henkilöresurssit varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan tehtäviin
- varmistaa, että pelastustoimi arvioi toimintaansa Kuntaliiton ja Huoltovarmuuskeskuksen arviointimallin avulla säännöllisesti
- varmistaa, että väestönsuojien tyhjentämissuunnitelmat ovat ajantasaisia, jotta pelastuslain edellyttämä käyttöönoton määräaika on mahdollista saavuttaa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimessa on vuonna 2023 perustettu ja aloittanut toimintansa varautumisverkosto, johon palvelukokonaisuudet nimesivät henkilöstöään. Verkoston tehtävinä on tukea toimialan ja pal-

velukokonaisuuksien jatkuvuudenhallintaa ja -suunnittelua sekä jakaa tietoa toimialan varautumisesta. Verkosto kokoaa yhteen varautumisen asiantuntijat ja kehittäjät, pyrkii vaikuttamaan varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan suunnitteluun ja kehittämiseen palvelukokonaisuuksissa sekä toimii oppimisverkostona, jonka avulla kehitetään omaa ja organisaation osaamista varautumisessa.

Vuoden 2024 alkupuolella sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tuki-, tila- ja turvallisuuspalveluiden turvallisuus ja varautuminen -yksikön henkilöstövahvuutta on kasvatettu yhdellä projektisuunnittelijalla, jonka työpanos on kohdennettu valmiuteen ja riskienhallintaan. Lisäksi vuoden 2024 alkupuolella on Helsingin sosiaali- ja kriisipäivystykseen perustettu uusi tilannekuva- ja tukipalvelut-yksikkö (TITU-yksikkö) ja rekrytoitu johtava turvallisuussuunnittelija. TITU-yksikön keskeisenä tehtävänä on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialojen tilannekuvaprosessin kehittäminen vastaamaan Etelä-Suomen valmiuskeskuksen (HUS johtaa) ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen asettamia vaatimuksia sosiaali- ja terveystoimialojen tilannekuvasta ja sen ylläpidosta.

Pelastustoimen osalta henkilöresurssin riittävyyden kannalta merkittävien ongelma on ollut rekrytointi- ja resurssihaasteet pelastustoimen varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan tehtävissä. Erityisesti pelastustoimen valmiuspäällikön tehtävän pitkittynyt rekrytointiongelma on vaikuttanut kokonaisuuden johtamiseen ja tehtävien hoitamiseen. Rekrytointihaasteen ratkaisemiseksi pelastustoimen palvelukokonaisuuden varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan tehtävien asemointi, tehtäväsällöt ja vastuut on tarkistettava. Henkilöstöresurssien riittävyyttä tarkastellaan vuoden 2024 aikana. Lisäksi johtavan valmiussuunnittelijan pitkään jatkuneella poissaololla on ollut merkittävä vaikutus tehtävien hoitamiseen. Jo aiemmin on tunnistettu työmäärän kasvu toimintaympäristön muutosten seurauksena, ja rinnalle on valmistelussa tunnistettu pelastustoiminnan valmiussuunnittelijan tehtävä riittävän resurssin turvaamiseksi. Edellä kuvatuilla resursseilla pelastustoimen varautuminen ja jatkuvuudenhallinta pystytään hoitamaan laadukkaasti.

Kuntaliiton ja Huoltovarmuuskeskuksen kehittämän KUJA-arviointimallin mukaista varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan arviointia tullaan tekemään suunnitellusti ja säännöllisesti, kun pelastustoimen varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan resurssit on täytetty.

Väestönsuojan omistaja/haltija vastaa siitä, että väestönsuoja pystytään tyhjentämään pelastuslain velvoitteen mukaisesti 72 tunnissa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala varmistaa tyhjentämissuunnitelmien ajantasaisuuden niiden väestönsuojien osalta, jotka ovat sen hallinnassa.

Muiden Helsingin kaupungin omistamien kallioväestönsuojien osalta ajantasaisen tyhjentämissuunnitelman laatimisesta tulee vastata sen tahon, joka väestönsuojaa hallinnoi ja mahdollisesti vuokraa sitä muuhun normaaliajan käyttöön. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala katsoo, että kaupunginkanslian/kaupunkiympäristön toimialan tulee varmistaa kalliosuojien tyhjentämissuunnitelman ajantasaisuus ja edellyttää sopimuksin vuokraamiensa suojatilojen osalta ajantasaista tyhjentämissuunnitelmaa vuokralaisiltaan.

Huumekuolemien ehkäisy päihdepalveluissa

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa varmistaa, että päihdepalveluiden käytettävissä on riittävästi soveltuvia tiloja, jotta lainmukaiset päihdepalvelut voidaan järjestää.

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee

- parantaa päihdepalvelujen asiakkaita ja käyntejä koskevan tilastotiedon laatua
- seurata päihdepalveluihin liittyvien uudistusten vaikutuksia palveluun, hoitoon ja kuntoutukseen pääsyyn
- tarvittaessa kehittää palveluita seurannan perusteella
- vahvistaa päihde- ja psykiatriapalveluiden yhteistyötä siten, että potilasta hoidetaan kokonaisuutena.

Päihdepalvelujen päivätoimintakeskus Itiksen Symppis aukeaa touko-kuussa Itäkeskuksessa osoitteeseen Kajaaninlinnantie 10. Helsingissä on Symppis-toimipisteitä Itäkeskuksen lisäksi Kontulassa ja Sörnäisissä. Lisäksi Liikkuva Symppis tarjoaa palveluja eri puolilla kaupunkia.

Vuonna 2023 päihdepalveluja käytti 13 533 eri asiakasta. Lisäksi anonyymeihin palveluihin tehtiin yli 122 000 käyntiä. Päihdepalveluja koskevan tilastotiedon laatua on parannettu vuodesta 2023 alkaen ja uudistusten vaikutuksia palveluun, hoitoon ja kuntoutukseen pääsyyn pystytään seuraamaan paremmin. Palveluja kehitetään asiakkaiden tarpeiden, asiakas- ja yhteistyökumppaneiden palautteen, tietojärjestelmistä saadun tiedon sekä kansallisten hoito- ja laatusuosituksen pohjalta.

11.12.2024

Helsingissä samanaikaisista päihde- ja mielenterveysongelmista kärsivien asiakkaiden arviointi, palvelut ja hoito aloitetaan siinä sosiaali- tai terveydenhuollon toimipisteessä, missä asia tulee esille. Paljon palvelu- ja tarvitsevalle asiakkaalle nimetään hänen kokonaishoidostaan vastaava hoitovastaava ja sosiaalihuoltolain mukainen omatyöntekijä, jotka koordinoivat hoidon ja palvelujen kokonaisuutta. Henkilöstöä on koulutettu muun muassa kaksoisdiagnoosipotilaiden tunnistamiseen, arviointi-, tutkimus- ja hoitomenetelmien käyttöön, moniammatilliseen työskentelyyn sekä ohjattu eri tahojen väliseen yhteistyöhön. Poikkiorganisaatoriset konsultaatiotyöryhmät kokoontuvat säännöllisesti. Työntekijöiden työnohjaus on järjestetty. Apotin työkulut tukevat yhteistyötä. Sosiaali- ja terveystalvija tarjotaan integroidusti perhekeskuksissa, terveys- ja hyvinvointikeskuksissa sekä seniorikeskuksissa. Samanaikaisista päihde-, masennus- ja ahdistusoireista kärsivien asiakkaiden hoito-ohjelmia kehitetään osana normaalitoimintaa. Myös asunnottomien ja vaikeasti hoitoon kiinnittyvien asiakkaiden liikkuvien palvelujen lisäämisestä on saatu hyviä tuloksia.

Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt 01.04.2019 § 228 kokouksessaan valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Sen pohjana on ollut kaupungin laatima selvitys valvottujen huumeidenkäyttötilojen perustamisesta Helsinkiin. Hyvin toteutettuna erillistila todennäköisesti vähentäisi huumeiden käytöstä aiheutuvia suoria terveyshaittoja ja oheissairastavuutta."

14.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Helin, suunnittelupäällikkö, puhelin: 09 310 43087
maria.helin(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.05.2024 § 102

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon vuoden 2023 arviointikertomuksesta:

Vieraskielisten oppilaiden tukeminen peruskouluissa

Arviointikertomuksessa todetaan, että vieraskielisten oppilaiden tukemiseen liittyvät toimenpiteet kytkeytyvät kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tavoitteeseen ”Kaikki koulut ja päiväkodit ovat hyviä”. Lukutaito on keskeinen oppimisen ydintaito, jonka edistämiseksi laadukkaalla S2-opetuksella, kielitietoisella pedagogiikalla ja koulun ja kodin yhteistyöllä on vieraskielisten oppijoiden näkökulmasta tärkeä merkitys. Siksi kasvatusta ja koulutuslautakunta toteaa, että toimenpiteet kytkeytyvät vahvasti myös toimialan tavoitteeseen ”Teemme Helsingistä lukemisen ja lukutaidon pääkaupungin”. Lisäksi Koulutus 2030, Helsinki oppii – tulevaisuuden taidot –julkaisussa todetaan kielitietoisesta pedagogiikasta merkitys. Kielitietoisesta pedagogiikasta ydintä on, että oppija saa käyttää kaikkia osaamiaan kieliä, opitellessaan ja opiskellessaan taitoja ja sisältöjä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatusta ja koulutusta toimialan tulee varmistaa, että valmistavalla opetuksella, S2-opetuksella ja monikielisillä ohjaajilla on riittävät resurssit kaikkien koulujen vieraskielisten oppilaiden tukemiseen.

Kasvatusta ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä riittävien resurssien varmistamista ja niiden käytön entistä tehokkaampaa kohdentamista vieraskielisten oppilaiden oppimisen tukemiseen. Toimialalla laaditun valmistavan opetuksen ja S2-opetuksen selvityksissä nousi esiin tavoitteita ja toimenpide-ehdotuksia, joihin tulee jatkossa kohdentaa resursseja. Näistä keskeisimpiä ovat henkilöstön riittävyys ja osaamisen kehittäminen inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa sekä kielellisen tuen antaminen eri oppiaineiden tunneilla.

Lisäksi resurssien kohdentamista monikielisiin ohjaajiin ja koulun yhteistyöhön vieraskielisten perheiden kanssa edistetään. Kaupunginkanslian myöntämän kotoutumisen edistämisen hankerahoituksen turvin palkataan leikkipuistoihin viisi monikielistä ohjaajaa vuodeksi 2024. Lukuvuoden 2024–2025 alussa perusopetukseen vakinaistetaan viisi uutta monikielistä ohjaajaa. Kohdennus tehdään arabian, somalin ja venäjän kieliin, jotka ovat suurimmat vieraat kielet perusopetuksessa. Lisäksi palkataan yksi määräaikainen monikielinen ohjaaja lukuvuodelle 2024–2025. Monikielisten ohjaajien työ on tunnustettu keskeiseksi kotoutumista edistäväksi toiminnoksi perusopetuksen kouluissa, tarvetta sen lisäämiselle on edelleen.

Kaupunginkanslian kotoutumisrahoituksella pilotoidaan vuonna 2024 hiljattain maahan saapuneiden oppilaiden perheille suunnattua Tervetuloa perheet! -toimintaa. Pilotissa perheiden alueellista verkostoitumista ja ohjautumista tarvittaviin palveluihin on tavoitteena edistää säännöllisesti tarjolla olevan matalan kynnyksen toiminnan avulla yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että koulut saavat riittävät ohjeet ja työkalut vieraskielisten oppilaiden tukemiseen tarkoitettujen resurssien tarkoituksenmukaiseen käyttöön.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että kouluilla on riittävästi tietoa ja tukea tarjolla vieraskielisten oppilaiden tukemiseen tarkoitettujen resurssien tarkoituksenmukaiseen hyödyntämiseen. Tämän edistämiseksi jaetaan entistä tehokkaammin kouluissa kehitettyjä ja käytössä olevia hyviä toimintatapoja sekä olemassa olevaa ohjeistusta. Tavoitteena on, että tieto on saavutettavaa, ajantasaista ja koulujen käytännön osaamista edistävää. Samalla kehitetään resurssien käytön seurannan työkaluja, jotta voidaan tunnistaa vaikuttavat resurssien kohdentamisen tavat.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa kielitietoisien pedagogiikan ja rasisminvastaisen työtteen juurruttamiseen kouluissa liittyviä toimenpiteitä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että kielitietoisien ja antirasismia edistävien toimintatapojen ja tukimateriaalien kehittäminen ja juurruttaminen jatkuu. Jatkossa perusopetuksen kehittäjäopettajien pedagogista osaamista hyödynnetään tehokkaammin koulujen ja opettajien osaamisen kehittämisessä, etenkin niissä kouluissa, joissa tunnustetaan, että S2-opetuksen osaamista ei ole riittävästi omalla henkilöstöllä. Kehittämispalvelut järjestävät lisäksi runsaasti keskitettyä täydennyskoulutusta, joka liittyy kielitietoiseen pedagogiikkaan sekä antirasistiseen työtteeseen. Helsingin kaupungilla on käytössä ammattilaisten työn tukena vihapuheeseen puuttumisen toimintamalli, mitä jalkautetaan myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla osaksi toimintaa.

Toimialalla valmistellaan parhaillaan ja otetaan lukuvuonna 2024–2025 käyttöön tuoreimpaan tutkimukseen ja käytännön sovelluksiin perustuva Kielitietoisien opetuksen ABC-verkkokurssi, joka on opetushenkilökunnan osaamista kehittävä oppimiskokonaisuus. Sen avulla saadaan mahdollisuus jokaiselle opettajalle syventää osaamistaan kielitietoisessa opetuksessa. Verkkokurssi olisi tärkeää olla systemaattisesti käytössä, myös uusien opettajien perehdyttämisessä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on käynnissä yhdessä Helsingin yliopiston arviointikeskuksen kanssa VALU-projekti (tiedonalakohtaisen lukutaidon arviointityökalun kehittäminen), josta saadaan käyttöön digitaalinen arviointimateriaali opettajille oppilaiden kieli- ja lukutaidon arvioinnin tueksi. Lisäksi päivitetään ja otetaan käyttöön koulutulokkaiden kielitaidon arvioinnin tueksi tehtäväpaketti, joka toimii myös sopivan äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän määrittelyn apuna.

Kirjaston vetovoimaisuus ja lukutaidon edistäminen kirjastoissa

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa kirjastojen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittämistä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä jatkaa kirjastojen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittämistä. Yhteistyötä on tiivistetty viime vuosina, ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kirjaston yhteistyötä ohjausryhmään on saatu toimialoilta toisen asteen yhteistyöstä vastaavat edustajat. Toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittäminen on sujunut suunniteltua hitaammin osin siksi, että kirjastoilla ei ole ollut käytettävissä tarpeeksi henkilökuntaa tai työaikaa yhteistyön toteuttamiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sitoutuu kehittämään yhteistyötä kirjastopalveluiden kanssa systemaattisesti. Kirjasto haki ja sai rahoitusta alkuvuodesta 2024 Etelä-Suomen aluehallintovirastolta toisen asteen oppilaitosyhteistyön edistämiseksi. "Kirjaston ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittäminen" -hankkeen aikana on tavoitteena luoda kirjastojen palvelutarjotin Helsingin lukioiden ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston käyttöön sekä rakentaa toisen asteen oppilaitosten ja kirjastojen yhteistyölle pysyvät rakenteet. Tavoitteena on myös saada matalan kynnyksen kirjastopalveluita kaikkien toisen asteen oppilaitosten ryhmien saataville ja tiivistää kirjastojen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyötä. Kirjastopalveluihin rekrytoidaan syksystä 2024 alkaen henkilö koordinoimaan ja toteuttamaan hanketta.

Kehittämishankkeen myötä suunnitelma ja edellytykset yhteistyön tiivistämiseen ja pysyvien rakenteiden ja palvelumallin luomiseen ovat hyvät.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee seurata, miten kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kirjastopalveluiden tavoitteena olevien 1., 3. ja 7. luokan koululaisten koko ikäluokan kirjastovierailujen toteutuminen vaihtelee alueittain ja kouluittain.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kirjastovierailujen seuraaminen alueittain ja kouluittain on jatkossakin tärkeää. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tahtotila on, että osana perusopetuksen Kulttuuripolkua jokainen 1., 3. ja 7. luokan oppilas osallistuu vuosittain kirjastovierailuihin. Tilastointi- ja raportointivastuu käynneistä on kirjastopalveluilla.

Alueittaisia ja kouluittaisia käyntejä seurataan jatkossakin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kirjaston yhteistyötä ohjausryhmässä. Käynnit raportoidaan vuosittain perusopetusjohtajalle sekä perusopetuksen aluepäälliköille. Käyntien seuranta ja niiden perusteella tehtävät

toimenpiteet tukevat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tavoitetta edistää tiedolla johtamista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee tehdä seurannan perusteella toimenpiteitä, joilla kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kirjastopalveluiden välisen sopimuksen mukaiset koululaisien kirjastovierailut saadaan toteutumaan kattavammin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että toimenpiteitä kirjastovierailujen kattavammaksi toteuttamiseksi tehdään.

Rehtori vastaa Kulttuuripolun toteutumisesta omassa koulussaan. Perusopetuksen aluepäälliköt seuraavat Kulttuuripolkuun kuuluvien kirjastovierailujen toteutumista omilla alueillaan. Aluepäälliköt myös varmistavat, että jokaisen koulun vuotuisen toimintasuunnitelmaan kirjataan kaikille 1., 3. ja 7. luokkalaisille kuuluvat kirjastovierailut. Erityistä huomiota kiinnitetään seitsemäsluokkalaisiin, joiden laajamittainen tavoittaminen on ollut alakoulun oppilaita haasteellisempaa.

Yhteistyötä toimialan asiantuntijoiden ja kirjastopalvelujen välillä kehitetään viestinnän tehostamiseksi. Tapahtumista viestitään suoraan kouluille ja niistä julkaistaan tiedote Opehuone-intrassa. Kirjastot saavat viestinnällistä tukea kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijoilta, suunnittelijoilta sekä aluepäälliköiltä.

Jokaisesta koulusta nimetään jatkossakin lukuvuosittain kirjastoyhteistyöstä vastaava opettaja (kirjastokoordinaattori), jonka tehtävänä on välittää tietoa oman lähikirjaston tapahtumista oman koulun sisällä. Koordinaattoreille järjestetään vuosittain koulutustilaisuus, jossa Kulttuuripolkuun kuuluviin kirjastovierailuihin osallistumisen merkityksellisyyttä korostetaan.

Keskiössä on myös riittävien resurssien osoittaminen toimialoittain. Perusopetuksen sekä kirjaston yhteistyösopimuksen mukaisesti on tärkeää varmistaa vuosittain henkilöstön riittävyys vierailujen koordinointiin ja toteuttamiseen liittyen molemmilla toimialoilla. Toimenpiteiden vaikutavuutta vierailuihin seurataan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kirjastopalveluiden yhteisessä ohjausryhmässä, ja niistä raportoidaan perusopetusjohtajalle ja aluepäälliköille.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelujohtaja, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Otso Kotilainen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 25566
otso.kotilainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 14.05.2024 § 65

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon seuraavista tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kohdista:

- Kirjastojen vetovoimaisuus ja lukutaidon edistäminen kirjastoissa (s. 37–40)
- Kulttuuriavustusten kehittäminen (s. 42–46)
- Nuorisotyön vahvistaminen (s. 47–51)

Kaupungin Kasvun paikka -strategiassa yhtenä kärkiteemana on taide ja kulttuuri hyvän elämän mahdollistajina. Tämän teeman osalta tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arvioinnin pääkysymykset kohdistuivat kirjastojen vetovoiman lisäämiseen sekä lukemisen ja lukutaidon edistämiseen, kulttuuriavustusten kehittämiseen sekä nuorisotyön vahvistamiseen. Pääkysymysten lisäksi on osakysymyksinä nostettu muun muassa lähikirjastojen alueellisen verkon turvaaminen, kulttuuriavustusten piiriin nousseet uudet toimijat ja taiteenlajit sekä etsivän ja jalkautuvan nuorisotyön vahvistaminen.

Kirjastojen vetovoima on lisääntynyt, sillä käyntimäärät ovat kasvaneet ja kirjastoissa on toteutettu paljon monimuotoista toimintaa erilaisten kohderyhmien lukutaidon edistämiseksi. Kulttuuriavustusten kehittämisessä on osittain onnistuttu, mutta uusien taiteenlajien ja toimijoiden pääsy kaupungin tuen piiriin ei ollut arvioitavissa. Nuorisotyön vahvistamisen osalta etsivä ja jalkautuva nuorisotyö on vahvistunut, mutta muussa nuorisotyössä henkilöstöresursseissa on vajeausta ja tilat ovat vähentyneet.

Kirjastojen vetovoimaisuus ja lukutaidon edistäminen kirjastoissa

Kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittäminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa kirjastojen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittämistä. Arviointikertomuksen mukaan kirjastot ovat paikallisesti tarjonneet palveluitaan myös toisen asteen oppilaitoksille, mutta yhteistyökäytäntöjen luominen toisen asteen oppilaitosten kanssa on kesken.

Kirjastopalvelut ovat hakeneet ja saaneet aluehallintovirastolta rahoituksen hankkeeseen ”Helsingin kaupunginkirjaston ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittämishanke”. Hankkeessa luodaan yhteistyömalli ja pysyvät rakenteet Helsingin kaupunginkirjaston ja toisen asteen oppilaitosten väliselle yhteistyölle. Hankkeessa edistetään nuorten aikuisten lukemis- ja lukutaitotyötä Helsingin kaupungin strategian mukaisesti. Toukokuun aikana hankkeeseen rekrytoidaan ajalle 1.8.2024-31.7.2025 projektisuunnittelija, joka suunnittelee, koordinoi ja pilotoi yhdessä kirjaston henkilökunnan sekä opettajien kanssa palveluita lukioiden ja ammattioppilaitosten käyttöön. Tarkoituksena on luoda alueellinen rakenne ja alueittain nimetyt henkilöt, jotka hoitavat yhteistyötä toisen asteen oppilaitoksiin ja toteuttavat palveluita. Hankkeen ohjausryhmässä tulee olemaan henkilöitä sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalveluista että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta.

Kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välisen sopimuksen mukaisten kirjastovierailujen seuranta ja toimenpiteiden kehittäminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kirjastopalveluiden ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee seurata tavoitteena olevien 1., 3. ja 7. luokan koululaisten koko ikäluokan kirjastovierailujen toteutumisen vaihtelua alueittain ja kouluittain sekä seurannan perusteella tehdä toimenpiteitä, joilla kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kirjastopalveluiden välisen sopimuksen mukaiset koululaisten kirjastovierailut saadaan toteutumaan kattavammin. Arviointikertomuksessa on todettu, että sovitut alakoululaisten kirjastovierailut ovat toteutuneet kattavasti, mutta yläkoululaisten tavoitettiin heikommin.

Kirjastopalvelut tilastoivat ja seuraavat systemaattisesti Kulttuuripolku-suunnitelmaan liittyvän sopimuksen mukaisia kirjastovierailuja. Tilastoista raportoidaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ja niitä analysoidaan muun muassa toimialojen yhteisessä työryhmässä. Jos havaitaan, että jokin koulu tai alue ei osallistu sopimuksen mukaisiin tapahtumiin, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteyshenkilöt ovat yhteydessä kyseiseen kouluun. Toimialojen muodostamassa työryhmässä arvioidaan ja kehitetään kirjastovierailujen sisältöjä ja ajankohtaa hyvässä yhteistyössä raivaten mahdollisia esteitä sekä tavoitellen vaikuttavuutta.

Yläkoulujen osalta kirjastovierailut on tarkoitus toteuttaa jatkossakin keskitetysti. Lukukauden 2024–2025 vierailujen ajankohta on siirretty kevätlukukaudelle loppusyksyn sijaan, jotta mahdollisimman moni 7. luokka voisi osallistua juuri tuolle ikäluokalle suunniteltuun kirjallisuustapahtumaan. Tämän ajankohdan on katsottu sopivan kouluille paremmin. Keskustakirjasto Oodi on ollut suosituin vierailukohde, joten

siellä toteuttavien tapahtumien määrää on päätetty lisätä, unohtamatta kuitenkaan myös alueellisia tapahtumia.

Kulttuuriavustusten kehittäminen

Kaupunkilaislähtöiseen toimintaan jaettavien avustusten vastuunjaon selkeyttäminen yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa

Arviointikertomuksessa todetaan, että kaupunginkanslia myöntää kaupunkilaislähtöiseen toimintaan osin samantyyppisiä avustuksia kuin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala. Toimialan asiantuntijoiden mukaan kaupunginkanslian ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan olisi tarpeellista selkeyttää näiden avustusten rajanvetoa ja määrittelyä sekä kaupunkilaislähtöiseen toimintaan jaettavien avustusten vastuunjakoa, kuten tarkastuslautakuntakin ehdottaa.

Toimenpiteenä kaupunkilaislähtöisten avustusten vastuunjaon selkeyttämiseksi kaupunginkanslia ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala jatkavat keskinäisen yhteistyön koordinoitua. Yhteistyön tavoitteena on strategian mukaisten tavoitteiden saavuttaminen, mahdollisten päällekkäisyyksien tunnistaminen ja karsiminen sekä resurssien tehokas käyttö. Kaupunkilaislähtöisen toiminnan tukemisessa on myös tärkeää ymmärtää, että kansalaistoiminta ja kolmannen sektorin toiminta eivät ole kaupungin omaa palvelutuotantoa, vaan tuki on vastikkeetonta ja osa monimuotoista kansalaisyhteiskuntaa.

Avustusten saajien ja kaupungin välistä vuoropuhelua on kehitetty, ja työtä jatketaan edelleen. Tavoitteen toteutumista on terävöitetty organisoimalla kaupunkitasoinen järjestöyhteistyön ja avustustoiminnan koordinoinnin ohjausryhmä uudelleen vuonna 2023. Muutoksessa kaupunkitasoinen koordinoituvastuu siirrettiin kaupunginkanslian osallisuusyksikölle sekä käynnistettiin kaupungin avustuksia valmistelevien palveluiden edustajista koostuva kehittäjäryhmä, jossa edistetään aiempaa paremman avustuksiin liittyvän kokonaiskuvan muodostumista.

Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla kulttuurin, liikunnan ja nuorison avustuksia valmistelevien yksiköiden ja osallisuusyksikön välistä kanssakäymistä tullaan edelleen lisäämään. Erityisesti toimijoihin kohdistuvassa tiedotuksessa ja neuvonnassa yhteistyötä kehitetään jatkuvasti. Toimijoita edustavan järjestöneuvottelukunnan näkemystä voidaan myös hyödyntää tarvittaessa avustuksiin liittyvässä kehittämisessä. Asukasosallisuuden avustuskriteereitä tullaan arvioimaan ja kehittämään yhteistyössä järjestöjen kanssa vuosien 2024–2025 aikana.

Kulttuuripalvelujen näkemys uusien taiteenlajien ja toimijoiden käsitteistä sekä toimenpiteet uusien toimijoiden ja taiteenlajien nostamiseksi kaupungin tuen piiriin

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessa, että kulttuuripalveluiden tulee määritellä tavoitteet uusien toimijoiden ja taiteenlajien nostamiseksi kaupungin tuen piiriin siten, että tuen kohdentumista uusille toimijoille voidaan seurata sekä jatkaa vuonna 2023 aloitettua seuranta uusista hakijoista. Lisäksi seurannan pohjalta tulisi tehdä tarvittaessa toimenpiteitä, jotta uusilla hakijoilla olisi entistä paremmat mahdollisuudet saada avustuksia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 21.12.2021 § 7 linjaaman kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelustrategian mukaan kaupunki määrittelee yleiset ehdot avustamiselle lainsäädännön mukaisesti. Toimija määrittelee toiminnan omista lähtökohdistaan ja voi hakea sille avustusta kaupungilta. Avustus ei kata kaikkia toiminnan kustannuksia eikä avustuksiin liity vastikkeita. Helsinki on myös erityisasemassa valtionavustusten, valtionosuuksien säätörahoituksen ja muun rahoituksen suhteen. Kaupungin tuen kokonaisarviointissa on tärkeää, ettei kaupunki omalla avustustoiminnallaan vaaranna kaupungin kulttuuritoimijoille suuntautuvaa muuta rahoitusta.

Uusien taiteenlajien käsitteestä

Kulttuurin avustusten yhtenä tavoitteena on tukea Helsingin taide- ja kulttuurikentän uusiutumiskykyä. Olennaista on, että avustuksia kohdennetaan uusille sisällöille ja tekijöille.

Kyky omaksua uusia ilmiöitä, rohkeus kokeilla uutta ja riskinotto ovat ominaisia taiteelle ja kulttuurille. Tämä dynaamisuus heijastuu myös Helsingin kaupungin avustustoimintaan, jossa tunnustetaan ja tuetaan ilmiöiden ja yhdistelmien kirjoa tiedostaen, että taiteen ja kulttuurin sisällöt ovat tilastoituja taiteenlajeja monipuolisemmat. Avustushakemuksissa tilastoitavat taiteenlajit tarjoavatkin kehyksen, jonka avulla voidaan hahmottaa taiteen laaja-alaisuutta. Uusia, tunnistettuja tai vielä määrittelemättömiä ilmiöitä tuetaan tunnistetun kategorian eli taiteenlajin kirjauksen sisällä, minkä lisäksi on muu- kategoria. Avustuksin pyritään tukemaan hankkeita, jotka sijoittuvat taiteen ja kulttuurin ekosysteemin reuna-alueille, edistävät taiteen uudistumista ja ajan myötä voivat mahdollistaa uusien taiteenlajien syntymisen.

Hakuohjeissa ja -ilmoituksissa ei yleisesti rajata tai luetella taiteenaloja, vaan avustuksia kerrotaan myönnettävän yleisesti taiteen ja kulttuurin aloille. Vuonna 2022 päivitettyissä taide- ja kulttuuriavustusten arviointiperusteissa huomioidaan toiminnan uutta luovaan potentiaali, taiteellinen kehittyminen, monimuotoisuus ja taidelajien välinen tasapaino. Strategisten linjausten mukaisesti vuoden 2024 taide- ja kulttuuriavustusten toiminta-avustusten arvioinnissa kiinnitettiin huomiota verrattain uu-

deksi taidelajiksi tunnistetun sirkuksen toimintaolosuhteiden kehittämiseen.

Taiteenalakategorioilla on yhteys pidempiaikaiseen tilastoseurantaan, jolla vertaillaan avustusten jakautumista taiteenaloittain eri vuosina. Huomioitava on esimerkiksi valtion kuntiin kohdistuvassa tiedonkeruussa käytettävät taiteenaloja jaottelevat palveluluokat. Helsingin kaupungin näkemystä taiteenaloista on siis syytä suhteuttaa muiden aiheen kanssa työskentelevien suomalaisten ja kansainvälisten tahojen näkemyksiin. Tilastoseurannan vertailtavuus on huomioitava, jos taiteenalakategorioihin tehdään muutoksia.

Uusien toimijoiden käsitteestä

Kulttuurin avustuksilla tuettavaan laajaan taide- ja kulttuuritoimijakenttään kuuluvat niin vakiintuneet, esimerkiksi valtionosuuden piiriin kuuluvat organisaatiot kuin pienet rekisteröitymättömät taiteilijaryhmittymät. Kulttuurin avustuksien eri avustuslajeilla on pyritty luomaan kokonaisuus, joka palvelee taide- ja kulttuurikenttää toiminnan elinkaaren eri vaiheissa.

Uusien toimijoiden nousua avustusten piiriin pyritään tukemaan osana kulttuurin avustusvalmistelun arviointityötä. Valmistelussa tunnistetaan, että yhdessä avustuslajissa uutena hakeva taidetoimija on voinut saada avustusta aiemmin avustuslajista tai muista Helsingin kaupungin avustusmuodoista.

Seurattavan tiedon osalta on määriteltävä, puhutaanko uusista avustuksen hakijoista vai saajista ja mihin kontekstiin ja ajanjaksoon uutuutta verrataan. Uutta toimijaa on vaikea määritellä taide- ja kulttuuriavustusten projektiavustuksissa. Avustuslaji mahdollistaa projektiluonteiset taiteelliset kokeilut joustavasti ja siten palvelee erityisesti uusia taiteentekijöitä ja hakijoita. Kääntöpuolena on ollut erityisesti työryhmiä koskeva uusien hakijoiden tilastoinnin kysymys, koska yksittäinen taiteilija voi olla osana useita eri tavoin nimettyjä työryhmiä, joita avustushakujärjestelmä ei tunnista toisiinsa liittyviksi.

Uusien toimijoiden seurantaa on toteutettu taide- ja kulttuuriavustusten toiminta-avustuksissa, joita myönnetään rekisteröityneille toimijoille ympärivuotiseen toimintaan. Seuranta on aloitettu vuonna 2023 ja sitä jatketaan. Uusien toimijoiden pääsy avustusten piiriin huomioitiin vuoden 2024 toiminta-avustusten arvioinnissa ja toiminta-avustusta myönnettiin kuudelle aiemmin toiminta-avustusten piiriin kuulumattomalle toimijalle.

Kulttuuripalveluiden toimenpiteet uusien toimijoiden ja taiteenlajien nostamiseksi kaupungin tuen piiriin

Kulttuurin avustusten kehittämisessä on yleisesti tehty toimenpiteitä, jotta uudet ja avustusten piiriin aiemmin hakeutumattomat taide- ja kulttuuritoimijat hakisivat avustuksia ja jotta uusia taiteenlajeja tuettaisiin. Tätä työtä tullaan edelleen jatkamaan. Lisäksi kulttuurin avustusperiaatteisiin liittyen on myös listattu toimintoja, joihin ei voi saada avustusta. Tätä listaa ja sen ajantasaisuutta tarkastellaan, jotta mahdolliset avustamisen katvealueet voidaan ottaa paremmin huomioon.

Avustushakemisessa käytettäviä taiteenlajien kategorioita ja nimityksiä voidaan tarvittaessa päivittää, esimerkiksi sisällyttämällä pääkategorioihin tarkentavia alakategorioita. Taiteenalakategorioita tarkastellaan säännöllisesti ja niissä huomioidaan esimerkiksi pelitaiteen ja digitaalisen taiteen kaltaiset nopeasti kehittyvät luovat ilmaisukeinot. Selvennystä ja erittelyä voidaan tehdä myös ohjeistamalla hakijoita taiteenalakategorian valinnassa esimerkiksi hakemisen kirjallisissa ohjeissa. Näin uudet taiteenalat nousevat paremmin näkyviin ja valittaviksi, mutta pitkäaikainen tilastollinen seuranta on edelleen mahdollista ja linjassa muiden taiteen ja kulttuurin alan toimijoiden kanssa.

Eri avustuslajien osalta erityisesti kulttuurin toiminta-avustuksissa on syytä panostaa uusien toimijoiden mahdollisuuksiin nousta avustusten piiriin, koska kyseessä on usein toimijoille keskeinen ja pitkäaikainen perusrahoitus. Vuonna 2023 aloitettua seurantaa jatketaan. Myös taiteen perusopetuksen avustukset ovat samankaltaista toiminnan vakaampaa perusrahoitusta, jonka hakijoina voi kuitenkin olla vain rajattu joukko toimijoita, joilla on hyväksytty opetuslupa. Myös tässä avustuslajissa uusien toimijoiden määrää seurataan.

Kulttuurin avustusten projektiavustukset, kehittämisavustukset ja erilaiset erillishaut ovat tyypillisesti hankkeisiin kohdistuvia avustusmuotoja, joissa ei yleisesti ole kyse pysyvästä toiminnasta. Kertaluontoisemmissa hankkeissa myös tekijäjoukko on yleisesti vaihtuvampi. Erityisesti projektiavustuksin tuetuissa hankkeissa tekijät liikkuvat kevyesti työryhmistä ja organisaatioista toiseen, joten on haastavaa määritellä, milloin on kyse niin sanotusti uudesta toimijasta. Hakijanimeen perustuvaa seurantaa kehitetään, mutta merkityksellisempänä toimenpiteenä uusien tekijöiden nousu huomioidaan omana tavoitteenaan asiantuntijoiden arviointi- ja valmistelutyössä.

Kaikkia kulttuurin avustuksia koskevaa tiedontuotantoa ja seurantaa kehitetään muodostamalla kulttuurin avustustoiminnan tietoja esittelevä Power BI -näkyvä, jonka ensimmäinen versio on jo hyvin pitkällä. Näkyvä sisältää vuositasoista tietoa vuodesta 2019 lähtien. Tässä yhteydessä määritellään uusiin avustuksen hakijoihin ja saajiin liittyvät perusmääreet, joita tätä kautta on mahdollista seurata. Näkyvän tietoja

hyödynnetään avustustoiminnan toteuttamisessa, seurannassa ja kehittämisesä.

Nuorisotyön vahvistaminen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan keskeisen ja ajantasaisen henkilöstöä kuvaavan tiedon saatavuus ja seuranta

Osana nuorisotyön vahvistamista käsittelevää tarkastelua tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee varmistaa keskeisen ja ajantasaisen henkilöstöä kuvaavan tiedon saatavuus ja seuranta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ja henkilöstöpalvelut ovat varmistaneet keskeisten ja ajantasaisten henkilöstöä kuvaavien tietojen saatavuuden vuoden 2022 toisen kvartaalin datasta lähtien. Kaupunkitasoinen HR-järjestelmä vaihtui Hijatista Sarastiaan huhtikuussa 2022 ja toimialalla on alettu järjestelmällisesti seurata henkilöstödataa Sarastia-raporteista toukokuusta 2022 alkaen. Lisäksi toimialan henkilöstöä on muistutettu ilmoittamaan kaikista poissaoloista, mukaan lukien lyhyet ja pitkät sairaspöissaolat, Sarastiaan, mikä osaltaan mahdollistaa ajantasaisen henkilöstöä kuvaavan tiedon seuranta ja saatavuutta.

Merkittävimmät syyt arviointikertomuksessa nostettuihin puutteellisiin henkilöstöä kuvaaviin tietoihin liittyivät huhtikuussa 2022 toteutettuun kaupunkitasoiseen HR-järjestelmämuutokseen sekä siihen, ettei henkilöstöpalveluissa ollut järjestelmällistä ja systemaattista henkilöstödatan raportointia ja seuranta vuosilta 2017–2021. Vanha HR-järjestelmä Hijat, josta tiedot olisi saatu raportoitua tarkastuslautakunnan tietopyyntöön, ei ollut enää toimialan käytettävissä huhtikuusta 2022 alkaen, eikä näitä aiempien vuosien raportteja ja tietoa löydetty, vaikka etsittiin. Ensimmäiset Helsingin kaupungin viralliset raportit henkilömääristä, henkilötyövuosista ja sairauspöissaoloista valmistuivat helmikuussa 2024.

Nuorisoalan veto- ja pitovoiman parantaminen

Arviointikertomuksessa on nuorisopalvelujen osalta keskitytty perusnuorisotyöhön sekä etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön. Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessa, että nuorisopalveluiden tulee laatia yhdessä henkilöstön kanssa suunnitelma nuorisotyöntekijöiden palkkauksen, koulutuksen ja työnkuvien kehittämiseksi alan veto- ja pitovoiman parantamiseksi

Helsingin kaupungin nuorisopalveluissa on tartuttu veto- ja pitovoimaongelmaan muun muassa yhdessä Espoon ja Vantaan nuorisopalvelujen kanssa lisäämällä kaupunkien välistä yhteistyötä tämän teeman

ympäriä. Teemaa käsiteltiin syksyllä 2023 kaupunkien ylimmän johdon tapaamisessa, johon koottiin tilannekuva rekrytointien tilanteesta kaupungeittain. Viimeisimpänä huhtikuussa 2024 järjestettiin aiheesta työpaja, ja työskentelyä jatketaan vakiintuneen yhteistyörakenteen (PKS yhteistyöryhmä) kautta.

Rekrytointien osalta on muun muassa tuettu haastavia rekrytointeja ”boostaamalla” ilmoituksia, minkä lisäksi työpaikkailmoitusten laatuun on kiinnitetty erityistä huomiota, muun muassa tuomalla enemmän esiin työnantajan tarjoamia etuja. Lisäksi vuonna 2024 nuoriso-ohjaajat saatiin mukaan kaupungin palkkakehitysohjelmaan, mikä osaltaan edistää nuorisotyöntekijöiden palkkausta.

Nuorisopalveluiden henkilöstötilanteen seuranta ja henkilöstön hyvinvointia parantavien resurssien kohdentaminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että nuorisopalvelujen tulee systemaattisesti seurata henkilöstötilanteen kehittymistä eri alueilla ja yksiköissä ja auttaa nuorisotyöyksiköitä tehtävien priorisoinnissa ja työnjaon suunnittelussa, jotta nuoriso-ohjaajille jää enemmän aikaa kohdata nuoria. Lisäksi nuorisopalveluiden tulee kohdentaa henkilöstön hyvinvointia parantavia resursseja ja toimenpiteitä erityisesti niille alueille, joilla työhyvinvointi on heikko.

Nuorisopalveluissa seurataan jo systemaattisesti henkilöstötilanteen kehittymistä, kun kvartaaleittain tarkastellaan rekrytointien tilannetta, muun muassa kuinka paljon rekrytointeja on ollut käynnissä, paljonko on avattu perehdytysuunnitelmia sekä mikä on lähtövaihtuvuusprosentti sekä lähtöjen syyt. Lisäksi kaupungin rekrytointijärjestelmä sekä HR-järjestelmä mahdollistavat rekrytointi- ja lähtövaihtuvuusdatan alueelliseen tarkasteluun, jota on tarkoitus hyödyntää jatkossa. Tiedon luotettavuuden kannalta on merkittävää, että esihenkilöt kirjaavat järjestelmiin nämä tarkentavat tiedot sekä saattavat rekrytoinnit loppuun.

Nuorisopalveluiden johtoryhmä on keskustellut kaupungin lähtökyselyn hyödyntämisestä, minkä tarkoituksena on selvittää vaihtuvuuden syitä ja lähtijöiden kokemuksia työskentelystä kaupungilla. Johtoryhmä on todennut, että esihenkilöiden tulisi käydä keskusteluja aktiivisemmin sekä pyytää henkilöstöä vastaamaan lähtökyselyyn. Lisäksi on pohdittu henkilöstöpalveluiden roolia tai vahvempaa tukemista tässä prosessissa, esimerkiksi voisiko henkilöstöpalveluiden työntekijät käydä lähtökyselyn esihenkilön kanssa tai jopa hänen sijaansa. Kaupungilla käytössä olevan lähtökyselylomakkeen vastaukset ohjautuvat keskuhallintoon, eli vastaukset eivät ole suoraan toimialojen käytettävissä, vaan ne tulee pyytää sieltä erikseen. Vuoden 2023 kyselytulokset on

11.12.2024

pyydetty nuorisopalveluiden käyttöön ja vastaukset käsitellään nuorisopalveluiden johdon kanssa.

Nykytilanteessa, jossa nuorisotyö nähdään entistäkin tärkeämpänä kumppanina, työkenttä laajenee helposti. On hyvä, että nuorisotyön osaamiselle erityisesti nuorten ryhmien kanssa toimisessa on kysyntää, mutta samalla työn rajaaminen vaikeutuu. Nuorisotyöyksiköiden tehtävien priorisoinnin ja työnjaon suunnittelun tukeminen on tunnistettu nuorisopalvelukokonaisuudessa ja sen edistäviin toimiin on jo ryhdytty muun muassa käynnistämällä nuorisotalojen aukioloaikojen yhtenäistämistä. Lisäksi kehittämistyöryhmien aikatauluja on muutettu siten, etteivät ne vie liikaa aikaa nuorten kohtaamiselta. Näiden lisäksi nuorisopalvelukokonaisuudessa on tunnistettu se, että myös vuosittaisissa tavoitteissa tulee huomioida nuorisotyön perustehtävä, eli nuorten kanssa toiminta, ja että se säilyy työn keskiössä.

Henkilöstön hyvinvoinnin parantamiseksi on nuorisopalveluissa käynnistetty maaliskuussa 2024 työhyvinvointihanke, jonka tavoitteena on ymmärtää oikeat juurisyyt sitoutumista heikentäville ja lähtövaihtuvuutta lisääville tekijöille sekä tunnistaa vaikuttavat ratkaisut ja ratkaista oikeat ongelmat paikallisesti. Hankkeen tulokset ja johtopäätökset mahdollistavat muun muassa sen, että henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä pystytään kohdentamaan alueellisesti ja erityisesti niille alueille, joilla työhyvinvointi on heikkoa.

Käsittely

14.05.2024 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Dani Niskanen, Kimmo Niemelä

Esteellisyyksien syy: yleislausekejäävi (hallintolain 28.1 § kohta 7)

Asian aikana kuultavina olivat johtava tuloksellisuustarkastaja Aija Kaartinen, kaupunkitarkastaja Juuli Mikkonen ja kumppanuuspäällikkö Ulla Bergström. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Juha Ahonen

Lisätiedot

Saara Ihamäki, vs. kirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 09 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Mikko Vatka, nuorisosiainjohtaja, puhelin: 09 310 71252
mikko.vatka(a)hel.fi

Tanja Tuominen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 50674

11.12.2024

Asia/7

tanja.tuominen(a)hel.fi

§ 272

Eräiden vuoden 2024 talousarvioon sitovaksi merkittyjen määrärahojen ylittäminen ja toimintakatteen alittaminen

HEL 2024-014752 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto oikeutti kaupunginkanslian, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan ylittämään vuoden 2024 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Talousarviokohta 1 50 05 Työmarkkinatuen kuntaosuus, kaupunginkanslian käytettäväksi

määräraha talousarviossa 78 000 000 euroa

määrärahan ylitys 8 000 000 euroa

Talousarviokohta 2 10 01 Kaupungin tuottamat palvelut

määräraha talousarviossa 1 321 206 000 euroa

määrärahan ylitys 20 200 000 euroa

Talousarviokohta 2 10 03 Korvaukset ja avustukset

määräraha talousarviossa 178 288 000 euroa

määrärahan ylitys 3 600 000 euroa

Talousarviokohta 3 10 08 Palvelut ja luvat

toimintakate talousarviossa 34 527 000 euroa

toimintakatteen alitus 3 000 000 euroa

Talousarviokohta 3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito

määräraha talousarviossa 102 382 000 euroa

määrärahan ylitys 1 600 000 euroa

Talousarvioluku 5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

toimintakate talousarviossa -2 691 055 000 euroa

toimintakatteen alitus 12 600 000 euroa

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.11.2024
- 2 Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024
- 3 Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024
- 4 Sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja 30.10.2024
- 5 Kaupunginkanslia 14.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Keskushallinto

1 50 05 Työmarkkinatuen kuntaosuus, kaupunginkanslian käytettäväksi

Talousarviokohdan vuoden 2024 määräraha oli 78 000 000 euroa, joka tulisi saada ylittää 8 000 000 euroa.

Ylitystarve aiheutuu työmarkkinatuen saajien määrän kasvusta. Pitkäaikaistyöttömien, eli yli 12 kuukautta työttömänä olleiden määrä on kasvanut loppuvuoden aikana. Kunnan rahoittaman työmarkkinatuen saajia on ollut vuoden 2024 tammi-syyskuussa keskimäärin 360 enemmän kuin vuotta aiemmin, eikä työttömyysturvan muutoksista aiheutunut maksettujen etuuksien euromäärien lasku riitä kattamaan kohonneesta asiakasmäärästä aiheutuvaa menopainetta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

2 10 01 Kaupungin tuottamat palvelut

Talousarviokohdan vuoden 2024 määräraha oli 1 321 206 000 euroa, joka tulisi saada ylittää 20 200 000 euroa.

Ylitystarve aiheutuu erityisesti ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosimäärän kasvusta sekä varhaiskasvatuksen henkilöstömenoista ja vuokratyövoiman käytöstä, jotka toteutuvat budjetoitua suurempina.

Ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosia kertyy lisäjärjestämisluvan mukaisesti yli 1 400 talousarviossa suunniteltua enemmän.

2 10 03 Korvaukset ja avustukset

Talousarviokohdan vuoden 2024 määräraha oli 178 288 000 euroa, joka tulisi saada ylittää 3 600 000 euroa.

Kotikuntakorvaukseen varattu määräraha ylittyi, koska valtiovarainministeriö on korjannut laskentavirheen takia vuodelle 2024 vahvistettua kotikuntakorvauksen perusosaa noin 420 euroa alkuperäistä euromäärää suuremmaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala

3 10 08 Palvelut ja luvat

Talousarviokohdan vuoden 2024 toimintakate oli 34 527 000 euroa, joka tulisi saada alittaa 3 000 000 euroa.

Talousarviokohdan tulot alittuvat enemmän kuin talousarviokohdan menot. Yleisten alueiden tilapäisestä työmaakäytöstä perittävät maksutuotot ovat kasvaneet viime vuosina huomattavasti, mutta kuluvana vuonna ne ovat jäämässä pienemmiksi kuin vuonna 2023. Pysäköintitunnusten tulot kasvavat edellisvuodesta, mutta kasvu jää budjetoitua pienemmäksi. Talousarviokohdan menoja ei pystytä sopeuttamaan riittävästi tuloalituksen kattamiseksi.

3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito

Talousarviokohdan vuoden 2024 määräraha oli 102 382 000 euroa, joka tulisi saada ylittää 1 600 000 euroa.

Ylitystarve aiheutuu lumen vastaanotto toiminnan kustannuksista. Staran perii lumen tuojilta vastaanottomaksuja ja laskuttaa lumen käsittelykustannusten ja vastaanottomaksujen erotuksen kaupunkiympäristön toimialalta. Kustannusten nousuun ovat vaikuttaneet mm. Hernesaaren lumenvastaanotto toiminnan rajoitukset sekä ympäristöluvan tiukat ehdot. Vastaanottomaksuja on tarkoitus korottaa kustannuksia vastaavaksi.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

Talousarvioluvun vuoden 2024 toimintakate oli -2 691 055 000 euroa, joka tulisi saada alittaa 12 600 000 euroa.

Alitustarve aiheutuu erityisesti HUS-yhtymätason alijäämän kattamis-
tarpeesta, jonka johdosta Helsingin maksuosuus on toteutumassa 9,5
miljoonaa euroa budjetoitua suurempana. Myös vammaispalvelujen os-
topalvelujen, lastensuojelun erityistason laitoshoidon ja kasvatuksen ja
koulutuksen toimialan tuottaman oppilashuollon menot sekä lapsiper-
heiden hyvinvointi- ja terveystalouden henkilöstökustannukset ovat
kasvussa. Toimialan sitova taloustavoite jää toteutumatta oletettua suu-
remman menokasvun vuoksi.

Määrärahojen ylittäminen ja toimintakatteiden alittaminen

Kunta-Helsingin käyttötalouden määrärahojen ylitykset ovat yhteensä
33 400 000 euroa ja toimintakatteiden alitus 3 000 000 euroa. Kaupun-
kiympäristön talousarvioluvun toimintamenot ja toimintakatteet toteutu-
vat kokonaisuutena kaupunginvaltuuston aiemmin asettamien määrä-
rahojen mukaisina, koska toimialan muilta talousarviokohdilta kertyy ta-
lousarviokohdan 3 10 08 Palvelut ja luvat toimintakatteiden alitusta ja ta-
lousarviokohdan 3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito menomäärä-
rahan ylitystä vastaava säästö.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen toimintakatteiden heikkeneminen
12 600 000 eurolla ei edellytä valtion lisärahoitusta. Kaupunginvaltuus-
ton hyväksymässä talousarviossa toimialan sitova erä on toimintakate,
mutta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimea ohjaavan lainsäädännön
kannalta keskeisempi tunnusluku on tilikauden tulos, jonka alijäämä tu-
lee kattaa aiempien tilikausien ylijäämillä tai taloussuunnitelmissa mää-
räajan kuluessa. Kuluvan tilikauden tulos on jäämässä korkotuottojen ja
suunniteltua pienempien poistojen johdosta vain 4,9 milj. euroa alijää-
mäiseksi ja tämä voidaan kattaa aiempien tilikausien (vuoden 2023) yli-
jäämillä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.11.2024
- 2 Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024
- 3 Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024
- 4 Sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja 30.10.2024
- 5 Kaupunginkanslia 14.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 732

HEL 2024-014752 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunginkanslian, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan ylittämään vuoden 2024 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Talousarviokohta 1 50 05 Työmarkkinatuen kuntaosuus, kaupunginkanslian käytettäväksi

määräraha talousarviossa 78 000 000 euroa

määrärahan ylitys 8 000 000 euroa

Talousarviokohta 2 10 01 Kaupungin tuottamat palvelut

määräraha talousarviossa 1 321 206 000 euroa

määrärahan ylitys 20 200 000 euroa

Talousarviokohta 2 10 03 Korvaukset ja avustukset

määräraha talousarviossa 178 288 000 euroa

määrärahan ylitys 3 600 000 euroa

Talousarviokohta 3 10 08 Palvelut ja luvat

toimintakate talousarviossa 34 527 000 euroa

toimintakatteen alitus 3 000 000 euroa

Talousarviokohta 3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito

määräraha talousarviossa 102 382 000 euroa

määrärahan ylitys 1 600 000 euroa

Talousarvioluku 5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

toimintakate talousarviossa -2 691 055 000 euroa

toimintakatteen alitus 12 600 000 euroa

11.12.2024

Asia/8

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

§ 273

Eräiden vuoden 2024 talousarvioon sitovaksi merkittyjen määrärahojen siirtäminen

HEL 2024-013671 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginvaltuusto siirsi vuoden 2024 talousarvion sitovien talousarviokohtien määrärahoja käyttötarkoitusta muuttaen seuraavasti:

Talousarvioluvun 8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi alakohdilta

8 08 01 03 Kalasatama	-6 000 000 euroa
8 08 02 04 Kruunuvuorenranta	-4 000 000 euroa

siirretään talousarviokohtaan

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset	+6 000 000 euroa
8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet	+4 000 000 euroa

Talousarvioluvun 8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Talousarviokohdalta

8 10 03 Sörnäistentunneli	-2 200 000 euroa
---------------------------	------------------

siirretään talousarviokohtaan

8 10 02 Kalasatama-Pasila

8 10 02 02 Liittyvät kadut ja liikenneväylät	+2 200 000 euroa
--	------------------

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279

11.12.2024

Asia/9

mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala on jatkanut infrahankkeiden toimeenpanoa vuonna 2024. Talousarviovuoden aikana on ollut tarpeen poiketa eräiden talousarvokohtien mukaisesta suunnitellusta toimeenpanosta. Tarvittavat määrärahamuutokset on mahdollista toteuttaa sitovien talousarviokohtien käyttämättä jäävien määrärahojen välisinä siirtoina.

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Vuoden 2024 talousarviossa talousarviokohdalle 8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi on osoitettu 37,1 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 47,1 milj. euroa, joka ylittää käytettävissä olevan määrärahan 10,0 milj. euroa.

Määrärahan ylitystarpeisiin ovat vaikuttaneet hankkeiden laajuusmuutokset, odotettua korkeammat kustannukset ja töiden ennakoitua nopeampi eteneminen. Määrärahatarvetta ovat lisäksi nostaneet laadukkaat toimenpiteet Töölönlahdenpuistossa, Kiertotähdenpalstojen takuuajankorjaukset, Rosina Heikelin puiston viimeistelytyöt sekä leikki- puisto Ruoholahden ja Tukholmanpuiston nousseet kustannukset.

Liikuntapaikkojen määrärahatarvetta ovat nostaneet muun muassa jalkapalloseura Gnistanin kotiareenalla tehdyt perusparantamistoimet sekä kumirouheettomien tekonurmikenttien kalliimmat toteutuskustannukset. Oulunkylän liikuntapuiston tekojääradan kunnostuksen työt ovat edenneet odotettua nopeammin ja urakoitsija pääsi myös aloittamaan työt alueella arvioitua aiemmin.

Vuoden 2024 talousarviossa talousarviolukuun 8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi on osoitettu 127,5 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 92,1 milj. euroa, joka alittaa käytettävissä olevan määrärahan 35,4 milj. euroa.

Alakohdan 8 08 01 03 Kalasatama määräraha on 22,5 milj. euroa. Käytön ennustetaan alittavan käytettävissä olevan määrärahan 8,6 milj. euroa. Hermanninrannan suunnitteluaikataulu pohjanvahvistusten, pump-

paamon ja rakenteiden osalta ei ole mahdollistanut urakan käynnistymistä suunnitellussa aikataulussa.

Alakohdan 8 08 02 04 Kruunuvuorenranta määräraha on 14,0 milj. euroa, jonka käytön ennustetaan alittuvan 9,8 milj. euroa Stansvikinkallion alueen valitusten takia. Valitusten käsittely on korkeimmassa hallinto-oikeudessa ja päätöksiä odotetaan vuoden 2025 alkupuolella.

8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunginhallituksen käytettäväksi

Vuoden 2024 talousarviossa talousarviolukuun 8 10 Suuret liikennehankkeet kaupunginhallituksen käytettäväksi on osoitettu 93,0 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 89,8 milj. euroa, joka alittaa käytettävissä olevan määrärahan 3,2 milj. euroa.

Talousarviokohdan 8 10 02 Kalasatama-Pasila määräraha on 8,8 milj. euroa. Määrärahaa ennustetaan käytettävän 10,9 milj. euroa, joka ylittää käytettävissä olevan määrärahan 2,1 milj. euroa.

Talousarviokohdan 8 10 03 Sörnäistentunneli määräraha on 10,6 milj. euroa. Käytön ennustetaan alittavan käytettävissä olevan määrärahan 4,3 milj. euroa. Sörnäistentunnelin Kalasatamasta Pasilaan hankkeen yhteydessä toteutettu osuus valmistui ennakoitua nopeammin, joten määrärahatarve oli suunniteltua pienempi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginkanslia
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 760

HEL 2024-013671 T 02 02 02

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

11.12.2024

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto siirtää vuoden 2024 talousarvion sitovien talousarviokohtien määrärahoja käyttötarkoitusta muuttaen seuraavasti:

Talousarvioluvun 8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi alakohdilta

8 08 01 03 Kalasatama	-6 000 000 euroa
8 08 02 04 Kruunuvuorenranta	-4 000 000 euroa

siirretään talousarviokohtaan

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset	+6 000 000 euroa
8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet	+4 000 000 euroa

Talousarvioluvun 8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Talousarviokohdalta

8 10 03 Sörnäistentunneli	-2 200 000 euroa
---------------------------	------------------

siirretään talousarviokohtaan

8 10 02 Kalasatama-Pasila

8 10 02 02 Liittyvät kadut ja liikenneväylät	+2 200 000 euroa
--	------------------

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024 § 606

HEL 2024-013671 T 02 02 02

11.12.2024

Asia/9

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle vuoden 2024 talousarvion eräiden sitovien talousarviokohtien välisiä määrärahasiirtoja.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Leena Sutela

Lisätiedot

Tuula Pipinen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37269
tuula.pipinen(a)hel.fi
Hanna Mikkola, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 21357
hanna.mikkola(a)hel.fi

§ 274

Hallintosäännön muuttaminen, liikenne- ja tilahankkeiden käsittely sekä voimaantulevan rakentamislain edellyttämät muutokset

HEL 2024-013969 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.1.2025 lukien.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi, että 31.12.2024 voimassa olevan hallintosäännön määräyksiä sovelletaan rakentamislain (751/2023) ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain (752/2023) voimaan tullessa 1.1.2025 vireillä olevien maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten asioiden käsittelyyn, ellei voimassa olevassa hallintosäännössä ole niiden käsittelyä koskevia määräyksiä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Mikko Keskinen, investointipäällikkö, puhelin: 09 310 15730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Sampo Viitanen, lakimies, puhelin: 09 310 37749
sampo.viitanen(a)hel.fi

Kaisu Tähtinen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37035
kaisu.tahtinen(a)hel.fi

Ulpu Juvalainen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 301 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö 1.1.2025
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö 1.1.2025, muutokset näkyvissä
- 3 Hallintosäännön muutosehdotus, rinnakkaistekstit
- 4 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys hallintosäännön muuttamiseksi 5.11.2024 § 589

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosääntöön esitettävät muutokset

Hallintosääntöön esitetään muutoksia kaupunginvaltuuston liikennehankkeiden yleis- ja hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevaan toimivaltaan, tilahankkeiden hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevaan toimivaltaan sekä toimialalautakuntien tarveselvitysten hyväksymistä koskevaan toimivaltaan. Lisäksi hallintosääntöön esitetään useita muutoksia, jotka johtuvat 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain (751/2023) muutoksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun laista (752/2023), jonka mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaiksi.

Esitys Helsingin kaupungin hallintosäännöksi 1.1.2025 alkaen on liitteenä 1. Liitteestä 2 ilmenevät hallintosääntöön esitettävät muutokset kokonaisuudessaan.

Liikennehankkeiden yleis- ja hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevaan toimivaltaan ja tilahankkeiden hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevaan toimivaltaan liittyvät ehdotetut muutokset ilmenevät rinnakkaistekstien liitteestä 3.

Sääntötyöryhmä on käsitellyt hallintosääntöön esittävät muutokset kokouksissaan 19.8.2024 ja 14.10.2024.

Siirtyminen kaksivaiheiseen päätöksentekomenettelyyn liikennehankkeissa

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdat (kaupunginvaltuuston toimivalta)

Liikennehankkeiden käsittelyohjeiden hyväksymisen myötä otetaan käyttöön kaksivaiheinen päätöksentekomenettely taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävässä liikennehankkeissa.

Tarkoituksena on, että jatkossa kaupunginvaltuusto hyväksyy em. hankkeiden yleissuunnitelmat riippumatta niiden kustannusarviosta. Tällöin valtuusto päättää ensin hankkeen tarpeellisuudesta, jatkosuunnitteluun valittavasta suunnitteluratkaisusta, ja sen toteutusedellytyksistä ja keskeisistä vaikutuksista, sekä riippuen hankkeen luonteesta siitä, missä vaiheessa päätoteuttaja ja muut olennaiset osapuolet integroidaan hankkeeseen. Taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän liikennehankkeen yleissuunnitelman hyväksymisen yhteydessä ei tehdä päätöstä hankkeen toteuttamisesta (hanke- tai investointipäätös), vaan em. hankkeissa yleissuunnitelman jälkeen laaditaan aina hankesuunnitelma.

Toisessa päätösvaiheessa taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän liikennehankkeen hankesuunnitelma hyväksytään voimassa ole-

vien toimivaltarajojen perusteella joko kaupunginvaltuustossa, kaupunginhallituksessa, kaupunkiympäristölautakunnassa tai liikenneliikelaikoksen (HKL) johtokunnassa. Hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä tehdään päätös hankkeen toteuttamisesta (hanke- tai investointipäätös), hankkeen toiminnallisesta ja teknisestä sisällöstä (hankkeen laajuus), hankkeeseen sitoutuvasta rahasta (hankkeen enimmäishinta), toteutuksen aikataulusta ja millä ehdoilla toteutus voidaan käynnistää, sekä tarvittaessa hankkeen toteutusmuodosta.

Kaksivaiheinen päätöksentekomenettely ei koske kaupungin tavanomaisia hankkeita. Jatkossa tavoitteena on, että tavanomaisista liikennehankkeista sekä viheralueita, muita yleisiä alueita tai esimerkiksi liikunta-alueita ja -paikkoja koskevista hankkeista laaditaan tarvittaessa hankesuunnitelma-niminen suunnitelma, joka hyväksytään hankkeen kustannusarvion perusteella toimivaltaisessa toimitelmässä.

Liikennehankkeiden käsittelyohjeiden hyväksyminen ja siirtyminen kaksivaiheiseen päätöksentekomenettelyyn edellyttää hallintosäännön muuttamista kaupunginvaltuuston yleis- ja hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevan toimivallan osalta.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta tulisi siten muuttaa muotoon: ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginvaltuusto päättää ”poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksistä sekä taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävien liikennehankkeiden yleissuunnitelmista riippumatta niiden kustannusarviosta”.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohta tulisi siten muuttaa muotoon: ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginvaltuusto päättää ”kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.”

Tarkoituksena on, että kaupunkiympäristön toimiala ja kaupunginkanslia, yhteistyössä tarvittavien sidosryhmien (kuten HKL, Kaupunkiliikenne Oy ja HSL) kanssa, arvioivat hankkeen muodostumisvaiheessa, onko kyseessä tavanomainen vai taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävä hanke. Arvion perusteella liikennehankkeiden ohjausryhmä (Liikenne-HOR) vahvistaa, mitä hankkeita esitetään taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittäviksi hankkeiksi, joissa sovelletaan kaksivaiheista päätöksentekomenettelyä.

Taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävällä hankkeella tarkoitetaan kaupunkikonsernin liikennehanketta, joka on taloudellisen arvonsa, pitkän keston, liikenteellisten vaikutustensa, kaupunkikuvallisen merkityksensä tai jonkin muun syyn takia kaupungin kannalta poikkeuksellinen ja strategisesti merkittävä. Taloudellisesti tai periaatteellisesti mer-

kittävästä hankkeesta voi olla kysymys esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- hankesuunnitelman hyväksymistä edeltävät suunnitteluvaiheen kustannukset on arvioitu erittäin korkeiksi
- hankkeen kustannuslaskentaan liittyy suuria epävarmuuksia sen laajuuden tai poikkeuksellisuuden vuoksi
- hankkeeseen liittyy merkittävää alueellista maankäytön kehittämistä, tai silloin kun
- hankkeella on merkittäviä vaikutuksia joukkoliikenteen järjestämisen kustannuksiin tai muita merkittäviä käytötalousvaikutuksia.

Muutokset tilahankkeiden kaksivaiheisessa päätöksentekomenettelyssä

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdat (kaupunginvaltuuston toimivalta)

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.1.2024 § 7 hallintosääntöön tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaiset muutokset koskien poikkeuksellisissa tilahankkeissa sovellettavaa kaksivaiheista päätöksentekomenettelyä. Voimassa olevan hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää poikkeuksellisten hankkeiden alustavista ja tarkennetuista hankesuunnitelmista riippumatta niiden kustannusarviosta. Hyväksymisen jälkeen on havaittu tarve muuttaa kaksivaiheiseen päätöksentekomenettelyyn kuuluvien poikkeuksellisten tilahankkeiden hankesuunnitelmien hyväksymisen toimivaltaa.

Tarkoituksena on, että jatkossa kaksivaiheisen päätöksentekomenettelyn toisessa vaiheessa tehtävä päätös poikkeuksellisten tilahankkeiden enimmäishinnasta (ns. hankepäätös) tehtäisiin voimassa olevien toimivaltarajojen perusteella joko kaupunginvaltuustossa, kaupunginhallituksessa tai kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostossa. Hankepäätöksessä on kyse hankkeen toteuttamisesta eli hankkeen toiminnallisesta ja teknisestä sisällöstä (hankkeen laajuus), sitoutuvasta rahasta (hankkeen enimmäishinta), toteutuksen aikataulusta ja siitä, millä ehdoilla toteutus voidaan käynnistää sekä tarvittaessa hankkeen toteutusmuodosta.

Muutos sujuvoittaa poikkeuksellisten tilahankkeiden päätöksentekomenettelyä, kun toimivalta hankesuunnitelmien hyväksymisessä on hankkeen kustannusarvion perusteella tarkoituksenmukaisella päätöstasolla. Muutos on myös yhdenmukainen edellä esitetyn liikennehankkeiden kaksivaiheisen päätöksentekomenettelyn kanssa.

Lisäksi hallintosäännön em. kohtaan esitetään tehtäväksi tilahankkeita koskeva terminologinen muutos, jonka mukaan poikkeuksellisten tilahankkeiden kaksivaiheisen päätöksentekomenettelyn ensimmäisessä

päätösvaiheessa kaupunginvaltuusto päättäisi hankkeiden tarveselvityksestä ja toisessa päätösvaiheessa toimivaltainen toimielin päättäisi ko. hankkeiden hankesuunnitelmasta. Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto päättää ensin poikkeuksellisten tilahankkeiden alustavasta hankesuunnitelmasta ja toisessa päätösvaiheessa tarkennetusta hankesuunnitelmasta.

Edellä mainituin perustein hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta tulisi muuttaa muotoon: "poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksistä sekä taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävien liikennehankkeiden yleissuunnitelmista riippumatta niiden kustannusarviosta".

Edellä mainituin perustein hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohta tulisi muuttaa muotoon: "kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa".

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohta, 11 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohta, 12 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohta, 13 luvun 1 §:n 3 momentin 2 kohta ja 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohta (toimialalautakuntien ja liikelaitoksen johtokunnan yleinen toimivalta sekä tarkastuslautakunnan, kansliapäällikön ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston ja ruotsinkielisen jaoston toimivalta)

Edellä kaupunginvaltuuston tilahankkeiden hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevaan toimivaltaan esitettyjen muutosten myötä toimialalautakunnat, liikelaitoksen johtokunta, tarkastuslautakunta, kansliapäällikkö ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto päättäisivät tilahanketta koskevasta tarveselvityksestä lukuun ottamatta poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksiä. Näin ollen ko. toimielinten ja viranhaltijan toimivaltaan esitetään seuraavia muutoksia.

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohta koskien toimialalautakunnan yleistä toimivaltaa tulisi muuttaa muotoon: "tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä, lukuun ottamatta poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksiä".

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohta koskien liikelaitoksen johtokunnan yleistä toimivaltaa tulisi muuttaa muotoon: "tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä, lukuun ottamatta poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksiä, sekä kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa tarveselvitykseen perustuvan hanketäi muun suunnitelman hyväksymisestä".

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohta koskien kansliapäällikön toimivaltaa tulisi muuttaa muotoon: "tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä, lukuun ottamatta poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksiä".

Hallintosäännön 13 luvun 1 §:n 3 momentin 2 kohta koskien tarkastuslautakunnan toimivaltaa tulisi muuttaa muotoon: "tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä, lukuun ottamatta poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksiä".

Hallintosäännön 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohta koskien kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston ja ruotsinkielisen jaoston toimivaltaa tulisi muuttaa muotoon: "sellaisten ruotsinkielisten päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilahankkeita koskevien tarveselvitysten hyväksymisestä, joista päättää kasvatus- ja koulutuslautakunta tai kaupunginvaltuusto".

Voimaantulevan rakentamislain muutokset

Rakentamislaki ja alueidenkäyttölaki

Rakentamislaki (751/2023) tulee voimaan 1.1.2025 ja se korvaa maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) rakentamista koskevat säännökset. Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain (752/2023) mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttöläksi.

Voimassa olevan hallintosäännön määräyksiä tarkistetaan edellä mainittujen lainsäädännön muutosten johdosta.

Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Myös maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain 204 §:n mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Mainittujen lakien voimaan tullessa vireillä olevien asioiden käsitteleminen kunnassa voi kestää ajallisesti pitkään mm. mahdollisen päätöstä koskevan muutoksenhakumenettelyn ja rakentamisen viranomaisvalvonnan keston johdosta. Rakentamisen viranomaisvalvonta voi kestää rakennustyön loppuun saattamista koskevan, rakennusluvan lainvoimaisuudesta laskettavan, 5 vuoden määräajan ajan. Tähän määräaikaan voi luvanhakija hakea edelleen jatkoaikaa. Hallintosäännössä on siten perusteltua olla hallintosäännön määräysten selkeän soveltamisen vuoksi erilliset toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain ja alueidenkäyttölain mukaisten asioiden päättämisestä.

Lisäksi selvyiden vuoksi ehdotetaan hallintosäännön muuttamista koskevaan kaupunginvaltuuston päätökseen erillistä määräystä siitä, että 31.12.2024 voimassa olevan hallintosäännön määräyksiä sovelletaan rakentamislain ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain voimaan tullessa 1.1.2025 vireillä olevien maankäyttö- ja rakennus-

lain mukaisten asioiden käsittelyyn, ellei voimassa olevassa hallintosäännössä ole niiden käsittelyä koskevia määräyksiä.

Hallitus on päättänyt muuttaa rakentamislakia ennen sen voimaantuloa ja muutosta koskeva hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 101/2024) on annettu eduskunnalle 19.9.2024. Eduskunnan on tarkoitus hyväksyä muutokset joulukuussa 2024. Hallituksen esitys sisältää hallintosäännön toimivaltamääräyksiin liittyen muutoksia koskien mm. uutta puhtaatan siirtymän teollisuutta koskevaa sijoittamislupaa ja kunnan asemakaavalla suojellun huonokuntoisen rakennuksen purkamista. Muutokset tulevat pääosin voimaan 1.1.2025. Nyt käsiteltävänä oleva esitys hallintosäännön muuttamiseksi ei sisällä eduskunnassa käsiteltäviin lainmuutoksiin perustuvia muutoksia, vaan niiden vaatimat tarvittavat hallintosäännön muutosehdotukset valmistellaan päätöksentekoon lainmuutosten hyväksymisen jälkeen.

Hallintosäännön muut muutostarpeet

Voimassa olevaa Helsingin kaupungin hallintosääntöä on perusteltua muuttaa myös hallinnollisen menettelyn sujuvoittamiseksi ja päätöksenteon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi. Hallintosäännön toimivaltamääräyksiä ehdotetaan muutettavaksi mm. asemakaavan toteamista vanhentuneeksi, vesihuoltolain mukaisia kunnan tehtäviä ja asukasvalintojen vahvistamista koskevien määräysten osalta.

Hallintosäännön muuttaminen

Hallintosäännön 5 luvun 7 §:n 3 momentti (kaupunkiympäristön toimialan johtavat viranhaltijat)

Voimassa olevan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n 3 momentin mukaan rakennusvalvontapäällikkö toimii ympäristö- ja lupajaoston esittelijänä rakennusvalvonta- ja rakennuslupa-asioissa.

Rakentamislain 42 §:n mukaan rakennusluvun nimi muutetaan rakentamisluvuksi. Sanamuoto muuttuu vain suomenkielisessä hallintosäännössä. Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tämän johdosta hallintosäännössä säilytetään voimassa olevat rakennuslupaa koskevat määräykset. Hallintosäännön 5 luvun 7 §:n 3 momentti on perusteltua muuttaa muotoon: rakennusvalvontapäällikkö toimii ympäristö- ja lupajaoston esittelijänä rakennusvalvonta-, rakennuslupa- ja rakentamislupa-asioissa.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohta (kaupunginvaltuuston toimivalta)

Maankäyttö- ja rakentamislain 15 luvussa säädetään kehittämisalueista. Voimassa olevan hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää maankäyttö- ja rakennuslaisissa tarkoitettuun kehittämisalueesta. Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainiksi.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohta (kaupunginvaltuuston toimivalta)

Maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäyttölain 60-61 §:ssä säädetään asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista. Kunnan tulee seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi. Maankäyttöjohtajan toimivallassa on voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 18 kohdan mukaan päättää asemakaavan toteamisesta ajanmukaiseksi. Valtuuston päätösvallassa on voimassa olevan hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan asemakaavan toteaminen vanhentuneeksi. Sujuvan hallinnollisen menettelyn ja päätöksenteon kannalta on tarkoituksenmukaista, että sama kunnan viranomainen päättää sekä asemakaavan toteamisesta ajanmukaiseksi että sen toteamisesta vanhentuneeksi. Asemakaavan toteamista vanhentuneeksi koskeva kaupunginvaltuuston toimivalta ehdotetaan siten siirrettäväksi maankäyttöjohtajalle, jolloin päätöksenteko on organisatorisesti tarkoituksenmukaisella tasolla. Maankäyttöjohtajan toimivallasta määrätäisiin hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 18 kohdassa. Kaupunkiympäristölautakunnalla on kuntalain 92 §:n mukainen otto-oikeus maankäyttöjohtajan asemakaavan toteamista ajantasaiseksi tai vanhentuneeksi koskevaan päätökseen.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin kohdat 4-6 ja 2 momentin 12, 19 ja 21 kohdat (kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin kohdat 4-6 sisältävät kaupunkiympäristölautakunnan toimivaltamääräykset koskien maankäyttö- ja rakennuslain 38, 53 ja 58 §:n mukaisista rakennuskielloista päättämistä. Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 12, 19 ja 21 kohdat sisältävät lautakunnan toimivaltamääräykset koskien maankäyttö- ja rakennuslain 55 §:n mukaisen kadun, torin, puiston ja muun yleisen alueen nimen muuttamista sekä kaupunginosan ja kortteleiden numeroiden muuttamista, lain 13 a luvun mukaisista kunnalle kuuluvista hulevesiä koskevista asioista päättämistä sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kunnan perustellun kannanoton ilmoittamista kaava- ja rakennusjärjestysehdoituksesta muistutuksen tehneille.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölain nimeksi. Tämän johdosta hallintosäännön sisältämät alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölain nimeksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n 1 momentin 4 kohdan säännös maiseman muuttamista koskevan toimenpiderajoituksen määräämisestä yleiskaavan laatimista ja muuttamista varten kumotaan ja säännös siirretään rakentamislain 53 §:ään. Tämän johdosta hallintosäännön toimenpiderajoituksen määräämistä koskeva voimassa oleva määräys muutetaan viittamaan rakentamislakiin. Lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 5 momentin säännös uuden rakennuksen rakentamista koskevan rakennuskiellon määräämistä asemaakaavassa on muutettu alueidenkäyttölain 58 §:n 5 momentissa sanamuodoltaan koskemaan uuden rakennuskohteen rakentamista.

Kunnan perustellun kannanoton ilmoittamisesta rakennusjärjestysehdotuksesta muistutuksen tehneille säädetään jatkossa rakentamislain 19 §:n 2 momentissa. Kaavaehdotuksesta tehtyä muistutusta koskevasta kunnan perustellusta kannanotosta säädetään alueidenkäyttölain 58 §:n 5 momentissa. Hallintosäännössä ei ole kunnan perustellun kannanoton ilmoittamisen osalta tarpeen viitata lakien nimiin.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain 204 §:n mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä. Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että alueidenkäyttölain ja rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä. Kaupunkiympäristölautakunnan erityistä toimivaltaa koskevat hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin 4-6 kohdat ja 2 momentin 12, 19 ja 21 kohdat on perusteltua siten muuttaa 4a-6a kohdiksi ja 12a, 19a ja 21a kohdiksi, joita sovelletaan lain muutoksen voimaan tullessa vireillä olevan asian käsittelyyn. Lisäksi hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momenttiin lisätään kohdat 4b-6b ja 2 momenttiin lisätään kohdat 12b, 19b ja 21b, joita sovelletaan alueidenkäyttölain tai rakentamislain mukaiseen asian käsittelyyn.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupun-

kiympäristölautakunta päättää maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvussa tarkoitettulle kunnan toimielimelle kuuluvista hulevesiä koskevista asioista lukuun ottamatta ympäristö- ja lupajaostolle määrättyjä tehtäviä. Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 19 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvun mukaisista kunnalle kuuluvista hulevesiä koskevista asioista lukuun ottamatta ympäristö- ja lupajaostolle määrättyjä tehtäviä. Samasta toimivallasta on siten määrätty virheellisesti kahdessa hallintosäännön kohdassa. Tämän johdosta on perusteltua kumota hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohta ylimääräisenä ja pitää voimassa hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 19 kohta, jonka nojalla toimivaltaa voidaan siirtää tarvittaessa edelleen viranhaltijalle.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 13 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 13 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella, jos kysymys on rakennuksen koko ja käyttötarkoitus huomioon ottaen periaatteellisesti merkittävästä rakentamisesta.

Alueidenkäyttölaissa ja rakennuslaissa ei enää säädetä rakennuspaikkakohtaisesta suunnittelutarveratkaisusta. Rakentamislain 43 §:n mukaan rakentamisluvassa ratkaistaan, täytyvätkö lain 46 §:ssä säädetty sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella. Rakentamislupa koostuu alueidenkäytöllisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelusta ja olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelusta. Lisäksi luvan hakijan niin pyytäessä kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytyksen olemassaolon erillisellä päätöksellä (sijoittamislupa). Tämän johdosta hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 13 kohta koskien lautakunnan toimivaltaa päättää rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella kumotaan.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin kohdat 14, 15 ja 16 (kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin kohdat 14-16 sisältävät toimivaltamääräykset koskien kunnan toimivallassa olevista maankäyttö- ja rakennuslain 171 ja 172 §:n mukaisista poikkeamisista päättämistä. Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin

mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta alueellisesta poikkeamisesta (kohta 14) sekä maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä tarkoitusta poikkeamisesta (kohta 15), kun kysymys on, a hankkeen koko ja käyttötarkoitus huomioon ottaen periaatteellisesti merkittävästä poikkeamisesta maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetystä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, tai b rakennuksen käyttötarkoitus ja koko huomioon ottaen merkittävästä poikkeamisesta maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaisesta suunnittelutarpeesta ranta-alueella. Lautakunta päättää lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista poikkeamisista, kun hakemus käsittää useita poikkeamia, joista osasta päättäminen kuuluu lautakunnalle ja osasta päättäminen muulle toimielimelle tai viranhaltijalle (kohta 16).

Maankäyttö- ja rakennuslain poikkeamisen toimivaltaa ja poikkeamisen edellytyksiä koskeva 171 § ja alueellista poikkeamista koskeva 172 § kumotaan ja ne siirtyvät vähäisin muutoksin rakentamislain 57 §:n poikkeamislupaa ja 58 §:n alueellista poikkeamista koskeviksi säännöksiksi. Hallintosäännön määräykset muutetaan siten vastaamaan rakentamislain säännöksiä.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainiksi. Tämän johdosta hallintosäännön sisältämät alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölainiksi. Lisäksi hallintosäännössä otetaan huomioon alueidenkäyttölain 72 §:n suunnittelutarvetta ranta-alueella koskevan säännöksen sanamuodon vähäinen muutos.

Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä. Kaupunkiympäristölautakunnan erityistä toimivaltaa koskevat hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 14, 15 ja 16 kohdat on perusteltua siten muuttaa 14a, 15a ja 16a kohdiksi, joita sovelletaan lain muutoksen voimaan tullessa vireillä olevan asian käsittelyyn. Lisäksi hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momenttiin lisätään kohdat 14b, 15b ja 16b, joita sovelletaan rakentamislain mukaiseen asian käsittelyyn.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momenttiin lisättävässä kohdassa 14b määrätään alueellisen poikkeamisesta päättämisen lisäksi rakentamislain 47 §:n mukaisesta alueellisesta päätöksestä sijoittamisen

edellytyksistä suunnittelutarvealueella. Kunta voi halutessaan ratkaista sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella samalla kertaa useamman rakennuspaikan osalta silloin, kun kysymyksessä on kylä-alue tai vastaavasti rakentamiseen soveltuva alue. On perusteltua, että lautakunta päättää sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella kun kysymys on alueellisesta päätöksestä ja siihen liittyvästä maankäytöllisten vaikutusten arvioinnista rakennuspaikkakohtaista aluetta laajemmalla alueella.

Lautakunta päättää esityksen mukaisesti rakentamislain 57 §:ssä tarkoitusta poikkeamisluvasta, kun kysymys on hankkeen koko ja käyttötarkoitus huomioon ottaen periaatteellisesti merkittävästä poikkeamisesta alueidenkäyttölaissa tai rakentamislaisissa säädetystä tai mainittujen lakien nojalla annetusta säännöksestä, määräyksestä kiellosta tai muusta rajoituksesta.

Kunta voi rakentamislain 57 §:n mukaan erityisestä syystä myöntää luvan poiketa alueidenkäyttölaissa tai rakentamislaisissa säädetystä tai mainittujen lakien nojalla annetusta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Lupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos se: 1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle; 2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista; 3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista; 4) johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Rakentamislain 57 §:n 3 momenttiin on tehty muutos verrattuna voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ään. Rakentamislain 57 §:n 3 momentin mukaan rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muuttamisen asemakaavasta poiketen asumiseen tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön ei katsota 1 kohdan tarkoittamalla tavalla aiheuttavan haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueidenkäytön muulle järjestämiselle eikä sitä pidetä vaikutuksiltaan 4 kohdassa tarkoitettuna merkittävänä rakentamisena. Rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muuttamisen voidaan katsoa olevan erityinen syy, jos käyttötarkoituksen muuttamisella voidaan tukea rakennetun ympäristön kiertotaloutta ja vähähiilisyyttä.

Lautakunnan toimivallassa on lähtökohtaisesti päättää edellä mainitusta rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muuttamisesta asemakaavasta poiketen asumiseen tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön, koska poikkeamisessa voi tällöin olla kysymys periaatteellisesti merkittävästä poikkeamisesta.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 22 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan toimivalta)

Vesihuoltolain osalta kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivaltaa ehdotetaan siirrettäväksi kaupunkiympäristölautakunnalle niissä tehtävissä, jotka on laissa säädetty kunnan päätettäviksi. Tällaisia kunnalle kuuluvia tehtäviä ovat vesihuollon toiminta-aluepäätökset ja huleveden viemäroinnin aluetta koskevat päätökset. Toimivallan siirtoa voidaan pitää johdonmukaisena, koska lautakunta päättää pääsääntöisesti myös muista maankäytön asioista. Vesihuoltolaissa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja terveydensuojeluviranomaiselle säädettyt tehtävät kuuluvat jatkossakin hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 2 kohdan nojalla ympäristö- ja lupajaoston toimivaltaan.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Rakentamislain 132 §:n mukaan asemakaava-alueella tapahtuvaan ojittamiseen tai toisen alueelle ojittamista varten sijoitettavaan suoja-
penkereeseen tai pumppuasemaan sovelletaan, mitä 131 §:ssä säädetään. Asian ratkaisee kunnan määräämä viranomainen.

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 a §:n 2 momentin mukaan jos asemakaava-alueella on tarpeen tehdä oja tai sijoittaa ojitusta varten tarpeellinen suoja-
penger tai pumppuasema toisen alueelle, noudatetaan, mitä 161 §:ssä säädetään. Asian ratkaisee kunnan määräämä viranomainen.

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 a §:n sääntely siirtyy vähäisin muutoksiin rakentamislain 132 §:n säännökseen. Hallintosääntöön lisätään uusi 7b-
kohta vastaamaan rakentamislain säännöksiä. Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain 204 §:n mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 1 § momentin 8 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää maankäyttö- ja rakennuslain 21.4 §:n tarkoittamista sekä rakentamislain tarkoittamista hallintopakkoa ja oikaisuvaatimusta koskevista asioista.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain 204 §:n mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun sovel-

taen lain voimaan tullessa voimassa olleita maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä.

Rakentamislaisissa ei enää ole maankäyttö- ja rakennuslakia vastaavaa 21.4 §:ä, jossa säädettäisiin erikseen oikaisuvaatimuksen käsittelystä. Hallintopakkoasioiden osalta rakentamislain 99 §:ssä todetaan edelleen maankäyttö- ja rakennuslakia vastaavasti, että rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin, jona ei kuitenkaan voi toimia kunnanhallitus. Kuntalaissa säädetään viranomaisen toimivallan siirrosta osana kuntien yhteistoimintaa. Hallintopakkoa koskevaa asiaa ei kuitenkaan saa siirtää viranhaltijan ratkaistavaksi.

Tältä osin sääntely vastaa maankäyttö- ja rakennuslain aikaisempaa sääntelyä. Hallintopakkoasioista päättäisi siten edelleen rakennusvalvontaviranomaisena toimiva ympäristö- ja lupajaosto.

Oikaisuvaatimusmenettelyn osalta siirrytään soveltamaan suoraan hallintolakia ja sen 7a lukua. Hallintolain 49 d §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti sille viranomaiselle tai muulle julkista hallintotehtävää hoitavalle, joka on tehnyt päätöksen. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Ottaen huomioon oikaisuvaatimusmenettelyn taustan ja tarkoituksen sekä sen, että viranhaltijan päätösvalta perustuu toimielimen hänelle siirtämään päätösvaltaan, voidaan pitää perusteltuna, että viranhaltijoiden päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset saatetaan edelleen rakennusvalvontaviranomaisena toimivan ympäristö- ja lupajaoston ratkaistavaksi. Käytäntö vastaisi aiemmin voimassa ollutta.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toimii alueidenkäyttölain 13 a luvun mukaisena monijäsenisenä toimielimenä 103k §:n mukaisissa asioissa sekä hallintopakkoa käyttävänä ja oikaisuvaatimuksen käsittelevänä viranomaisena 103 f §:n osalta.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaiksi. Tämän johdosta hallintosäännön sisältämät alueidenkäyt-

tölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölaiksi.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 4 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kunnan viranomaisena alueidenkäyttölain 13 a luvun 103 f §:n mukaisista asioista.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaiksi. Tämän johdosta hallintosäännön sisältämät alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölaiksi.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 6 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää laissa sekä lain nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella rakennusvalvontaviranomaiselle annetusta muusta kuin tässä hallintosäännössä määrätystä tehtävästä.

Rakentamislain ja alueidenkäyttölain lisäksi rakennusvalvontaviranomaiselle on säädetty toimivaltaa myös muualla lainsäädännössä, muun muassa postilaissa, asuntokauppalaisissa, kunnossapitolaisissa sekä laissa sähköisen viestinnän palveluista. Hallintosääntöön on perusteltua ottaa viittaus myös niihin tehtäviin, jotka on annettu rakennusvalvontaviranomaiselle muualla kuin tässä hallintosäännössä. Säännöksen sanamuotoa on täsmennetty aiemmasta.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista rakennusluvista ja purkamisluvista sekä rakentamislain mukaisista rakentamisluvista, sijoittamisluvista ja purkamisluvista.

Maankäyttö- ja rakennuslain rakennuslupa -termi korvautuu rakentamislain termillä rakentamislupa. Hallintosäännön sisältämät rakennuslupaan viittaavat termit päivitetään vastaamaan rakentamislakia. Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain 204 §:n mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä.

Rakentamislain 43 §:n mukaan rakentamisluvassa ratkaistaan, täyttyvätkö lain 46 §:ssä säädetyt sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella. Alueidenkäyttölaissa ja rakennuslaissa ei siten enää säädetä rakennuspaikkakohtaisesta suunnittelutarveratkaisusta.

Rakentamislupa koostuu alueidenkäytöllisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelusta ja olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelusta. Lisäksi luvan hakijan niin pyytäessä kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytyksen olemassaolon erillisellä päätöksellä (sijoittamislupa).

Sijoittamislupien osalta on perusteltua osoittaa sijoittamislupia koskeva toimivalta ympäristö- ja lupajaostolle, sillä sijoittamisesta päätetään rakentamisluvan yhteydessä, mikäli samalla hakemuksella haetaan sekä sijoittamis- että toteuttamislupaa. Toimivaltaa ei ole syytä eriyttää, jos hakija hakee pelkästään erillistä sijoittamislupaa, vaan toimivallan on perusteltua olla ympäristö- ja lupajaostolla ja sen määrittämin perustein viranhaltijoilla. Rakentamislupia koskeva toimivalta vastaisi aiempaa.

Rakentamislain 56 §:n mukaan kunta myöntää luvan rakennuksen purkamiseen. Toimivalta purkamislupien myöntämiseen on perusteltua osoittaa ympäristö- ja lupajaostolle. Tilanne vastaisi aiempaa käytäntöä.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 11 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 11 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakentamislain 59 §:n mukaisesta oikeuden myöntämisestä poiketa vähäisessä määrin rakentamista koskevasta määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta.

Rakentamislain 59 §:n mukaan kunta voi noudattaen, mitä 57 §:ssä poikkeamisesta säädetään, myöntää oikeuden poiketa vähäisessä määrin rakentamista koskevasta määräyksestä, kiellosta tai muusta ra-

joituksesta. Rakennuksen teknisiä ja niitä vastaavia ominaisuuksia koskevan vähäisen poikkeamisen edellytyksenä on lisäksi, ettei poikkeaminen vaaranna rakentamiselle asetettujen keskeisten vaatimusten täyttymistä.

Vähäistä poikkeamista koskeva säännös on sisällöltään vastaava kuin aiempi maankäyttö- ja rakennuslain 175 §. Rakentamislaisissa toimivalta myöntää vähäisiä poikkeamia on säädetty kunnalle. Toimivallasta on näin ollen tarpeen säätää tarkemmin hallintosäännössä. Oikeus poiketa vähäisessä määrin rakentamista koskevasta määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta on perusteltua käsitellä rakentamisluvan käsitteilyn yhteydessä, kuten tähänkin saakka. Toimivaltasäännös vastaisi siten aiemmin voimassa ollutta käytäntöä.

Hallintosäännön 16 luvun 4 §:n 1 momentin 3 kohta (kaupunkiympäristön toimialajohtajan erityinen toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 4 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristön toimialajohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista yleiskaavan ja asemakaavan toteuttamisesta johtuvista korvauksista.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainsäädännön sisältämät alueidenkäyttölainsäädännön säännökseen viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölainsäädännön mukaisiksi.

Hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 2 kohta (maankäyttöjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, maankäyttöjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakentamisluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella, jos kysymys ei ole rakennuksen koko ja käyttötarkoitus huomioon ottaen periaatteellisesti merkittävästä rakentamisesta.

Alueidenkäyttölaissa ja rakennuslaissa ei enää säädetä rakennuspaikkakohtaisesta suunnittelutarveratkaisusta. Rakentamislain 43 §:n mukaan rakentamisluvassa ratkaistaan, täyttyvätkö lain 46 §:ssä säädetty sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella. Rakentamislupa koostuu alueidenkäytöllisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelusta ja olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelusta. Lisäksi luvan hakijan niin pyytäessä kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytyksen olemassaolon erillisellä päätöksellä

(sijoittamislupa). Tämän johdosta hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 2 kohta koskien maankäyttöjohtajan toimivaltaa päättää rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella kumotaan.

Hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 3 a-c kohdat (maankäyttöjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin kohdat 3a-c sisältävät toimivaltamääräykset koskien kunnan toimivallassa olevista maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaisista poikkeamisista päättämistä. Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, maankäyttöjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaisesta maankäyttöisten vaikutusten arviointia edellyttävästä muusta kuin rakennusvalvontaa johtavalle viranhaltijalle kuuluvasta poikkeamisesta sekä poikkeamisesta rakennuksen suojelua koskevasta määräyksestä, kun poiketaan maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetystä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, jos kysymys ei ole periaatteellisesti merkittävästä poikkeamisesta ottaen huomioon hankkeen koko ja käyttötarkoitus (kohta a) tai poiketaan maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaisesta suunnittelutarpeesta ranta-alueella, jos kysymys ei ole rakennuksen käyttötarkoitus ja koko huomioon ottaen merkittävästä poikkeamisesta (kohta b). Lisäksi maankäyttöjohtaja päättää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta poikkeamisesta kun hakemus käsittää useita poikkeamisia, joista osasta päättäminen kuuluu maankäyttöjohtajalle ja osasta päättäminen muulle viranhaltijalle (kohta c).

Maankäyttö- ja rakennuslain poikkeamisen toimivaltaa ja poikkeamisen edellytyksiä koskeva 171 § kumotaan ja säännös siirtyy vähäisin muutoksin rakentamislain 57 §:n poikkeamislupaa koskevaksi säännökseksi. Hallintosäännön määräykset muutetaan siten vastaamaan rakentamislain säännöksiä.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölain säännöksiin. Lisäksi hallintosäännössä otetaan huomioon alueidenkäyttölain 72 §:n suunnittelutarvetta ranta-alueella koskevan säännöksen sanamuodon vähäinen muutos.

Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tul-

lessa voimassa olleita säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä. Maankäyttöjohtajan toimivaltaa koskevat hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 3 kohta on perusteltua siten muuttaa 3a kohdaksi, jota sovelletaan lain muutoksen voimaan tullessa vireillä olevan asian käsittelyyn. Lisäksi hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momenttiin lisätään kohta 3b, jota sovelletaan rakentamislain mukaiseen asian käsittelyyn.

Hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 10 kohta (maankäyttöjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, maankäyttöjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää ilmoittaa maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetusta katualueen halluunotosta ja sen vuoksi tarvittaessa pidettävästä katselmuksesta alueen omistajalle ja haltijalle.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainsäädännön sisältämät alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölainsäädännön mukaisiksi.

Hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 18 kohta (maankäyttöjohtajan toimivalta)

Maankäyttöjohtajan toimivaltaan esitetään siirrettäväksi edellä todetun mukaisesti kaupunginvaltuuston toimivalta todeta asemakaava vanhentuneeksi.

Maankäyttöjohtajan toimivallassa on voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 18 kohdan mukaan päättää asemakaavan toteamisesta ajanmukaiseksi. Valtuuston päätösvallassa on voimassa olevan hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan asemakaavan toteaminen vanhentuneeksi. Sujuvan hallinnollisen menettelyn ja päätöksenteon kannalta on tarkoituksenmukaista, että sama kunnan viranomaisen päättää sekä asemakaavan toteamisesta ajanmukaiseksi että sen toteamisesta vanhentuneeksi. Asemakaavan toteamisesta vanhentuneeksi koskeva kaupunginvaltuuston toimivalta ehdotetaan siten siirrettäväksi maankäyttöjohtajalle, jolloin päätöksenteko on organisatorisesti tarkoituksenmukaisella tasolla. Lautakunnalla on kuntalain 92 §:n mukainen otto-oikeus maankäyttöjohtajan asemakaavan toteamisesta ajantasaiseksi tai vanhentuneeksi koskevaan päätökseen.

Hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 19 kohta (maankäyttöjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 19 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, maankäyttöjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain 167 § 2 momentin mukaisesta valvonnasta. Maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentin mukaan kunnan määräämä viranomaisen osaltaan valvoo, että liikenneväylät, kadut, torit ja katuaukiot sekä puistot ja oleskeluun tarkoitetut ulkotilat täyttävät hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisyyden vaatimukset.

Maankäyttö- ja rakennuslain 167 § 2 momentin säännös kumotaan ja se siirtyy vähäisin muutoksin rakentamislain 142 §:n 3 momenttiin. Tämän johdosta hallintosäännön maankäyttö- ja rakennuslain säännökseen viittaava kohta muutetaan viittaamaan rakentamislain voimaantulevaan säännökseen.

Hallintosäännön 16 luvun 7 §:n 1 momentin 6 f kohta (teknisen johtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 7 §:n 1 momentin 6 f kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, tekninen johtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakennusluvan hakemisesta.

Rakentamislain 42 §:n mukaan rakennusluvan nimi muutetaan rakentamisluvaksi. Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tämän johdosta hallintosäännössä säilytetään voimassa olevat rakennuslupaa koskevat määräykset. Hallintosäännön 16 luvun 7 §:n 1 momentin kohta 6 f on perusteltua muuttaa muotoon: Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, tekninen johtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakennusluvan ja rakentamisluvan hakemisesta

Hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 1 momentin 3 kohta ja uusi hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 1 momentin 14 kohta (asiakkuusjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, asiakkuusjohtaja päättää kaupunginhallituksen määräämien perusteiden mukaisesti, asukasvalintojen vahvistamisesta kaupungin omistamiin tai sen määräämisvallassa oleviin asuntoihin sekä päättää kaupungin vuokra-asuntojen osoittamisesta muiden toimialojen käyttöön.

Hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 1 momentin mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, asiakkuusjohtaja päättää tai määrää momentin alaisista kohdista. Hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, asiakkuusjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, momentin alaisista kohdista. Pykälän ensimmäinen momentti, toisin kuin sen toinen momentti, ei siis mahdollista toimivallan siirtoa viranhaltijalle.

Toimivallan järjestämiseksi tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla tavalla esitetään, että asiakkuusjohtajan toimivalta päättää, kaupunginhallituksen määräämien perusteiden mukaisesti, asukasvalintojen vahvistamisesta kaupungin omistamiin tai sen määräämisvallassa oleviin asuntoihin sekä päättää kaupungin vuokra-asuntojen osoittamisesta muiden toimialojen käyttöön, siirretään hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momenttiin kohdaksi 14, jotta asiakkuusjohtaja voi hyväksyä perusteet ja rajat, joiden mukaan toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle.

Hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 4 kohta (asiakkuusjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, asiakkuusjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain 161, 161a ja 163 §:ssä sekä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 229 §:ssä tarkoitusta sopimisesta sekä muiden pysyväisluonteisten rakenteiden ja laitteiden sijoittamisesta sopimisesta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 § (yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen), 161a§ (veden johtaminen ja ojittaminen) ja 163 § (vähäisten laitteiden sijoittaminen) on kumottu ja säännökset on siirretty vähäisin muutoksin rakentamislain 131, 132 ja 134 §:ksi. Tämän johdosta hallintosäännön edellä mainitut maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiin viittaavat kohdat muutetaan viittaamaan rakentamislain voimaantuleviin säännöksiin.

Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä. Asiakkuusjohtajan toimivaltaa koskeva hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 4 kohta on perusteltua siten muuttaa 4a kohdaksi, jota sovelletaan lain muutoksen voimaan tullessa vireillä olevan asian käsittelyyn. Lisäksi hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momenttiin lisätään kohta 4b, jota sovelletaan rakentamislain mukaiseen asian käsittelyyn.

Hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 9 kohta (asiakkuusjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 9 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, asiakkuusjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetut maallemerkinnät ja sijaintikatselmukset.

Maankäyttö- ja rakennuslain rakennustyötä ja sen valvontaa koskeva 149 § ja viranomaiskatselmuksia koskeva 150 § kumotaan ja säännökset siirretään vähäisin muutoksin rakentamislain 105 §:ksi (rakennustyö ja sen valvonta) ja 112 §:ksi (viranomaiskatselmukset). Tämän johdosta hallintosäännön maankäyttö- ja rakennuslakiin viittaavat määräykset muutetaan viittaamaan rakentamislakiin.

Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä. Asiakkuusjohtajan toimivaltaa koskeva hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 9 kohta on perusteltua siten muuttaa 9a kohdaksi, jota sovelletaan lain muutoksen voimaan tullessa vireillä olevan asian käsittelyyn. Lisäksi hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momenttiin lisätään kohta 9b, jota sovelletaan rakentamislain mukaiseen asian käsittelyyn.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentti (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Rakentamislain voimaantulon myötä rakennusvalvontapäällikön toimivaltaan tulee välttämättömiä muutoksia. Lisäksi hallintosääntöön on rakentamislain myötä tarpeen lisätä määräyksiä, joita nykyisessä hallintosäännössä ei ole, mutta jotka on selkeyden vuoksi tarpeen sisällyttää hallintosääntöön, tai joita on syytä tarkentaa.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia lupia myönnetään ja valvotaan vielä 1.1.2025 jälkeenkin, joten myös nykyiset hallintosäännön määräykset rakennusvalvontapäällikön toimivallasta on tarpeen pitää voimassa siihen saakka, kunnes kaikki 31.12.2024 mennessä jätetyt hakemukset on käsitelty ja valvonta päättynyt. Selkeyden vuoksi hallintosäännön 16 luvun 9 § 1 momentti jää voimaan sellaisenaan, ja 9 §:ään lisätään uusi rakentamislakia koskeva 2 momentti. Sen jälkeen, kun maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia asioita ei ole enää vireillä, 9 § 1 momentti voidaan kumota, kun hallintosääntöä päivitetään seuraavan kerran.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viran-

haltija päättää 13-kohtaisen luettelon mukaisesti rakentamislain mukaisista tehtävistä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 1 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 1 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää muusta kuin maankäyttöllisten vaikutusten arviointia edellyttävästä poikkeamisluvasta, poikkeamisesta suojelua koskevasta määräyksestä sekä poikkeamisluvan lupaehdoista. Määräys vastaa 1 momentin 2 kohdan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten poikkeamispäätösten toimivaltaa ja on todettu toimivaksi työnjaoksi rakennusvalvontapäällikön, maankäyttöjohtajan ja kaupunkiympäristölautakunnan välillä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 2 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 2 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maisematyöluvasta sekä maisematyöluvun aloittamisoikeudesta ja lupamääräyksistä. Toimivalta maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa maisematyölupa-asioissa on 1 momentin 1 kohdan mukaan rakennusvalvontapäälliköllä, mutta rakentamislain mukaista määräystä on tarkennettu aloittamisoikeuden ja lupamääräysten osalta. Toimenpidelupa lupatyypinä poistuu rakentamislain myötä, joten sen osalta toimivallasta ei ole jatkossa tarpeen määrätä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 3 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 3 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää ympäristö- ja lupajaoston myöntämän luvan ja viranhaltijan myöntämän luvan tai hyväksynnän voimassaolon pidentämisestä ja erillisestä aloittamisoikeudesta. Määräys vastaa 1 momentin 1 kohtaa, mutta sitä on tarkennettu koskemaan sekä ympäristö- ja lupajaoston että viranhaltijan päätöksiä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 4 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 4 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää naapureiden kuulemisesta ja lausuntojen pyytämisestä rakennusvalvonnan ratkaistavaksi kuuluvista lupaha-

kemuksista. Kyse ei ole uudesta asiasta, mutta kuulemisesta ja lausuntojen pyytämisestä ei ole aiemmin ollut määräystä hallintosäännössä. Kyse on kunnan toimivallassa olevasta asiasta, joten toimivallasta on perusteltua määrätä hallintosäännössä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 5 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 5 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää tietojen toimittamisesta rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Rakentamislain 72 ja 73 §:ssä säädetään rakennuksen viranomaiskatselmusten tiedoista ja rakentamisen lupiin liittyvistä tiedoista, jotka kunnan on toimitettava rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annetun lain (431/2023) 3 §:n mukaan rakennetun ympäristön tietojärjestelmän perustamisesta, ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Suomen ympäristökeskus. Toimivallan näiden tietojen toimittamiseen on perusteltua olla rakennusvalvonnassa, jossa tiedot ovat.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 6 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 6 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää myönnettyjen lupien rakennustyön aikaisesta valvonnasta. Määräys vastaa 1 momentin 3 kohtaa, mutta sitä on täsmennetty koskemaan myönnettyjen lupien valvontaa. Rakennusvalvonta ei tämän määräyksen nojalla valvo sellaista rakennustyötä, joka liittyy luvanvaraisuudesta vapautettuun hankkeeseen.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 7 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 7 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää suunnittelijan, vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan kelpoisuudesta sekä määräyksestä erityisalan työnjohtajan asettamiseksi. Määräys vastaa 1 momentin 4 kohtaa, mutta työnjohtajan määräämistä koskevilta osin sitä on tarkennettu koskemaan erityisalan työnjohtajaa. Rakentamislain 96 §:n mukaan rakentamislupaa edellyttävässä hankkeessa on oltava rakennustyötä johtava vastaava työnjohtaja suoraan lain nojalla ilman erillistä määräystä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 8 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

11.12.2024

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 8 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakennusrasitteiden, kiinteistöjen yhteisjärjestelyjen ja kolmiulotteisen kiinteistön vuoksi tarpeellisen yhteisjärjestelyn sopimukseen perustuvasta perustamisesta, muuttamisesta ja poistamisesta. Määräys vastaa 1 momentin 6 kohtaa, mutta sitä on tarkennettu koskemaan myös yhteisjärjestelyjen osalta perustamisen lisäksi muuttamista ja poistamista.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 9 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 9 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakennuskohteen tarkastuksesta ja tutkimuksesta, rakennuksen kuntotutkimusmääräyksestä, rakennustyön keskeyttämisestä ja poliisille tehtävästä ilmoituksesta esitutkintaa varten. Määräys vastaa 1 momentin 7 kohtaa. Siihen on lisätty poliisille tehtävä ilmoitus esitutkintaa varten. Ilmoituksesta ei ole tähän mennessä ollut määräystä hallintosäännössä, ja rakennusvalvonnan viranhaltijat ovat tehneet ilmoituksen vasta ympäristö- ja lupajaoston päätettyä asiasta. Ilmoituksia olisi kuitenkin toisinaan tarpeen tehdä myös sellaisista asioista, jotka eivät päädy ympäristö- ja lupajaoston päätettäväksi.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 10 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 10 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakennuksen purkamisilmoituksen vastaanottamisesta sekä ilmoituksen johdosta purkamisluvan edellyttämisestä. Määräys vastaa 1 momentin 1 kohtaa, mutta siinä on kerrottu 1 momenttia tarkemmin, mitä toimenpiteitä purkamisilmoituksen vastaanottamiseen liittyy.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 11 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 11 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kokoontumistiloissa ja vastaavissa samanaikaisesti sallittujen henkilöiden enimmäismäärästä. Määräys vastaa rakentamislain osalta 1 momentin 9 kohtaa. Rakentamislain 41 §:n mukaan kokoontumistilassa saa oleskella samanaikaisesti vain sellainen määrä ihmisiä, että he pääsevät poistumaan turvallisesti. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on rakentamisluvassa tai paloturvallisuuden vuoksi erikseen tarvittavassa päätöksessä vahvistettava

11.12.2024

kokoontumistilassa samanaikaisesti sallittujen henkilöiden enimmäismäärä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 12 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 12 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää ympäristö- ja lupajaoston hyväksymän taksan perusteella lupa- ja valvontamaksusta sekä vapautuksen tai lykkäyksen myöntämisestä maksun suorittamisesta ja maksun palauttamisesta. Määräys vastaa 1 momentin 10 kohtaa sillä tarkennuksella, että kyse on ympäristö- ja lupajaoston hyväksymästä taksasta.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 13 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 13 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä rakennusvalvontaa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan viranomaisen päätökseen, ellei ympäristö- ja lupajaosto yksittäistapauksessa toisin päätä. Määräys vastaa 1 momentin 11 kohtaa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Mikko Keskinen, investointipäällikkö, puhelin: 09 310 15730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Sampo Viitanen, lakimies, puhelin: 09 310 37749
sampo.viitanen(a)hel.fi

Kaisu Tähtinen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37035
kaisu.tahtinen(a)hel.fi

Ulpu Juvalainen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 301 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö 1.1.2025
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö 1.1.2025, muutokset näkyvissä
- 3 Hallintosäännön muutosehdotus, rinnakkaistekstit
- 4 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys hallintosäännön muuttamiseksi 5.11.2024 § 589

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 763

HEL 2024-013969 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.1.2025 lukien.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyy, että 31.12.2024 voimassa olevan hallintosäännön määräyksiä sovelletaan rakentamislain (751/2023) ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain (752/2023) voimaan tullessa 1.1.2025 vireillä olevien maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten asioiden käsittelyyn, ellei voimassa olevassa hallintosäännössä ole niiden käsittelyä koskevia määräyksiä.

25.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Mikko Keskinen, investointipäällikkö, puhelin: 09 310 15730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi
Sampo Viitanen, lakimies, puhelin: 09 310 37749
sampo.viitanen(a)hel.fi
Kaisu Tähtinen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37035
kaisu.tahtinen(a)hel.fi
Ulpu Juvalainen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 301 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

§ 275

Meilahden Mäntytie 14 asemakaavan muutos (nro 12840)

HEL 2022-013404 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelin 15618 tontin 1 asemakaavan muutoksen piirustuksen nro 12840 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12840 kartta, päivätty 21.11.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12840 selostus, päivätty 21.11.2023, päivitetty Kylk:n 21.11.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 28.8.2023, täydennetty 21.11.2023 ja asukastilaisuuden 15.2.2023 muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 21.11.2023

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä HSY
Kymp/Talouden tuki
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Kaavamuutoksen haki-

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti
Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Esitysteksti

ja

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee tonttia, joka sijaitsee Meilahden kerrostaloalueella Kuusitien ja Mäntytien lounaiskulmauksessa, Kuusipuiston vieressä. Kaavaratkaisu mahdollistaa tontin käyttötarkoituksen muutoksen asumiseen ja uudisrakennusten rakentamisen tontilla nykyisin sijaitsevan 1950-luvun koulurakennuksen tilalle. Kaavaratkaisu on tehty, koska tontilla tällä hetkellä toimiva Englantilainen koulu muuttaa uusiin tiloihin Etelä-Haagaan ja tämän myötä koulu-toiminta tontilla päättyy ja koulurakennus jää tyhjilleen.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, miten täydennysrakentaminen sovitetaan arkkitehtoniselta ilmeeltään hyvin yhtenäiselle, rakennustaiteellisesti arvokkaalle Meilahden kerrostaloalueelle. Tontille on suunniteltu kaksi asuinrakennusta: Mäntytien puolelle vanhan koulurakennuksen hahmoa mukaileva harjakattoinen kerrostalo, ja Kuusipuiston ja Paciuksenkadun puolelle 3-kerroksinen kaupunkirivitalo. Kaupunkirivitalo suojaa myös rakennusten väliin jäävää sisäpihaa Paciuksenkadun liikenteen melulta. Sisäpihan alla on pysäköintihalli. Uutta asuntokerrosalaa on 3 760 k-m², minkä lisäksi tontille saa rakentaa 220 k-m² asuntoihin liittyviä työtiloja. Tontin tehokkuusluku on noin $e=1,94$. Asukasmäärän lisäys on noin 100.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että tontin käyttötarkoitus muuttuu asuinkäyttöön, kun koulutoiminta päättyy.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on kantakaupunkialuetta (C2). Aluetta kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kauppan ja julkisten palveluiden, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalveluiden sekä kaupunkikulttuurin alueena. Helsingin maanalaisen yleiskaavan nro 12704 (tullut voimaan 19.8.2021) mukaan alue on keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealuetta. Kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteuttamista uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaan rakennettua ympäristöä kestävästi ja alueen erityispiirteet huomioiden.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Suunnittelualue sijaitsee Meilahden 1940 - 1950-luvuilla rakennetun kerrostaloalueen pohjoispäässä. Kerrostaloalue on edustava esimerkki aikansa kaupunkisuunnittelun ihanteista. Avoin korttelirakenne huomioi ilmansuunnat ja paikalla olleen metsäisen, kallioisen luonnonympäristön. Korkeimmat, 7 - 8 -kerroksiset asuinrakennukset sijaitsevat Kuusitiellä. Mäntytien rakennuskanta on 3 - 4 -kerroksista.

Suunnittelualue sijaitsee Mäntytien ja Kuusitien lounaiskulmassa. Tontti rajautuu lounaassa ja luoteessa puustoiseen, kallioiseen Kuusipuistoon. Kuusipuisto ja Mäntytien kortteleiden puustoiset osat muodostavat yhdessä vehreän julkisivun vilkasliikenteisen Paciuksenkadun varteen. Tontin ja sen ympäristön korkeusvaihtelut ovat suuret (Mäntytie n. +18, Paciuksenkatu n. +3,5).

Tontilla sijaitsee tällä hetkellä 1950-luvulla rakennettu koulurakennus, jota on laajennettu 1970-luvulla Mäntytien suuntaisesti ja 1990-luvulla Paciuksenkadun suuntaan kahteen kerrokseen kansipihan alle. Rakennuksen koillisnurkassa sijaitsee Helen Sähköverkon hallinnoima muuntamo ja viereisen sähköaseman poistumistie. Tilat on integroitu osaksi koulurakennusta 1970-luvulla tehdyn laajennuksen yhteydessä. Tontti on lähes kokonaan rakennettu. Tontin lounaisosassa on kapeahko istutusvyöhyke tukimuureineen.

Tehtyjen selvitysten perusteella koulurakennus olisi korjattavissa mittavien toimenpitein, mutta korjausten ja konversion jälkeen vanhasta rakenteesta olisi säilytettävissä lähinnä runko. Purkavan uudisrakentamisen mahdollistava kaavaratkaisu perustuu laadittujen selvitysten ja suunnitelmien (mm. luonnossuunnittelu koulun asuinkäyttöön muuttamisen edellytyksistä, ympäristö- ja rakennushistoriaselvitys, kaupunginmuseon laatima muistio viitesuunnittelun ja kaavoitustyön tueksi, runkoselvitys, rakenne- ja kosteustekninen kuntotutkimus, palotekninen tarkastelu) pohjalta tehtyyn kokonaisharkintaan.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1991.

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hake muksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia alustavan arvion mukaan noin 280 000 euroa, lähinnä tontilla sijaitsevaan muuntamoon liittyvistä toimenpiteistä uudisrakentamisen yhteydessä.

Lisäksi kaupungille aiheutuu kustannuksia vesiliittymämuutoksista.

Kaavaratkaisu nostaa tontin arvoa. Maankäyttösopimus on kaupungin puolesta hyväksytty tonttipäällikön päätöksellä 27.3.2024 § 22 ja sopimus on allekirjoitettu 17.9.2024.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY) vesihuolto
- Helsingin nuorisoneuvosto
- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat olemassa olevan rakennuksen rakennus- ja kulttuurihistorialliseen arvoon, uudisrakentamisen toivottuihin ominaispiirteisiin sekä sähköverkon tarpeisiin. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että kaavamääräyksillä on ohjattu uudisrakentamisen sopeutumista rakennettuun ympäristöön. Muuntamolle on merkitty tilavaraus kaavakarttaan nykyiselle paikalleen, mutta yhteistyössä hankkeen sekä verkostonhaltijan kanssa selvitetään mahdollisuutta sijoittaa muuntamo poistumisteineen lähiympäristöön.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat alueen päiväkotien tilanteeseen, Englantilaisen koulun tulevaisuuteen, uudisrakentamisen määrään, nykyisen koulurakennuksen kulttuurihistorialliseen arvoon sekä Meilahden ja Mäntytien kaupunkikuvaan, uudisrakennusten ulkonäköön sekä niiden sijoitteluun tontilla, rakentamisen toteuttamiseen, kerrostalon pohjakerroksen Mäntytien suuntaan avautuvien huoneistojen suhteeseen katuun ja siellä liikkuviin ihmisiin, asuntojen lukumäärään ja keskipinta-aloihin sekä yhteistiloihin, liikenneturvallisuuteen, kaavamuutoksesta tiedottamiseen,

maankäyttösopimukseen, tontilla sijaitsevaan puustoon sekä lintujen elinolosuhteiden turvaamiseen.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että uudisrakennusten ulkoasua on ohjattu useilla kaavamääräyksillä soveltumaan arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön. Tontin puustosta on laadittu silmämääräinen kuntokartoitus. Lintujen törmäysriskiä on pyritty vähentämään kaavamääräyksellä lasipinnoista.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 4 kpl. Yksi mielipiteistä oli etukäteen lähetetty kysymyslista asukasilta varten. Asukasillassa käsiteltiin osa listan kysymyksistä.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 28.8. - 26.9.2023, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 1 muistutus. Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat lintujen elinolosuhteiden turvaamiseen.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- HSY
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (pelastuslaitos)

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat muuntamoon ja sähköaseman poistumistiehen, vesi- ja jätehuoltoon, pelastautumiseen, meluntorjuntaan, tärinään ja runkomeluun, ilmastovaikutuksiin sekä uudisrakentamisen kaupunkikuvallisiin tavoitteisiin.

Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ilmoitti, ettei ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksesta ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskoh-

taisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu hakijan kanssa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Toimivalta

Asemakaavan muutoksen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12840 kartta, päivätty 21.11.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12840 selostus, päivätty 21.11.2023, päivitetty Kylk:n 21.11.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 28.8.2023, täydennetty 21.11.2023 ja asukastilaisuuden 15.2.2023 muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 21.11.2023

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Hakemus 9.11.2022
- 5 Maankäyttösopimus.allekirj. Englantilaisen koulun säätiö sr ED4351

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä HSY

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Kymp/Talouden tuki
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Kaavamuutoksen haki-
ja

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Asemakaavoitus
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 765

HEL 2022-013404 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelin 15618 tontin 1 asemakaavan muutoksen piirustuksen nro 12840 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 21.11.2023 § 607

HEL 2022-013404 T 10 03 03

Hankenumero 0740_86

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 21.11.2023 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12840 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelin 15618 tonttia 1.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - o Englantilaisen koulun säätiö sr: 10 000 euroa

Käsittely

21.11.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Leena Paavilainen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Paavilainen, arkkitehti, puhelin: 09 310 64424
leena.paavilainen(a)hel.fi

Mikko Tervola, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 44131
mikko.tervola(a)hel.fi

11.12.2024

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 19.06.2023 § 41

HEL 2022-013404 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12840 pohjakartan kaupunginosassa 15 Meilahti. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12840
Kaupunginosa: 15 Meilahti
Kartoituksen työnumero: 20/2023
Pohjakartta valmistunut: 7.6.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Juho Pajukoski, paikkatietoinsinööri, puhelin: 09 310 34336
juho.pajukoski(a)hel.fi

§ 276

Jätkäsaaren Ahdinaltaan vesialueen asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12842)

HEL 2022-011884 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) vesialueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen 8.12.2020 päivätyn ja 5.11.2024 muutetun piirustuksen numero 12842 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12842 kartta, päivätty 8.12.2020, muutettu 5.11.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12842 selostus, päivätty 8.12.2020, muutettu 5.11.2024, päivitetty Kylk:n 5.11.2024 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.12.2020, täydennetty 5.11.2024 ja asukastilaisuuden 18.6.2019 muistio
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Helsingin poliisilaitos	Esitysteksti
Helen Sähköverkko Oy	Esitysteksti
Helsingin Satama Oy	Esitysteksti
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	Esitysteksti
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY	Esitysteksti
Puolustusvoimien 1. Logistiikkarykmentti	Esitysteksti

Suomenlahden merivar- tioston esikunta	Esitysteksti
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristö- keskus	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5
Väylävirasto	Esitysteksti
Ne muistutuksen esittä- neet, jotka ovat ilmoitta- neet osoitteensa	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4 Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee vesialuetta, joka sijaitsee 20. kaupunginosassa (Länsisatama, Jätkäsaari) Valtamerilaiturin ja Melkinlaiturin välisellä alueella. Kaavaratkaisu mahdollistaa kelluvien vapaa-ajanpalveluiden sekä yleisen uimarannan ja näihin liittyvien tukitoimintojen rakentamisen. Lisäksi Melkinlaiturin varteen on sijoitettu uusi vesibussilaituri.

Tavoitteena on luoda Hyväntoivonpuiston päätteenä olevan Ahdinaltaan alueelle seudullisesti merkittävä urheilu-, kulttuuri- ja vapaa-ajantoimintojen alue. Kumppanuuskaavoituksen keinoin on ratkaistu tiiviisti rakennetun kaupunkiympäristön, teknisesti haastavan rakennuspaikan sekä monipuolisten vapaa-ajan palveluiden kehittämisen yhdistäminen.

Alueelle on suunniteltu uimaranta ja kelluva kylpylä sekä puistoa, näköalatasanne ja vesibussilaituri. Kelluvien vapaa-ajanpalveluiden rakennusaloille on sijoitettu uutta kerrosalaa 725 k-m².

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Ahdinallas ja sitä ympäröivä rakentaminen muodostaa toiminnoiltaan aktiivisen ja viihtyisän päätteen Hyväntoivonpuistolle sekä vastaa asukkaiden toiveisiin uimapaikasta ja avantouintimahdollisuudesta.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista ja on yleiskaavan sekä Jätkäsaaren osayleiskaavan mukainen.

Kaavaratkaisu on osa suurempaa asemakaavakokonaisuutta, johon kuuluivat osallistumis- ja arviointisuunnitelma -vaiheessa [Jätkäsaaren kirjo \(12750\)](#) ja [Valtamerilaituri \(12655\)](#). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma -vaiheen jälkeen Jätkäsaaren kirjo erotettiin omaksi asemakaavakseen, joka on tullut voimaan vuonna 2023.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on käytöstä poistunut satama-allas. Asemakaava-alueen halki kulkeva Atlantinkatu ja Atlantinsilta on rakennettu. Aluetta ympäröivät muut katualueet ovat lähestulkoon valmiita.

Osalla aluetta on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1979–2019. Asemakaavoissa alue on vesialuetta.

Helsingin kaupunki omistaa alueet. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta. Asemakaava on kumppanuuskaavoitushanke, ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu [suunnitteluvarauksen](#) saaneen kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia esirakentamisesta ja yleisten alueiden toteuttamisesta ilman arvonlisäveroa 12/2021 kustannustasolla 12,3 milj. €. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden 0,4–0,6 milj. euroa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Laajempi, myöhemmin kahteen eroteltu kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 8.12.2020, ja lautakunta päätti asettaa kaavaehdotuksen nähtäville. Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 30 päivän ajan 17.12.2020–28.1.2021.

Kaavaehdotuksesta tehtiin neljä muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat uintimahdollisuuksiin, turvallisuuteen, tulvariskeihin, asunnoista aukeaviin näkymiin, korkeaan rakentamiseen, var-

joisuus- ja tuuliolosuhteiden huomioimiseen, linnuston huomioon ottamiseen lasirakentamisessa sekä häiriövaloon ja roskaantumiseen.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat satamaan suuntautuvaan laivaliikenteeseen, vesihuoltolinjoihin ja vesihuoltoverkoston liittymiin, poliisi- ja pelastusajoneuvojen pääsyyn lähelle kohdetta, saattoliikenteen turvallisuuteen, viranomaisveneiden laituriin paikkaan, omaehtoisen pelastautumisen edellytyksiin vedenvaraan joutuneille, meluntorjuntaa koskeviin määräyksiin, satamatoiminnan vaikutukseen ilmanlaatuun, pintavesien käsittelyyn sekä korkean hotelli- ja toimistotornin merkitykseen kaupunkirakenteessa.

Lausunnot saatiin Helsingin poliisilaitokselta, Helen Sähköverkko Oy:ltä, Helsingin Satamalta, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY), kaupunginmuseolta, Puolustusvoimien 1. Logistiikkarykmentiltä, Suomenlahden merivartioston esikunnalta sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Helen Sähköverkko Oy, Puolustusvoimien 1. Logistiikkarykmentti ja Suomenlahden merivartioston esikunta lausuiivat, ettei asemakaavan muutosehdotukseen ole huomautettavaa. Lisäksi Väylävirasto ilmoitti, ettei ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Nähtävilläolon jälkeen asemakaava jaettiin kahdeksi erilliseksi kaava-alueeksi, jolloin nyt käsittelyssä oleva Ahdinaltaan vesialueen asemakaava sai uuden kaavanumeron. Nähtävillä olleeseen kokonaisuuteen kuulunut Valtamerilaiturin asemakaava on tullut voimaan vuonna 2021.

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

11.12.2024

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12842 kartta, päivätty 8.12.2020, muutettu 5.11.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12842 selostus, päivätty 8.12.2020, muutettu 5.11.2024, päivitetty Kylk:n 5.11.2024 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.12.2020, täydennetty 5.11.2024 ja asukastilaisuuden 18.6.2019 muistio
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva, 5.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helsingin poliisilaitos
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Satama Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Puolustusvoimien 1. Logistiikkarykmentti
Suomenlahden merivartioston esikunta
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Esitysteksti

Väylävirasto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Tiedoksi

Kaupunginmuseo

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 737

HEL 2022-011884 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) vesialueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen 8.12.2020 päivätyn ja 5.11.2024 muutetun piirustuksen numero 12842 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö

Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045

anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.11.2024 § 581

HEL 2022-011884 T 10 03 03

Hankenumero 3141_7

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 8.12.2020 päivätyn ja 5.11.2024 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12842 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaava koskee 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) vesialuetta ja asemakaavan muutos koskee 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) vesialuetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2022-011884>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

05.11.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Teo Tammivuori ja maisemaarkkitehti Kuisma Kyyhkynen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Teo Tammivuori, arkkitehti, puhelin: 09 310 21192
teo.tammivuori(a)hel.fi
Teemu Vuohtoniemi, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37490
teemu.vuohtoniemi(a)hel.fi
Jarkko Nyman, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 18.04.2023 § 28

HEL 2022-011884 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12842 pohjakartan kaupunginosassa 20 Länsisatama. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12842
Kaupunginosa: 20 Länsisatama
Kartoituksen työnumero: 11/2023
Pohjakartta valmistunut: 9.2.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 277

Länsi-Haagan asemakaavan muutos nro 12883 (sis. liikennesuunnitelman)

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) puisto-, lähivirkistys- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 28.11.2023 päivätyn ja 22.10.2024 muutetun piirustuksen nro 12883 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein (muodostuvat uudet korttelit 29272–29281).

Käsittely

Palautusehdotukset

Valtuutettu Mika Ebeling ehdotti valtuutettu Björn Månssonin kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että uudelleenvalmistelu tehdään keskeisesti Riistavuoriryhmän vaihtoehtokaavan pohjalle.

Valtuutettu Elina Kauppila ehdotti valtuutettu Johanna Nuortevan kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että metsäaluetta ei Riistavuoren alueella kavenneta vaan rakentaminen kohdennetaan Vihdintien varteen voimalinjojen nurmialueelle ja loput asunnot kaavoitetaan ja toteutetaan Vihdintien toiselle puolelle pienteollisuusalueelle.

Äänestysjärjestys

Palautusehdotuksista äänestettiin erikseen.

1 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Valtuutettu Mika Ebelingin palautusehdotus

Jaa-äännet: 68

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaa-

ra, Mikael Jungner, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Vesa Korkkula, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Petra Malin, Sami Muttilainen, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 16

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Pia Kopra, Eeva Kärkkäinen, Teija Makkonen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Juhani Strandén

Poissa: 1

Pentti Arajärvi

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

2 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Valtuutettu Elina Kauppilan palautusehdotus

Jaa-äännet: 64

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Petra Malin, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

11.12.2024

Ei-äännet: 19

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Pia Kopra, Eeva Kärkkäinen, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman

Tyhjä: 1

Juhani Strandén

Poissa: 1

Pentti Arajärvi

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Hylkäysehdotus

Valtuutettu Mika Raatikainen ehdotti valtuutettu Pirkko Ruohonen-Lernerin kannattamana, että asia hylätään seuraavin perusteluin:

Alueen luontoarvot kaava-alueella etenkin Riistavuoren puistossa ovat kiistattomat ja merkittävät. Helsingin tehtävä ei ole kasvaa hinnalla millä hyvänsä täällä jo asuvien ihmisten mielipiteistä välittämättä ja vakiintuneiden asuin- ja luontoalueiden pilaamisen kustannuksella. Suomessa voi mainiosti rakentaa ja asua muuallakin kuin jo nyt tukkoisessa ja kalliissa Helsingissä.

3 äänestys

Kaupunginhallituksen ehdotus JAA, hylkäys EI

JAA-ehdotus: Kaupunginhallitus

EI-ehdotus: Valtuutettu Mika Raatikaisen hylkäysehdotus

Jaa-äännet: 70

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaa, Mikael Jungner, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Vesa Korkkula, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Petrus Pennanen, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura

Rissanen, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 11

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Teija Makkonen, Tom Packalén, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Juhani Strandén

Tyhjä: 3

Elina Kauppila, Eeva Kärkkäinen, Terhi Peltokorpi

Poissa: 1

Pentti Arajärvi

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12883 kartta, päivätty 28.11.2023, muutettu 22.10.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12883 selostus, päivätty 28.11.2023, muutettu 22.10.2024, täydennetty 6.11.2024
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Muistutukset
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7566 / 8.10.2024)
- 6 Länsi-Haaga, julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma
- 7 Asemakaavoituspalvelun esitys selostuksen täydentämiseksi 6.11.2024
- 8 Illustraatiot, 8.10.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ym-

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

päristöpalvelut -
kuntayhtymä HSY

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Etelä- ja Pohjois-Haagan rinnalle syntyy Länsi-Haaga. Kehittyvät rai-
deyhteydet muodostavat verkostokaupunkia ja nostavat sijainnin kes-
keiseksi. 110 kilovoltin ilmajohtojen kaapelointi mahdollistaa rakentami-
sen Vihdintien varteen. Suunnitteilla on houkutteleva, identiteetiltään
haagalainen, luonnonläheinen ja yhteisöllinen asuinalue palveluineen.
Vihdintie muuttuu tällä kohdin urbaaniksi kaupunkiympäristöksi.

Lähiasukkaiden voimakkaasti esittämää huolta Riistavuorenpuiston
luonnon ja virkistysalueen arvoista on kuunneltu, ja kaavoitusprosessin ku-
luessa rakentamista on rajattu merkittävästi kapeammalle alueelle.
Riistavuorenpuistosta säilyy asemakaavaehdotuksessa puistona noin
kaksi kolmasosaa. Rakentamisalue on osin puutonta vyöhykettä, mutta
myös puustoa menetetään. Metsäinen viheryhteys verkostoituneena
ympäröivien viheralueiden kanssa, liito-oravan ydinalueet ja kulkureitit,
avokalliomuodostelmat ja suopuistona kehitettävä metsikön osa muo-
dostavat kuitenkin yhä monipuolisen luonto- ja virkistysalueen Riista-
vuorenpuistoon. Korttelien korkotasot on suunniteltu vaihteleva topog-
rafia huomioiden ja louhinnan haittoja minimoiden. Nykyisin lähes koko
puisto on ohjeavot ylittävää melualueita, joten tältä osin kortteleiden
muodostama suoja parantaa säilyvän virkistysalueen laatua.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Vihdintien ja Huopalahdentien
bulevardikaupungin kaavarungon vuonna 2019. Uusi pikaraitiolinja
Helsingin keskustasta Kannelmäkeen tulee palvelemaan tiivistyvää
maankäyttöä ja jo olemassa olevia asuin- ja työpaikka-alueita, sekä

kytkemään yhteen kantakaupungin raitioverkon, Raide-Jokerin, rantaradan ja kehäradan.

Länsi-Haagaan suunnitellaan asuntoja noin 2 400 haagalaiselle, asuin-kerrosalaa tulee 94 000 k-m². Rakennukset ovat seitsemästä neljään-toista kerrosta korkeita Vihdintien varrella, sisempänä kalliomaastoon sovitettuna yleisimmin viisikerroksisia. Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=2,68. Lisäksi on osoitettu päiväkotia varten 2 000 k-m², noin 2 800 k-m² kerrosalaa on osoitettu asuinrakennusten kivijalkaan sijoittuville liikkeille sekä noin 1200 k-m² kerrosalaa päivittäistavara-kaupalle. Palvelut keskittyvät etenkin pikaraitiotiepysäkkien läheisyyteen.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7566), jonka mukaan syntyy uusi Vihdintien suuntainen pihakatu. Pysäköinti on keskitetty pysäköintilaitoksiin ja osa vieraspaikoista katujen varsille. Ajo pysäköintiin on pääasiassa keskitetty Vihdintien liittymäkohtien läheisyyteen, jotta pihakadusta saadaan mahdollisimman rauhallista ja jalankulkupainotteista ympäristöä. Tätä kävelypainotteista katutilaa rytmittää aukiomaisten julkisten ulkotilojen sarja.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavassa 2016 suunnittelualue on merkitty pääosin kantakaupungiksi (C2) ja kaupunkibulevardiksi, jota pitkin kulkee pikaraitiotie. Alueen koillisosa on merkitty asuntovaltaiseksi alueeksi (A3). Lisäksi alueen läpi kulkee yleiskaavassa viheryhteysmerkintä ja Eliel Saarisen tien varressa pyöräilyn baanaverkkomerkintä (pyöräliikenteen nopea runkoverkko). Suunnittelualue sijoittuu Etelä-Haagan asuntoaluekokonaisuuden viereen, joka on merkitty yleiskaavan Kulttuuriympäristöt -teema-kartassa esitetyn Helsingin kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävien alueiden joukkoon (vuoden 2002 selvitys). Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2012 (nro 12704) mukaan alueen eteläkärjen kohdalla on tilavaraus Ruskeasuon ja Pitäjänmäen lämpökeskusten väliselle tunnelille. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa Helsingin yleiskaavan 2016 tavoitetta laajentaa kantakaupunkia mm. kaupunkibulevardeiksi muutettavien Vihdintien ja Huopalahdentien varsille.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi vuonna 2019 bulevardikaupungin kaavarungon, joka toimii lähtökohtana alueelle laadittaville asema-kaavoille ja asemakaavan muutoksille.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupunkistrategian 2021-2025 tavoitteiden toteutumista mm.:

- edistämällä kaupungin kasvua uuden asuntotuotannon myötä. Rakentamista ei osoiteta kaupungin arvokkaimmille luontoalueille.
- edistämällä raideliikenteen verkostokaupungin toteutumista ja asuntotuotantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä asumisen ja maankäytön toteuttamisohjelman (AM-ohjelman) tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteena on asuntotuotannon kasvun nopeutuminen, asumiskustannusten nousun hillintä, tasapainoisten kaupunginosien luominen ja asukastiheyden nousu.
- tukemalla vetovoimaisen, viihtyisän ja kauniin kaupunkitilan suunnittelua niin uusille kuin vanhoille alueille. Kaavaratkaisu mahdollistaa hyvää kaupunkitilaa, jossa voi viipyä ja oleilla ja joka luo paikan kaupallisille palveluille, kohtaamisille ja julkiselle toiminnalle.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue sijaitsee Riistavuorenpuiston alueella sekä osittain Vihdintien ja Eliel Saarisen tien katualueilla. Vihdintien, junaradan, Riistavuorenpuiston kortteleiden ja Eliel Saarisen tien rajaama, laajahko puistoalue on pääasiassa kallioista metsää sekä avokalliopaljastumaa ja sillä kulkee useita ulkoilureittejä. Alueen eteläosaan sijoittuu alavaa entistä suoymäristöä. Alueen länsireunassa, Vihdintien vieressä kulkevat sähköverkon ilmajohtot, joiden alla on puuton vyöhyke. Etelässä Eliel Saarisen tietä kulkee uusi itä-länsisuuntainen Raide-Jokerin pikaraitiotie-yhteys. Eteläosan alue linkittyy tulevaan Haagan ympyrän alueeseen ja sinne suunniteltuihin monipuolisiin palveluihin sekä uuden pikaraitiotieyhteyden ja Raide-Jokerin vaihtopysäkkeihin.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1952–2013.

Helsingin kaupunki omistaa koko suunnittelualueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia noin 14,6 milj. euroa. Kustannukset on esitetty kustannustasossa 6/2024, joka vastaa Maku-indeksin pistelukua 132,7 (2015=100), alv. 0 %.

Esirakentaminen	3 800 000 €
Katurakenteet	2 500 000 €
Puistorakenteet	800 000 €
Johtosiirrot, hulevesien johtaminen	200 000 €
<u>Julkinen palvelurakentaminen (päiväkoti)</u>	<u>7 300 000 €</u>

YHT.	14 600 000 €
------	--------------

Lisäksi kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu uuden kunnallistekniikan rakentamisesta operaattoreille kustannuksia noin 3,7 milj. euroa seuraavasti:

Vesihuolto	1 800 000 €
Kaukolämpö	70 000 €
Sähkö ja tele	1 800 000 €

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Alueelle kaavoitettavan rakennusoikeuden määrä on noin 94 000 kerrosneliötä. Kaupunki omistaa alueen maa-alan. Rakennusoikeuden arvo on noin 77 milj. euroa.

Alueen rakennusten perustamiskustannuksiksi on arvioitu noin 17 milj. euroa, sisältäen kortteleihin suunniteltujen maanalaisten kellari- ja pysäköintitilojen pohjarakennustyöt, -perustamiset ja louhinnat.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 18.1.–16.2.2024. Lisäksi lautakunta edellytti, että palvelukeskuksen tontin metsäinen alue jatkovalmistelun aikana liitettäisiin osaksi Riistavuoren puistoa huolehtimaan metsäyhteyden kapeimman kohdan vahvistamisesta.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 24 muistutusta, joista 1 oli adressi (allekirjoittajia yhteensä 2 400).

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. rakentamisen keskittämiseen olemassa olevaan kaupunkitilaan Riistavuorenpuiston sijasta, erityisesti Pitäjänmäen teollisuusalueelle. Nähtiin, että suunnitelma on kehittynyt parempaan suuntaan, mutta monet kokivat rakentamisen määrän silti liiallisena. Ehdotettiin, että nykyisen ulkoilureitin itäpuolen rakentamista tulisi vähentää tai siitä tulisi luopua. Riistavuorenpuiston supistuminen nousi esiin huolenaiheena ja muistutuksissa toivottiin kaavahankkeesta luopumista kokonaan. Toisaalta toivottiin myös tehokkaampaa rakentamista ja nähtiin, että suunnitelma tukee hyvin kaupungin kestävästä kasvusta. Pysäköintilaitoksen sijaintia ja tarvetta kyseenalaistettiin. Tämän lisäksi muistutukset kohdistuivat uhana-laisiin lajeihin, ekologiin yhteyksiin ja luonnonympäristöön. Suopuiston suunnitelmaa pidettiin positiivisena.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. energiaverkkoa koskevien sopimuskohtien täyttymiseen ja huomioihin yhdyskuntateknisestä huollosta, sen yhteensovittamisesta nykyisen infran kanssa ja tilavaatimuksista. Esitettiin huomioita jätteiden keräykseen liittyen. Lisäksi lausuttiin asuinkortteleiden muutoksista ja pysäköintilaitoksen sijainnin muutoksesta aikaisempaan versioon nähden ja muutosten vaikutuksista pikaraitiotiehen. Huomautettiin myös pysäköintipaikkojen laskentaohjeesta ja ulkoilutiestä.

Huomautettiin, että viereinen Etelä-Haagan asuntoaluekokonaisuus kuuluu Helsingin kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävien alueiden joukkoon. Pidettiin tärkeänä uudisrakentamisen mittakaavan pienenemistä Riistavuorenpuisto kohden ja että korkeimmillaankin asuinkerrostalojen kerroskorkeus olisi luontevaa olla seitsemän kerrosta. Vihdintien varren kortteleita tulisi rytmittää pienillä aukioilla ja puistovyöhykkeillä, jotta Riistavuorenpuisto säilyy edelleen osittain osana Vihdintien katumaisemaa.

Yhdessä lausunnossa nähtiin, että kaavamääräykset ilmastonmuutokseen liittyen ovat kattavia ja ohjaavat esimerkillisesti alueen kestävyyttä ja vähähiilisyttä, vaikkakin puistoalueelle rakentaminen koetaan valittavana. Lisäksi on erityisen hyvä, että puiston eteläpään turvemaata on tarkoitus ennallistaa suopuistona. Puiston pieneneminen tulisi ilmaista tarkemmin.

Kaavan toimintoja vesien laadullisesta käsittelystä pidetään riittävinä. Esitetään kuitenkin, että pysäköintipaikkojen öljynerotuskaivoista tulisi antaa kaavamääräys.

Em. lausunnossa todettiin myös, että kaavakarttaan tulisi merkitä liito-oravan ydinalueet sekä kulkuyhteydet, mutta todetaan ettei kaavaratkaisu heikennä merkittävästi liito-oravan yhteyksiä alueelta. Samalla nähtiin, että kaavassa tulee kiinnittää erityistä huomiota melun aiheuttamiin ongelmiin. Joitakin meluun liittyviä kaavamääräyksiä tulisi lausunnon mukaan tarkentaa.

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

11.12.2024

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten ja muiden tahojen lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaupunkiympäristölautakunnan edellyttämän jatkosuunnitteluohjeen vuoksi on käynnistetty erillinen asemakaavan muutosprosessi koskien Riistavuoren palvelukeskuksen tonttia osoitteessa Isonnevantie 28 ja sen metsäisen alueen liittämistä Riistavuorenpuistoon.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Asemakaavoituspalvelu on 6.11.2024 täydentänyt asemakaavan muutosehdotuksen selostusta kaupunkiympäristölautakunnassa 22.10.2024 käydyin keskustelun perusteella siten, että selostuksen tekstiin on lisätty kappaleet, jotka koskevat Riistavuorenpuiston suota, ulkoilureitin lähistöllä sijaitsevia ojauomia sekä tehtyjä kääpähavaintoja. Kappaleet on lisätty Maisema ja luonnonympäristö -otsikon alle.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaupunkiympäristölautakunta edellytti, että siinä vaiheessa, kun kaavaa toteutetaan, laaditaan huolelliset ja perusteelliset suunnitelmat virkistysalueeksi jäävän metsän suojaamiseksi rakentamisen ajan haitoilta. Riistavuoren metsä on alueen asukkaille tärkeä virkistysalue ja myös virkistyskäytön edellytykset tulee taata koko rakennusvaiheen ajan. Lautakunta edellytti, että alueelle jäävän metsän luontoarvot eivät heikkene rakentamisen aikana tai sen seurauksena.

Toimivalta

Asemakaavan muutoksen hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12883 kartta, päivätty 28.11.2023, muutettu 22.10.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12883 selostus, päivätty 28.11.2023, muutettu 22.10.2024, täydennetty 6.11.2024
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Muistutukset
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7566 / 8.10.2024)
- 6 Länsi-Haaga, julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma
- 7 Asemakaavoituspalvelun esitys selostuksen täydentämiseksi 6.11.2024
- 8 Illustraatiot, 8.10.2024

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunginmuseo

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimiala

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 764

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) puisto-, lähivirkistys- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 28.11.2023 päivätyn ja 22.10.2024 muutetun piirustuksen nro 12883 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein (muodostuvat uudet korttelit 29272–29281).

Käsittely

02.12.2024 Ehdotuksen mukaan

Hylkäysehdotus:

Mika Raatikainen: "Kaupunginhallitus hylkää Länsi-Haagan asemakaavan muutoksen nro 12883.

Alueen luontoarvot kaava-alueella etenkin Riistavuoren puistossa ovat kiistattomat ja merkittävät. Helsingin tehtävä ei ole kasvaa hinnalla millä hyvänsä täällä jo asuvien ihmisten mielipiteistä välittämättä ja vakiintuneiden asuin- ja luontoalueiden pilaamisen kustannuksella. Suomessa voi mainiosti rakentaa ja asua muuallakin kuin jo nyt tukkoisessa ja kalliissa Helsingissä."

Mika Raatikaisen hylkäysehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

25.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2024 § 528

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Hankennumero 5704_10

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 28.11.2023 päivätyn ja 22.10.2024 muuetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12883 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) puisto-, lähivirkistys- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 29272–29281).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2020-012978>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Kaupunkiympäristölautakunta edellytti, että siinä vaiheessa kun kaavaa toteutetaan, laaditaan huolelliset ja perusteelliset suunnitelmat virkistysalueeksi jäävän metsän suojaamiseksi rakentamisen ajan haitoilta. Riistavuoren metsä on alueen asukkaille tärkeä virkistysalue ja myös virkistyskäytön edellytykset tulee taata koko rakennusvaiheen ajan. Lautakunta edellytti, että alueelle jäävän metsän luontoarvot eivät heikene rakentamisen aikana tai sen seurauksena.

Käsittely

22.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Tony Isaksson, tiimipäällikkö Suvi Tyynilä, maisema-arkkitehti Harald Arlander ja liikenneinsinööri Ville Andersson. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään esitysehdotuksen kappaleeksi 4 kohta lisäksi lautakunta päättää että: "Kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että

11.12.2024

siinä vaiheessa kun kaavaa toteutetaan, laaditaan huolelliset ja perusteelliset suunnitelmat virkistysalueeksi jäävän metsän suojaamiseksi rakentamisen ajan haitoilta. Riistavuoren metsä on alueen asukkaille tärkeä virkistysalue ja myös virkistyskäytön edellytykset tulee taata koko rakennusvaiheen ajan. Lautakunta edellyttää, että alueelle jäävän metsän luontoarvot eivät heikkene rakentamisen aikana tai sen seurauksena."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Hylkäysehdotus:

Mika Raatikainen: Teen hylkäysehdotuksen:

Kaupunkiympäristölautakunta hylkää esityksen Länsi-Haagan tarkistettuna asemakaavan hylkäämistä. Alueen luontoarvot kaava-alueella etenkin Riistavuoren puistossa ovat kiistattomat ja merkittävät. Helsingin tehtävä ei ole kasvaa hinnalla millä hyvänsä täällä jo asuvien ihmisten mielipiteistä välittämättä ja vakiintuneiden asuin- ja luontoalueiden pilaamisen kustannuksella. Suomessa voi mainiosti rakentaa ja asua muuallakin kuin jo nyt tukkoisessa ja kalliissa Helsingissä.

Mika Raatikaisen hylkäysehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

08.10.2024 Pöydälle

09.01.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

19.12.2023 Pöydälle

28.11.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tony Isaksson, arkkitehti, puhelin: 09 310 76415

tony.isaksson(a)hel.fi

Suvi Tyynilä, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37264

suvi.tyynila(a)hel.fi

Ville Andersson, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 33029

ville.andersson(a)hel.fi

Harald Arlander, maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 09 310 42146

harald.arlander(a)hel.fi

Jarkko Nyman, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37094

jarkko.nyman(a)hel.fi

Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, ympäristöhäiriöt, puhelin: 09 310 28916

anu.haahla(a)hel.fi

11.12.2024

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 11.10.2023 § 59

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12883 pohjakartan kaupunginosassa 29 Haaga. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12883
Kaupunginosa: 29 Haaga
Kartoituksen työnumero: 3/2023
Pohjakartta valmistunut: 17.4.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976
kari.rajala(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 05.05.2021 § 37

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Eliel Saarisen kuja – Eliel Saarinsens gränd

(katu)

Perustelu: Muistonimi; liitynnäinen, Eliel Saarisen tien mukaan.

Kalliokivenpolku – Bergstensstigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä).

Kivipuutarhanpolku – Stenträdgårdsstigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä); liitynnäinen, Kivipuutarhankadun mukaan.

Kulkukivenpolku – Flyttblocksstigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä); liitynnäinen, Kulkukivenkadun mukaan.

Riistavuorenpolku – Djurbergsstigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Liitynnäinen, Riistavuorenpuiston mukaan.

Sarvivälkkeenpolku – Hornbländestigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä). Sarvivälke on Uudenmaan maakuntakivi. Tieteen termipankin mukaan sarvivälke on amfiboliryhmän mine-

raali, ja se on väriltään mustaa, vihreänmustaa tai ruskeanmustaa. Sarvivälke on yleinen kivilajeja muodostava mineraali.

07.04.2021 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

§ 278

Valtuutettu Laura Kolehmainen aloite sähköautojen latauksen ja sähkönkulutuksen optimimisesta

HEL 2024-005250 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Kolehmainen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Kolehmainen ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki varmistaa tarvittavin toimenpitein kaikkien toimijoiden kanssa, että sähköautojen latauspisteissä ei seiso autoja, joiden akut ovat täynnä ja kaupunki edellyttää, että lataamisen hinnoittelussa selvitetään pörssisähköperusteisuuden käyttöönottoa. Aloite on liitteenä 1.

Helsingin kaduille ja yleisille alueille on toteutettu latausasemia kolmessa vaiheessa. Ennen ensimmäistä kilpailutusta Helsingissä toteutettiin vuosien 2011–2016 aikana pilottina noin 50 latauspistettä 21 eri paikkaan. Ensimmäinen julkisten latausasemien kilpailutus toteutettiin vuonna 2018. Kilpailutukseen sisältyi noin 20 latausasemaa ja 59 la-

tauspistettä. Toinen kilpailutus tehtiin vuonna 2022. Latauspisteitä toteutettiin vuoden 2023 aikana noin 140 kappaletta.

Latauspisteiden käyttöä rajoitetaan liikennemerkein ja operaattoreiden hinnoittelumalleilla. Vuoden 2018 kilpailutuksen tuloksena toteutettujen latauspisteiden yhteydessä on lisäkilpi ”Vain sähköautojen lataukseen” tai lisäkilpi ”Sähköautojen lataus sallittu” ja vuoden 2022 kilpailutuksen perusteella toteutetuissa paikoissa on lisäkilpi H 21 ”Sähköauton latauspaikka”. Säästöpankinrannassa on 4 tunnin aikarajoitus sähköautojen pysäköintiin. Liityntäpysäköintipaikkojen yhteydessä olevilla latauspisteillä on tekstillinen lisäkilpi ”Vain sähköautojen lataukseen 12 h”. Käyttäjäystävällisyyttä parannetaan varmistamalla, että myös ennen vuotta 2018 toteutetut latauspisteet varustetaan lisäkilvellä, joka ohjaa paikan käytön vain sähköautojen lataukseen.

Säästöpankinrannan ja liityntäpysäköintipaikkojen latauspisteitä lukuun ottamatta latauspisteissä ei ole sallittua seisottaa ladattavaa ajoneuvoa akut täynnä. Liityntäpysäköintipaikkojen latauspisteillä ajoneuvoa voi seisottaa latauspisteellä enintään 12 tuntia, vaikka akut olisivat täynnä latauspisteiden liityntäpysäköintitarkoituksen vuoksi. Säästöpankinrannan latauspisteelle asennetaan lisäkilpi H 21 ”Sähköauton latauspaikka”, joka kieltää akut täynnä olevan ajoneuvon seisottamisen.

Kunnallinen pysäköinninvalvonta valvoo kaduilla ja yleisillä alueilla sijaitsevien latausasemien käyttöä, vaikka alueet on vuokrattu latausoperaattorin käyttöön. Jos ajoneuvo on pysäköitynä latausasemalle latausjohto kiinnitettynä mutta akku on täyttynyt, pysäköinninvalvonta voi antaa ajoneuvolle pysäköintivirhemaksun. Vuoden 2024 aikana 10.6.2024 mennessä virheellisestä pysäköinnistä sähköautojen latauspaikalle on annettu 521 pysäköintivirhemaksua. Laki ajoneuvon siirtämisestä ei mahdollista ajoneuvon välitöntä siirtämistä pois latauspaikalta akun täytyttyä. Yksityisellä tontilla tapahtuvan julkisen latauksen pysäköinninvalvonnasta vastaa kiinteistön omistaja tai haltija.

Nykyisissä kaduilla ja yleisillä alueilla sijaitsevissa latausasemissa kaupunki ei säätele latauksen hintaa. Se muodostuu markkinaehtoisesti operaattorin toimesta. Latausasemien operointia koskevissa sopimuksissa ei ole määräystä lataamisen hinnan suuruudesta. Pörssisähköperusteiseen hinnoitteluun siirtymisestä on tiedusteltu latausoperaattorin mielipidettä. Operaattorin mukaan pörssisähköperusteista ja muita dynaamisia hinnoittelumalleja on tarkasteltu, mutta ainakaan vielä niitä ei ole otettu käyttöön. Kaupungin on mahdollista lisätä latausinfra hankintaehtoihin latauksen hinnoitteluperiaatetta koskevia vaatimuksia. Markkinaehtoisen toiminnan hinnoitteluperiaatteen sääntelyn järkevyyden tulee kuitenkin harkita tarkasti. Samalla palvelun hinnoittelun tulee mahdollisuuksien mukaan tukea kaupungin päästövähennystavoitteita

ja sähkökäytön optimointia. Pörssisähköön perustuvaa sekä muita dynaamisia hinnoittelumalleja tulee selvittää tarkemmin operaattorin toimesta, jotta olisi mahdollista arvioida mahdollisia hinnoitteluperiaatteiden hyötyjä. Yksityisillä tonteilla sijaitsevan julkisen latausinfra hinnoitteluperiaatteisiin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Tulevaisuudessa ladattavien ajoneuvojen määrät lisääntyvät, jolloin myös markkinaehtoisien latausinfra toimintaedellytykset paranevat. Kilpailu latausoperaattoreiden kesken lisääntyy, jolloin latausoperaattorit todennäköisesti kehittävät hinnoittelumallejaan kilpailukykyisemmiksi ja laadukkaammiksi. Kaupunki varmistaa liikennemerkein, että yleisten alueiden latauspisteillä, lukuun ottamatta liityntäpysäköintipaikkoja, ei voi laillisesti seisottaa autoa latauksen päätyttyä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Laura Kolehmainen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 27.11.2024 § 261

HEL 2024-005250 T 00 00 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

11.12.2024

Kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 720

HEL 2024-005250 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

18.11.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Laura Kolehmainen: Poistetaan 9. kappaleen toinen virke: "ilman kaupungin myötävaikutustakin."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Laura Kolehmaisén vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

11.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2024 § 392

HEL 2024-005250 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki varmistaa tarvittavin toimenpitein kaikkien toimijoiden kanssa, että latauspisteissä ei seiso autoja, joiden akut ovat täynnä ja kaupunki edellyttää, että lataamisen hinnoittelussa selvitetään pörssisähköperusteisuuden käyttöönottoa.

Helsingin kaduille ja yleisille alueille on toteutettu latausasemia kolmessa vaiheessa. Ennen ensimmäistä kilpailutusta Helsingissä toteutettiin pilottina noin 50 latauspistettä 21 eri sijainnissa. Toteuttaminen tehtiin vuosina 2011 - 2016. Ensimmäinen julkisten latausasemien kilpailutus toteutettiin vuonna 2018. Kilpailutukseen sisältyi noin 20 latausasemaa ja 59 latauspistettä. Toinen kilpailutus tehtiin vuonna 2022. Latauspisteitä toteutettiin vuoden 2023 aikana noin 140 kappaletta.

Latauspisteiden käyttöä rajoitetaan liikennemerkkein sekä operaattoreiden hinnoittelumalleilla. Vuoden 2018 kilpailutuksen tuloksena toteutettujen latauspisteiden yhteydessä on lisäkilpi "Vain sähköautojen lataukseen" tai lisäkilpi "Sähköautojen lataus sallittu" ja vuoden 2022 kilpailutuksen perusteella toteutetuissa paikoissa on lisäkilpi H 22 "Sähköauton latauspaikka". Säästöpankinrannassa on 4 tunnin aikarajoitus sähköautojen pysäköintiin. Liityntäpysäköintipaikkojen yhteydessä olevilla latauspisteillä on tekstillinen lisäkilpi "Vain sähköautojen lataukseen 12 h". Käyttäjystävällisyyttä parannetaan varmistamalla, että myös ennen vuotta 2018 toteutetut latauspisteet varustetaan lisäkilvellä, joka ohjaa paikan käytön vain sähköauton lataukseen.

Muissa latauspisteissä Säästöpankinrannan ja liityntäpysäköintipaikkojen latauspisteitä lukuunottamatta ei ole sallittua seisottaa ladattavaa ajoneuvoa akut täynnä. Jotta latauspisteellä voi seisottaa ajoneuvoa laillisesti, latauksen tulee olla käynnissä. Liityntäpysäköintipaikkojen latauspisteillä ajoneuvoa voi seisottaa latauspisteellä maksimissaan 12 tuntia, vaikka akut olisivat täynnä. Tähän on syynä latauspisteiden käytettävyyden liityntäpysäköintitarkoituksessa. Säästöpankinrannan latauspisteelle asennetaan lisäkilpi H 22 "Sähköauton latauspaikka", jolloin siellä ei voi laillisesti seisottaa ajoneuvoa, jonka akut ovat täynnä.

Kunnallinen pysäköinninvalvonta valvoo kaduilla ja yleisillä alueilla sijaitsevien latausasemien käyttöä, vaikka alueet on vuokrattu latausoperaattorin käyttöön. Jos ajoneuvo on pysäköitynä latausasemalle latausjohto kiinnitettynä mutta akku on täyttynyt, pysäköinninvalvonta voi antaa ajoneuvolle pysäköintivirhemaksun. Vuoden 2024 aikana 10.6.2024 mennessä virheellisestä pysäköinnistä sähköautojen latauspaikalle on annettu 521 pysäköintivirhemaksua. Laki ajoneuvon siirtämisestä ei mahdollista ajoneuvon välitöntä siirtämistä pois latauspaikalta akun täy-

tyttyä. Yksityisellä tontilla tapahtuvan julkisen latauksen pysäköinninvalvonnasta vastaa kiinteistön omistaja tai haltija.

Nykyisissä kaduilla ja yleisillä alueilla sijaitsevissa latausasemissa kaupunki ei säätele latauksen hintaa. Se muodostuu markkinaehtoisesti operaattorin toimesta. Nykyisissä latausasemien operointia koskevissa sopimuksissa ei määrätä mitään lataamisen hinnan suuruudesta. Pörssisähköperusteiseen hinnoitteluun siirtymisestä on tiedusteltu latausoperaattorin mielipidettä. Operaattorin mukaan pörssisähköperusteista ja muita dynaamisia hinnoittelumalleja on tarkasteltu, mutta ainakaan vielä niitä ei ole otettu käyttöön. Kaupungin on mahdollista lisätä latausinfra hankintaehtoihin latauksen hinnoitteluperiaatetta koskevia vaatimuksia. Markkinaehtoisen toiminnan hinnoitteluperiaatteen sääntelyn järkevyyden kaupungin toimesta tulee kuitenkin miettiä tarkasti. Samalla palvelun hinnoittelun tulee mahdollisuuksien mukaan tukea kaupungin päästövähennystavoitteita sekä sähkönkäytön optimointia. Pörssisähkön perustuvaa sekä muita dynaamisia hinnoittelumalleja tulee selvittää tarkemmin operaattorin toimesta, jotta olisi mahdollista arvioida mahdollisia hinnoitteluperiaatteiden asettamisen hyötyjä. Yksityisillä tonteilla sijaitsevan julkisen latausinfra hinnoitteluperiaatteisiin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Tulevaisuudessa ladattavien ajoneuvojen määrät lisääntyvät, jolloin myös markkinaehtoisen latausinfra toimintaedellytykset paranevat. Kilpailu latausoperaattoreiden kesken lisääntyy, jolloin latausoperaattorit todennäköisesti kehittävät hinnoittelumallejaan kilpailukykyisemmiksi ja laadukkaammiksi ilman kaupungin myötävaikutustakin. Kaupunki varmistaa liikennemerkein, että yleisten alueiden latauspisteillä, lukuun ottamatta liityntäpysäköintipaikkoja, ei voi laillisesti seisottaa autoa latauksen päätyttyä.

Käsittely

27.08.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Mia Haglund: Lisätään lausuntoehdotukseen kappaleeseen 4 viimeiseksi virkkeeksi: "Käyttäjystävällisyyttä parannetaan varmistamalla, että myös ennen vuotta 2018 toteutetut latauspisteet varustetaan lisäksi ohjauksella, joka ohjaa paikan käytön vain sähköauton lataukseen."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Vastaehdotus 2:

Mia Haglund: Lisätään lausuntoehdotukseen kappaleeseen 7 toiseksi viimeisen virkkeen jälkeen: "Samalla palvelun hinnoittelun tulee mahdollisuuksien mukaan tukea kaupungin päästövähennystavoitteita sekä

11.12.2024

sähkökäytön optimointia. Pörssisähköön perustuvaa sekä muita dynaamisia hinnoittelumalleja tulee selvittää tarkemmin operaattorin toimesta, jotta olisi mahdollista arvioida mahdollisia hinnoitteluperiaatteiden asettamisen hyötyjä."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mia Haglundin vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa, Otto Meri, Katri Penttinen, Risto Rautava

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Saana Rossi

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Jenni Pajunen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 7–5 (1 poissa).

20.08.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Juha Hietanen, liikenneinsinööri: 09 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

§ 279

Valtuutettu Shawn Huffin aloite koulujen liikuntasalien avaamisesta iltapäiväkäyttöön seuroille

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi asian loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Huff Shawn Koulujen liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön seuroille.
- 2 Järjestöneuvottelukunnan lausunto liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Shawn Huff ja 33 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki edelläkävijänä aloittaa järjestelyn kohti mallia, jossa sisäliikuntaharrastukset voidaan järjestää iltapäivisin niin, että koulujen liikuntasaleja avataan vuokrattavaksi seuroille nykyistä aiemmin.

Koulujen liikuntasalien vapaa-ajankäyttöä on jo laajennettu aloitteessa toivotulla tavalla. Kulttuurin ja vapaa-ajan, kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialajohtajien 1.4.2024 tekemällä yhteisellä päätöksellä koulusalien vuokrakäyttö avautuu liikuntaseuroille kaikissa kouluissa arki-iltapäivisin jo klo 16 alkaen. Tämän lisäksi ns. itsenäisen käytön kohteiden vuokrakäyttöaika on laajennettu viikonloppuisin ja loma-aikoina. Salien nykyiset vapaa-ajankäyttöajat ja niihin tehdyt muutokset ovat seuraavat:

Valvontakohteet

- arkisin klo 16:00–22:00 (aikaisemmin 17:00–22:00)
- viikonloppuisin ja loma-aikoina 8:00–22:00 (aikaisemmin 8:00–22:00)

Itsenäisen käytön kohteet

- arkisin 16:00–23:00 (aikaisemmin 17:00–22:00)
- viikonloppuisin ja loma-aikoina 7:00–23:00 (aikaisemmin 8:00–22:00)

Kaupungin tilojen tehokas ja avoin asukaskäyttö ovat keskeisiä tavoitteita Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Koulujen liikuntasalien tilavarausjärjestelmää tulisi yhtenäistää koulujen järjestelmien kanssa, jotta käyttö olisi mahdollisimman avointa ja turvallista. Tällöin liikuntapalvelut voisi hyödyntää tyhjiä saleja ennen klo 16 silloin, kun siellä ei ole koulun omaa toimintaa kuten esim. harrastamisen Suomen mallia. Yhtenäinen tilavarausjärjestelmän keventäisi rehtorien taakkaa, jotka päättävät liikuntasalien käytöstä ennen klo 16.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, kasvatusta- ja koulutuslautakunnan sekä järjestöneuvottelukunnan lausunnot.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Huff Shawn Koulujen liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön seuroille.
- 2 Järjestöneuvottelukunnan lausunto liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

11.12.2024

Kaupunginvaltuusto 27.11.2024 § 262

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 11.11.2024 § 697

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.10.2024 § 562

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Shawn Huff ym. aloitteesta koskien koulujen liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön seuroille.

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki edelläkävijänä aloittaisi järjestelyn kohti mallia, jossa sisäliikuntaharrastuksia voitaisiin järjestää iltapäivisin niin, että koulujen liikuntasaleja avataan seuroille vuokrattavaksi ja Helsingin kaupunki merkittävänä tilojen järjestäjänä purkaisi byrokratiaa sekä velvoittaisi kouluja vuokraamaan tyhjiä sisäliikuntasa-

leja nykyistä aiemmin. Tällöin seurat ja vanhemmat saisivat mahdollisuuden siirtää harrastuksia iltapäiviin.

Oppilaitosten liikuntatilojen hallinta koulujen toiminta-aikana ja sen ulkopuolella

Kaupunkiympäristön toimiala vuokraa koulurakennukset liikuntatiloineen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa ja päättää vuokraamiensa tilojen käytöstä ja hallinnasta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikunnan palvelukokonaisuus, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä kaupunkiympäristön toimiala ovat sopineet, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikunnan palvelukokonaisuus vastaa ja päättää oppilaitosten liikuntatilojen opetustoiminnan ulkopuolisesta käytöstä lukuvuoden aikana, pois lukien kesäloma.

Kaupunkiympäristön toimiala on ollut vuosina 2022-2023 mukana kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hankkeessa, jossa selvitettiin oppilaitosten liikuntasalien iltapäiväkäytön tehostamista. Hankkeen katsottiin edistävän kaupunkistrategian tavoitteita tilojen käytön tehostamisesta sekä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien lisäämisestä. Osana hanketta pilotoitiin liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön kymmenessä kohteessa. Keskeinen ajatus oli, että iltapäivätoimijoilla olisi mahdollisuus järjestää nykyistä enemmän toimintaa, mikäli vapaita salivuoroja olisi runsaammin tarjolla. Pilotissa kuitenkin ilmeni, että iltapäiviin jää reilusti vapaita aikoja, joihin ei ole kysyntää. Pilotin kohteissa iltapäivätuntien varausaste oli n. 33%.

Kaupunkiympäristön toimialalla on hankkeen jälkeen edistetty itsenäisen käytön kohteiden määrän lisäämistä avaimettoman käytön kehittämisellä. Lisäksi koulujen perusparannus- ja uudisrakennushankkeissa varaudutaan aina siihen, että osa rakennuksen tiloista (ml liikuntatilat) voi kouluaikojen ulkopuolella toimia kuntalaisikäytössä.

Käsittely

29.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Poistetaan kappaleen 5 viimeinen virke: ”Johtopäätös oli, että ensisijaisesti tilojen käytön tehostamiseen ei tarvita lisää vapaita aikoja, vaan lisää toimintaa tiloihin.”

Perustelu: Johtopäätösten tekeminen ja toimintamallin kehittäminen on ensi sijassa Kuvan ja Kaskon asia. Johtopäätös on myös osin melko pitkälle viety ja ohittaa tekniset ja prosessiongelmät jotka ovat myötävaikuttaneet tulokseen.

11.12.2024

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

22.10.2024 Pöydälle

08.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Sanna Rautajärvi, asiakaspäällikkö: 09 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.10.2024 § 283

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Shawn Huffin ja 33 muun valtuutetun aloitteesta, joka koskee liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön seuroille aikaisemmin:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä olevat koulutilojen on tarkoitus varmistaa ja tukea opetussuunnitelman mukaista opetuksen järjestämistä. Eri luokka-asteilla koulupäivien pituudet vaihtelevat, myös perusopetuslain mukainen 1-2 luokkalaisten iltapäivätoiminta sekä harrastamisen Suomen mallin toiminta hyödyntää monipuolisesti koulujen tiloja mukaan lukien liikuntasaleja. Tämä vaikuttaa siihen, miten tiloja voidaan avata liikuntaseurojen käyttöön.

Kouluissa rehtori voi myöntää tilojen käyttöä ulkopuolisille tahoille kello 17 asti, jonka jälkeen koulun tilojen varaukset hoidetaan keskitetysti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla lukuunottamatta liikuntatiloja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on pitkään ollut mahdollista koulujen liikuntasalien iltaja vapaa-ajankäyttö arkisin kello 17 lähtien. Vuodesta 2017 lähtien koulujen liikuntatilojen luovuttamista vapaa-ajankäyttöön on hallinnoinut kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala.

Vuoden 2024 alussa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kesken on sovittu liikuntasalien vapaa-ajankäytön pidentämisestä. Koulujen liikuntatiloja on voinut 1.8.2024 lukien varata vapaa-ajankäyttöön valvontakohteissa arkisin klo 16-23 ja viikonloppui-

11.12.2024

sin 8-22 välisenä aikana. Itsenäisen käytön kohteissa arkisin klo 16-23 ja viikonloppuisin klo 7-23 välisenä aikana.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että tällä hetkellä liikuntasalien varaaminen seurojen käyttöön on jo mahdollista aloitteessa esitetyllä tavalla.

Kaupungin tilojen tehokas ja avoin asukaskäyttö ovat keskeisiä tavoitteita Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Lautakunta toteaa, että koulujen liikuntasalien tilavarausjärjestelmää tulisi yhtenäistää koulujen järjestelmien kanssa, jotta käyttö olisi mahdollisimman avointa ja turvallista. Tällöin liikuntapalvelut voisi hyödyntää tyhjiä saleja ennen klo 16 silloin, kun siellä ei ole koulun omaa toimintaa kuten esim. Harrastamisen Suomen mallia. Yhtenäinen tilavarausjärjestelmän tulee keventää rehtorien taakkaa, jotka päättävät liikuntasalien käytöstä ennen klo 16.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

29.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ozan Yanar: Lisäisin kappaleen 6 jälkeen uutena kappaleena alla olevaa:

”Kaupungin tilojen tehokas ja avoin asukaskäyttö ovat keskeisiä tavoitteita Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Lautakunta toteaa, että koulujen liikuntasalien tilavarausjärjestelmää tulisi yhtenäistää koulujen järjestelmien kanssa, jotta käyttö olisi mahdollisimman avointa ja turvallista. Tällöin liikuntapalvelut voisi hyödyntää tyhjiä saleja ennen klo 16 silloin, kun siellä ei ole koulun omaa toimintaa kuten esim. Harrastamisen Suomen mallia. Yhtenäinen tilavarausjärjestelmän tulee keventää rehtorien taakkaa, jotka päättävät liikuntasalien käytöstä ennen klo 16.”

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Ozan Yanarin vastaehdotuksen.

01.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

11.12.2024

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.10.2024 § 151

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että koulujen liikuntasalien vapaa-ajankäyttöä on jo laajennettu aloitteessa toivotulla tavalla. Kulttuurin ja vapaa-ajan, kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialajohtajien 1.4.2024 tekemällä yhteisellä päätöksellä koulusalien vuokratkäyttö avautuu liikuntaseuroille kaikissa kouluissa arki-iltapäivisin jo klo 16 alkaen. Tämän lisäksi ns. itsenäisen käytön kohteiden vuokratkäyttöaikaa on laajennettu viikonloppuisin ja loma-aikoina. Salien nykyiset vapaa-ajankäyttöajat ja niihin tehdyt muutokset ovat seuraavat:

Valvontakohteet

- arkisin klo 16:00–22:00 (aikaisemmin 17:00–22:00)
- viikonloppuisin ja loma-aikoina 8:00–22:00 (aikaisemmin 8:00–22:00)

Itsenäisen käytön kohteet

- arkisin 16:00–23:00 (aikaisemmin 17:00–22:00)
- viikonloppuisin ja loma-aikoina 7:00–23:00 (aikaisemmin 8:00–22:00)

Liikuntapalvelut hallinnoi koulujen liikuntasalien vapaa-ajankäyttöä. Liikuntapalvelut jakaa käyttövuorot tällä hetkellä 136:een koulusaliin, joista 79 on niin kutsuttuja itsenäisen käytön saleja ja 57 valvontasaleja. Itsenäisen käytön saleihin vuoroja varanneiden harrastusten järjestäjien vastuushenkilöille myönnetään avaimia, joilla tiloja pääsee käyttämään itsenäisesti liikuntapalveluiden määrittämien sopimusehtojen puitteissa. Valvontasalien kouluissa liikuntapalveluiden tilaamat valvojat huolehtivat tilojen turvallisuudesta ja päästävät vuorojen käyttäjät tiloihin. Koulusaleihin myönnetään vuosittain 72 000 harjoitustuntia, mikä on 25 prosenttia kaikista liikuntapalveluiden myöntämistä vuoroista.

Liikuntapalvelut jakaa vapaa-ajankäytön vuorot koulusaleihin liikuntalautakunnan (nykyisin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta) päättämien

(05/11.04.2017) vuorojenjakokriteerien mukaisesti. Jaettavat käyttövuorot ajoittuvat koulujen opetuksen ulkopuolisiin aikoihin. Muina aikoina liikuntasalien käytöstä ja käyttövuoroista vastaa kunkin koulun rehtori. Koulusalien käytön hallinnoinnista ja käytännön asioista on sovittu toimialojen välisellä, 1.4.2024 päivitettyllä yhteistyösopimuksella.

Kaupungin tilojen tehokas ja avoin asukaskäyttö ovat keskeisiä tavoitteita Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Kulttuurin ja vapaaajan toimiala käynnisti vuonna 2022 kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialojen kanssa yhteisen selvityksen perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosten liikuntasalien iltapäiväkäytön selvittämiseksi ja tehostamiseksi. Hankkeen tarkoituksena oli selkiyttää koulusalien iltapäiväkäyttöä koskevaa vuorojenjakoa, tehostaa salien liikunnallista käyttöä sekä tarjota lisää liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia etenkin lapsille ja nuorille.

Selvityksen alkuperäisenä tavoitteena oli siirtää liikuntasalien vapaa-ajankäytön hallinnointi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta liikuntapalveluille alkamaan arki-iltapäivisin välittömästi koulujen liikunnanopetuksen päätyttyä. Vaikka tätä ensisijaista tavoitetta ei ollut vielä mahdollista toteuttaa, saatiin liikuntapalveluiden kaikille avointa ja vuorojenjakokriteereihin perustuvaa hallinnointiaikaa aikaistettua arki-iltapäivisin alkamaan jo klo 16. Lisäksi arki-iltoihin ja viikonloppuihin sekä loma-aikoihin lisättiin useita tunteja.

Useista teknisistä ja toiminnallisista syistä hankkeessa päädyttiin siihen, että ainakin toistaiseksi arki-iltapäivien ennen klo 16 alkavien salivuorojen jakamisesta vastaavat myös jatkossa koulujen rehtorit. Hankkeen myötä selvisi myös, että useimpien koulujen liikuntasalit ovat kuitenkin varsin aktiivisessa harrastuskäytössä iltapäivisin heti koulujen liikunnanopetuksen päätyttyä, vaikka tilatiedot eivät olekaan julkisesti nähtävillä.

Esteeksi arki-iltapäivien ennen klo 16 alkavien tuntien hallinnoinnin siirrolle muodostui etenkin koulujen lukujärjestysuunnittelun ja iltapäivävuorojen jakamisen aikataulujen yhteensovittaminen. Useimpien koulujen lukujärjestysuunnittelu pystytään tällä hetkellä saamaan valmiiksi vasta elokuun loppupuolella, mikä on liian myöhään siihen nähden, että liikuntapalveluiden jakamien vuorojen on tarpeen olla seurojen käytössä viimeistään syyskuun alussa. Kaksi kuukautta nykyistä myöhäisempi vuorojenhaku- ja jakoaikataulu olisi käytännössä estänyt salivuorojen käynnistymisen ajallaan.

Toinen keskeinen haaste liittyi koulusalien tilankäyttötietojen siirtämiseen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta liikuntapalveluille. Tiedon-siirtoa toimialojen tilavarausjärjestelmien välillä ei onnistuttu kehittä-

11.12.2024

mään teknisesti toimivaksi, josta syystä salien käyttötiedot olisi pitänyt lähettää rehtorien toimesta manuaalisesti liikuntapalveluille jokaisen salin ja opiskelujakson osalta erikseen. Tämä olisi ollut epäluotettava, työläs ja paljon aikaa vievä tapa toimia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee tärkeänä, että koulusalien käyttöä pyritään kaikista edellä kuvatuista haasteista huolimatta tehostamaan myös jatkossa. Tilojen käytön sekä hakemisen ja jakamisen prosessien tulee olla kaupunkilaisille mahdollisimman saavutettavia, läpinäkyviä, tasapuolisia ja selkeitä. Jotta koulusalit saataisiin yhä tehokkaampaan käyttöön, tulee järjestelmiä kehittää siten, että salien käyttötiedot saadaan siirrettyä kasvatuksen ja koulutuksen tilavarausjärjestelmästä suoraan liikuntapalveluiden varausjärjestelmään. Lisäksi on tärkeää jatkaa vuoropuhelua ja etsiä toimialojen välillä toimivia ratkaisuja koulujen lukujärjestysuunnittelun aikataulujen yhteensovittamiseksi liikuntaseurojen harrastuskausien kanssa.

Kaupungin tilojen tehokas ja avoin asukaskäyttö ovat keskeisiä tavoitteita Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Lautakunta toteaa, että koulujen liikuntasalien tilavarausjärjestelmää kehitettäessä tulisi hakea yhteensopivuutta koulujen järjestelmien kanssa, jotta käyttö olisi mahdollisimman avointa.

Käsittely

08.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Nina Miettinen: Lisäys aloitevastauksen loppuun: "Kaupungin tilojen tehokas ja avoin asukaskäyttö ovat keskeisiä tavoitteita Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Lautakunta toteaa, että koulujen liikuntasalien tilavarausjärjestelmää kehitettäessä tulisi hakea yhteensopivuutta koulujen järjestelmien kanssa, jotta käyttö olisi mahdollisimman avointa."

Kannattaja: Tuomas Tuomi-Nikula

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Nina Miettisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

24.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Miika Kyllönen, tiimiesihenkilö, puhelin: 09 310 38320
miika.kyllonen(a)hel.fi

§ 280

Valtuutettu Minna Lindgrenin aloite omalääkärimallista Helsingin terveyskeskuksiin

HEL 2024-006011 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää, miten omalääkäri- ja omahoitajajärjestelmä voi saattaa henkilökunnan ja potilaat yhteen kielitaidon perusteella. Tämä koskisi ensisijaisesti kansalliskieliä, mutta myös muita kieliä. (Björn Månsson)

Käsittely

Valtuutettu Björn Månsson ehdotti valtuutettu Nora Grotenfeltin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää, miten omalääkäri- ja omahoitajajärjestelmä voi saattaa henkilökunnan ja potilaat yhteen kielitaidon perusteella. Tämä koskisi ensisijaisesti kansalliskieliä, mutta myös muita kieliä.

Kaupunginvaltuuston hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

4 äänestys

Valtuutettu Björn Månssonin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Björn Månssonin ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 76

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Niita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn

11.12.2024

Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Eli-na Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Min-ja Koskela, Marika Koski, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Johan-na Laisaari, Minna Lindgren, Teija Makkonen, Petra Malin, Otto Meri, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Matias Pajula, Jen-ni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Mik-ko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sanna-Leena Perunka, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Laura Rissa-nen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Eli-na Valtonen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Tyhjä: 6

Risto Rautava, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Erkki Tuomioja, Sinikka Vepsä

Poissa: 3

Timo Harakka, Mikael Jungner, Anni Sinnemäki

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Björn Månssonin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Lindgren Minna Omalääkärimalli Helsingin terveyskeskuksiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytän-töönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Minna Lindgren ja 29 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan (liite 1), että Helsinki ottaa käyttöön Omalääkäri 2.0 -mallin mukaiset moniammatilliset omahoitotimit kaikissa terveyskeskuksissaan paljon hoitoa tarvitseville helsinkiläisille.

Helsingin terveys- ja hyvinvointikeskuksissa on kehitetty prosessi, joka tukee paljon palveluja tarvitsevia asiakkaita toimialan terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallissa. Siihen sisältyy omalääkärin nimeäminen PPT-asiakkaille.

Helsinki pyrkii kuitenkin määrätietoisesti ottamaan käyttöön perusterveydenhuollon omalääkärimalli 2.0:n kaltaisen omatiimimallin kaikilla terveysasemilla erityisesti paljon palveluja tarvitseville ja monisairaille. Erityisesti paljon palveluja tarvitseville asiakkaille nimetään jatkuvuutta omalta osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Mallista tiedotetaan asiakkaille laajasti ja selkeästi.

Helsingin paljon palveluja tarvitsevien tuki

Paljon palvelua tarvitsevien tukimuotoa (PPT-tuki) tarjotaan Helsingin sosiaali- ja terveystalouksissa asiakkaille, joilla on monialaisia ja pitkäaikaisia sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeita eri elämänalueilla. Asiakkailta on monesti merkittäviä haasteita arjessa pärjäämisessä, he voivat käyttää runsaasti sosiaali- ja/tai terveystalouksia, tai heillä on sosiaalihuoltolain mukainen erityisen tuen tarve. Tukea tarjotaan myös asiakkaille, joilla on useita terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä riskitekijöitä, vaikka heillä ei olisi merkittäviä arjen haasteita. PPT-tuen tavoitteena on tarjota asiakkaalle koordinoitua ja oikea-aikaista tukea kokonaisvaltaisesti.

Asiakkaat tulevat paljon palvelua tarvitsevien tuen piiriin, joko nykyisiä palveluista tai uusina asiakkaina ja heidän tarpeensa arvioidaan yhdessä ammattilaisten kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset arvioivat asiakkaan tarpeita monialaisesti ja laativat yksilöllisen asiakas-, hoito- ja palvelusuunnitelman. PPT-tuen tavoitteena on vähentää palvelujen päällekkäisyyksiä, ennakoida palvelutarvetta, vahvistaa monialaista yhteistyötä ja integroida sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut asiakkaalle sujuvaksi kokonaisuudeksi. Asiakas saa mahdollisuuden osallistua aktiivisesti oman palvelupolkuunsa suunnitteluun, ja palvelusuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti ja päivitetään tarvittaessa.

PPT-tuessa keskeistä on palvelun ja hoidon jatkuvuutta asiakkaalle varmistava Omatimi, joka kootaan yksilöllisesti asiakkaan tarpeiden mukaan. Jos asiakkaalla on tarvetta esimerkiksi terveysaseman, suun-

terveyden, psykiatrian ja aikuissosiaalityön palveluille, hänellä on nimetty työntekijät näistä palveluista. Työntekijät toimivat yhdessä tuottaen palveluita, jotka tukevat, hoitavat ja kuntouttavat asiakasta. Omatiiimin ammattilaisista asiakkaan kokonaisuutta koordinoi terveydenhuollon hoitovastaava ja tarvittaessa sosiaalihuollon omatyöntekijä. He sovittavat yhteen asiakkaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuuden. Omatiiimin ammattilaiset toimivat myös tarvittaessa työparina yhdessä yli sosiaali- ja terveydenhuollon rekisterirajojen ja toimivat asiakkaan yhteyshenkilöinä/kontakteina palveluihin.

PPT-tuessa tärkeää on myös se, että asiakkaille nimetään aina Omatiiimiin myös jatkuvuutta omalta osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Omalääkäri vastaa perusterveydenhuollossa lääketieteellisestä hoidosta, diagnooseista ja hoitosuunnitelmasta sekä seuraa terveydentilaa ja tekee kliinisiä päätöksiä. Palvelujen jatkuvuutta tukevat Omatiiimin roolit varmistavat, että sosiaali- ja terveystyötoimet toimivat yhdessä ja ylläpitävät yhteyden asiakkaaseen. Pitkäjaksoisesti ja monialaisesti asiakkaan kanssa työskentelevät henkilöt oppivat työskentelemään yhdessä asiakkaan parhaaksi pitkäjänteisesti ja ennakoivasti.

Helsingin sosiaali- ja terveystyötoimissa terveydenhuollon kokonaisuutta koordinoiva hoitovastaava on nimetty noin 20 prosentille helsinkiläisistä. Helsingin terveysasemilta on omalääkäreitä nimetty 35 prosentille väestöstä. Terveysasemien asiakkuuksien osuudesta tämä luku on suurempi, koska asiakkuusmäärä on pienempi suhteessa väestön määrään. On sovittu, että kaikilla terveysasemilla omalääkäreiden ja hoitovastaavien nimeämistä vahvistetaan. Joillakin terveysasemilla omalääkäri on nimetty myös satunnaisille terveysaseman asiakkaille ja esimerkiksi yli 80 prosentin osuudella omalääkäreitä on nimetty Pihlajamäen, Jakomäen, Malmin ja Suutarilan terveysasemilla. Eniten sekä omalääkäreitä että terveydenhuollon hoitovastaavia on nimetty Pihlajamäen, Oulunkylän, Malmin ja Kivikon terveysasemilla.

Terveysasemien moniammatilliset tiimit

Omatiiimiin lisäksi terveysasemien hoidon jatkuvuutta pyritään varmistamaan terveysasemalla työskentelevistä eri ammattilaisista koostuvilla tiimeillä. Toisin kuin aiemmin kuvattu Omatiiimi, joka yhdistää sekä sosiaali- että terveydenhuollon näkökulmat asiakkaan tilanteen mukaan, terveysasemien tiimit keskittyvät terveyteen liittyvien asioiden hoitoon terveysaseman toiminnan kontekstissa. Terveysasemalla voi olla omat perus- ja erikoistiimit, jotka vastaavat erilaisista terveydenhuollon tarpeista. Tämä malli parantaa hoidon jatkuvuutta ja sujuvoittaa palveluita, sillä asiakkaiden kiireelliset ja kiireettömät asiat hoidetaan tiimien sisällä. Esimerkiksi konsultaatiokeskus ja fyysinen tiimityöskentely samassa

11.12.2024

tilassa tukevat nopeaa reagointia ja yhteistyötä. Uudistus on koettu positiiviseksi, ja se helpottaa terveysasemilla työskentelevien ammattiryhmien välistä yhteistyötä.

Helsingiläisten paljon palveluja tarvitsevien tuen toteutumisen varmistaminen

Helsingin terveysasemilla ja muissa terveys- ja hyvinvointikeskusten palveluissa tunnistetaan systemaattisesti paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden tarpeet. PPT-tuen piiriin kuuluville asiakkaille nimetään vähintään terveydenhuollon hoitovastaava, omahoitaja ja omalääkäri, sekä tarvittaessa sosiaalihuollon omatyöntekijä ja muita Omatiimin jäseniä. Omalääkäreiden ja hoitovastaavien nimeäminen toteutuu kuitenkin Helsingin terveysasemilla vielä vaihtelevasti, jonka vuoksi palvelujen johtoryhmät sekä hoitoon pääsyn seurantaryhmä seuraa ja varmistaa toteutumisen. PPT-tuen toteutumista seurataan myös terveys- ja päihdepalvelujen hoitoon pääsyn seurantaryhmässä sekä terveys- ja hyvinvointikeskusten johdon foorumissa säännöllisesti.

Syksyllä 2024 Helsingissä otetaan käyttöön uusi Telia ACE - kontaktienhallintajärjestelmä, joka tukee hoidon tarpeen arviointia kaikissa asiakasyhteyksissä. Järjestelmä integroituu Apottiin, ja sen avulla asiakkaat pyritään tunnistamaan esimerkiksi puhelinumeron perusteella. Näin asiakas voidaan ohjata automaattisesti samaa kontaktia aiemmin hoitaneelle tiimille tai ammattilaiselle, mikä parantaa hoidon jatkuvuutta ja sujuvuutta jo ensimmäisestä yhteydenotosta lähtien. Telia ACE ja Apotti-integraation avulla pyritään myös helpottamaan rekisterirajat ylittävää yhteistyötä ja vähentämään Apotti-järjestelmän teknisten haasteiden vaikutuksia, jotta palveluprosessit voidaan koordinoida tehokkaasti ja asiakastietoja hallita sujuvasti eri ammattilaisten välillä.

Rekisterirajat ylittävä yhteistyö sekä Apotti-järjestelmän tekniset haasteet ovat kuitenkin merkittäviä esteitä kokonaisuuden sujuvalle toteutukselle. Näiden haasteiden vuoksi asiakastietojen yhteensovittaminen ja palveluprosessien koordinointi voi hidastua. Toimialalla laaditaan vuoden 2024 loppuun mennessä etenemissuunnitelma vuodelle 2025 terveys- ja hyvinvointikeskusten palvelujen johdon toimesta. Sen tavoitteena on vahvistaa PPT-tuen toteutuminen toimialalla ja varmistaa kirjaamisen kattavuus.

Hallitus käynnistää valtakunnallisen valinnanvapauskokeilun 65 vuotta täyttäneille. Kokeilussa 65 vuotta täyttäneet pääsisivät yksityiselle yleislääkärille julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun suuruisella omavastuulla. Kokeilun on tarkoitus tulla voimaan 1.9.2025.

Hyvinvointialueilla on käynnissä erilaisia omalääkärimallia kehittäviä hankkeita, joiden tavoitteena on hoidon jatkuvuuden parantaminen. Kokeiluja tuetaan Kestävän kasvun ohjelmasta (recovery and resilience

plan, RRP). Hallitus valmistelee ja toteuttaa omalääkärimallikokeilun hoitoon pääsyn parantamiseksi ja hoidon jatkuvuuden vahvistamiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö kokoaa parhaillaan yhteen tietopohjaa aiemmista ja käynnissä olevista hankkeista. Tämän jälkeen käynnistetään ja syvennetään yhdessä hyvinvointialueiden kanssa omalääkärikokeiluja. Kela-korvauksia voidaan käyttää omalääkärimallin kehittämiseen osana kokeiluja.

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala seuraa aktiivisesti myös edellä mainittuja kansallisia kokeiluja ja on halukas osallistumaan niiden valmisteluun ja kokeilujen toteuttamiseen Helsingissä.

Vaikutusten arviointi

Asiakkaan ympärille kootun Omatiiimin tiivis yhteistyö parantaa hoidon laatua ja jatkuvuutta, ehkäisee palvelujen pirstoutumista ja edistää tehokasta tiedonkulkua eri ammattilaisten välillä. Omatiiimin avulla varmistetaan, että asiakas saa kokonaisvaltaista ja tarpeidensa mukaista tukea sekä lääketieteellisiin että sosiaalisiin haasteisiin.

Hoidon jatkuvuus on keskeinen terveydenhuollon laatuun, kokonaisvaltaisuuteen, tehokkuuteen, yhteistyöhön ja kustannuksiin sekä väestön terveyteen myönteisesti vaikuttava tekijä. Yksinomaan hoidon saatuuden painottaminen niukkojen resurssien vallitessa saattaa vähentää hoidon jatkuvuutta.

Toimivalta ja saadut lausunnot

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Lindgren Minna Omalääkärimalli Helsingin terveyskeskuksiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 27.11.2024 § 263

HEL 2024-006011 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti panna asian pöydälle.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 713

HEL 2024-006011 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

18.11.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: poistetaan sivulause ", joten Omalääkäri 2.0 -mallin rakentamista erikseen sen rinnalle ei nähdä tarpeelliseksi."

Kannattaja: Daniel Sazonov

11.12.2024

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 05.11.2024 § 235

HEL 2024-006011 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Minna Lindgrenin ja 29 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien omalääkärimallia Helsingin terveyskeskuksiin:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki ottaa käyttöön Omalääkäri 2.0 -mallin mukaiset moniammatilliset omahoitotiimit kaikissa terveyskeskuksissaan paljon hoitoa tarvitseville helsinkiläisille. Aloitteessa todetaan, että tehokkaimmin malli on toiminut moniammatillisena omahoitotiiminä, jossa sama lääkäri, hoitaja ja tarvittaessa muut ammattilaiset vastaavat paljon hoitoa tarvitsevistä asiakkaista säästäten terveydenhuollon kustannuksia ja parantaen asiakas- ja työtyytyväisyyttä, hoidon laatua ja jatkuvuutta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti 3.9.2024 § 174 palauttaa asian sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle uudelleen valmisteltavaksi aloitevastauksen täsmennyksiä varten. Uudessa aloitevastauksessa on kuvattu Helsingin paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tuki (PPT-tuki) ja jatkosuunnitelma sen varmistamiseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingin terveys- ja hyvinvointikeskuksissa on kehitetty prosessi, joka tukee paljon palveluja tarvitsevia asiakkaita toimialan terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallissa. Siihen sisältyy omalääkäriin nimeäminen PPT-asiakkaille, joten Omalääkäri 2.0 -mallin rakentamista erikseen sen rinnalle ei nähdä tarpeelliseksi.

Helsinki pyrkii määrätietoisesti ottamaan käyttöön perusterveydenhuollon omalääkärimalli 2.0:n kaltaisen omatiimimallin kaikilla terveysasemilla erityisesti paljon palveluja tarvitseville ja monisairaille. Erityisesti paljon palveluja tarvitseville asiakkaille nimetään jatkuvuutta omalta

osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Mallista tiedotetaan asiakkaille laajasti ja selkeästi.

Helsingin paljon palveluja tarvitsevien tuki käytännössä

Paljon palvelua tarvitsevien tukimuotoa (PPT-tuki) tarjotaan Helsingin sosiaali- ja terveystaluuissa asiakkaille, joilla on monialaisia ja pitkäaikaisia sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeita eri elämänaalueilla. Asiakkailta on monesti merkittäviä haasteita arjessa pärjäämisessä, he voivat käyttää runsaasti sosiaali- ja/tai terveystaluuja, tai heillä on sosiaalihoitolain mukainen erityisen tuen tarve. Tukea tarjotaan myös asiakkaille, joilla on useita terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä riskitekijöitä, vaikka heillä ei olisi merkittäviä arjen haasteita. PPT-tuen tavoitteena on tarjota asiakkaalle koordinoitua ja oikea-aikaista tukea kokonaisvaltaisesti.

Asiakkaat tulevat paljon palvelua tarvitsevien tuen piiriin, joko nykyisistä palveluista tai uusina asiakkaina ja heidän tarpeensa arvioidaan yhdessä ammattilaisten kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset arvioivat asiakkaan tarpeita monialaisesti ja laativat yksilöllisen asiakas-, hoito- ja palvelusuunnitelman. PPT-tuen tavoitteena on vähentää palvelujen päällekkäisyyksiä, ennakoida palvelutarvetta, vahvistaa monialaista yhteistyötä ja integroida sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut asiakkaalle sujuvaksi kokonaisuudeksi. Asiakas saa mahdollisuuden osallistua aktiivisesti oman palvelupolkunsa suunnitteluun, ja palvelusuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti ja päivitetään tarvittaessa.

PPT-tuessa keskeistä on palvelun ja hoidon jatkuvuutta asiakkaalle varmistava Omatiiimi, joka kootaan yksilöllisesti asiakkaan tarpeiden mukaan. Jos asiakkaalla on tarvetta esimerkiksi terveystaluan, suun-terveyden, psykiatrian ja aikuissosiaalityön palveluille, hänellä on nimettyinä työntekijät näistä palveluista. Työntekijät toimivat yhdessä tuottaen palveluita, jotka tukevat, hoitavat ja kuntouttavat asiakasta. Omatiiimin ammattilaisista asiakkaan kokonaisuutta koordinoi terveydenhuollon hoitovastaava ja tarvittaessa sosiaalihoollon omatyöntekijä yhteensovittaen asiakkaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokouisuuden. Omatiiimin ammattilaiset toimivat tarvittaessa työparina yhdessä yli sosiaali- ja terveydenhuollon rekisterirajojen ja toimivat asiakkaan yhteyshenkilöinä/kontakteina palveluihin.

PPT-tuessa tärkeää on myös se, että asiakkaille nimetään aina Omatiiimiin myös jatkuvuutta omalta osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Omalääkäri vastaa perusterveydenhuollossa lääketieteellisestä hoidosta, diagnooseista ja hoitosuunnitelmasta sekä seuraa terveydentilaa ja tekee kliinisiä päätöksiä. Palvelujen jatkuvuut-

ta tukevat Omatiiimin roolit varmistavat, että sosiaali- ja terveyspalvelut toimivat yhdessä ja ylläpitävät yhteyden asiakkaaseen. Kun asiakkaan kanssa työskentelee pitkäjaksoisesti samat henkilöt monialaisesti, he oppivat työskentelemään yhdessä asiakkaan parhaaksi pitkäjänteisesti ja ennakoivasti.

Helsingin sosiaali- ja terveyspalveluissa terveydenhuollon kokonaisuutta koordinoiva hoitovastaava on nimetty noin 20 prosentille helsinkiläisistä. Helsingin terveysasemilta on omalääkäreitä nimetty 35 prosentille väestöstä. Terveysasemien asiakkuuksien osuudesta tämä luku on suurempi, koska asiakkuusmäärä on pienempi suhteessa väestön määrään. On sovittu, että kaikilla terveysasemilla omalääkäreiden ja hoitovastaavien nimeämistä vahvistetaan. Joillakin terveysasemilla omalääkäri on nimetty myös satunnaisille terveysaseman asiakkaille ja esimerkiksi yli 80 prosentin osuudella omalääkäreitä on nimetty Pihlajamäen, Jakomäen, Malmin ja Suutarilan terveysasemilla. Eniten sekä omalääkäreitä että terveydenhuollon hoitovastaavia on nimetty Pihlajamäen, Oulunkylän, Malmin ja Kivikon terveysasemilla.

Terveysasemien moniammatilliset tiimit

Omatiiimin lisäksi terveysasemien hoidon jatkuvuutta pyritään varmistamaan terveysasemalla työskentelevistä eri ammattilaisista koostuvilla tiimeillä. Toisin kuin aiemmin kuvattu Omatiiimi, joka yhdistää sekä sosiaali- että terveydenhuollon näkökulmat asiakkaan tilanteen mukaan, terveysasemien tiimit keskittyvät terveyteen liittyvien asioiden hoitoon terveysaseman toiminnan kontekstissa. Terveysasemalla voi olla omat perus- ja erikoistiimit, jotka vastaavat erilaisista terveydenhuollon tarpeista. Tämä malli parantaa hoidon jatkuvuutta ja sujuvoittaa palveluita, sillä asiakkaiden kiireelliset ja kiireettömät asiat hoidetaan tiimien sisällä. Esimerkiksi konsultaatiokeskus ja fyysinen tiimityöskentely samassa tilassa tukevat nopeaa reagointia ja yhteistyötä. Uudistus on koettu positiiviseksi, ja se helpottaa terveysasemilla työskentelevien ammattiryhmien välistä yhteistyötä.

Helsingiläisten paljon palveluja tarvitsevien tuen toteutumisen varmistaminen

Helsingin terveysasemilla ja muissa terveys- ja hyvinvointikeskusten palveluissa tunnistetaan systemaattisesti paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden tarpeet. PPT-tuen piiriin kuuluville asiakkaille nimetään vähintään terveydenhuollon hoitovastaava, omahoitaja ja omalääkäri, sekä tarvittaessa sosiaalihuollon omatyöntekijä ja muita Omatiiimin jäseniä. Omalääkäreiden ja hoitovastaavien nimeäminen toteutuu kuitenkin Helsingin terveysasemilla vielä vaihtelevasti, jonka vuoksi palvelujen johtoryhmät sekä hoitoon pääsyn seurantaryhmä seuraa ja varmistaa toteutumisen. PPT-tuen toteutumista seurataan myös terveys- ja päih-

depalvelujen hoitoon pääsyn seurantaryhmässä sekä terveys- ja hyvinvointikeskusten johdon foorumissa säännöllisesti.

Syksyllä 2024 Helsingissä otetaan käyttöön uusi Telia ACE - kontaktienhallintajärjestelmä, joka tukee hoidon tarpeen arviointia kaikissa asiakasyhteyksissä. Järjestelmä integroituu Apottiin, ja sen avulla asiakkaat pyritään tunnistamaan esimerkiksi puhelinumeron perusteella. Näin asiakas voidaan ohjata automaattisesti samaa kontaktia aiemmin hoitaneelle tiimille tai ammattilaiselle, mikä parantaa hoidon jatkuvuutta ja sujuvuutta jo ensimmäisestä yhteydenotosta lähtien. Telia ACE ja Apotti-integraation avulla pyritään myös helpottamaan rekisterirajat ylittävää yhteistyötä ja vähentämään Apotti-järjestelmän teknisten haasteiden vaikutuksia, jotta palveluprosessit voidaan koordinoida tehokkaasti ja asiakastietoja hallita sujuvasti eri ammattilaisten välillä.

Rekisterirajat ylittävä yhteistyö sekä Apotti-järjestelmän tekniset haasteet ovat kuitenkin merkittäviä esteitä kokonaisuuden sujuvalle toteutukselle. Näiden haasteiden vuoksi asiakastietojen yhteensovittaminen ja palveluprosessien koordinointi voi hidastua. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että vuoden 2024 loppuun mennessä laaditaan etenemissuunnitelma vuodelle 2025 terveys- ja hyvinvointikeskusten palvelujen johdon toimesta. Sen tavoitteena on vahvistaa PPT-tuen toteutumisen toimialalla ja varmistaa kirjaamisen kattavuus.

Hallitus käynnistää valtakunnallisen valinnanvapauskokeilun 65 vuotta täyttäneille. Kokeilussa 65 vuotta täyttäneet pääsisivät yksityiselle yleislääkärille julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun suuruisella omavastuulla. Kokeilun on tarkoitus tulla voimaan 1.9.2025.

Hyvinvointialueilla on käynnissä erilaisia omalääkärimallia kehittäviä hankkeita, joiden tavoitteena on hoidon jatkuvuuden parantaminen. Kokeiluja tuetaan Kestävän kasvun ohjelmasta (RRP). Hallitus valmistelee ja toteuttaa omalääkärimallikokeilun hoitoon pääsyn parantamiseksi ja hoidon jatkuvuuden vahvistamiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö kokoaa parhaillaan yhteen tietopohjaa aiemmista ja käynnissä olevista hankkeista. Tämän jälkeen käynnistetään ja syvennetään yhdessä hyvinvointialueiden kanssa omalääkärikokeiluja. Kela-korvauksia voidaan käyttää omalääkärimallin kehittämiseen osana kokeiluja.

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala seuraa aktiivisesti myös edellä mainittuja kansallisia kokeiluja ja on halukas osallistumaan niiden valmisteluun ja kokeilujen toteuttamiseen Helsingissä.

Vaikutusten arviointi

Asiakkaan ympärille kootun Omatimin tiivis yhteistyö parantaa hoidon laatua ja jatkuvuutta, ehkäisee palvelujen pirstoutumista ja edistää te-

hokasta tiedonkulkua eri ammattilaisten välillä. Omatiimin avulla varmistetaan, että asiakas saa kokonaisvaltaista ja tarpeidensa mukaista tukea sekä lääketieteellisiin että sosiaalisiin haasteisiin.

Hoidon jatkuvuus on keskeinen terveydenhuollon laatuun, kokonaisvaltaisuuteen, tehokkuuteen, yhteistyöhön ja kustannuksiin sekä väestön terveyteen myönteisesti vaikuttava tekijä. Yksinomaan hoidon saatuuden painottaminen niukkojen resurssien vallitessa saattaa vähentää hoidon jatkuvuutta."

Käsittely

05.11.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Terveysasemien johtajalääkäri ***** oli kutsuttuna asiantuntijana.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1: Puheenjohtaja Daniel Sazonov: Kappaleen neljä jälkeen lisätään uudeksi kappaleeksi:

"Helsinki pyrkii määrätietoisesti ottamaan käyttöön perusterveydenhuollon omalääkärimalli 2.0:n kaltaisen omatiimimallin kaikilla terveysasemilla erityisesti paljon palveluja tarvitseville ja monisairaille. Erityisesti paljon palveluja tarvitseville asiakkaille nimetään jatkuvuutta omalta osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Mallista tiedotetaan asiakkaille laajasti ja selkeästi."

Kannattaja: jäsen Johanna Nuorteva

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

22.10.2024 Pöydälle

03.09.2024 Palautettiin

27.08.2024 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Karoliina Ojala, THK-integraatiopäällikkö, puhelin: 09 310 50020
karoliina.ojala(a)hel.fi

Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 09 310 42611

11.12.2024

timo.lukkarinen(a)hel.fi
Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 52481
leena.turpeinen(a)hel.fi

§ 281

Valtuutettu Minja Koskelan aloite ympäristöarvojen kunnioittamisen valtavirtaistaminen Helsingin kaupungin päätöksenteossa

HEL 2024-005245 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Minja Koskela ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin henkilöstöä sekä kunnossapitoa toteuttavia toimijoita koulutetaan kautta linjan ympäristölainsäädännön noudattamisen perusteista, ja myös vastuista lainsäädännön rikkomisesta. Kaupungin omat prosessit käydään läpi, jotta arvoluontoa ei voi enää tuhoutua vahingossa. Kaupunki yhdistäytyy ympäristölainsäädännön minimivaatimusten noudattamisessa toteuttaessaan samalla kunnianhimoisesti kaupunkistrategiaan kirjattua ympäristöpolitiikkaa. Aloite on liitteenä 1.

Kunnianhimoinen ilmastovastuu ja luonnonsuojelu on yksi Helsingin kaupunkistrategian painopisteistä. Strategian mukaan kaupunki suojelee ja vaalii aktiivisesti monimuotoista luontoaan, suojelee arvokkaimmat alueet luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 mukaisesti perustaen vähintään viisi uutta luonnonsuojelualuetta vuodessa ja toteuttaa kun-

nianhimoisesti vuonna 2021 hyväksytyä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa. Strategiassa linjataan, että kaupunki ei osoita rakentamista arvokkaimmille luontoalueille, ja että metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite.

Kaupungin tarkastuslautakunta tarkasteli vuoden 2022 arviointikertomuksessaan asuinalueiden kaavoituksen vaikutusta viheralueisiin. Arvioinnin pääkysymyksenä oli, onko kaupunkiympäristön toimiala varmistanut viheralueiden säilymisen tai lisääntymisen asuinalueiden kaavoituksessa. Kaupunkistrategiassa linjataan, että puiden ja vehreyden määrää kaupungissa lisätään, metsäistä verkostoa ja niittyverkostoa vahvistetaan ja Helsingin arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Toisaalta kaupunkistrategiassa tavoitellaan Helsingin asukasluvun kasvua, minkä vuoksi kaavoituksen pitäisi mahdollistaa uusien asuntojen valmistuminen.

Arvioinnin johtopäätöksinä tarkastuslautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimiala on pääosin varmistanut viheralueiden säilymisen ja vehreyden lisääntymisen asuinalueiden kaavoituksessa kaupunkistrategioiden 2017–2021 ja 2021–2025 mukaisesti. Kaavoitettujen asuinalueiden rakentamisen seurauksena yhteenlaskettu viherpinta-alan määrä kaupungissa kuitenkin todennäköisesti vähenee. Tämä johtuu siitä, että kaavoituksessa joudutaan sovittamaan luontoa ja virkistysalueita koskevia tavoitteita yhteen muiden, muun muassa asuntotuotantoa koskevien tavoitteiden kanssa.

Arviointikertomuksen käsittelyssä kaupunkiympäristölautakunta totesi, että toimialan tulee edelleen suosia yleis- ja asemakaavoituksessa ratkaisuja, jotka säästävät tai lisäävät suunnittelualueella sijaitsevaa kaupunkiluontoa tai puistoja mahdollisimman paljon. Toimialan tulee jatkaa Helsingin arvokkaimpien luontoalueiden määrittelytyötä ja saattaa työn tulokset mahdollisimman pian kaavoittajien hyödynnettäväksi sekä varmistaa, että kaavoituksessa on käytettävissä riittävästi ajantasaista luontotietoa. Kaupunkiympäristölautakunnan linjaamia suosituksia viedään toimialalla laajasti käytäntöön.

Ympäristönsuojelu ja luonnonsuojelulainsäädäntö

Kaupunginhallitus hyväksyi 4.3.2024 § 129 Helsingin ympäristönsuojelun tavoitteet 2040, jossa asetetaan keskipitkän ja pitkän aika-välin tavoitteet ympäristönsuojelun eri osa-alueille. Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 täydentää ja täsmentää kaupunkistrategiaa ympäristönsuojelun osalta. Siihen sisältyvät kaupunkistrategiassa asetetut tavoitteet ja siinä asetetaan tavoitteet myös niille ympäristönsuojelun osa-alueille, joita kaupunkistrategiassa ei erikseen mainita. Luonnon monimuotoi-

suuden suojeluun liittyvää tavoitetta on täsmennetty niin, että tavoitteenä on pysäyttää Helsingissä tapahtuva luontokato vuoteen 2030 mennessä.

Ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelulainsäädännössä keskeisiä toimintaa ohjaavia periaatteita, velvollisuuksia ja kieltoja ovat selvilläolovelvollisuus, huolellisuus, varovaisuus, ennaltaehkäisyn ja haittojen minimoinnin periaatteet. Näitä toteuttavista säännöksistä keskeisimpiä ovat ympäristön-suojelulain (527/2014) mukainen selvilläolovelvollisuus (6 §) ja velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista (7 §), vesilain (528/2011) mukainen vaarantamiskielto (11 §) sekä luonnonsuojelulain (9/2023) Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja merkittävän heikentämisen kielto (34 §), tiukasti suojellun luontotyypin hävittämis- ja heikentämiskielto (65 §), eläin- ja kasvilajien rauhoittaminen (69 §) ja tiettyjen lajien esiintymis-, levähdys- ja lisääntymispaikkojen suojelu (77–79 §).

Lainsäädännön noudattaminen sekä kaupunkistrategian ja sitä täsmentävien ja täydentävien ympäristönsuojelun pitkän tähtäimen tavoitteiden edistäminen ovat keskeisiä lähtökohtia kaupunkiympäristön toimialalla. Kaupunkistrategian ja ympäristönsuojelun ylätasen tavoitteet konkretisoidaan toimenpiteiksi ympäristönsuojelun osa-alueohjelmissa ja vuosittain toiminnan suunnittelun yhteydessä. Sekä kaupunkistrategian että ympäristönsuojelun pitkän tähtäimen tavoitteet on Helsingissä asetettu lainsäädännön vaatimuksia huomattavasti kunnianhimoisemmalle tasolle.

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja Uudenmaan ELY-keskus valvovat ympäristönsuojelulain ja vesilain noudattamista. Viranomaiset ovat laissa säädetyissä tehtävissään itsenäisiä ja riippumattomia. Luonnonsuojelulain valvontaviranomainen on Uudenmaan ELY-keskus. Valvonnalla varmistetaan ympäristölainsäädännön ja viranomaismääräysten noudattaminen sekä haitallisten ympäristö-muutosten ehkäiseminen tai poistaminen. Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontakeinoja ovat alustavat hallinnolliset toimet kuten ohjeet, suositukset, neuvonta ja kehotus sekä viime kädessä pakkokeinot.

Ympäristöarvojen huomioiminen suunnittelussa

Luontoarvioiden huomioiminen suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon eri vaiheissa perustuu kohdealueiden ajantasaisiin luontotietoihin, joita täydennetään tarvittaessa sopivilla luontoselvityksillä. Yleiskaavoituksessa ratkaistaan kaupunkirakenteen tasolla kaupunki-kehityksen periaatteita, jolloin tiedon tarvekin on yleistasonen. Osayleiskaavoituksessa sekä suunnitteluperiaatteita ja kaavarunkoja laadittaessa tuotetaan aluevaraustasoista suunnittelua, jolloin yleiskaavata-

soa yksityiskohtaisempi tieto on tarpeen suunnittelun lähtökohdaksi ja vaikutusten riittävän tarkaksi arvioinniksi. Asemakaavataso ohjaa suoraan rakentamista, mikä tarkoittaa vastaavasti detaljoidumman tiedon tarvetta ja yleensä myös tarkentavia selvityksiä alueen erityispiirteistä. Suunnittelun tarkkuustason lisäksi tietotarpeisiin vaikuttaa myös alueen luonne ja herkkyys vaikutuksille.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä kehitysprojekti, jossa varmistetaan toimialalla tuotettavan luontotiedon systemaattinen koaminen luontotietojärjestelmään sekä tarkistetaan toimialan suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon prosessit sen suhteen, että luontotietojärjestelmään kerätty luontotieto otetaan niissä huomioon oikeassa prosessin vaiheessa.

Helsingin luontotiedot on koottu karttapalvelun osana ylläpidettävään luontotietojärjestelmään. Sen tiedot ovat pääosin julkisia, mutta joitakin lajitietoja on rajattu vain virkakäyttöön. Lisäksi kansallisessa Laji.fi-palvelussa on lajihavaintotietoja, joita tulee tarkastella osana kohdealueen luontoarvojen kokonaisarviota. Myös osa Laji.fi-palvelun tiedoista on rajattu vain virkakäyttöön.

Osana ammattitaitoista suunnittelua eri tasoilla punnitaan erilaisia arvoja myös strategisesta näkökulmasta. Kaupunkiympäristön toimialan suunnittelijoiden työhön kuuluu erilaisten ja monitahoisten arvojen suhteuttamista toisiinsa. Strateginen luontoarvio on mukana maisemasuunnittelussa eri vaihtoehtojen puntaroinnissa suhteessa laajempaan ekologiseen verkostoon, sen kytkeytyneisyyteen ja toimivuuteen. Puisto- ja viheraluesuunnittelussa noudetaan kestävän ympäristörakentamisen periaatteita, joissa ensimmäisenä lähtökohdana on olevan säilyttäminen resurssiviisaasti. Mikäli nykyisten rakenteiden säilyttäminen ei ole mahdollista, seuraava vaihtoehto on olemassa olevan kunnostaminen ja parantaminen. Viimeinen vaihtoehto on purkaminen tai uuden rakentaminen.

Ympäristöarvojen huomioiminen rakentamisessa ja kunnossapidossa

Kaupunki ohjaa ja rajoittaa rakentamisen ilmastopäästöjä talonrakentamisessa ja esirakentamisessa. Kaupunkialueella tapahtuvan talonrakentamisen elinkaaren hiilijalanjälkeä ohjataan kaavoituksen, kaavamääräysten, tontinluovutusehtojen, tontti- ja toteutuskilpailujen sekä omissa rakennushankkeissa erityisesti suunnitteluohjeiden kautta. Helsinki otti ensimmäisenä kaupunkina Suomessa käyttöön raja-arvon uusien asuin- ja kerrostalojen elinkaaren hiilijalanjäljelle vuonna 2023. Asuin- ja kerrostalojen raja-arvoa käytetään vaatimuksena uusissa asemakaavoissa, ja hiilijalanjäljestä voidaan määrätä myös tonttikilpailuissa sekä tontinluovutuksen ehtoissa. Vaikka rakennusten säilyttäminen ei ole

aina mahdollista, on rakennusten käyttötarkoituksen muuttaminen rakennusta muokaten ja korjaten usein parempi vaihtoehto hiilipäästöjen ja kaupungin kerroksellisuuden kannalta. Kaupunkiympäristölautakunta kannustaa edellyttämään hankkeilta itseltään riittävän kattavia ja läpinäkyviä kiinteistötaloudellisia selvityksiä, vahvistamaan edelleen toimialan omaa monimutkaisten purkamista ja säilyttämistä yhdistävien hankkeiden kiinteistötaloudellista arviointikykyään sekä tuomaan säilyttämistä ja purkamista vertaavia taloudellisia arvioita päätöksenteon tueksi.

Esirakentamisessa Helsingin kaupunki käyttää pohjanvahvistuksessa ainoastaan uusiopohjaisia sideaineita, joilla voidaan pienentää pohjanvahvistuksen hiilidioksidipäästöjä vähintään puoleen aiempaan verrattuna. Kalkkibetonin käyttö on kielletty pohjastabiloinnissa. Infra-hankkeissa tulee käyttää vähähiilistä betonia. Kaupungin omien toimittilojen ja palvelurakennusten uudisrakentamisessa rakennusten E-luku on vähintään 30 % kansallista raja-arvoa matalampi.

Palvelurakennushankkeissa kartoitetaan tontin ja sen läheisyyden luontoarvot hankesuunnitteluvaiheessa. Luontoarvojen kartoitusmenetelmä on ollut käytössä kesästä 2023 alkaen, jolloin vaatimus sen tekemisestä tuli Helsingin kaupungin rakennusjärjestykseen. Infrarakentamisessa on otettu käyttöön ympäristöasiakirja, joka tuotetaan hankkeiden suunnitteluvaiheessa ja johon on koottu kaikki hankkeen ympäristönäkökohdat, jotka tulee ottaa huomioon rakentamisessa. Ympäristöasiakirjassa esitetään mm. kunkin rakennuskohteen erityistä huomiota vaativat ympäristötekijät, kuten herkät vesistökohteet, uhanalaiset lajit ja suojeltavat luontoalueet. Rakennuttaja huolehtii, että hankkeen urakoitsija vastaa ympäristöasiakirjassa esitettyihin tilaajan vaatimuksiin ympäristösuunnitelmalla. Ympäristösuunnitelman toteutumista seurataan ja valvotaan rakennuttajan ja valvojen toimesta urakoiden aikana. Tarvittaessa urakoitsijalta edellytetään korjaavia toimenpiteitä ympäristöarvojen suojaamiseksi.

Henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti ympäristölainsäädännön mukaiseen työhön. Kaupungin palvelurakennusten rakennusurakoita koskee Työmaan ympäristöasiakirja, joka sisältää vaatimuksia mm. työmaavesien käsittelyyn, kasvillisuuden suojaamiseen, kemikaalien käsittelyyn ja jäteiden lajitteluun. Urakoitsija laatii työmaan ympäristö- ja jätehuolto-suunnitelman, joiden toteutumista seurataan työmaan aikana. Helsingin kaupunki on sitoutunut päästötön työmaa -green dealiin ja urakoissa noudatetaan siinä asetettuja vaatimuksia.

Pääkaupunkiseudun työmaavesiohje päivitettiin keväällä 2024 ja se on otettu vaiheittain käyttöön hankkeissa kesän ja syksyn 2024 aikana. Työmaavesien hallinnassa ja käsittelyssä noudatetaan erityistä huolel-

lisuutta herkkien vesikohteiden, esimerkiksi taimenpurojen, läheisyydessä ja varmistetaan ettei niille aiheuteta haittaa. Lisäksi toimialalla laadittiin keväällä 2024 Lintujen ja muiden eläinten pesinnän huomioinen rakentamisessa -ohje. Ohjeessa kerrotaan mm. miten eläinten pesintä tulee huomioida ja miten voidaan ennakoida, ettei pesinnälle aiheuteta haittaa. Toimialan rakennushankkeiden suunnittelussa huomioidaan myös rakennusvalvonnan ohje Lintuturvallinen rakentaminen, joka julkaistiin helmikuussa 2024.

Ympäristö- ja luontoarvot huomioidaan laajasti yleisten alueiden kunnossapidossa ja kaikissa kunnossapidon prosessin vaiheissa. Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen on keskeinen osa kunnossapidon toimintaa. Sitä pyritään edistämään monin keinoin, kuten esimerkiksi lahoppuuta lisäämällä. Yleisten alueiden kunnossapito hankitaan kaupungin omalta rakentamispalveluliikelaitos Staralta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Urakka-asiakirjat ovat keskeinen ohjauskeino kunnossapitourakoissa.

Helsingin kaupungin kaupunkistrategian painopisteet sekä ympäristötavoitteet on huomioitu kunnossapitourakoiden urakka-asiakirjoissa. Niistä tärkeimmät ovat urakkasopimus, urakkaohjelma, kunnossapidon tuotekortit sekä täsmentävät ohjeliitteet. Kunnossapitourakoiden kaikki työt on järjestettävä niin, että ympäristölle ei aiheudu tarpeettomia haittavaikutuksia. Urakoitsijoiden tulee kaikessa toiminnassaan noudattaa ympäristöön liittyvää lainsäädäntöä ja määräyksiä sekä määriteltyjä ohjeita.

Kunnossapidon hankintavaiheessa ympäristö- ja luontoarvoja edistetään ympäristöasioiden hallintaan ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvällä laatupisteytyksellä. Urakkaohjelmassa määritellään urakassa noudatettavat ympäristömääräykset ja ohjeet sekä kunnossapitourakan tarkempi sisältö. Urakoitsijan tulee laatia urakkakohmainen ympäristösuunnitelma, jonka avulla tavoitellaan urakan ympäristövaikutusten minimointia, tiedostetaan ja ennakoidaan mahdolliset riskit sekä varaudutaan yllättäviin vahinkoihin. Ympäristösuunnitelmassa pääurakoitsijan tulee kuvata esimerkiksi alueen ympäristön erityispiirteet (mm. herkat vesistöt sekä toimenpiteet vesistöjen suojaamiseksi). Urakan aikana ympäristösuunnitelman toteutumista seurataan osana sekä tilaajan valvontaa että urakoitsijan omavalvontaa. Urakoitsijan tulee myös täyttää urakan ympäristöraportti ja raportoida ympäristöasioista säännöllisesti.

Kunnossapidon tuotekortit määrittelevät urakoiden tarkemmat laatuvaatimukset ja ohjaavat urakkaan kuuluvien tehtävien tarkempaa suorittamista tuotteittain. Tuotekortit määrittelevät töiden suorittamisessa noudatettavat lait, asetukset ja ohjeet. Ympäristö- ja luontoarvot on

11.12.2024

huomioitu kunnossapidon tuotekorteissa. Esimerkiksi töiden toimenpiteajat on tarkkaan määritelty huomioiden muun muassa lintujen pesimäaika sekä töiden vaikutukset veden laatuun ja vesieliöihin. Suojellut ja uhanalaiset lajit on selvitettävä ennen kunnossapitotoimenpiteisiin ryhtymistä. Kunnossapitotöitä ohjataan lisäksi yksityiskohtaisemmilla ohjeliitteillä, esimerkiksi purokohtaiset toimenpideohjeet ja -kartat on laadittu 19 purolle. Urakka-asiakirjat päivitetään tarvittaessa. Urakoiden asiakirjoja tullaan tarkastelemaan ja päivittämään ympäristöasioiden osalta vuosien 2025 - 2026 aikana yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan Ympäristöpalveluiden kanssa.

Kunnossapitosopimukseen liittyviä ohjeita tarkennetaan tarvittaessa urakan aikana, kun työn suorittaminen edellyttää tarkempaa ohjaamista. Urakoiden sopimuksen mukaista laatua seurataan säännöllisesti tilaajan valvonnalla. Vuosittain kunnossapidon urakoitsijoille järjestettävässä kehittämisspäivässä on syksyllä 2024 teemana luontoarvojen huomioiminen kunnossapidossa.

Kaupunkiympäristön toimialalla käynnistyneessä luontotiedon välittymisen varmistavassa kehitysprojektissa tullaan parantamaan luontotiedon välittymistä kaikissa prosessin vaiheissa ja varmistamaan luontotietojen saatavuus entistä paremmin myös yleisten alueiden kunnossapidossa. Kehitysprojektissa laaditaan toimintatavat ja ohjeet, joilla luontotiedon huomioiminen varmistetaan kunnossapidon, rakennuttamisen ja ulkopuolisten toimijoiden toimenpiteissä. Osana työtä kehitetään luonto- ja vesialueisiin vaikuttavien kunnossapitotöiden raportointia ja dokumentointia. Yleisten alueiden kunnossapidossa on tehostettu tiedottamista sekä parannettu yhteistyötä ympäristöasioissa. Kunnossapitourakoitsijoilta tullaan edellyttämään aikaisempaa laadukkaampaa raportointia ympäristöön tai luontoon vaikuttavista toimenpiteistä. Kehitysprojektissa vahvistetaan tiedonkulkua ja yhteistyötä toimialan sisällä, jotta luontotiedon välittyminen voidaan varmistaa entistä paremmin kaikissa kaupunkiympäristön elinkaaren vaiheissa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 768

HEL 2024-005245 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

25.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024 § 609

HEL 2024-005245 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Minja Koskelan ja 24 muun valtuutetun aloitteen mukaan kaupungin päätöksentekoprosesseissa tulee liian usein vastaan tilanteita, joissa luontoa ja ilmastoa ei priorisoida muiden seikkojen noustessa ensisijaisiksi. Ihmisten näkökulman lisäksi

kaupungin toiminnassa tulisi kuitenkin huomioida aina myös luonnon ja muiden lajien näkökulma.

Kunnianhimoinen ilmastovastuu ja luonnonsuojelu on yksi Helsingin kaupunkistrategian painopisteistä. Strategian mukaan kaupunki suojelee ja vaalii aktiivisesti monimuotoista luontoaan, suojelee arvokkaimmat alueet luonnonsuojeluohjelman 2015 - 2024 mukaisesti perustaen vähintään viisi uutta luonnonsuojelualuetta vuodessa ja toteuttaa kunnianhimoisesti vuonna 2021 hyväksyttyä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa. Strategiassa linjataan myös, että kaupunki ei osoita rakentamista arvokkaimmille luontoalueille, ja että metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite.

Helsingin kaupungin tarkastuslautakunta tarkasteli vuoden 2022 arviointikertomuksessaan asuinalueiden kaavoituksen vaikutusta viheralueisiin. Arvioinnin pääkysymyksenä oli, onko kaupunkiympäristön toimiala varmistanut viheralueiden säilymisen tai lisääntymisen asuinalueiden kaavoituksessa. Kaupunkistrategiassa 2021 - 2025 linjataan, että puiden ja vehreyden määrää kaupungissa lisätään, metsäistä verkostoa ja niittyverkostoa vahvistetaan ja Helsingin arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Toisaalta kaupunkistrategiassa tavoitellaan Helsingin asukasluvun kasvua, minkä vuoksi kaavoituksen pitäisi mahdollistaa uusien asuntojen valmistuminen.

Arvioinnin johtopäätöksinä tarkastuslautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimiala on pääosin varmistanut viheralueiden säilymisen ja vehreyden lisääntymisen asuinalueiden kaavoituksessa kaupunkistrategioiden 2017 - 2021 ja 2021 - 2025 mukaisesti. Kaavoitettujen asuinalueiden rakentamisen seurauksena yhteenlaskettu viherpinta-alan määrä kaupungissa kuitenkin todennäköisesti vähenee. Tämä johtuu siitä, että kaavoituksessa joudutaan sovittamaan luontoa ja virkistysalueita koskevia tavoitteita yhteen muiden, muun muassa asuntotuotantoa koskevien tavoitteiden kanssa.

Arviointikertomuksen käsittelyssä kaupunkiympäristölautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimialan tulee edelleen suosia yleis- ja asemakaavoituksessa sellaisia ratkaisuja, jotka säästävät tai lisäävät suunnittelualueella sijaitsevaa kaupunkiluontoa tai puistoja mahdollisimman paljon. Toimialan tulee myös jatkaa Helsingin arvokkaimpien luontoalueiden määrittelytyötä ja saattaa työn tulokset mahdollisimman pian kaavoittajien hyödynnettäväksi sekä varmistaa, että kaavoituksessa on käytettävissä riittävästi ajantasaista luontotietoa. Kaupunkiympäristölautakunnan linjaamia suosituksia viedään toimialalla laajasti käytäntöön.

Ympäristönsuojelu ja luonnonsuojelulainsäädäntö

Kaupunginhallitus hyväksyi maaliskuussa 2024 Helsingin ympäristönsuojelun tavoitteet 2040, jossa asetetaan keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteet ympäristönsuojelun eri osa-alueille. Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 täydentää ja täsmentää kaupunkistrategiaa ympäristönsuojelun osalta. Siihen sisältyvät kaupunkistrategiassa asetetut tavoitteet ja siinä asetetaan tavoitteet myös niille ympäristönsuojelun osa-alueille, joita kaupunkistrategiassa ei erikseen mainita. Luonnon monimuotoisuuden suojeluun liittyvää tavoitetta on täsmennetty niin, että tavoitteena on pysäyttää Helsingissä tapahtuva luontokato vuoteen 2030 mennessä.

Ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelulainsäädännössä keskeisiä toimintaa ohjaavia periaatteita ovat selvilläolovelvollisuus, huolellisuus ja varovaisuus sekä ennaltaehkäisy ja haittojen minimoinnin periaatteet. Näitä toteuttavista säännöksistä keskeisimpiä ovat ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen selvilläolovelvollisuus (6 §) ja velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista (7 §), vesilain (528/2011) mukainen eräiden vesiluontotyyppien suojelu (11 §) sekä luonnonsuojelulain (9/2023) Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja merkittävän heikentämisen kieltä (34 §), tiukasti suojellun luontotyyppin hävittämisen- ja heikentämiskiello (65 §), eläin- ja kasvilajien rauhoittaminen (69 §) ja tiettyjen lajien esiintymis-, levähdys- ja lisääntymispaikkojen suojelu (77 - 79 §).

Lainsäädännön noudattaminen sekä kaupunkistrategian ja sitä täsmentävien ja täydentävien ympäristönsuojelun pitkän tähtäimen tavoitteiden edistäminen ovat keskeisiä lähtökohtia kaupunkiympäristön toimialalla. Kaupunkistrategian ja ympäristönsuojelun ylätasen tavoitteet konkretisoidaan toimenpiteiksi ympäristönsuojelun osa-alueohjelmissa ja vuosittain toiminnan suunnittelun yhteydessä. Sekä kaupunkistrategian että ympäristönsuojelun pitkän tähtäimen tavoitteet on Helsingissä asetettu lainsäädännön vaatimuksia huomattavasti kunnianhimoisemmalle tasolle.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja Uudenmaan ELY-keskus valvovat ympäristönsuojelulain ja vesilain noudattamista Helsingissä. Viranomaiset ovat laissa säädetyissä tehtävissään itsenäisiä ja riippumattomia. Luonnonsuojelulain valvontaviranomainen on Uudenmaan ELY-keskus. Valvonnalla varmistetaan ympäristölainsäädännön ja viranomaismääräysten noudattaminen sekä haitallisten ympäristömuutosten ehkäiseminen tai poistaminen. Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontakeinoja ovat alustavat hallinnolliset toimet kuten ohjeet, suositukset, neuvonta ja kehoitus sekä viime kädessä pakkokeinot.

Valvonta voi kohdistua niin yksityis- kuin oikeushenkilöihin (yritykset, kaupungin oma toiminta).

Ympäristöarvojen huomioiminen suunnittelussa

Luontoarvioiden huomioiminen suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon eri vaiheissa perustuu kohdealueiden ajantasaisiin luontotietoihin, joita täydennetään tarvittaessa sopivilla luontoselvityksillä. Yleiskaavoituksessa ratkaistaan kaupunkirakenteen tasolla kaupunki-kehityksen periaatteita, jolloin tiedon tarvekin on yleistasoinen. Osayleiskaavoituksessa sekä suunnitteluperiaatteita ja kaavarunkoja laadittaessa tuotetaan aluevaraustasoista suunnittelua, jolloin yleiskaavatasoa yksityiskohtaisempi tieto on tarpeen suunnittelun lähtökohdaksi ja vaikutusten riittävän tarkaksi arvioinniksi. Asemakaavataso ohjaa suoraan rakentamista, mikä tarkoittaa vastaavasti detaljoidumman tiedon tarvetta ja yleensä myös tarkentavia selvityksiä alueen erityispiirteistä. Suunnittelun tarkkuustason lisäksi tietotarpeisiin vaikuttaa myös alueen luonne ja herkkyys vaikutuksille.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä kehitysprojekti, jossa varmistetaan toimialalla tuotettavan luontotiedon systemaattinen koaminen luontotietojärjestelmään sekä tarkistetaan toimialan suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon prosessit sen suhteen, että luontotietojärjestelmään kerätty luontotieto otetaan niissä huomioon oikeassa prosessin vaiheessa.

Helsingin luontotiedot on koottu karttapalvelun osana ylläpidettävään luontotietojärjestelmään. Sen tiedot ovat pääosin julkisia, mutta joitakin lajitietoja on rajattu vain virkakäyttöön. Lisäksi kansallisessa Laji.fi-palvelussa on lajihavaintotietoja, joita tulee tarkastella osana kohdealueen luontoarvojen kokonaisarviota. Myös osa Laji.fi-palvelun tiedoista on rajattu vain virkakäyttöön.

Osana ammattitaitoista suunnittelua eri tasoilla punnitaan erilaisia arvoja myös strategisesta näkökulmasta. Kaupunkiympäristön toimialan suunnittelijoiden työhön kuuluu erilaisten ja monitahoisten arvojen suhteuttamista toisiinsa. Strateginen luontoarvio on mukana maisemasuunnittelussa eri vaihtoehtojen puntaroinnissa suhteessa laajempaan ekologiseen verkostoon, sen kytkeytyneisyyteen ja toimivuuteen. Puisto- ja viheraluesuunnittelussa noudetaan kestävän ympäristörakentamisen periaatteita, joissa ensimmäisenä lähtökohtana on olevan säilyttäminen resurssiviisaasti. Mikäli nykyisten rakenteiden säilyttäminen ei ole mahdollista, seuraava vaihtoehto on olemassa olevan kunnostaminen ja parantaminen. Viimeinen vaihtoehto on purkaminen tai uuden rakentaminen.

Ympäristöarvojen huomioiminen rakentamisessa ja kunnossapidossa

Kaupunki ohjaa ja rajoittaa rakentamisen ilmastopäästöjä sekä talonrakentamisessa että esirakentamisessa. Kaupunkialueella tapahtuvan talonrakentamisen elinkaaren hiilijalanjälkeä ohjataan kaavoituksen, kaavamääräysten, tontinluovutusehtojen, tontti- ja toteutuskilpailujen sekä omissa rakennushankkeissa erityisesti suunnitteluohjeiden kautta. Helsinki otti ensimmäisenä kaupunkina Suomessa käyttöön raja-arvon uusien asuinkerrostalojen elinkaaren hiilijalanjäljelle vuonna 2023. Asuinkerrostalojen raja-arvoa käytetään vaatimuksena uusissa asemakavoissa, ja hiilijalanjäljestä voidaan määrätä myös tonttikilpailuissa sekä tontinluovutuksen ehtoissa.

Vaikka rakennusten säilyttäminen ei ole aina mahdollista, on rakennusten käyttötarkoituksen muuttaminen rakennusta muokaten ja korjaten usein parempi vaihtoehto hiilipäästöjen ja kaupungin kerroksellisuuden kannalta. Lautakunta kannusti edellyttämään hankkeilta itseltään riittävän kattavia ja läpinäkyviä kiinteistötaloudellisia selvityksiä, vahvistamaan edelleen toimialan omaa monimutkaisten purkamista ja säilyttämistä yhdistävien hankkeiden kiinteistötalouden arviointikykyään sekä tuomaan säilyttämistä ja purkamista vertaavia taloudellisia arvioita päätöksenteon tueksi.

Esirakentamisessa Helsingin kaupunki käyttää pohjanvahvistuksessa ainoastaan uusiopohjaisia sideaineita, joilla voidaan pienentää pohjanvahvistuksen hiilidioksidipäästöjä vähintään puoleen aiempaan verrattuna. Kalkkibetonin käyttö on kielletty pohjastabiloinnissa. Infra-hankkeissa tulee käyttää vähähiilistä betonia. Kaupungin omien toimittilojen ja palvelurakennusten uudisrakentamisessa rakennusten E-luku on vähintään 30 % kansallista raja-arvoa matalampi.

Palvelurakennushankkeissa kartoitetaan tontin ja sen läheisyyden luontoarvot hankesuunnitteluvaiheessa. Luontoarvojen kartoitusmenetelmä on ollut käytössä kesästä 2023 alkaen, jolloin vaatimus sen tekemisestä tuli Helsingin kaupungin rakennusjärjestykseen. Infrarakentamisessa on otettu käyttöön ympäristöasiakirja, joka tuotetaan hankkeiden suunnitteluvaiheessa ja johon on koottu kaikki hankkeen ympäristönäkökohdat, jotka tulee ottaa huomioon rakentamisessa. Ympäristöasiakirjassa esitetään mm. kunkin rakennuskohteen erityistä huomiota vaativat ympäristötekijät, kuten herkäät vesistökohteet, uhanalaiset lajit ja suojeltavat luontoalueet. Rakennuttaja huolehtii, että hankkeen urakoitsija vastaa ympäristöasiakirjassa esitettyihin tilaajan vaatimuksiin ympäristösuunnitelmalla. Ympäristösuunnitelman toteutumista seurataan ja valvotaan rakennuttajan ja valvojen toimesta urakoiden aikana. Tarvittaessa urakoitsijalta edellytetään korjaavia toimenpiteitä ympäristöarvojen suojaamiseksi.

Henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti ympäristölainsäädännön mukaiseen työhön. Kaupungin palvelurakennusten rakennusurakoita koskee Työmaan ympäristöasiakirja, joka sisältää vaatimuksia mm. työmaavesien käsittelyyn, kasvillisuuden suojaamiseen, kemikaalien käsittelyyn ja jätteiden lajitteluun. Urakoitsija laatii työmaan ympäristö- ja jätehuolto-suunnitelman, joiden toteutumista seurataan työmaan aikana. Helsingin kaupunki on sitoutunut päästötön työmaa -green dealiin ja urakoissa noudatetaan siinä asetettuja vaatimuksia.

Pääkaupunkiseudun työmaavesiohje päivitettiin keväällä 2024 ja se on otettu vaiheittain käyttöön hankkeissa kesän ja syksyn 2024 aikana. Työmaavesien hallinnassa ja käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta herkkien vesikohteiden, esimerkiksi taimenpurojen, läheisyydessä ja varmistetaan ettei niille aiheuteta haittaa. Lisäksi toimialalla laadittiin keväällä 2024 Lintujen ja muiden eläinten pesinnän huomioinen rakentamisessa -ohje. Ohjeessa kerrotaan mm. miten eläinten pesintä tulee huomioida ja miten voidaan ennakoida, ettei pesinnälle aiheuteta haittaa. Toimialan rakennushankkeiden suunnittelussa huomioidaan myös rakennusvalvonnan ohje Lintuturvallinen rakentaminen, joka julkaistiin helmikuussa 2024.

Ympäristö- ja luontoarvot huomioidaan laajasti yleisten alueiden kunnossapidossa ja kaikissa kunnossapidon prosessin vaiheissa. Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen on keskeinen osa kunnossapidon toimintaa. Sitä pyritään edistämään monin keinoin, kuten esimerkiksi lahoppuuta lisäämällä. Yleisten alueiden kunnossapito hankitaan kaupungin omalta rakentamispalveluliikelaitos Staralta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Urakka-asiakirjat ovat keskeinen ohjauskeino kunnossapitourakoissa.

Helsingin kaupungin kaupunkistrategian painopisteet sekä ympäristötavoitteet on huomioitu kunnossapitourakoiden urakka-asiakirjoissa. Niistä tärkeimmät ovat urakkasopimus, urakkaohjelma, kunnossapidon tuotekortit sekä täsmentävät ohjeliitteet. Kunnossapitourakoiden kaikki työt on järjestettävä niin, että ympäristölle ei aiheudu tarpeettomia haittavaikutuksia. Urakoitsijoiden tulee kaikessa toiminnassaan noudattaa ympäristöön liittyvää lainsäädäntöä ja määräyksiä sekä määriteltyjä ohjeita.

Kunnossapidon hankintavaiheessa ympäristö- ja luontoarvoja edistetään ympäristöasioiden hallintaan ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvällä laatupisteytyksellä. Urakkaohjelmassa määritellään urakassa noudatettavat ympäristömääräykset ja ohjeet sekä kunnossapitourakan tarkempi sisältö. Urakoitsijan tulee laatia urakkakohdainen ympäristösuunnitelma, jonka avulla tavoitellaan urakan ympäristövaikutusten minimointia, tiedostetaan ja ennakoidaan mahdolliset ris-

kit sekä varaudutaan yllättäviin vahinkoihin. Ympäristösuunnitelmassa pääurakoitsijan tulee kuvata esimerkiksi alueen ympäristön erityispiirteet (mm. herkät vesistöt sekä toimenpiteet vesistöjen suojaamiseksi). Urakan aikana ympäristösuunnitelman toteutumista seurataan osana sekä tilaajan valvontaa että urakoitsijan omavalvontaa. Urakoitsijan tulee myös täyttää urakan ympäristöraportti ja raportoida ympäristöasioista säännöllisesti.

Kunnossapidon tuotekortit määrittelevät urakoiden tarkemmat laatuvaatimukset ja ohjaavat urakkaan kuuluvien tehtävien tarkempaa suorittamista tuotteittain. Tuotekortit määrittelevät töiden suorittamisessa noudatettavat lait, asetukset ja ohjeet. Ympäristö- ja luontoarvot on huomioitu kunnossapidon tuotekorteissa. Esimerkiksi töiden toimenpideajat on tarkkaan määritelty huomioiden muun muassa lintujen pesimäaika sekä töiden vaikutukset veden laatuun ja vesieliöihin. Suojellut ja uhanalaiset lajit on selvitettävä ennen kunnossapitotoimenpiteisiin ryhtymistä. Kunnossapitotöitä ohjataan lisäksi yksityiskohtaisemmillä ohjeliitteillä, esimerkiksi purokohtaiset toimenpideohjeet ja -kartat on laadittu 19 purolle. Urakka-asiakirjat päivitetään tarvittaessa. Urakoiden asiakirjoja tullaan tarkastelemaan ja päivittämään ympäristöasioiden osalta vuosien 2025 - 2026 aikana yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan Ympäristöpalveluiden kanssa.

Kunnossapitosopimukseen liittyviä ohjeita tarkennetaan tarvittaessa urakan aikana, kun työn suorittaminen edellyttää tarkempaa ohjaamista. Urakoiden sopimuksen mukaista laatua seurataan säännöllisesti tilaajan valvonnalla. Vuosittain kunnossapidon urakoitsijoille järjestettävässä kehittämisspäivässä on syksyllä 2024 teemana luontoarvojen huomioiminen kunnossapidossa.

Kaupunkiympäristön toimialalla käynnistyneessä luontotiedon välittymisen varmistavassa kehitysprojektissa tullaan parantamaan luontotiedon välittymistä kaikissa prosessin vaiheissa ja varmistamaan luontotietojen saatavuus entistä paremmin myös yleisten alueiden kunnossapidossa. Kehitysprojektissa laaditaan toimintatavat ja ohjeet, joilla luontotiedon huomioiminen varmistetaan kunnossapidon, rakennuttamisen ja ulkopuolisten toimijoiden toimenpiteissä. Osana työtä kehitetään luonto- ja vesialueisiin vaikuttavien kunnossapitotöiden raportointia ja dokumentointia. Yleisten alueiden kunnossapidossa on tehostettu tiedottamista sekä parannettu yhteistyötä ympäristöasioissa. Kunnossapitourakoitsijoilta tullaan edellyttämään aikaisempaa laadukkaampaa raportointia ympäristöön tai luontoon vaikuttavista toimenpiteistä. Kehitysprojektissa vahvistetaan tiedonkulkua ja yhteistyötä toimialan sisällä, jotta luontotiedon välittyminen voidaan varmistaa entistä paremmin kaikissa kaupunkiympäristön elinkaaren vaiheissa.

Käsittely

12.11.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lisätään lausuntoehdotukseen kappaleen 15 loppuun: "Vaikka rakennusten säilyttäminen ei ole aina mahdollista, on rakennusten käyttötarkoituksen muuttaminen rakennusta muokaten ja korjaten usein parempi vaihtoehto hiilipäästöjen ja kaupungin kerroksellisuuden kannalta. Lautakunta kannustaa edellyttämään hankkeilta itseltään riittävän kattavia ja läpinäkyviä kiinteistötaloudellisia selvityksiä, vahvistamaan edelleen toimialan omaa monimutkaisten purkamista ja säilyttämistä yhdistävien hankkeiden kiinteistötalouden arviointikykyään sekä tuomaan säilyttämistä ja purkamista vertaavia taloudellisia arvioita päätöksenteon tueksi."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Iida Haglund, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5–7 (1 poissa).

05.11.2024 Pöydälle

29.10.2024 Pöydälle

22.10.2024 Pöydälle

08.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja

11.12.2024

Leena Sutela

Lisätiedot

Meri Louekari, strategiapäällikkö: 09 310 37375
meri.louekari(a)hel.fi

§ 282

Valtuutettu Pia Pakarisen aloite vanhemmuuden tuen mallin rakentamisesta

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto ehdottaa, että kaupunki selvittää mahdollisuutta aloittaa jäsenelty yhteistyö Suomen Vanhempainliiton kanssa ja jatkaa yhteistyötä Förbundet Hem och Skolan kanssa vanhemmuuden lujittamiseksi Helsingissä. (Nora Grotenfelt)

Käsittely

Valtuutettu Nora Grotenfelt ehdotti valtuutettu Silja Borgarsdóttir Sandelinin kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Valtuusto ehdottaa, että kaupunki selvittää mahdollisuutta aloittaa jäsenelty yhteistyö Suomen Vanhempainliiton kanssa ja jatkaa yhteistyötä Förbundet Hem och Skolan kanssa vanhemmuuden lujittamiseksi Helsingissä.

Kaupunginvaltuuston hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen.

5 äänestys

Valtuutettu Nora Grotenfeltin ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Valtuutettu Nora Grotenfeltin ehdottama toivomusponsi
EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 65

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Fardoos Helal, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Minja Koskela, Marika Koski, Eeva Kärkkäinen,

11.12.2024

Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Petra Malin, Otto Meri, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Terhi Peltonkorpi, Petrus Pennanen, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Pekka Sauri, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Ei-äännet: 1
Erkki Tuomioja

Tyhjä: 15
Paavo Arhinmäki, Titta Hiltunen, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Teija Makkonen, Tom Packalén, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén

Poissa: 4
Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Mikael Jungner, Anni Sinnemäki

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Nora Grotenfeltin ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 29.05.2024 Pakarinen Pia ALOITE VANHEMMUUDEN TUEN MALLIN RAKENTAMISESTA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Aloitteen tekijä

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että lasten ja nuorten pahoinvointia on ryhdyttävä korjaamaan kaupungin eri toimialojen (kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimialan ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan) sekä vanhempien tiiviimmällä yhteistyöllä. Aloite on liitteenä 1.

Vanhemmuuden tuen malli

Ehdotus vanhemmuuden tuen vahvistamisesta on kannatettava. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet, kuten vanhemmuuden tuen mallin kehittäminen ja toimialojen välisen yhteistyön tiivistäminen, voivat ennaltaehkäistä perheiden ongelmia ja parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia. Helsingissä on tunnistettu vanhemmuuden tuen tarve ja kehitetty yhteistyötä eri toimialojen ja kolmannen sektorin välillä. Lisäksi on käynnissä useita hankkeita perheiden kuulemisen vahvistamiseksi ja yhteistyön tiivistämiseksi.

Helsingin kaupunkistrategia ohjaa työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi monin tavoin. Se panostaa ennaltaehkäiseviin palveluihin ja laadukkaaseen koulutuksen tarjoamiseen. Toimialojen välinen yhteistyö ja integraatio ovat keskeisiä tavoitteita. Strategia edistää kotouttamista ja yhdenvertaisuutta ja tukee liikunnan sekä vapaa-ajan merkitystä asukkaiden hyvinvoinnille. Näin strategia luo puitteet lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiselle ja resurssien tehokkaalle käytölle.

Vanhemmuus on hyvin moninainen ja yksilöllinen kokemus, johon vaikuttavat monet tekijät, kuten perheen taloudellinen tilanne, kulttuuritausta, vanhempien koulutustaso ja lasten yksilölliset tarpeet. On tärkeää luoda joustava järjestelmä, joka mahdollistaa eri toimialojen yhteistyössä oikein kohdennetun tuen lapsille ja perheille. Tavoitteellinen ja saman viitekehyksen suuntainen työskentely vanhemmuuden tukemiseksi edellyttää selkeää ja jatkuvaa vuorovaikutusta toimijoiden välillä sekä säännöllistä perehdytystä yhteisiin tavoitteisiin ja toimintatapoihin. Jatkossa on tärkeää koota yhteen vanhemmuuden tuen muodot ja mallit toimialojen palveluissa ja järjestää yhteisiä koulutuksia osaamisen vahvistamiseksi. Yhteistyötä järjestöjen kanssa tullaan tiivistämään.

Toimialojen yhteiset vanhemmuutta tukevat mallit

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välillä on viime vuosina kehitetty lasten, nuorten ja per-

heiden matalan kynnyksen palvelumalli, johon on koottu yhteen lasten ja nuorten ja perheiden palvelut. Matalan kynnyksen palvelumalli on suunniteltu vastaamaan erilaisiin tarpeisiin ja tarjoamaan perheille oikea-aikaista ja kohdennettua apua heidän yksilöllisiin olosuhteisiinsa. Malli auttaa ammattilaisia huolen tunnistamisessa ja tuen järjestämisessä. Mallia päivitetään parhaillaan. Vastaavan mallin tarpeellisuudesta on keskusteltu myös varhaiskasvatuksen ja toisen asteen koulutuksen näkökulmasta. Toimialojen välisiä yhteistyöohjeita ollaan parhaillaan tekemässä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimialalla on käytössään HYVÄ-malli, jonka avulla tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia ja sen avulla voidaan keskustella hyvinvoinnista kokonaisvaltaisesti. Malli muistuttaa työskentelemään lapsi- ja voimavarakeskeisesti sekä huomaamaan jo varhaisessa vaiheessa mahdolliset haasteet ja tuen tarpeet lasten ja nuorten elämässä. Tavoitteena on lisätä ja helpottaa yhteistyötä perheiden, ammattilaisten ja eri palvelujen välillä.

Vanhempien ja huoltajien tietoisuutta oppivelvollisuudesta ja vanhempien vastuista erityisesti maahanmuuttajaperheissä on tarpeen lisätä. Kaupungissa on parhaillaan menossa usealla eri alueella toimialojen yhteinen työskentely Bloomberg-Harvard valmennuksen pohjalta. Monella alueella yhteiseksi tavoitteeksi on tunnistettu vanhemmuuden vahvistaminen maahanmuuttajataustaisissa perheissä.

Kotouttamisen tuki

Aloitteessa ehdotetaan vapaan sivistystyön ja soten yhteistyön vahvistamista kotoutumisen ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tuessa. Helsingissä on tehty määrätietoisesti yhteistyötä perheiden kotoutumisen tukemiseksi. KOTIVA-ohjelma tarjoaa kotivanhemmille suomen kielen kurssuja ja yhteiskuntataidon opetusta useilla kielillä sekä perehdyttää vanhempia koulumaailmaan. KOTIVA-ohjelma on suunnattu erityisesti pienten lasten vanhemmille ja ohjelmaan on sisällytetty lastenhoito ja jatko-ohjaus työelämään.

Työväenopisto tekee tiivistä yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa ja tarjoaa maksuttomia kurssuja suomen kielessä ja digitaidoissa. Vuonna 2025 voimaan astuva kotoutumislaki vahvistaa tätä yhteistyötä entisestään. Aloitteessa ehdotettu yhteistyön tiivistäminen on jo Helsingissä hyvin käynnissä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteinen Moniääninen Helsinki -hanke toteutettiin kaupunki-uudistusalueilla vuosina 2022–2023. Tavoitteena oli muun muassa perheiden osallistaminen ja tietojen lisääminen kulttuurin ja vapaa-ajan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan

palveluista sekä tukea vanhemmuutta ja hyvinvointia. Toimenpiteenä oli muun muassa somalin- ja arabiankieliset vanhempainryhmien järjestäminen. Lisäksi Kulttuurin kummilapset -toiminta muotoiltiin vastaamaan paremmin muunkielisten perheiden tarpeita. Tällä hetkellä Kulttuurin kummilasten viestintää tehdään kolmella kielellä ja verkkosivuilta perustiedot toiminnasta löytyvät 16 kielellä.

Harrastamisen tuki

Helsingissä on tehty hyvää yhteistyötä kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen välillä harrastustarjonnan saavutettavuuden vahvistamiseksi. Tätä työtä on jatkettava erityisesti sosioekonomisesti heikompien alueiden lasten- ja nuorten harrastamisen määrän lisäämiseksi, muun muassa panostamalla resursseja Harrastamisen Suomen malliin.

Harrastusmahdollisuuksien tulee olla kaikkien saatavilla, ja niiden saavutettavuus on varmistettava monipuolisella viestinnällä. Helsingissä on tehty hyvää yhteistyötä kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen välillä harrastustarjonnan saavutettavuuden vahvistamiseksi. Harrastusmahdollisuuksista tiedottamisen tulee olla monipuolista tavoittaakseen kaikki perheet. Uusi harrastukset.hel.fi-sivusto parantaa tiedotusta nuorisopalveluiden ja järjestöjen tarjoamista harrastuksista. Nuorisopalvelut tekevät myös tiivistä yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Tervetuloa perheet -kotohankkeen kanssa mm. koulujen valmistavien luokkien perheiden ja nuorten tavoittamiseksi. Liikuntakoutsit ovat vahvistaneet harrastamista ja liikkumista ja erityisesti yksinäistä tukea toisella asteella. He ovat henkilökohtaisen vuorovaikutuksen avulla onnistuneet madaltamaan nuorten kynnystä liikunnan aloittamiseen.

Lapsivaikutusten arviointi

Investoimalla lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä vanhemmuuden tukemiseen luodaan perusta terveelle ja hyvinvoivalle yhteiskunnalle tulevaisuudessa. Ennaltaehkäisevät toimenpiteet vähentävät pitkän aikavälin kustannuksia, jotka syntyvät laiminlyödyistä ongelmista. Tukemalla vanhemmuutta edistetään lasten myönteistä kehitystä ja turvallisia kasvuolosuhteita.

Oikea-aikainen, ennaltaehkäisevä sekä perheen ja vanhempien tarpeeseen vastaava oikeanlainen tuki, huomioiden myös perheen ja lapsen kieli- ja kulttuuritausta, vaikuttaa myönteisesti lapseen ja hänen kasvuympäristöönsä. Olennaista on huomioida, että eri perheillä on erilaisia tarpeita, joihin tulee pystyä joustavasti ja helposti vastaamaan.

Aloitteen käsittely

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan ja kulttuuri ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Aloitevastaus perustuu saatuihin lausuntoihin.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 29.05.2024 Pakarinen Pia ALOITE VANHEMMUUDEN
TUEN MALLIN RAKENTAMISESTA

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 766

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginvaltuusto

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

11.12.2024

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.10.2024 § 284

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Pia Pakarisen ja 24 muun valtuutetun vanhemmuuden tuen mallin valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Pia Pakarisen aloitteessa tuodaan esiin huoli lastensuojeluilmoitusten määrän lisääntymisestä. Aloitteessa ehdotetaan kaupungin eri toimialojen tiiviimpää yhteistyötä lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteisiin vastaamiseksi. Aloitteessa toivotaan vanhemmuuden tukemista selkeyttämällä palvelujen ja huoltajien roolia lapsen hyvinvoinnin tukemisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtuustoaloitetta pääosin. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet, kuten vanhemmuuden tuen mallin kehittäminen ja toimialojen välisen yhteistyön tiivistäminen, voivat ennaltaehkäistä perheiden ongelmia ja parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia. Helsingissä on tunnistettu vanhemmuuden tuen tarve ja kehitetty yhteistyötä eri toimialojen ja kolmannen sektorin välillä. Lisäksi on käynnissä useita hankkeita perheiden kuulemisen vahvistamiseksi ja yhteistyön tiivistämiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että vanhemmuuden tuen käytänteet on tärkeää tehdä näkyviksi ja lisätä yhteistä ymmärrystä vanhemmuuden tukemiseksi.

Vanhemmuuden tuen malli

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta vanhemmuuden tuen mallin kehittämisestä eri toimialojen yhteistyönä. Vanhemmuuden tukeminen edellyttää ymmärrystä perheiden erilaisista lähtökohdista ja tarpeista. Valtuustoaloitteessa ehdotettu malli keskittyy koulunkäynnin tukemiseen, mutta perheiden kokonaistilanteen tarkastelu on välttämätöntä huomioida mallin kehittämisessä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tullaan jatkossa myös tiivistämään yhteistyötä järjestöjen kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kehitetty erilaisia tapoja vahvistaa huoltajien osallisuutta ja kotien kanssa tehtävää yhteistyötä. Lisäksi on toteutettu toimialan omia pilotteja sekä kaupungin toimialojen välillä hankkeita, joiden avulla on tuettu perheitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemisessa. Toimialoilta on kuitenkin puuttunut hankkeen

opeista yhteinen koonti, mikä auttaisi vanhemmuuden tukemisessa yli toimialarajojen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta suosittelee, että eri toimialat kokoavat yhteen kaikki olemassa olevat toimintamallit ja pilotoinnit ja niiden pohjalta lähdetään toteuttamaan vanhemmuuden tukea esimerkiksi pienalueverkostoissa.

Toimialojen välinen yhteistyö

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa aloitteen ehdotusta tuen rakentamisesta lasten ja nuorten, ei organisaatorakenteiden ympärille. Helsingissä on tehty laajaa kehittämistyötä moniammatillisen yhteistyön eteen. Yhteistyötä on kehitetty muun muassa Hyvinvointia yhdessä-HYVÄ -mallin avulla, jossa kaupungin toimijat tarkastelevat lasten ja nuorten hyvinvointia yhteisen viitekehyksen avulla. Helsingin kaupungissa on toiminnassa poikkihallinnollisia ryhmiä, joiden työn tavoitteena on varmistaa yhteinen, tavoitteellinen työskentely lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Helsingin kaupunki rakentaa monitoimitaloja, joissa leikkipuistot, päiväkodit ja koulut toimivat yhdessä nuorisotalojen ja terveysasemien kanssa. Tämä auttaa eri alojen ammattilaisia tekemään yhteistyötä, jotta lapset ja nuoret voivat paremmin. Monitoimitalojen tavoitteena on ollut tuoda palvelut yhteen, jotta lasten, nuorten ja perheiden tukeminen olisi sujuvampaa ja asiakaslähtoisempää.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa, että tavoitteellinen ja saman viitekehyksen suuntainen työskentely vanhemmuuden tukemiseksi edellyttää selkeää ja jatkuvaa vuorovaikutusta toimijoiden välillä sekä säännöllistä perehdytystä yhteisiin tavoitteisiin ja toimintatapoihin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ehdottaa, että käynnissä olevien rakenteiden kehittämisen lisäksi Helsingin kaupungissa järjestettäisiin yhteisiä perehdytyksiä ja koulutuksia henkilökunnalle perheiden huomioimisesta ja palvelujen rakentamisesta ja yhteensovittamisesta lasten ja nuorten ympärille.

Vapaan sivistystyön ja soten yhteistyön vahvistaminen kotoutumisen ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tuessa

Aloitteessa ehdotetaan vapaan sivistystyön ja soten yhteistyön vahvistamista kotoutumisen ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tuessa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Helsingissä on tehty määrätietoisesti yhteistyötä perheiden kotoutumisen tukemiseksi. KOTIVA-ohjelma tarjoaa kotivanhemmille suomen kielen kursseja ja yhteiskuntataidon opetusta useilla kielillä sekä perehdyttää vanhempia koulu-maailmaan. KOTIVA-ohjelma on suunnattu erityisesti pienten lasten vanhemmille ja ohjelmaan on sisällytetty lastenhoito ja jatko-ohjaus työelämään.

Työväenopisto tekee tiivistä yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa ja tarjoaa maksuttomia kursseja suomen kielessä ja digitaidoissa. Vuonna 2025 voimaan astuva kotoutumislaki vahvistaa tätä yhteistyötä entisestään. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että aloitteessa ehdotettu yhteistyön tiivistäminen on jo Helsingissä hyvin käynnissä.

Harrastamisen tuki

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa harrastamisen tukemista niille lapsille ja nuorille, jotka eivät saa nauttia harrastamisesta arjessa. Harrastusmahdollisuuksien tulee olla kaikkien saatavilla, ja niiden saavutettavuus on varmistettava monipuolisella viestinnällä. Helsingissä on tehty hyvää yhteistyötä kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen välillä harrastustarjonnan saavutettavuuden vahvistamiseksi. Tätä työtä on jatkettava erityisesti sosioekonomisesti heikompien alueiden lasten- ja nuorten harrastamisen määrän lisäämiseksi, muun muassa panostamalla resursseja Harrastamisen Suomen malliin.

Harrastusmahdollisuuksista tiedottamisen tulee olla monipuolista tavoitukseen kaikki perheet. Uusi harrastukset.hel.fi-sivusto parantaa tietoa nuorisopalveluiden ja järjestöjen tarjoamista harrastuksista. Nuorisopalvelut tekevät myös tiivistä yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Tervetuloa perheet -kotohankkeen kanssa mm. koulujen valmistavien luokkien perheiden ja nuorten tavoittamiseksi. Liikuntakoutsit ovat vahvistaneet harrastamista ja liikkumista ja erityisesti yksöllistä tukea toisella asteella. He ovat henkilökohtaisen vuorovaikutuksen avulla onnistuneet madaltamaan nuorten kynnystä liikunnan aloittamiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että aloitteessa ehdotettu harrastustarjonnan madaltaminen on jo kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla käynnissä ja toimialojen välillä tehdään aktiivisesti yhteistyötä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien monipuolistamisen, saavutettavuuden ja niistä viestimisen edistämiseksi.

Yhteenvedo

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa vanhemmuuden tuen mallin kehittämistä, missä huomioidaan perheiden erilaiset tarpeet ja kokonaistilanne. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa eri toimialojen yhteistyön tärkeyttä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja tukee monitoimialojen ja poikkihallinnollisten ryhmien edelleen kehittämistä. Erityisenä huomiona kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa yhteisiä perehdytyksiä ja koulutuksia toimialojen asiantuntijoille koskien perheiden huomioimista ja palvelujen rakentamista ja yhteensovittamista lasten ja nuorten ympärille. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannat-

taa vapaan sivistystyön ja sosiaalipalveluiden tiivistä yhteistyötä jatkettavaksi edelleen ja pitää tärkeänä toimialojen välistä yhteistyötä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien monipuolistamisen ja saavutettavuuden lisäämiseksi.

Käsittely

29.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Markku Rantahalvari: Lisäys kohdan 11 loppuun.

"Tätä työtä on jatkettava erityisesti sosioekonomisesti heikompien alueiden lasten- ja nuorten harrastamisen määrän lisäämiseksi, muun muassa panostamalla resursseja Harrastamisen Suomen malliin."

Kannattaja: Ted Apter

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Markku Rantahalvarin vastaehdotuksen.

01.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 22.10.2024 § 226

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen ja 24 muun valtuutetun aloitteesta koskien vanhemmuuden tuen mallin rakentamista seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että lastensuojeluilmoitusten määrän kasvun hillitsemiseksi ja lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi kaupungin tulisi kehittää yhteistyössä eri toimialojen kesken vanhemmuuden tuen mallia, joka auttaa huoltajia tukemaan lastensa koulunkäyntiä. Koulujen ja oppilaitosten kautta tavoitettavien palvelujen ja tuen avulla varmistetaan resurssien tehokas käyttö. Lisäksi kotoutumisen tukemiseksi tulisi vahvistaa vapaan sivistystyön ja soten yhteistyötä. Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten harrastamista sekä liikuntaa tulisi edistää

kaupungin tukemien urheiluseurojen avulla, jotta kaikilla olisi mahdollisuus osallistua ja kokea onnistumisen elämyksiä.

Helsingin kaupunkistrategia ohjaa työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi monin tavoin. Se panostaa ennaltaehkäiseviin palveluihin ja laadukkaaseen koulutuksen tarjoamiseen. Toimialojen välinen yhteistyö ja integraatio ovat keskeisiä tavoitteita. Strategia edistää kotouttamista ja yhdenvertaisuutta ja tukee liikunnan sekä vapaaajan merkitystä asukkaiden hyvinvoinnille. Näin strategia luo puitteet lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiselle ja resurssien tehokkaalle käytölle.

Vanhempien tukeminen on ratkaisevan tärkeää lapsen hyvinvoinnin ja kasvun kannalta. Tämä tuki on tehokkainta, kun eri sektorit, kuten koulutus, liikunta, kulttuuri ja nuorisotyö, osallistuvat siihen oman osaamisensa ja lakisääteisten velvoitteidensa puitteissa. Toimialojen välinen yhteistyö mahdollistaa monipuolisemman ja kattavamman tuen perheille, mikä auttaa vanhempia selviämään arjen haasteista ja tukee lasten ja nuorten kasvua tasapainoisiksi ja hyvinvoiviksi yksilöiksi. Tämä edellyttää osaamisen ja toimivien käytäntöjen vahvistamista. Palvelujärjestelmän kykyä tarjota riskiryhmien lapsille ja perheille pitkäkestoista, vaikuttavaa ja jatkuvaa tukea on myös parannettava lyhytkestoisten interventioiden sijaan. On tärkeää lisätä ymmärrystä ja tietoa haavoittuvassa asemassa olevista ja syrjinnälle alttiista lapsi- ja nuorisoryhmistä, selvittää heidän tilanteeseensa johtaneet kehityskulut, ja sen perusteella toteuttaa konkreettisia yhdenvertaisuutta vahvistavia toimia monitoimijaisessa yhteistyössä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että valtuustoaloitteen sisältö on tärkeä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan välinen yhteistyö on edistynyt merkittävästi, mutta kehitystarpeita on edelleen. Erityisesti perusopetuksen jälkeisen koulutuksen piirissä olevien lasten ja perheiden tukemisessa on vielä parannettavaa. Vanhemmuus on hyvin moninainen ja yksilöllinen kokemus, johon vaikuttavat monet tekijät, kuten perheen taloudellinen tilanne, kulttuuritausta, vanhempien koulutustaso ja lasten yksilölliset tarpeet. Yhden yhtenäisen mallin sijaan on tärkeämpää luoda joustava järjestelmä, joka mahdollistaa eri toimialojen yhteistyössä oikein kohdennetun tuen lapsille ja perheille. Tällaisia malleja ovat esimerkiksi matalan kynnyksen palvelut, jotka on suunniteltu vastaamaan erilaisiin tarpeisiin ja tarjoamaan perheille oikea-aikaista ja kohdennettua apua heidän yksilöllisiin olosuhteisiinsa. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta pitää tärkeänä, että kootaan yhteen vanhemmuuden tuen muodot toimialojen palveluissa ja järjestetään yhteisiä koulutuksia osaamisen vahvistamiseksi.

Vanhemmuuden tuen malli

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä kasvatus- ja koulutuksen toimialan välillä on viime vuosina kehitetty lasten, nuorten ja perheiden matalan kynnyksen palvelumalli, johon on koottu yhteen lasten ja nuorten ja perheiden palvelut. Malli auttaa ammattilaisia huolen tunnistamisessa ja tuen järjestämisessä. Mallia päivitetään parhaillaan. Vastavaan mallin tarpeellisuudesta on keskusteltu myös varhaiskasvatuksen ja toisen asteen koulutuksen näkökulmasta. Toimialojen välisiä yhteistyöhöjeitä ollaan parhaillaan tekemässä.

Vanhempien ja huoltajien tietoisuutta oppivelvollisuudesta ja vanhempien vastuista erityisesti maahanmuuttajaperheissä on tarpeen lisätä. Kaupungissa on parhaillaan menossa usealla eri alueella toimialojen yhteinen työskentely Bloomberg-Harvard valmennuksen pohjalta. Monella alueella yhteiseksi tavoitteeksi on tunnistettu vanhemmuuden vahvistaminen maahanmuuttajataustaisissa perheissä.

Maahanmuuttajataustaisten perheiden tukea on viime vuosina kehitetty sekä lapsiperheiden palveluissa että lastensuojelussa muun muassa lasten etsivää työtä laajentamalla sekä lastensuojelun asiakkaille suunnatulla monialaisella perhetyöllä.

Lapsen ja nuoren kehitysympäristössä toimivilla aikuisilla ja ammattilaisilla on käytössä puheeksi oton työkalu HYVÄ-malli (hyvinvointia yhdessä), joka auttaa lapsen tai nuoren vahvuuksien löytämisessä, huolen tunnistamisessa ja tarpeiden tukemisessa. Vanhempien, koulujen sekä perhekeskuspalvelujen ammattilaisten yhteistyö on keskeistä, kun pyritään tukemaan lasten ja nuorten terveellistä kehitystä.

Toimialojen välinen yhteistyö

Tuen tarpeiden varhainen tunnistaminen kouluissa on keskeistä, ja perheille tulee tarjota opiskeluhuollon palvelujen tukea matalalla kynnyksellä ennen kuin tehdään sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tai lastensuojeluilmoitus. Tämä tuki tulee integroida osaksi kodin ja koulun välistä yhteistyötä, jotta perheet voisivat vastaanottaa apua ilman leimautumisen pelkoa. Tukea voidaan tarvittaessa järjestää ryhmämuotoisesti ja kohdennetusti tiettyyn teemaan tai ilmiöön.

Hyödyntämällä sosiaalihuoltolain mukaista yhteydenottoa tuen tarpeen arvioimiseksi nykyistä enemmän ja ohjaamalla ne lapsiperheiden yleisiin palveluihin saataisiin vahvistettua varhaiskasvatuksen ja koulun välistä yhteistyötä sekä vähennettyä lastensuojeluilmoituksia. Tärkeää olisi myös lisätä tietoisuutta mahdollisuudesta tehdä sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tuen tarpeen arvioimiseksi yhteistyössä vanhempien kanssa lastensuojeluilmoituksen sijaan. Samalla perheitä tu-

lee ohjata lapsiperheiden yleisiin palveluihin. Perhekeskuksen palvelujen tunnettavuutta tulee lisätä sekä kuntalaisten että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstön osalta. Kaikilla toimijoilla tulee olla tiedossaan esimerkiksi millaisissa asioissa perheneuvolasta voi saada tukea. Kasvatus- ja perheneuvonnan tavoitteeksi on laissa säädetty vanhempien tukeminen heidän kasvatustehtävässään.

Maahanmuuttajaperheiden tavoittamisessa ja kotoutumisen tukemisessa järjestöillä on keskeinen rooli, ja erityisesti äitien kotoutumiseen tulee panostaa jatkossakin. Järjestöjen toiminnan jatkuvuus riippuu suurelta osin poliittisista päätöksistä.

Sivistys- sekä sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen yhteistyössä on kehitetty palvelupolkuja, kuten levottoman lapsen hoito- ja tukipolut, jotka vastaavat lasten neuropsykiatristen haasteiden aiheuttamiin koulunkäyntiin ja syrjäytymiskehitykseen liittyviin ongelmiin. Nämä haasteet vaativat sekä koulun että sosiaali- ja terveystalvelujen tukea lapsille ja heidän vanhemmilleen.

Kuraattorien ja psykologien siirtyminen sosiaali- ja terveydenhuollon potilas- ja asiakastietojärjestelmä Apottiin vuoden 2025 alusta tarjoaa mahdollisuuden yhtenäistää perheiden tukitoimia eri toimijoiden välillä. Maahanmuuttajaperheille suunnattua matalan kynnyksen tukea on tärkeää kehittää edelleen sosiaali- ja terveystalvelujen yhteistyönä. Esimerkiksi vieraskielisten odottavien ja vauvaperheiden sosiaaliohjaus on yhdistetty neuvolapalveluihin, ja yhteisvastaanottoja on toteutettu muun muassa Jakomäessä ja Suutarilassa. Tavoitteena on tukea lapsen kielen kehitystä, varhaista vuorovaikutusta ja perheiden kotoutumista. Lisäksi pilotoidaan vieraskielisten kuuden kuukauden neuvolapalveluja yhteistyössä sosiaaliohjauksen kanssa. Somalinkielisten lasten vanhemmille on tarjottu ryhmämuotoista tukea Leppiksen ja puheterapian kautta, jossa painopiste on kielenkehityksen ja vuorovaikutuksen tukemisessa. Näissä ryhmissä on hyödynnetty osittain Vanhempana Suomessa -ohjelman sisältöjä.

Kotoutumisen tuki

Helsingin kaupunki on kehittänyt toimintamallin tukeakseen lastensuojelun asiakkaana olevia maahanmuuttajataustaisia nuoria ja heidän perheitään, joilla on merkittävä syrjäytymisriski. Malli on luotu yhteistyössä lastensuojelun, nuorten päihdepalvelu Pysäkin ja aikuissosiaalityön kanssa. Se ei keskity pelkästään maahanmuuttajataustaan, vaan vastaa laajemmin nuoren ja perheen yksilöllisiin tuen tarpeisiin. Nykyinen palvelujärjestelmä ei aina tunnista riittävästi näiden perheiden erityistarpeita eikä kykene tarjoamaan heille oikeanlaista tukea. Toimintamallin tarkoituksena on huomioida paremmin tämän asiakasryhmän

elämäntilanteet ja tarjota monialaista tukea, mikä voi vähentää kodin ulkopuolisia sijoituksia, jotka ovat sekä yhteiskunnalle kalliita että yksilön kannalta usein tehottomia.

Harrastamisen tuki

Harrastamisen Suomen -mallin toteuttamisessa on edelleen kehittämistarpeita. Monialaista yhteistyötä kolmannen sektorin, erityisesti maahanmuuttajajärjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen sekä sosiaali- ja terveystalvelujen kanssa, tulee vahvistaa, jotta malli tavoittaa tehokkaammin eri taustoista tulevia lapsia ja nuoria. Tämä yhteistyö voi edistää harrastustoiminnan saavutettavuutta ja osallistumismahdollisuuksia kaikille, riippumatta heidän kulttuurisesta tai sosiaalisesta taustastaan.

Vaikutusten arviointi

Investoimalla lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä vanhemmuuden tukemiseen luodaan perusta terveelle ja hyvinvoivalle yhteiskunnalle tulevaisuudessa. Ennaltaehkäisevät toimenpiteet vähentävät pitkän aikavälin kustannuksia, jotka syntyvät laiminlyödyistä ongelmista. Oikea-aikainen tuki lapsiperheille on keskeistä niin lasten kuin perheidenkin hyvinvoinnin kannalta. Tukemalla vanhemmuutta edistämme lasten myönteistä kehitystä ja turvallisia kasvuolosuhteita. Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti kaupunki panostaa varhaisen vaiheen tukeen lapsiperheille, vahvistamalla perheiden vuorovaikutussuhteita ja tarjoamalla kattavia tukipalveluja arjen ja toimintakyvyn tueksi.”

01.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 43809
jonna.vanhanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.10.2024 § 148

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että lasten ja nuorten pahoinvointia on ryhdyttävä korjaamaan kasvatuksen ja koulutuksen, sosiaali-, terveys-

ja pelastus-, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä vanhempien tiiviimmällä yhteistyöllä. Tämän työn toteuttamiseksi ehdotetaan muun muassa toimialojen yhteisen vanhemmuuden tuen mallin rakentamista, toimialojen yhteistyön lisäämistä sekä kaupungin tukemien urheiluseurojen haastamista varmistamaan ja mahdollistamaan harrastaminen niille lapsille ja nuorille, joiden vanhemmilla ei ole tähän resursseja.

Helsingin kaupunkistrategia linjaa monin tavoin lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä sekä edistää kotouttamista ja yhdenvertaisuutta sekä tukee liikunnan ja vapaa-ajan merkitystä asukkaiden hyvinvoinnille. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on käytössä monenlaisia tapoja tukea perheitä ja vanhemmuutta sekä toteuttaa yhteistyötä, joista on esimerkinomaisesti muutamia nostettu tähän lausuntoon.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo tärkeäksi aloitteen vanhemmuuden tukemisesta kaupungin toimialojen, vanhempien sekä muiden sidosryhmien, kuten yhteisöjen ja järjestöjen yhteistyönä. Minkään yksittäisen mallin ei kuitenkaan nähdä tyhjentävästi vastaavan kaikkien perheiden ja vanhempien tarpeisiin. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo tärkeäksi yhteistyön ja tiedon levittämisen niin toimialan sisällä kuin kaupunkitasoisesti ja siten kannattaa näiden erilaisten rakenteiden, toimintamallien ja prosessien kokoamista yhteen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta painottaa, että kolmannen sektorin toimijoiden harrastustoiminnassa ilmenevän segregaaation ehkäisemiseksi avustuksiin tarvitaan lisärahoitusta ja nykyisen rahoituksen uudelleen kohdentamista. Tarkoitus on saada kolmannen sektorin toimijat ja muut sidosryhmät sitoutumaan järjestämään toimintaa kaupunkiudistusalueilla ja niiden kaltaisilla alueilla sekä osana segregaaation ehkäisyä toimiala kohdentaa näille alueille sekä toimenpiteitä että rahoitusta vuoden 2025 talousarvioehdotuksen mukaisesti. Lisäksi Harrastamisen Suomen malliin tulisi ohjata lisärahoitusta erityisesti sosioekonomisesti heikompien alueiden harrastamisen määrän lisäämiseksi.

Kaupungin toimialojen yhteinen Vanhemmuuden tuen -malli

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että yksittäisen ja kaikenkattavan toimintamallin ei nähdä vastaavan riittävällä tavalla perheiden ja vanhempien erilaisiin tarpeisiin, vaan kannatettavampaa on jatkaa ja tukea erilaisia toimintatapoja ja prosesseja, joilla voidaan kohdentummin lähestyä perheiden erilaisia tarpeita. Esimerkiksi perhe, jossa on alle kouluikäisiä lapsia, on todennäköisemmin erilaisten haasteiden äärellä kuin taas perhe, jossa on teini-ikäisiä nuoria. Ja vastaavasti haavoittuvassa asemassa olevat perheet ja vanhemmat tarvitsevat omanlaistaan, heidän tarpeistaan lähtevää tukea.

Kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimialalla on käytössään HYVÄ-malli, jonka avulla tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia ja sen avulla voidaan keskustella hyvinvoinnista kokonaisvaltaisesti. Malli muistuttaa työskentelemään lapsi- ja voimavarakeskeisesti sekä huomaamaan jo varhaisessa vaiheessa mahdolliset haasteet ja tuen tarpeet lasten ja nuorten elämässä. Tavoitteena on lisätä ja helpottaa yhteistyötä perheiden, ammattilaisten ja eri palvelujen välillä. Esimerkiksi kirjastopalvelukokonaisuus järjestää vuoden 2024 aikana osana tätä mallia kaikissa kirjastoissa jonkin osallistavan teon tai tapahtuman ja vastaavasti kulttuuripalvelukokonaisuus kouluttaa 5x2 -taideopetusta opettavat taidekasvattajat ja -opettajat siihen, miten voidaan edistää yksinäisyyden vähentämistä.

Nuorisopalvelukokonaisuudessa tehdään muun muassa kohdennettua nuorisotyötä, josta yhtenä esimerkkinä on Luotsi-toiminta. Sen tavoitteena on lisätä nuoren valmiuksia, mahdollisuuksia ja toimintakykyä erilaisissa ympäristöissä sekä tarjota nuorelle myönteisiä kokemuksia ja löytää mielekästä tekemistä vapaa-ajalle. Nuorten vanhemmat ovat tärkeä osa nuoren tukiprosessia ja suunnitelmallisen tuen prosesseissa vanhempia autetaan ja ohjataan tukemaan nuorta hänen kasvussaan ja kerrotaan esimerkiksi erilaisista tarjolla olevista palveluista. Lisäksi nuorisopalvelukokonaisuudessa luodaan uusia tapoja rakentaa suhteita kaupunki-uudistusalueiden ja etsivässä nuorisotyössä koko kaupungissa nuorten perheisiin ja yhteisöihin sekä kotoutuviin nuoriin osana kaupungin kotoutumisen edistämisen toimenpiteitä, niin kutsutussa kotorahoituksen hankkeessa. Nuorisotyössä ideoidaan ja kokeillaan uusia työtapoja toiminnan muuttamisesta inklusiivisemmaksi ja nuorille pyritään löytämään heille itselleen sopivaa ja mielekästä tekemistä vapaa-ajalle.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteinen Moniääninen Helsinki -hanke toteutettiin kaupunki-uudistusalueilla vuosina 2022–2023. Tavoitteena oli muun muassa perheiden tietojen lisääminen ja osallistaminen kulttuurin ja vapaa-ajan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palveluista sekä tukea vanhemmuutta ja hyvinvointia. Toimenpiteenä oli muun muassa somalin- ja arabiankieliset vanhempainryhmien järjestäminen. Lisäksi Kulttuurin kummilapset -toiminta muotoiltiin vastaamaan paremmin muunkielisten perheiden tarpeita. Tällä hetkellä Kulttuurin kummilasten viestintää tehdään kolmella kielellä ja verkkosivuilta perustiedot toiminnasta löytyvät 16 kielellä. Keväällä 2024 toiminnalla oli mukana lähes 19 000 perhettä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että vanhemmuuden tukena tulee käsittää myös vanhempien ja lasten yhteinen vapaa-ajan toiminta, joka lisää vanhempien ja lasten välistä myönteistä vuorovaikutusta.

Esimerkiksi Annantalon tuottama maksuton Taideneuvola ja Tehdään taidejuttuja -toiminta innostaa ja opastaa helsinkiläisiä lapsia ja heidän aikuisiaan tekemään ja kokemaan taidetta yhdessä. Liikuntapalvelut tukevat perheiden yhteistä liikuntaharrastamista tarjoamalla perheille viikoittaista maksutonta ja omatoimista Perhehulina-toimintaa, joissa perheen aikuiset ja lapset pääsevät yhdessä liikkumaan.

Yhteistyö vanhemmuuden tukemiseksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vahvistaa aloitteessa esiin nostetut huomiot, että koulut ja oppilaitokset eivät voi yksin ratkaista yhteiskunnallisia haasteita, jotka ehkäisevät lasten ja nuorten hyvinvointia vaan muiden toimialojen täytyy tuoda osaamisensa avuksi sekä lasten ja nuorten elämää on katsottava kokonaisuena. Yhteistyötä tehdään kaupungilla toimialojen sekä eri sidosryhmien, kuten järjestöjen, sekä vanhempien kanssa, mitä on toki hyvä tiivistää entisestään. On myös huomioitava, että kaikkia nuoria ei saada kiinni kouluissa tapahtuvan viestinnän kautta. Vapaan hakeutumisen palveluissa on myös keskeistä, että vanhemmat luottavat lapsille tarjottuihin palveluihin ja että heidän lastensa on turvallista niihin hakeutua.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa toteutetaan tiiviissä yhteistyössä koulu- ja oppilaitosnuorisotyötä, jossa koulujen ja nuorisotyön ammattilaiset ohjaavat yhdessä kohdennetun tuen ryhmiä eri alueiden tarpeiden mukaisesti. Toimintaa toteutetaan koulun epävirallisella puolella sekä osana virallista hyvinvointi- ja kasvatustehtävää. Lisäksi nuorisotyöntekijät vastaavat vanhempien suoriin yhteydenottoihin, joissa toivotaan tukea omalle nuorelle, esimerkiksi yksinäisyyteen, kaverisuhteisiin, vapaa-ajan tekemiseen ja harrastuksiin liittyen.

Kaupungin kirjastojen ja koulujen välille on muodostunut vakiintunut toimintamalli, jossa jokainen helsinkiläinen lapsi käy kirjastossa vähintään kolme kertaa peruskoulutaipaleensa aikana. Mallia ollaan laajentamassa kattamaan myös viides luokka sekä toinen aste. Yhteistyö päiväkotien kanssa on myös tiivistä. Kirjastopalvelukokonaisuus tukee myös lasten ja nuorten koulunkäyntiä järjestämällä läksykerhoja ja perheitä järjestämällä esimerkiksi pienten lasten vanhemmille vauva- ja taaperotuokioita. Ja vastaavasti arkisin kulttuuripalvelukokonaisuuden pääkohderyhmät ovat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen ryhmät.

Kirjastot ja kulttuurikeskukset ovat myös tärkeitä vapaa-ajanviettopaikkoja lapsille ja nuorille, mitä varten panostetaan yhä voimakkaammin siihen, että lapsille ja nuorille olisi tarjolla turvallinen tila, jossa he voivat asioida ja oleilla. Tähän pyritään muun muassa teemmällä turvallisemman tilan periaatteita asiakkaita osallistamalla sekä tii-

vistämällä yhteistyötä koulujen ja nuorisopalvelukokonaisuuden kanssa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan omista ja yhteistyössä tuotetuista palveluista viestitään koulujen kautta. Esimerkiksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelukokonaisuuksien ja muiden alueellisten toimijoiden yhteistyössä tuottamaa Operaatio Pulssi -harrastustoimintaa on tarjolla eri asuinalueen lapsille ja nuorille. Toiminta auttaa nuoria ja perheitä löytämään maksuttomia harrastuksia. Tästä maksuttomasta matalankynnyksen periaatteella toimivasta harrastustoiminnasta tiedotetaan vanhempia koulujen kotisivuilla monikielisillä Wilma-viesteillä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelun toimialan laatima matalan kynnyksen palvelumalli on käytössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluissa. Palvelumalliin on koottu yhteen lasten, nuorten ja perheiden palveluja, joita ammattilaiset voivat hyödyntää suunnitellessaan ja järjestäessään lapselle ja hänen perheelleen heidän tarvitsemaansa tukea. Lisäksi yhteistyötä tehdään Kestävän kasvun Hyvinvoiva Helsinki -projektissa, jonka tarkoituksena on muun muassa parantaa ja sujuvoittaa asiakkaiden palveluun pääsyä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tehtävänä on kehittää puheeksi oton työkaluja ja koota digitaaliselle palvelutarjottimelle toimialan sekä kolmannen sektorin hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluita, joihin voidaan ohjata heitä, jotka niistä eniten hyötyvät.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelut vanhemmuuden ja harrastamisen tukena

Aloitteessa todetaan, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala voisi konkreettisesti haastaa kaupungin tukemia urheiluseuroja varmistamaan ja mahdollistamaan harrastamisen niille lapsille ja nuorille, joiden vanhemmilla ei ole tähän taloudellisia ja/tai sosiaalisia resursseja. Lisäksi todetaan, ettei kaikki vanhemmat kykene tukemaan harrastamista ja liikkumista siten, että lapsi ja nuori kiinnittyisi positiiviseen vapaa-ajan toimintaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että toimiala yhdessä järjestötoimijoiden kanssa pyrkii ehkäisemään eriytymistä sekä tukemaan niitä perheitä, joilla ei ole taloudellisia tai sosiaalisia resursseja mahdollistamaan lasten ja nuorten harrastamista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on päättänyt vuoden 2025 kaupunkiyhteisten tavoitteiden toimenpiteistä 10.9.2024 § 136 kokouksessaan. Kaupunkiyhteisenä segregaaation ehkäisemisen tavoitteena on vähentää eroja nuorten toimintakyvyssä ja tulevaisuuden näkymissä eri väestöryhmien välillä, mitä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala edistää parantamalla matalan kynnyksen vapaa-ajan ja harrastustoiminnan saavutettavuutta yhteis-

työssä yhteisöjen ja muiden toimijoiden kanssa kiinnittämällä erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten tyttöjen tavoittamiseen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta painottaa, että harrastustoiminnan segregaaion ehkäisyyn edistämiseksi tarvitaan avustustoimintaan sekä lisärahoitusta että nykyisen rahoituksen pysyvää uudelleen ohjausta, minkä tarkoituksena on sitouttaa kolmannen sektorin toimijoita järjestämään toimintaa muun muassa kaupunkiuudistusalueille ja niiden kaltaisille alueille. Pysyvää rahoitusta tarvitaan siksi, että määräaikaisen rahoituksen päättyessä yleensä toimintakin päättyy.

Osana liikunta- ja urheiluseurojen kanssa tehtävää yhteistyötä segregaaion ehkäisemiseksi liikuntapalvelukokonaisuus järjestää yhteistyössä Kisakallion urheiluopiston ja liikunta- ja urheiluseurojen kanssa syksyllä 2024 monimuotoisen seuratoiminnan koulutuskokeilun. Koulutuksen teemoilla pyritään haastamaan seuratoimijoita kehittämään seuratoimintaa siten, että seuratoiminta tavoittaisi jatkossa aiempaa paremmin moninaiset helsinkiläiset sekä tyttöharrastajat. Koulutus on osallistujille maksuton.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että järjestökentällä on useita vähävaraisten lasten ja perheiden tukimuotoja. Esimerkiksi Icehearts, Sos lapsikylä (unelmista totta), Tukikummit ja Pelastaa lapset ry (Sporttikummi) tukevat vähävaraisia perheitä, lapsia ja nuoria liikunnan harrastamisessa. Liikunta- ja urheiluseuroilla voi lisäksi olla omia tukimuotoja haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten harrastamisen tukemiseksi esimerkiksi alhaisempien jäsenmaksujen muodossa hakemusten perusteella.

Harrastamisen Suomen malli Helsingissä

Aloitteessa todetaan, ettei Harrastamisen Suomen malli ole kyennyt ratkaisemaan kokonaisuutta varmistamaan ja mahdollistamaan harrastamista kaikille lapsille ja nuorille, erityisesti heille, joiden vanhemmillä ei ole tähän resursseja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Harrastamisen Suomen mallin perustehtävänä Helsingissä on tuottaa laadukkaita, maksuttomia harrastuksia koulupäivän jälkeen Helsingin koulujen 3.–9.-luokkalaisille oppilaille. Harrastuksia tuotetaan ministeriön rahoitusperusteiden mukaisesti kaikille kouluille, minkä lisäksi Helsinki panostaa segregaaion ehkäisyyn ja vahvistaa harrastusten määrää tarveperusterahoitteisilla kouluilla ja kaupunkiuudistusalueilla. Harrastamisen yhdenvertaisuutta tuetaan tarjoamalla kaikkiin kouluihin harrastuksia kolmen korin periaatteella; kulttuurisia, liikunnallisia ja digi & muita harrastuksia. Näin oppilaiden toiveet tulevat laajasti huomioitua.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että Harrastamisen Suomen malliin tulisi ohjata lisärahoitusta erityisesti sosioekonomisesti heikompien alueiden harrastamisen määrän lisäämiseksi. Harrastamisen Suomen malli on osoittautunut menestykseksi, erityisesti jos sitä tarkastellaan ryhmiin ilmoittautumisen ja saadun palautteen kautta. Toimintaa toteutetaan viikoittain 459 harrastusryhmässä ja mukana on lähes 8 000 oppilasta. Asiakaspalautteen perusteella harrastukset tavoittavat yli 50 prosenttisesti oppilaita, joilla ei ole yhtään tai vain yksi muu harrastus. Harrastuksiin osallistujat ovat antaneet säännöllisesti kiitettävää palautetta ja palautteissa korostuvat vastaukset ”on kivaa” ja ”olen saanut uusia kavereita ja oppinut uusia taitoja”.

Vuoden 2024 syksystä alkaen aiemmin liikuntapalvelukokonaisuuden järjestämät EasySport-tunnit ovat siirtyneet osaksi Harrastamisen Suomen malli -kokonaisuutta ja siten laajentavat lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä. Lisäksi liikuntapalvelukokonaisuus järjestää jatkossakin yhteistyössä kumppaneiden kanssa myös alakoululaisille soveltavaa liikuntaa, aloitusryhmiä vähän liikkuville alakouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen, erityisesti tytöille suunnattua kausitoimintaa sekä loma-aikojen tapahtumia.

Lapsivaikutusten arviointi

Vanhemmat ovat lapselle tärkeitä ja perheen tilanne heijastuu lapsen hyvinvointiin. Siten panostamalla lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin sekä tarvittavaan vanhempien tukeen vahvistetaan myös tulevaisuuden hyvinvointia. Oikea-aikainen, ennaltaehkäisevä sekä perheen ja vanhempien tarpeeseen vastaava oikeanlainen tuki, huomioiden myös perheen ja lapsen kieli- ja kulttuuritaustan, vaikuttaa myönteisesti lapseen ja hänen kasvuympäristöönsä. Olennaista on huomioda, että eri perheillä on erilaisia tarpeita, joihin tulee pystyä joustavasti ja helposti vastaamaan. Mahdollisesti liian yksityiskohtaiset tai vastavasti liian laajat ja ehkä irralliset prosessikaaviot, joihin jokaisen tulisi pystyä kiinnittymään, voivat lopulta jättää jonkun kokonaan ulkopuolelle ja tätä on syytä pyrkiä välttämään.

Vanhemmuuden tukea on myös vanhempien ja lasten yhteinen, ohjattu vapaa-ajan toiminta, joka lisää vanhempien ja lasten välistä myönteistä vuorovaikutusta ja luottamusta lasten kykyihin, antaa vanhemmille mahdollisuuden hengähtää ja verkostoitua keskenään ja siten vahvistaa lasten turvallisten aikuisten määrää. Kaupungin lisäksi on paljon muitakin toimijoita, jotka järjestävät hyvää toimintaa ja omalla toiminnallaan tukevat vanhempia ja perheitä.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Juha Ahonen

Lisätiedot

Tanja Tuominen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 50674
tanja.tuominen(a)hel.fi

§ 283

Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite Kaija Saariahon muistomerkis- tä

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kunnioittaa säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä.

Kaupunginhallitus suhtautuu Kaija Saariahon muistomerkkihankkeeseen lähtökohtaisesti hyvin myönteisesti. Saariahon elämäntyö säveltäjänä ja taiteen akateemikkona oli kansainvälisesti vaikuttava. Hän jätti pysyvän jäljen musiikin historiaan ja hänen taiteensa innoittaa tekijöitä maailmanlaajuisesti. Saariaho puhui taiteen tekijöiden työn arvostuksen puolesta ja piti esillä taiteen ja kulttuurin merkitystä yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä.

Kaupunki ei toteuta henkilömuistomerkkejä itse vaan ne saadaan lahjoituksina, joten kaupunginhallitus kehottaa jatkamaan ratkaisun etsimistä asiasta kiinnostuneiden toimijoiden kanssa. Hankkeen edistämiseksi tarvitaan lahjoittajataho, joka ottaa vastuulleen teoksen suunnittelun ja toteutuksen sekä huolehtii tarvittavasta rahoituksesta ja lupien hakemisesta. Muistomerkki on mahdollista toteuttaa yksityisellä rahoituksella, lahjoitusvaroin tai esimerkiksi kansalaiskeräyksenä. Muistomerkin suunnittelu voidaan tehdä tilaustyönä tai kilpailuna.

Kaupunki voi edistää muistomerkkihanketta saattamalla asiaan liittyviä toimijoita yhteen. Helsingin taidemuseo HAM voi auttaa julkisen taiteen asiantuntijaosaamisellaan teoksen suunnittelussa. Kaupunkiympäristön toimiala voi etsiä teokselle sopivaa sijoituspaikkaa kaupungin hallinnoimilta alueilta ja neuvoa lupa-asioissa. Jos teoksen taiteelliset kriteerit täyttyvät, kuten tässä tapauksessa saattaisi hyvin olla, HAM voi esittää teoksen ottamista kaupungin taidekokoelmaan. Tällöin kaupunki huolehtisi sen ylläpidosta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 739

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

18.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.10.2024 § 501

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä kunnioitetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää ehdotusta kauniina ja suhtautuun itse ajatukseen positiivisesti. Lautakunta toteaa kuitenkin, että kuten vastaavissa muissakin muistomerkkialoitteissa, kaupunki ei itse ole aloitteellinen hankkeeseen tai sen toteutukseen ryhtyvä.

Hankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka ottaa vastuulleen teoksen suunnittelu- ja toteutusprosessista sekä tarvittavasta rahoituksesta ja lupien hakemisesta huolehtimisen. Helsingin kaupunki voi antaa asiantuntija-apua prosessin eri vaiheissa ja etsiä hankkeeseen ryhtyvän tahon kanssa teokselle sopivaa sijoituspaikkaa kaupungin hallinnoimilta mailta. Tarvittaessa kaupunkiympäristön toimiala voi tarjota neuvontaa kaupunkiympäristö- ja lupa-asioissa ja Helsingin taidemuseo HAM osaamistaan julkisen taiteen saralla.

11.12.2024

Muistomerkin suunnittelu voidaan toteuttaa esimerkiksi tilaustyönä tai kilpailuna. Rahoitus voidaan toteuttaa esimerkiksi yksityisillä varoilla, lahjoitusvaroin tai kansalaiskeräyksellä.

Lausunto on valmisteltu yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Käsittely

01.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan esityksen nro 10 kokouksen asiana nro 3.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 09 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 137

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä muistetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Saariahon elämäntyön muistaminen pysyvällä tavalla muistomerkillä on kaunis ja kiinnostava ajatus. Lautakunta kuitenkin toteaa, että kuten vastaavissa aloitteissa aikaisemmin, noudatetaan tässäkin kaupungin linjausta, jonka mukaan kaupunki ei itse ole aloitteellinen tai toimeenpanijana muistomerkkihankkeissa henkilömuistomerkkien osalta, eikä toteuta niitä itse.

Näin ollen aloitteessa ehdotetun muistomerkkihankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka (tai tahoja, jotka yhdessä), vastaa teosprosessista: projektin johtamisesta, rahoituksesta, suunnittelusta ja toteutuksesta. Muistomerkki tulisi toteuttaa yksityisellä rahoituksella, lahjoitusvaroin tai esimerkiksi kansalaiskeräyksenä kuten Sibeliuksen muistomerkki aikoinaan. Lautakunta kannustaa, linjauksen puitteissa, jatkamaan yhdessä asiasta kiinnostuneiden tahojen kanssa ratkaisun etsimistä muistomerkin mahdollistamiseksi muilla tavoin Helsingissä.

Helsinki voi edistää muistomerkkiä mahdollistamalla keskusteluja kumppanitahojen yhteen saattamiseksi ja jos toteuttava ulkopuolinen taho löytyy, voi kaupunki tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tarjota julkisen taiteen osaamista (HAM Helsingin taidemuseo) ja julkiseen taiteeseen liittyvää kaupunkiympäristöosaamistaan (kaupunkiympäristön toimiala) prosessiin. Mikäli kriteerit täyttyvät, on kaupungin myös mahdollista ottaa muistomerkki vastaan HAM Helsingin taidemuseon julkisen taiteen kokoelmaan lahjoituksena, jolloin teoksen ylläpito olisi myös kaupungin vastuulla.

Saariahon tuotanto on laaja, ja yksi kansainvälisesti merkillepantava piirre siinä on hänen työnsä oopperataiteen kehittämisessä. Suomen kansallisooppera- ja baletti on alustavissa keskusteluissa ilmaissut kiinnostuksensa toimia aktiivisesti ja jatkamaan keskusteluja muistomerkkin aikaansaamiseksi.

Kaija Saariahon elämäntyö säveltäjänä ja taiteen akateemikkona oli kansainvälisesti vaikuttavaa. Hän jätti pysyvän jäljen musiikinhistoriaan, ja hänen taiteensa innoittaa maailmanlaajuisesti tekijöitä läpi taiteenalojen. Kaija Saariaho nosti eläessään myös kuuluvasti esiin taiteen ja kulttuurin merkitystä yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä, ja hän puhui väsymättä erilaisten ja eri vaiheissa taiteellisella urallaan olevien tekijöiden työn arvostuksen puolesta. Toteutuessaan muistomerkki ei olisi siis ainoastaan henkilömuistomerkki, vaan samalla se toisi pysyvällä tavalla Helsingin kaupunkikuvaan esille Saariahon elämäntyösään vaalimia arvokkaita asioita.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Alexi Malmberg, intendentti, puhelin: 09 310 22701
aleksi.malmberg(a)hel.fi

§ 284

Kokouksessa jätetyt aloitteet

Päätös

Valtuutettujen aloitteet

- valtuutettu Katri Penttisen aloite Koivusaaren asemakaavan uudelleenarvioinnista
- valtuutettu Laura Rissasen aloite kahdeksan aamuista luopumisesta yläkouluissa
- valtuutettu Johanna Laisaaren aloite ravintolatoimintakunnan toiminnan laajentamisesta
- valtuutettu Sinikka Vepsän aloite osallisuuden ja saavutettavuuden edistämisestä
- valtuutettu Nora Grotenfeltin aloite kaupungin omana toimintana järjestettävistä talviuintipaikoista
- valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite Big Tech -yhtiöiden käytöstä luopumisesta kaupungin tiedotuksessa demokratian edistämiseksi
- valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite yksityistämisen kustannusten arvioinnista demokratian edistämiseksi
- valtuutettu Ville Jalovaaran aloite liikuntapaikan nimeämisestä paralympiaurheilija Toni Piispasen mukaan
- valtuutettu Mari Holopaisen aloite kuntoportaiden rakentamisesta Haagaan
- valtuutettu Mari Holopaisen aloite uimataidon takaamisesta kaikille oppilaille

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

11.12.2024

Ärende/1

§ 265

Namnupprop, laglighet och beslutsförhet

Beslut

Stadsfullmäktige konstaterade att sammanträdet var sammankallat och beslutsfört i den ordning som förutsätts i kommunallagen och förvaltningsstadgan.

Namnupprop och förhinder

Följande ersättare hade kallats i de ledamöters ställe som anmält förhinder:

- Atte Kaleva, ersättare Seida Sohrabi
- Seija Muurinen, ersättare Heimo Laaksonen
- Mirita Saxberg, ersättare Matti Niiranen
- Mia Nygård-Peltola, ersättare Dennis Pasterstein
- Sini Korpinen, ersättare Ted Apter
- Eveliina Heinäluoma, ersättare Fardoos Helal
- Suldaan Said Ahmed, ersättare Vesa Korkkula
- Mari Rantanen, ersättare Mikko Paunio
- Eva Biaudet, ersättare Petrus Pennanen
- Laura Kolbe, ersättare Eeva Kärkkäinen
- Harry Harkimo, ersättare Sanna-Leena Perunka
- Otto Meri, ersättare Katri Penttinen
- Sanna Vesikansa, ersättare Tuomas Tuomi-Nikula

Följande ledamöter var frånvarande vid namnuppropet:

- Outi Alanko-Kahiluoto
- Pentti Arajärvi
- Fatim Diarra
- Nora Grotenfelt
- Mari Holopainen
- Minna Lindgren
- Anni Sinnemäki
- Tuomas Tuomi-Nikula

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige konstaterar vilka ledamöter som anmält förhinder och vilka ersättare som inträder i deras ställe, förrättar namnupprop och konstaterar att sammanträdet är lagligt och beslutsfört.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

§ 266

Val av protokolljusterare

Beslut

Ledamöterna Mia Haglund och Dani Niskanen valdes till protokolljusterare med ledamöterna Tuomas Rantanen och Teija Makkonen som ersättare.

Behandling

På förslag av ordföranden valdes enhälligt ledamöterna Mia Haglund och Dani Niskanen till protokolljusterare med ledamöterna Tuomas Rantanen och Teija Makkonen som ersättare.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige väljer två ledamöter till protokolljusterare och två ledamöter till ersättare för dessa.

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

11.12.2024

Ärende/3

§ 267

Anmälan om anslutande till en fullmäktige-grupp

HEL 2024-015978 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade den i bilagan ingående anmälan om att ledamoten Mikael Jungner ansluter sig till Samlingspartiets fullmäktige-grupp och den ovannämnda gruppens meddelande om fullmäktige-gruppens godkännande.

Föredragande

Stadsfullmäktiges ordförande

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 38460
pilvi.ainola(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Ilmoitus 27.11.2024
- 2 Ilmoitus, täydennys 29.11.2024

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Enligt 30 kap. 1 § i förvaltningsstadgan kan ledamöterna bilda fullmäktige-grupper för arbetet i fullmäktige.

En ledamot som vill ansluta sig till eller utträda ur en fullmäktige-grupp ska enligt 30 kap. 2 § i förvaltningsstadgan skriftligen anmäla detta för fullmäktige. Till anmälan om anslutande ska fogas ett skriftligt godkännande av gruppen.

Till stadsfullmäktige har 29.11.2024 lämnats en anmälan om anslutande till en fullmäktige-grupp och 27.11.2024 den berörda gruppens meddelande om fullmäktige-gruppens godkännande.

Föredragande

Stadsfullmäktiges ordförande

Upplysningar

Pilvi Ainola, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 38460

pilvi.ainola(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Ilmoitus 27.11.2024
- 2 Ilmoitus, täydennys 29.11.2024

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

11.12.2024

Ärende/4

§ 268

Val av ledamot i stadsstyrelsen och ledamot i stadsstyrelsens näringslivssektion

HEL 2024-014665 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige

- beviljade Minja Koskela avsked från förtroendeuppdraget som ledamot i stadsstyrelsen och ledamot i stadsstyrelsens näringslivssektion och
- valde Titta Hiltunen till ledamot i stadsstyrelsen och ledamot i stadsstyrelsens näringslivssektion för stadsfullmäktiges mandattid.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 4.11.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 14.6.2023 (§ 135) Minja Koskela (VF) till ledamot i stadsstyrelsen och ledamot i stadsstyrelsens näringslivssektion för en mandattid på två år. Minja Koskela har 4.11.2024 anhållit om avsked från ovan nämnda förtroendeuppdrag av tidsskäl.

Enligt 70 § 3 mom. i kommunallagen kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden. Den som utses ska vara valbar till en nämnd med stöd av 74 § i kommunallagen.

Enligt 70 § i kommunallagen får till ett förtroendeuppdrag väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget. En förtroendevald ska på begäran av fullmäktige lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är valbar.

Enligt 2 kap. i förvaltningsstadgan väljer stadsfullmäktige ledamöterna i stadsstyrelsen bland ledamöterna och ersättarna i stadsfullmäktige för en mandattid på två år. Stadsfullmäktige väljer dessutom ledamöter till näringslivssektionen bland ledamöterna och ersättarna i stadsfullmäktige för en mandatperiod på två år.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 4.11.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten
Revisionskontoret
Stadsstyrelsen

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 733

HEL 2024-014665 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Minja Koskelalle kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Titta Hiltusen kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäseneksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

11.12.2024

Ärende/5

§ 269

Val av ersättare i stadsstyrelsen och ledamot i stadsstyrelsens koncernsektion

HEL 2024-015982 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige

- beviljade Tuulia Pitkänen avsked från förtroendeuppdragen som ersättare i stadsstyrelsen och ledamot i stadsstyrelsens koncernsektion
- valde Minna Salminen till ersättare (personlig ersättare för Elisa Gebhard) i stadsstyrelsen
- valde Johanna Laisaari till ledamot och Minna Salminen till hennes personliga ersättare i stadsstyrelsens koncernsektion för stadsstyrelsens återstående mandattid.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Behandling

På förslag av ledamoten Elisa Gebhard valde stadsfullmäktige enhälligt Minna Salminen till ersättare i stadsstyrelsen samt Johanna Laisaari till ledamot och Minna Salminen till ersättare i koncernsektionen för stadsstyrelsens mandattid.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 28.11.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige

- beviljar Tuulia Pitkänen avsked från förtroendeuppdragen som ersättare i stadsstyrelsen och ledamot i stadsstyrelsens koncernsektion
- väljer _____ till ersättare (personlig ersättare för Elisa Gebhard) i stadsstyrelsen och ledamot i stadsstyrelsens koncernsektion för stadsstyrelsens återstående mandattid.

Stadsfullmäktige justerar dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 14.6.2023 (§ 135) Tuulia Pitkänen (SDP) till ersättare i stadsstyrelsen och (§ 137) till ledamot i stadsstyrelsens koncernsektion för den mandattid som började i juni 2023. Tuulia Pitkänen har 28.11.2024 anhållit om avsked från ovannämnda förtroendeuppdrag på grund av förändringar i arbetssituationen.

Enligt 70 § 3 mom. i kommunallagen kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden. Den som utses ska vara valbar till en nämnd med stöd av 74 § i kommunallagen.

Enligt 70 § i kommunallagen får till ett förtroendeuppdrag väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget. En förtroendevald ska på begäran av fullmäktige lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är valbar.

Enligt 2 kap. i förvaltningsstadgan väljer stadsfullmäktige ledamöterna i stadsstyrelsen bland ledamöterna och ersättarna i stadsfullmäktige för en mandattid på två år. Stadsfullmäktige väljer dessutom ledamöter till koncernsektionen bland ledamöterna och ersättarna i stadsstyrelsen för en mandatperiod på två år.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Uppllysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

11.12.2024

Ärende/5

Bilagor

1 Eroilmoitus 28.11.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten
Revisionskontoret
Stadsstyrelsen

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 761

HEL 2024-015982 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Tuulia Pitkäselle eron kaupunginhallituksen varajäsenen ja kaupunginhallituksen konsernijaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ varajäseneksi (Elisa Gebhardin henkilökohtainen varajäsen) kaupunginhallitukseen ja jäseneksi kaupunginhallituksen konsernijaostoon kaupunginhallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

11.12.2024

Ärende/6

§ 270

Val av ersättare i stadsstyrelsen

HEL 2024-015785 T 00 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige

- beviljade Dani Niskanen avsked från förtroendeuppdraget som ersättare i stadsstyrelsen och
- valde Atte Kaleva till ersättare (personlig ersättare för Maarit Vierunen) i stadsstyrelsen för den återstående mandattiden.

Stadsfullmäktige justerade dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Behandling

På förslag av ledamoten Maarit Vierunen valde stadsfullmäktige enhälligt Atte Kaleva till ersättare i stadsstyrelsen för stadsstyrelsens mandattid.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 25.11.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige

- beviljar Dani Niskanen avsked från förtroendeuppdraget som ersättare i stadsstyrelsen och

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

FO-nummer

0201256-6

- väljer _____ till ersättare (personlig ersättare för Maarit Vieneren) i stadsstyrelsen för den återstående mandattiden.

Stadsfullmäktige justerar dessutom protokollet omedelbart vad detta ärende beträffar.

Föredragandens motiveringar

Stadsfullmäktige valde 11.9.2024 (§ 167) Dani Niskanen (Saml) till ersättare i stadsstyrelsen för en mandatperiod på två år. Dani Niskanen har 25.11.2024 anhållit om avsked från förtroendeuppdraget som ersättare i stadsstyrelsen på grund av förtroendeuppdraget som vice ordförande i revisionsnämnden.

En ledamot i stadsstyrelsen är inte valbar till revisionsnämnden. Behandlingen av förlusten av valbarhet till revisionsnämnden förfaller efter att stadsfullmäktige beviljar avsked från förtroendeuppdraget som ersättare i stadsstyrelsen.

Enligt 70 § 3 mom. i kommunallagen kan den som har giltiga skäl avgå från ett förtroendeuppdrag. Det organ som utser den förtroendevalda beslutar om beviljande av avsked.

Till ett förtroendeuppdrag som blivit ledigt under pågående mandattid ska en ny förtroendevald utses för den återstående mandattiden. Den som utses ska vara valbar till en nämnd med stöd av 74 § i kommunallagen.

Enligt 70 § i kommunallagen får till ett förtroendeuppdrag väljas endast den som har gett sitt samtycke till att ta emot uppdraget. En förtroendevald ska på begäran av fullmäktige lämna en redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av om han eller hon är valbar.

Enligt 2 kap. 2 § i förvaltningsstadgan väljer stadsfullmäktige för en mandattid på två år ledamöterna och ersättarna i stadsstyrelsen bland ledamöterna och ersättarna i stadsfullmäktige.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Sanna Lawrence, förvaltningsexpert, telefon: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Bilagor

1 Eroilmoitus 25.11.2024

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641

FO-nummer
0201256-6

11.12.2024

Ärende/6

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

De i beslutet nämnda

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten
Revisionskontoret

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 762

HEL 2024-015785 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Dani Niskaselle eron kaupunginhallituksen varajäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee _____ varajäseneksi (Maarit Vierusen henkilökohtainen varajäsen) kaupunginhallituksen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

§ 271

Utredning om åtgärderna med anledning av utvärderingsberättelsen för år 2023

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Beslut

Stadsfullmäktige antecknade bilagan till detta ärende med en utredning om åtgärderna med anledning av utvärderingsberättelsen för år 2023.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mauno Rönkkö, specialplanerare, telefon: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Bilagor

1 Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsstyrelsen och de berörda nämnderna gav i maj utlåtanden till revisionsnämnden om åtgärdsrekommendationerna och uppmaningarna i utvärderingsberättelsen för år 2023. I dessa utlåtanden uppgavs det vilka åtgärder stadskansliet och sektorerna hade för avsikt att vidta med anledning av utvärderingsberättelsen.

Stadsfullmäktige beslutade 19.6.2024 i enlighet med revisionsnämndens förslag anteckna revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2023 och de utlåtanden som stadsstyrelsen och nämnderna i fråga gett om denna och uppmana stadsstyrelsen att före utgången av december 2024 förelägga fullmäktige en utredning om vilka åtgärder de personer som ansvarar för verksamheten och de redovisningsskyldiga har vidtagit med anledning av utvärderingsberättelsen.

11.12.2024

Ärende/7

De åtgärder som stadskansliet och sektorerna vidtagit med anledning av åtgärdsrekommendationerna och uppmaningarna i utvärderingsberättelsen anges i den bifogade utredningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mauno Rönkkö, specialplanerare, telefon: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Bilagor

1 Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Bilagematerial

1 Arviointikertomus 2023

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn
Fostrans- och utbildningssektorn
Stadsmiljösektorn
Kultur- och fritidssektorn
Stadskansliet
Revisionskontoret

Beslutshistoria

Tarkastuslautakunta 04.06.2024 § 53

16.04.2024 Ehdotuksen mukaan

09.04.2024 Ehdotuksen mukaan

12.09.2023 Ehdotuksen mukaan

09.05.2023 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Timo Cantell, arviointipäällikkö, puhelin: 09 310 73362

11.12.2024

timo.cantell(a)hel.fi
Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: +358931036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 759

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi esityslistan liitteenä olevan selvityksen vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

25.11.2024 Pöydälle

27.05.2024 Ehdotuksen mukaan

20.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Stadsfullmäktige 19.06.2024 § 125

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade att

1. anteckna revisionsnämndens utvärderingsberättelse för år 2023 och de utlåtanden som stadsstyrelsen och vederbörande nämnder gett om denna
2. uppmana stadsstyrelsen att före utgången av december 2024 förelägga fullmäktige en utredning om vilka åtgärder de personer som ansvarar för verksamheten och de redovisningsskyldiga har vidtagit med anledning av utvärderingsberättelsen

3. anteckna revisionsberättelsen 2023
4. godkänna bokslutet utifrån uppgifterna i revisionsberättelsen
5. bevilja de redovisningsskyldiga som handhaft stadens förvaltning och ekonomi ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2023 på basis av det som i revisionsberättelsen anges om bokslutets godtagbarhet.

Behandling

19.06.2024 Enligt förslaget

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige en handläggningsordning enligt vilken ärendena 6 och 7 på föredragningslistan behandlades tillsammans.

Föredragande

Revisionsnämnden

Upplysningar

Timo Cantell, utvärderingschef, telefon: 09 310 73362
timo.cantell(a)hel.fi
Arto Ahlqvist, revisionschef, telefon: 09 310 36580
arto.ahlqvist(a)hel.fi

Kaupunki ympäristölautakunta 28.05.2024 § 310

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Lausunto

Kaupunki ympäristölautakunta antoi vuoden 2023 arviointikertomuksesta tarkastuslautakunnalle seuraavan lausunnon:

Kaupunki uudistuksen eteneminen (arviointikertomus s. 53-56)

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetaan kaupunki uudistuksen etenemisestä: Onko kaupunki uudistuksen tavoitteita muun muassa alueiden täydennysrakentamisesta ja houkuttelevuuden lisääntymisestä edistetty? Pääosin kyllä, mutta kaupunki uudistus on vielä alkuvaiheessa, joten suuria vaikutuksia ei ole vielä nähtävissä.

Kaupunki ympäristölautakunta:

- Kaupunki uudistusalueiden investointitasot ovat tulevina vuosina nousemassa selvästi ja edistysaskeleita alueiden uusiutumiseen on oletettavissa. Huolimatta etenkin yleisille alueille osoitetuista in-

vestoinneista, nykyisten kaupunki uudistusalueiden lähivuosien kokonaisinvestoinnit ovat kaikkienensa edelleen vähäisiä, mikäli niitä verrataan esikuvana olleen Myllypuron investointeihin. Tarkoituksena on kiinnittää asiaan enemmän huomiota investointien suunnittelussa ja ohjelmoinnissa.

- Toinen oleellinen tekijä onnistuneen kaupunki uudistuksen taustalla on oikein kohdennettu asuntotuotanto. Käytännössä tämä tarkoittaa omistukseen perustuvia asumismuotoja.
- Kaupunki uudistuksen tavoitteena on rakentaa alueille kolmannes lisää asuntoja vuoteen 2035 mennessä hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa samalla tasapainottaen. Tällä hetkellä alueilla ei ole riittävä kysyntää omistusasumiselle, eikä uutta tarkoituksenmukaista asuntokantaa synny vain kaavoituksen keinoin. Tonttien myynnin mahdollistamisesta on tehty päätös määräaikaaisesti kaupunginhallituksessa. Alueiden houkuttelevuutta tulisi nostaa myös muilla toimenpiteillä. Alueen houkuttelevuutta voidaan pyrkiä lisäämään mahdollistamalla tonttien myynti, mutta lisäksi tarvittaisiin panostuksia alueiden saavutettavuuteen sekä etenkin palvelutarjontaan, kulttuurielämään ja kouluihin.
- Yritysten toimintaedellytyksiä haastaa alhainen väestötiheys ja siten palvelukysynnän ja ostovoiman puute, sekä osin myös heikot kulkuyhteydet ja liiketilojen soveltumattomuus ja laatu. Yritysten toimintaedellytysten katsotaan edistyvän parhaiten alueiden asuntokantaa kasvattamalla.
- Arviointikertomuksessa todetaan (s. 55), että kaupunkirakenteen houkuttelevuuden parantuminen voi nostaa liiketilojen vuokratasoja, vaikeuttaen yritysten toimintaedellytyksiä. Tämä näkemys on osittain virheellinen. Mikäli alueen houkuttelevuus parantuu, yritysten toimintaedellytykset parantuvat ja niiden tuottavuus ja vuokranmaksukyky kasvaa, mikä johtaa liiketilojen vuokratasojen nousuun. Yritystoiminnan yleiset olosuhteet siis parantuvat, vaikka yksittäiset yritykset eivät pystyisikään tilanteeseen sopeutumaan. Vastaavasti omistusasuntojen hintataso kertoo alueen houkuttelevuudesta asuamiseen.
- Kaupunki uudistuksen etenemiseen liittyen kaupunki ympäristölautakunta toteaa myös, että toimialalla on tunnistettu tarve perustaa uusi tehtävä, jossa koordinoidaan kaupunki uudistusta ohjelmallisesti ja kokonaisvaltaisesti asemakaavoituksen, yleisten alueiden suunnittelun ja investointien sekä maapoliittisten toimenpiteiden ohjelmoinnin sekä ylläpidon osalta. Perustettavan tehtävään sisältyy myös kaupunki uudistukseen sisältyvien kehittämismahdollisuuksien markkinointi tekemällä niitä näkyväksi yhdessä paikallisyhteisöjen, investoijien ym. sidosryhmien kanssa. Tehtävässä toimiva henkilö tulee tekemään tiivistä yhteistyötä myös muiden toimialojen ja kaupunginkanslian kanssa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee edistää yritystoimintaa kaupunkiuudistusalueilla ja huolehtia siitä, että yritysten toimintaedellytykset paranevat, kun kaupunkiuudistusalueita kehitetään.

Kaupunkiympäristölautakunta:

- Kaupunkiuudistusalueilla jatketaan määrätietoisesti alueiden viihtyvyyden ja houkuttelevuuden parannustoimenpiteitä sekä niiden myötä asuntokannan kasvattamista ja monipuolistamista. Näin luodaan alueille kysyntää esimerkiksi yksityisille palveluille. Liiketilojen rakentuminen pyritään varmistamaan erityisesti asemanseuduilla ja keskeisillä paikoilla.
- Kaupunki hallinnoi kaupunkiuudistusalueilla suurta määrää Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) kiinteistöjen liiketiloja, jotka ovat pääosin tyhjillään tuottaen kaupungille tappioita. Olemme jo yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa helpottamassa tyhjien tilojen väliaikaista käyttöä esimerkiksi kulttuurielämän tarpeisiin. Mutta olisi tärkeää löytää myös muita keinoja minimoida Hekan kiinteistöissä olevien tyhjien liiketilojen määrää.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin (arviointikertomus s. 58-61)

Tarkastuslautakunta totesi, kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulisi varmistaa, että Kauppakartanonkadun alueen yhteiskalliosuoja rakennetaan suunnitelmien mukaisesti.

Kaupunkiympäristölautakunta:

- Kauppakartanon alueen yhteiskalliosuojan hankesuunnitelman laadittaminen on käynnistynyt. Yhteiskalliosuojan rakentaminen etenee suunnitellun aikataulun mukaisesti.

Kävely- ja pyöräilyväylien talvikunnossapito (arviointikertomus s. 63-67)

Tarkastuslautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimialan tulisi

- varmistaa, että toimivan talvikunnossapidon edellytykset huomioidaan maankäytön suunnittelussa
- toteuttaa toimenpiteitä, jotka edistävät talvipyöräilijöiden osuuden kasvattamista ja tyytyväisyyttä pyöräilyväylien talvihoitoon tavoitteiden mukaisesti
- varmistaa, että kaikkia talvikunnossapidon urakoitsijoita kohdellaan yhdenvertaisesti urakoiden sanktioinneissa
- kehittää kannustimia, jotta urakoitsijat suorittavat työnsä vaatimusten mukaisesti.

Kaupunkiympäristölautakunta:

- Maankäytön suunnittelussa ja siihen liittyvissä ohjeistuksissa huomioidaan talvikunnossapidon edellytykset kuten riittävien tilojen varaaminen talvihoitotoimenpiteille sekä riittävä lumenvastaanottokapasiteetti.
- Yhteistyötä lumen käsittelyn kehittämisessä kunnossapitoyksikön, asemakaavoituksen ja liikenne- ja katusuunnittelun kesken jatketaan ja lumenhallinnan kehittämisen hankekokonaisuutta toteutetaan.
- Pyöräliikenteen kehittämisohjelman toimenpiteiden toteuttamista jatketaan ja poikkihallinnollista sitoutumista tavoitteiden toteuttamiseen vahvistetaan, jotta ympärivuotisen pyöräliikenteen osuutta saadaan kasvatettua ja tyytyväisyyttä pyöräväylien talvihoitoon lisättyä.
- "Urakkasopimusten ohjaus talvihoidon osalta" -ohjeistusta noudatetaan näin varmistuen talvikunnossapidon urakoitsijoiden yhdenvertainen kohtelu urakoiden sanktioinneissa.
- Urakkasopimusten kannustimia kehitetään. Sopimuksia johdetaan ja valvotaan niin, että urakoitsijat suorittavat työnsä vaatimusten mukaisesti.
- Toimiala pyrkii varmistamaan riittävät resurssit toimenpiteiden toteuttamiseen.

Huumekuolemien ehkäisy päihdepalveluissa (arviointikertomus s. 74-77)

Tarkastuslautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimialan tulisi yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa varmistaa, että päihdepalveluiden käytettävissä on riittävästi soveltuvia tiloja, jotta lainmukaiset päihdepalvelut voidaan järjestää.

Kaupunkiympäristölautakunta:

- Päihdepalvelujen sijainnin tulee olla keskeinen, mutta toiminta ei saisi aiheuttaa haittaa alueen asukkaille eikä yrityksille. Tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaisesti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan on toimitettava tarvittavista tiloista tarvekuvaus kaupunkiympäristön toimialan Tilat-palveluun. Tarvekuvauksen pohjalta Tilat-palvelu selvittää vaihtoehtoiset ratkaisut tilatarpeen tyydyttämiseksi.
- Jotta voidaan varmistaa, että päihdepalveluiden käytössä on riittävästi kulloisenkin tarvekuvauksen reunaehdot täyttäviä soveltuvia tiloja, kaupunkiympäristön toimialalla tarkastellaan osana tilaverkko-työtä alueella sijaitsevia
 - omia tyhjiä tai vapautumassa olevia tiloja
 - yksityisen sektorin tarjolla olevia tiloja
 - vapaita reunaehdot täyttäviä tontteja

11.12.2024

- o mahdollisuutta kaavoittaa uutta tonttia.

Lainmukaisten päihdepalveluiden järjestämiseen liittyvien soveltuvien tilojen löytymiseksi kaupunkiympäristön toimiala ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala tekevät yhteistyötä.

Samalla lautakunta päätti, että sille tulisi tuoda budjettilausuntoon mennessä lisäselvitys koskien kävely- ja pyöräilyväylien talvikunnossapitoa käsittelevää vastausta. Selvityksessä kuvataan kunkin vastauksessa kuvatun toimenpiteen osalta 1) mikä on ollut tilanne talvella 23-24 ja aiempina 20-luvun talvina, 2) mitä lisätoimia ollaan ottamassa käyttöön koskien talvea 24-25 ja 3) mille tasolle tai mihin tilanteeseen näillä toimin odotetaan päästävän.

Käsittely

28.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään lausuntoehdotukseen: "Samalla lautakunta päättää, että sille tulee tuoda budjettilausuntoon mennessä lisäselvitys koskien kävely- ja pyöräilyväylien talvikunnossapitoa käsittelevää vastausta. Selvityksessä kuvataan kunkin vastauksessa kuvatun toimenpiteen osalta 1) mikä on ollut tilanne talvella 23-24 ja aiempina 20-luvun talvina, 2) mitä lisätoimia ollaan ottamassa käyttöön koskien talvea 24-25 ja 3) mille tasolle tai mihin tilanteeseen näillä toimin odotetaan päästävän."

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

21.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Maria Sillanpää, ts. talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 09 310 36211
maria.sillanpaa(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 21.05.2024 § 112

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon tarkastuslautakunnalle vuoden 2023 arviointikertomuksesta:

"Lapsiperheiden sosiaaliohjaus

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee

- varmistaa riittävästi toimenpiteillä, että lapsiperheiden palvelujen henkilöstön saatavuus turvataan
- kehittää lapsiperheiden palveluja kokonaisuutena siten, että turvataan asiakkaiden pääsy palvelutarpeensa mukaisesti palveluihin, kuten neuropsykiatriseen valmennukseen
- lisätä lapsiperheiden sosiaaliohjauksen tunnettavuutta erityisesti kouluikäisille ja vieraskielisille perheille, jotta tukea tarvitsevat perheet osaavat hakeutua ja pääsevät palveluiden piiriin varhaisessa vaiheessa
- selkeyttää palvelutarpeen arviointien työnjakoa lapsiperheiden sosiaaliohjauksen sekä lastensuojelun ja perhesosiaalityön välillä
- varmistaa, että lapsiperheiden sosiaaliohjauksessa voidaan keskittyä perustyöhön kehittämisestä ja organisaatiouudistuksista huolimatta.

Lapsiperheiden palvelujen henkilöstön saatavuuden turvaaminen

Sosiaaliohjaajien vakansseista on täytettynä 74 vakanssia 79 vakanssista (huhtikuu 2024), ja avoimien tehtävien osalta rekrytointi on kesken. Henkilöstön pitovoimaan kiinnitetään erityistä huomiota muutostilanteessa, jossa lapsiperheiden sosiaaliohjaus ja kotipalvelu liitetään uuteen perustettavaan yksikköön 1.9.2024 alkaen. Uuden yksikön tavoitteena on vahvistaa lapsiperheiden palvelujen saatavuutta ja oikea-aikaisuutta.

Sosiaaliohjaajien rekrytoinneissa pätevien ja sopivien hakijoiden määrä on laskenut. Vuonna 2024 avoimiin tehtäviin on ollut 3–12 kelpoista hakijaa, kun tammi-maaliskuussa 2023 hakijoita oli 6-12. Rekrytointiprosessia on pyritty parantamaan aktiivisella yhteydenpidolla hakijoihin, haastattelutilanteita kehittämällä sekä kiinnittämällä huomiota jälkimarkkinointiin ja vahvistamalla hyvää työnantajakuva. Työnhakijat ovat antaneet rekrytointiprosessista hyvää palautetta, mutta hakijoilla on saattanut olla useampia työnhakuja vireillä, ja he ovat päätyneet valitsemaan toisen tarjotun työn. Yhteistyötä ammattikorkeakoulujen kanssa jatketaan ja tarjotaan edelleen käytännön harjoittelupaikkoja sosionomiopiskelijoille.

Sosiaaliohjauksen alayksikössä on otettu aktiivisesti vastaan työkokeilijoita sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalta sekä Helsingin kaupungin muilta toimialoilta. Heille on räätälöity sopivia työtehtäviä, jotka vastaavat sekä työntekijän että työyksikön toiminnan tarpeisiin.

Sosiaaliohjaajan laaja-alaista tehtäväkuvaa on tarpeen selkiyttää ja työhyvinvointia vahvistaa vahvalla asiakastyön tuella. Asiakasperheiden haasteet lapsiperheiden sosiaaliohjauksessa ovat monimutkaistuneet. Työntekijöille on jatkossakin turvattava riittävä tuki lähiesihenkilötyön ja työnohjauksen muodossa. Tärkeäksi tunnistetaan myös, että lähiesihenkilöillä on riittävä tuki moniammatillisen tiimin vetämiseen.

Asiakkaiden pääsy neuropsykiatriseen valmennukseen

Neuropsykiatrista valmennusta tarjotaan tällä hetkellä 5–10 käynnin yksilövalmennuksena sekä ryhmämuotoisena Ihmeelliset vuodet -ryhmänä. Neuropsykiatriseen valmennukseen pääsyn nopeuttamiseksi pilotoidaan keväällä 2024 viiden kerran teemaryhmiä, jotka kohdentuvat tiettyyn tuen tarpeeseen, esimerkiksi lapsen ruutuaikaan, siirtymälanteisiin, vuorokausirytmiiin tai läksyjen tekemiseen. Ryhmätapaamiset toteutetaan Teamsillä, minkä lisäksi sosiaaliohjaaja tekee perheeseen kotikäynnin. Mikäli ryhmä ei ole riittävä tuki, perheelle tarjotaan tarpeen mukaan yksilöllistä valmennusta. Ryhmän tavoitteena on vastata yhtäaikaaisesti useamman asiakkaan samankaltaiseen rajattuun palvelutarpeeseen ja mahdollistaa vertaistukea asiakkaille. Ryhmien avulla arvioidaan pystyvän jonkin verran nopeuttamaan palveluun pääsyä.

Neuropsykiatrisen valmennuksen palvelua on kehitetty vuosina 2022–2023 yhteistyössä lasten erityisvastaanottojen kanssa. Lasten erityisvastaanotot on Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lastenpsykiatriseen ja lastenneurologiseen toimintaan keskittyvä yksikkö. Neuropsykiatrista valmennusta on tarjottu perheille, joissa lapsella on tutkimus-/arviointijakso meneillään lasten erityisvastaanotoilla tai lapsella ja perheellä on ollut jatkotuen tarvetta lasten erityisvastaanottojen tai neuropsykologin arvion/hoidon jälkeen. Vuoden 2024 aikana valmennusta tullaan laajentamaan myös perheille, joissa lapsen neuropsykiatrisen hoito on perusterveydenhuollossa tai erikoissairaanhoidossa. Palvelun myöntämisen edellytyksenä on vanhempien motivaatio ja riittävät voimavarat viikoittaiseen noin kolmen kuukauden mittaiseen työskentelyyn. Tämä tulee arvion mukaan kasvattamaan asiakasmäärää sekä odotusaikoja.

Nepsy-tiimiin siirretään 1.9.2024 alkaen kaksi suunnitelmallisen sosiaaliohjauksen vakanssia, ja tiimi saa oman johtavan sosiaaliohjaajan. Tämän jälkeen tiimissä on 11 sosiaaliohjaajan ja 1 johtavan sosiaalioh-

11.12.2024

jaajan vakanssia. Tämä on merkittävä lisäys aikaisempaan, sillä vuoden 2023 alussa vakansseja oli 4.

Alkuvuonna 2024 neuropsykiatrisen valmennuksen asiakasmäärä oli 92 lasta (01–03/2023: 39). Palveluun pääsyä odottaa tällä hetkellä 75 lasta. Arvion mukaan nykyisellä resurssilla ei pystytä vastaamaan riittävästi lisääntyvään palvelukysyntään. Haasteena ovat tiimin verrattain pieni koko, henkilöstön luonnollinen ajoittainen vaihtuvuus sekä henkilöstön koulutusvaateena tehtävään oleva nepsy-valmentajakoulutus. Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen neuropsykiatrisen valmennus on osa nepsy-palvelupolkua, jota parhaillaan kehitetään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yhteisenä työnä.

Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen tunnettuuden lisääminen vieraskielisille perheille

Lapsiperheiden sosiaaliohjauksessa on käynnistetty yhteisvastaanotot neuvolan terveydenhoitajien kanssa. Yhteisvastaanotoilla tarjotaan vieraskielisille perheille ohjausta ja neuvontaa sekä tukea lapsen kielen kehitykseen kannustamalla vanhempia puhumaan lapselle omaa äidinkieltään. Pilotointi on käynnissä kolmen neuvolan alueella (Itäkeskus, Jakomäki, Suutarila), ja palvelun mahdollisesta laajentamisesta tehdään päätös syksyn 2024 aikana.

Lapsiperheiden sosiaaliohjaus on pilotoinut yhdessä lasten puheterapiain kanssa ryhmävastaanottoa somalinkielisille perheille, jotka odottavat aikaa puheterapiaan. Ryhmässä tuetaan lapsen kielen kehitystä, varhaisista vuorovaikutuksista sekä annetaan palveluohjausta.

Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen ja lasten erityisvastaanottojen kanssa on toteutettu kaksi kolmen kerran vanhemmuusryhmää somalinkielisille vanhemmille.

Yhteistyössä sosiaaliohjauksen ja neuvolatoiminnan kanssa on suunniteltu ensi syksyille kuuden kuukauden ikäisen lapsen neuvolakäynti vieraskielisille perheille Itäkadun neuvolassa, jossa perheille kerrotaan lapsiperheiden palveluista. Myös Kampin neuvolassa on suunnitteilla englanninkielinen kuuden kuukauden ikäisen lapsen neuvolakäynti. Lisäksi sosiaaliohjaus toteuttaa ohjaus- ja neuvontakäyntejä varhaiskasvatukseen ja koulun sekä terveydenhuollon pyynnöstä.

Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen tunnettuuden lisääminen kouluikäisten lasten perheille

Perhekeskuksen palvelujen, mukaan lukien lapsiperheiden sosiaaliohjaus, esittelymateriaalia parannetaan ja valmistellaan yhteistyöryhmässä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimijoiden kanssa. Tavoitteena on parantaa perhekeskuspalvelujen tunnettavuutta ja ohjausosaa-

mista opettajien ja oppilashuollon keskuudessa. Yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimijoiden kanssa pyritään löytämään koulun toimijoille toimivat tiedotuskanavat.

Huhtikuussa toteutettiin lapsiperhetoimijoille Lasten mielenterveyden ja kehityksen tunnistamisen ja tukemisen torstai-info, jossa aiheena oli lapsiperheiden palvelujen ohjaus ja neuvonta sekä lapsiperheiden sosiaaliohjaus. Esihenkilöiden ja työntekijöiden toimesta tullaan osallistumaan tarkoituksenmukaisiin kouluikäisten lasten verkostoihin, joissa sosiaaliohjauksen tunnettavuutta voidaan lisätä. Lapsiperheiden sosiaaliohjaus ja perheneuvola osallistuvat työryhmätyöhön ja yhteistyömallin kehittämiseen koskien koulupoissaoloja yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja lastensuojelun kanssa.

Palvelutarpeen arviointien työnjaon selkiyttäminen

Asiakkaaksitulon ja palvelutarpeen arvioinnin kehittämistyötä ja sen johtamista tulee jatkossa tehdä koko lapsiperheiden palvelutehtävän kokonaisuus huomioiden, mukaan lukien kasvatusta ja perheneuvontaa sekä perhesosiaalityötä. Asiaa kehitetään parhaillaan osana lapsiperheiden kotipalvelu ja sosiaaliohjaus -yksikön valmistelua.

Kehittämistyössä on tarpeen arvioida mahdollisimman selkeä toimintatapa sosiaalihuoltolain 35 §:n mukaisten yhteydenottojen käsittelyssä, jotta vältetään päällekkäinen arviointi ja työskentely. Palvelutarpeen arvioinnin tulee mahdollistaa varhaisen tuen järjestäminen yhteistyössä asiakkaan muun verkoston kanssa.

Palveluissa valmistellaan palvelukuvauksia vuoden 2024 aikana. Palvelukuvaukset osaltaan selkiyttävät palveluihin pääsyn kriteereitä. Syksyllä 2024 käynnistetään alueellinen esihenkilöiden yhteistyörakenne lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi ja tuki (LPTA) -tiimien, lapsiperheiden sosiaaliohjauksen, kotipalvelun, perheneuvolan ja perhesosiaalityön kesken. Tavoitteena on vahvistaa ja selkiyttää yhteistyötä muun muassa palvelutarpeen arvioinnin osalta.

Lapsiperheiden sosiaaliohjauksen perustyöhön keskittyminen

Uudessa lapsiperheiden kotipalvelun ja sosiaaliohjauksen yksikössä varmistetaan vahva esihenkilön ja kollegiaalinen tuki sosiaaliohjauksen työlle, työnohjaus sekä riittävä resurssointi. Kokousrakenteiden tulee tukea sosiaaliohjaajan työtä, ja työajan käytössä tulee priorisoida kasvokkain tehtävä asiakastyö. Siirryttäessä Kanta-arkistointiin, asiakastietojärjestelmän prosesseissa ja käytössä pyritään kertakirjaamiseen ja selkeisiin työprosesseihin.

Kaupunkitasoisesti huhtikuussa 2024 käynnistyy tehtävärakennetyö, jonka tavoitteena on kehittää tarkoituksenmukaista tehtävien jakoa sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien tai muiden sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten välillä, jotta lainsäädännön asettamat vaatimukset voidaan saavuttaa ja sosiaalialan ammattihenkilöiden osaaminen tulee optimaalisesti hyödynnetyksi. Tavoitteena on varmistaa eri ammattilaisien saatavuus ja pysyvyys lakisääteisissä tehtävissä sekä hillitä kokonaiskustannusten kasvua.

Uudessa lapsiperheiden kotipalvelun ja sosiaaliohjauksen yksikössä mahdollistuu tarkoituksenmukaisen työnjaon tarkastelu ja työnjako kotipalvelun perhetyöntekijöiden ja lapsiperheiden sosiaaliohjaajien välillä. Sosiaaliohjaajien osaamisen vahvistamiseksi ja varmistamiseksi valmistellaan vuoden 2024 aikana lapsiperheiden sosiaaliohjauksen täydennyskoulutussuunnitelma.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen varautuminen kriisi- ja poikkeustilanteisiin

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee

- varmistaa, että toimialalla on tarvittavat henkilöresurssit varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan tehtäviin
- varmistaa, että pelastustoimi arvioi toimintaansa Kuntaliiton ja Huoltovarmuuskeskuksen arviointimallin avulla säännöllisesti
- varmistaa, että väestönsuojien tyhjentämissuunnitelmat ovat ajantasaisia, jotta pelastuslain edellyttämä käyttöönoton määräaika on mahdollista saavuttaa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimessa on vuonna 2023 perustettu ja aloittanut toimintansa varautumisverkosto, johon palvelukokonaisuudet nimesivät henkilöstöään. Verkoston tehtävinä on tukea toimialan ja palvelukokonaisuuksien jatkuvuudenhallintaa ja -suunnittelua sekä jakaa tietoa toimialan varautumisesta. Verkosto kokoaa yhteen varautumisen asiantuntijat ja kehittäjät, pyrkii vaikuttamaan varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan suunnitteluun ja kehittämiseen palvelukokonaisuuksissa sekä toimii oppimisverkostona, jonka avulla kehitetään omaa ja organisaation osaamista varautumisessa.

Vuoden 2024 alkupuolella sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tuki-, tila- ja turvallisuuspalveluiden turvallisuus ja varautuminen -yksikön henkilöstövahvuutta on kasvatettu yhdellä projektisuunnittelijalla, jonka työpanos on kohdennettu valmiuteen ja riskienhallintaan. Lisäksi vuoden 2024 alkupuolella on Helsingin sosiaali- ja kriisipäivystykseen perustettu uusi tilannekuva- ja tukipalvelut-yksikkö (TITU-yksikkö) ja re-

krytoitu johtava turvallisuussuunnittelija. TITU-yksikön keskeisenä tehtävänä on Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialojen tilannekuvaprosessin kehittäminen vastaamaan Etelä-Suomen valmiuskeskuksen (HUS johtaa) ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen asettamia vaatimuksia sosiaali- ja terveystoimialojen tilannekuvasta ja sen ylläpidosta.

Pelastustoimen osalta henkilöresurssin riittävyyden kannalta merkittävien ongelma on ollut rekrytointi- ja resurssihaasteet pelastustoimen varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan tehtävissä. Erityisesti pelastustoimen valmiuspäällikön tehtävän pitkittynyt rekrytointiongelma on vaikuttanut kokonaisuuden johtamiseen ja tehtävien hoitamiseen. Rekrytointihaasteen ratkaisemiseksi pelastustoimen palvelukokonaisuuden varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan tehtävien asemointi, tehtäväsisällöt ja vastuut on tarkistettava. Henkilöstöresurssien riittävyyttä tarkastellaan vuoden 2024 aikana. Lisäksi johtavan valmiussuunnittelijan pitkään jatkuneella poissaololla on ollut merkittävä vaikutus tehtävien hoitamiseen. Jo aiemmin on tunnistettu työmäärän kasvu toimintaympäristön muutosten seurauksena, ja rinnalle on valmistelussa tunnistettu pelastustoiminnan valmiussuunnittelijan tehtävä riittävän resurssin turvaamiseksi. Edellä kuvatuilla resursseilla pelastustoimen varautuminen ja jatkuvuudenhallinta pystytään hoitamaan laadukkaasti.

Kuntaliiton ja Huoltovarmuuskeskuksen kehittämän KUJA-arviointimallin mukaista varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan arviointia tullaan tekemään suunnitellusti ja säännöllisesti, kun pelastustoimen varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan resurssit on täytetty.

Väestönsuojan omistaja/haltija vastaa siitä, että väestönsuoja pystytään tyhjentämään pelastuslain velvoitteen mukaisesti 72 tunnissa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala varmistaa tyhjentämissuunnitelmien ajantasaisuuden niiden väestönsuojien osalta, jotka ovat sen hallinnassa.

Muiden Helsingin kaupungin omistamien kallioväestönsuojien osalta ajantasaisen tyhjentämissuunnitelman laatimisesta tulee vastata sen tahon, joka väestönsuojaa hallinnoi ja mahdollisesti vuokraa sitä muuhun normaaliajan käyttöön. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala katsoo, että kaupunginkanslian/kaupunkiympäristön toimialan tulee varmistaa kalliosuojien tyhjentämissuunnitelman ajantasaisuus ja edellyttää sopimuksin vuokraamiensa suojatilojen osalta ajantasaista tyhjentämissuunnitelmaa vuokralaisiltaan.

Huumekuolemien ehkäisy päihdepalveluissa

Arviointikertomuksessa tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa varmistaa, että päihdepalveluiden käytettävissä on riittävästi soveltuvia tiloja, jotta lainmukaiset päihdepalvelut voidaan järjestää.

Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tulee

- parantaa päihdepalvelujen asiakkaita ja käyntejä koskevan tilastotiedon laatua
- seurata päihdepalveluihin liittyvien uudistusten vaikutuksia palveluun, hoitoon ja kuntoutukseen pääsyyn
- tarvittaessa kehittää palveluita seurannan perusteella
- vahvistaa päihde- ja psykiatriapalveluiden yhteistyötä siten, että potilasta hoidetaan kokonaisuutena.

Päihdepalvelujen päivätoimintakeskus Itiksen Symppis aukeaa toukuussa Itäkeskuksessa osoitteeseen Kajaaninlinnantie 10. Helsingissä on Symppis-toimipisteitä Itäkeskuksen lisäksi Kontulassa ja Sörnäisisä. Lisäksi Liikkuva Symppis tarjoaa palveluja eri puolilla kaupunkia.

Vuonna 2023 päihdepalveluja käytti 13 533 eri asiakasta. Lisäksi anonyymeihin palveluihin tehtiin yli 122 000 käyntiä. Päihdepalveluja koskevan tilastotiedon laatua on parannettu vuodesta 2023 alkaen ja uudistusten vaikutuksia palveluun, hoitoon ja kuntoutukseen pääsyyn pystytään seuraamaan paremmin. Palveluja kehitetään asiakkaiden tarpeiden, asiakas- ja yhteistyökumppaneiden palautteen, tietojärjestelmästä saadun tiedon sekä kansallisten hoito- ja laatusuosituksen pohjalta.

Helsingissä samanaikaisista päihde- ja mielenterveysongelmista kärsivien asiakkaiden arviointi, palvelut ja hoito aloitetaan siinä sosiaali- tai terveydenhuollon toimipisteessä, missä asia tulee esille. Paljon palveluja tarvitsevalle asiakkaalle nimetään hänen kokonaihoidostaan vastaava hoitovastaava ja sosiaalihuoltolain mukainen omatyöntekijä, jotka koordinoivat hoidon ja palvelujen kokonaisuutta. Henkilöstöä on koulutettu muun muassa kaksoisdiagnoosipotilaiden tunnistamiseen, arviointi-, tutkimus- ja hoitomenetelmien käyttöön, moniammatilliseen työskentelyyn sekä ohjattu eri tahojen väliseen yhteistyöhön. Poikkiorganisaatoriset konsultaatiotyöryhmät kokoontuvat säännöllisesti. Työntekijöiden työnohjaus on järjestetty. Apotien työkulut tukevat yhteistyötä. Sosiaali- ja terveystyöpalveluja tarjotaan integroidusti perhekeskuksissa, terveys- ja hyvinvointikeskuksissa sekä seniorikeskuksissa. Samanaikaisista päihde-, masennus- ja ahdistusoireista kärsivien asiakkaiden hoito-ohjelmia kehitetään osana normaalitoimintaa. Myös asunnottomien ja vaikeasti

hoitoon kiinnittyvien asiakkaiden liikkuvien palvelujen lisäämisestä on saatu hyviä tuloksia.

Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt 01.04.2019 § 228 kokouksessaan valtioneuvostolle lainsäädäntöaloitteen ja esittänyt huumeiden käyttöhuoneen kokeilun oikeuttavan erillislain säätämistä. Sen pohjana on ollut kaupungin laatima selvitys valvottujen huumeidenkäyttötilojen perustamisesta Helsinkiin. Hyvin toteutettuna erillistila todennäköisesti vähentäisi huumeiden käytöstä aiheutuvia suoria terveystaittoja ja oheissairastavuutta."

14.05.2024 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Helin, suunnittelupäällikkö, puhelin: 09 310 43087
maria.helin(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.05.2024 § 102

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon vuoden 2023 arviointikertomuksesta:

Vieraskielisten oppilaiden tukeminen peruskouluissa

Arviointikertomuksessa todetaan, että vieraskielisten oppilaiden tukemiseen liittyvät toimenpiteet kytkeytyvät kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tavoitteeseen "Kaikki koulut ja päiväkodit ovat hyviä". Lukutaito on keskeinen oppimisen ydintaito, jonka edistämiseksi laadukkaalla S2-opetuksella, kielitietoisella pedagogiikalla ja koulun ja kodin yhteistyöllä on vieraskielisten oppijoiden näkökulmasta tärkeä merkitys. Siksi kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että toimenpiteet kytkeytyvät vahvasti myös toimialan tavoitteeseen "Teemme Helsingistä lukemisen ja lukutaidon pääkaupungin". Lisäksi Koulutus 2030, Helsinki oppii – tulevaisuuden taidot –julkaisussa todetaan kielitietoisesta pedagogiikan merkitys. Kielitietoisesta pedagogiikan ydintä on, että oppija saa käyttää kaikkia osaamiaan kieliä, opetellessaan ja opiskellessaan taitoja ja sisältöjä.

11.12.2024

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että valmistavalla opetuksella, S2-opetuksella ja monikielisillä ohjaajilla on riittävät resurssit kaikkien koulujen vieraskielisten oppilaiden tukemiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä riittävien resurssien varmistamista ja niiden käytön entistä tehokkaampaa kohdentamista vieraskielisten oppilaiden oppimisen tukemiseen. Toimialalla laaditun valmistavan opetuksen ja S2-opetuksen selvityksissä nousi esiin tavoitteita ja toimenpide-ehdotuksia, joihin tulee jatkossa kohdentaa resursseja. Näistä keskeisimpiä ovat henkilöstön riittävyys ja osaamisen kehittäminen inklusiivisessa valmistavassa opetuksessa sekä kielellisen tuen antaminen eri oppiaineiden tunneilla.

Lisäksi resurssien kohdentamista monikielisiin ohjaajiin ja koulun yhteistyöhön vieraskielisten perheiden kanssa edistetään. Kaupunginkansliaman myöntämän kotoutumisen edistämisen hankerahoituksen turvin palkataan leikkipuistoihin viisi monikielistä ohjaajaa vuodeksi 2024. Lukuvuoden 2024–2025 alussa perusopetukseen vakinaistetaan viisi uutta monikielistä ohjaajaa. Kohdennus tehdään arabian, somalin ja venäjän kieliin, jotka ovat suurimmat vieraat kielet perusopetuksessa. Lisäksi palkataan yksi määräaikainen monikielinen ohjaaja lukuvuodelle 2024–2025. Monikielisten ohjaajien työ on tunnistettu keskeiseksi kotoutumista edistäväksi toiminnoksi perusopetuksen kouluissa, tarvetta sen lisäämiselle on edelleen.

Kaupunginkansliaman kotoutumisrahoituksella pilotoidaan vuonna 2024 hiljattain maahan saapuneiden oppilaiden perheille suunnattua Tervetuloa perheet! -toimintaa. Pilotissa perheiden alueellista verkostoitumista ja ohjautumista tarvittaviin palveluihin on tavoitteena edistää säännöllisesti tarjolla olevan matalan kynnyksen toiminnan avulla yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee varmistaa, että koulut saavat riittävät ohjeet ja työkalut vieraskielisten oppilaiden tukemiseen tarkoitettujen resurssien tarkoituksenmukaiseen käyttöön.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että kouluilla on riittävästi tietoa ja tukea tarjolla vieraskielisten oppilaiden tukemiseen tarkoitettujen resurssien tarkoituksenmukaiseen hyödyntämiseen. Tämän edistämiseksi jaetaan entistä tehokkaammin kouluissa kehitettyjä ja käytössä olevia hyviä toimintatapoja sekä olemassa olevaa ohjeistusta. Tavoitteena on, että tieto on saavutettavaa, ajantasaista ja koulujen käytännön osaamista edistävää. Samalla kehitetään resurssien käytön seurannan työkaluja, jotta voidaan tunnistaa vaikuttavat resurssien kohdentamisen tavat.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa kielitietoisien pedagogiikan ja rasisminvastaisen työotteen juurruttamiseen kouluissa liittyviä toimenpiteitä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että kielitietoisien ja antirasismia edistävien toimintatapojen ja tukimateriaalien kehittäminen ja juurruttaminen jatkuu. Jatkossa perusopetuksen kehittäjäopettajien pedagogista osaamista hyödynnetään tehokkaammin koulujen ja opettajien osaamisen kehittämisessä, etenkin niissä kouluissa, joissa tunnustetaan, että S2-opetuksen osaamista ei ole riittävästi omalla henkilöstöllä. Kehittämispalvelut järjestävät lisäksi runsaasti keskitettyä täydennyskoulutusta, joka liittyy kielitietoiseen pedagogiikkaan sekä antirasistiseen työotteeseen. Helsingin kaupungilla on käytössä ammattilaisten työn tukena vihapuheeseen puuttumisen toimintamalli, mitä jalkautetaan myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla osaksi toimintaa.

Toimialalla valmistellaan parhaillaan ja otetaan lukuvuonna 2024–2025 käyttöön tuoreimpaan tutkimukseen ja käytännön sovelluksiin perustuva Kielitietoisien opetuksen ABC-verkkokurssi, joka on opetushenkilökunnan osaamista kehittävä oppimiskokonaisuus. Sen avulla saadaan mahdollisuus jokaiselle opettajalle syventää osaamistaan kielitietoisessa opetuksessa. Verkkokurssi olisi tärkeää olla systemaattisesti käytössä, myös uusien opettajien perehdyttämisessä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on käynnissä yhdessä Helsingin yliopiston arviointikeskuksen kanssa VALU-projekti (tiedonalakohtaisen lukutaidon arviointityökalun kehittäminen), josta saadaan käyttöön digitaalinen arviointimateriaali opettajille oppilaiden kieli- ja lukutaidon arvioinnin tueksi. Lisäksi päivitetään ja otetaan käyttöön koulutulokkaiden kielitaidon arvioinnin tueksi tehtäväpaketti, joka toimii myös sopivan äidinkielen ja kirjallisuuden oppimäärän määrittelyn apuna.

Kirjaston vetovoimaisuus ja lukutaidon edistäminen kirjastoissa

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa kirjastojen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittämistä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä jatkaa kirjastojen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittämistä. Yhteistyötä on tiivistetty viime vuosina, ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kirjaston yhteistyötä ohjausryhmään on saatu toimialoilta toisen asteen yhteistyöstä vastaavat edustajat. Toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittäminen on sujunut suunniteltua hitaammin osin siksi, että kirjastoilla ei ole ollut käytettävissä tarpeeksi henkilökuntaa tai työaikaa yhteistyön toteuttamiseen.

11.12.2024

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sitoutuu kehittämään yhteistyötä kirjastopalveluiden kanssa systemaattisesti. Kirjasto haki ja sai rahoitusta alkuvuodesta 2024 Etelä-Suomen aluehallintovirastolta toisen asteen oppilaitosyhteistyön edistämiseksi. ”Kirjaston ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittäminen” -hankkeen aikana on tavoitteena luoda kirjastojen palvelutarjotin Helsingin lukioiden ja Stadin ammatti- ja aikuisopiston käyttöön sekä rakentaa toisen asteen oppilaitosten ja kirjastojen yhteistyölle pysyvät rakenteet. Tavoitteena on myös saada matalan kynnyksen kirjastopalveluita kaikkien toisen asteen oppilaitosten ryhmien saataville ja tiivistää kirjastojen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyötä. Kirjastopalveluihin rekrytoidaan syksystä 2024 alkaen henkilö koordinoimaan ja toteuttamaan hanketta.

Kehittämishankkeen myötä suunnitelma ja edellytykset yhteistyön tiivistämiseen ja pysyvien rakenteiden ja palvelumallin luomiseen ovat hyvät.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee seurata, miten kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kirjastopalveluiden tavoitteena olevien 1., 3. ja 7. luokan koululaisten koko ikäluokan kirjastovierailujen toteutuminen vaihtelee alueittain ja kouluittain.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että kirjastovierailujen seuraaminen alueittain ja kouluittain on jatkossakin tärkeää. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tahtotila on, että osana perusopetuksen Kulttuuripolkua jokainen 1., 3. ja 7. luokan oppilas osallistuu vuosittain kirjastovierailuihin. Tilastointi- ja raportointivastuu käynneistä on kirjastopalveluilla.

Alueittaisia ja kouluittaisia käyntejä seurataan jatkossakin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kirjaston yhteistyötä ohjausryhmässä. Käynnit raportoidaan vuosittain perusopetusjohtajalle sekä perusopetuksen aluepäälliköille. Käyntien seuranta ja niiden perusteella tehtävät toimenpiteet tukevat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tavoitetta edistää tiedolla johtamista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee tehdä seurannan perusteella toimenpiteitä, joilla kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kirjastopalveluiden välisen sopimuksen mukaiset koululaisten kirjastovierailut saadaan toteutumaan kattavammin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että toimenpiteitä kirjastovierailujen kattavammaksi toteuttamiseksi tehdään.

Rehtori vastaa Kulttuuripolun toteutumisesta omassa koulussaan. Perusopetuksen aluepäälliköt seuraavat Kulttuuripolkuun kuuluvien kirjastovierailujen toteutumista omilla alueillaan. Aluepäälliköt myös var-

mistavat, että jokaisen koulun vuotuisen toimintasuunnitelmaan kirjaetaan kaikille 1., 3. ja 7. luokkalaisille kuuluvat kirjastovierailut. Erityistä huomiota kiinnitetään seitsemäsluokkalaisiin, joiden laajamittainen tavoittaminen on ollut alakoulun oppilaita haasteellisempaa.

Yhteistyötä toimialan asiantuntijoiden ja kirjastopalvelujen välillä kehitetään viestinnän tehostamiseksi. Tapahtumista viestitään suoraan kouluille ja niistä julkaistaan tiedote Opehuone-intrassa. Kirjastot saavat viestinnällistä tukea kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijoilta, suunnittelijoilta sekä aluepäälliköiltä.

Jokaisesta koulusta nimetään jatkossakin lukuvuosittain kirjastoyhteistyöstä vastaava opettaja (kirjastokoordinaattori), jonka tehtävänä on välittää tietoa oman lähikirjaston tapahtumista oman koulun sisällä. Koordinaattoreille järjestetään vuosittain koulutustilaisuus, jossa Kulttuuripolkuun kuuluviin kirjastovierailuihin osallistumisen merkityksellisyyttä korostetaan.

Keskiössä on myös riittävien resurssien osoittaminen toimialoittain. Perusopetuksen sekä kirjaston yhteistyösopimuksen mukaisesti on tärkeää varmistaa vuosittain henkilöstön riittävyys vierailujen koordinointiin ja toteuttamiseen liittyen molemmilla toimialoilla. Toimenpiteiden vaikuttavuutta vierailuihin seurataan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kirjastopalveluiden yhteisessä ohjausryhmässä, ja niistä raportoidaan perusopetusjohtajalle ja aluepäälliköille.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelujohtaja, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Otso Kotilainen, riskienhallinnan asiantuntija, puhelin: 310 25566
otso.kotilainen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 14.05.2024 § 65

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi lausunnon seuraavista tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kohdista:

- Kirjastojen vetovoimaisuus ja lukutaidon edistäminen kirjastoissa (s. 37–40)
- Kulttuuriavustusten kehittäminen (s. 42–46)

– Nuorisotyön vahvistaminen (s. 47–51)

Kaupungin Kasvun paikka -strategiassa yhtenä kärkiteemana on taide ja kulttuuri hyvän elämän mahdollistajina. Tämän teeman osalta tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arvioinnin pääkysymykset kohdistuivat kirjastojen vetovoiman lisäämiseen sekä lukemisen ja lukutaidon edistämiseen, kulttuuriavustusten kehittämiseen sekä nuorisotyön vahvistamiseen. Pääkysymysten lisäksi on osakysymyksinä nostettu muun muassa lähikirjastojen alueellisen verkon turvaaminen, kulttuuriavustusten piiriin nousseet uudet toimijat ja taiteenlajit sekä etsivän ja jalkautuvan nuorisotyön vahvistaminen.

Kirjastojen vetovoima on lisääntynyt, sillä käyntimäärät ovat kasvaneet ja kirjastoissa on toteutettu paljon monimuotoista toimintaa erilaisten kohderyhmien lukutaidon edistämiseksi. Kulttuuriavustusten kehittämisessä on osittain onnistuttu, mutta uusien taiteenlajien ja toimijoiden pääsy kaupungin tuen piiriin ei ollut arvioitavissa. Nuorisotyön vahvistamisen osalta etsivä ja jalkautuva nuorisotyö on vahvistunut, mutta muussa nuorisotyössä henkilöstöresursseissa on vajeista ja tilat ovat vähentyneet.

Kirjastojen vetovoimaisuus ja lukutaidon edistäminen kirjastoissa

Kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittäminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa kirjastojen ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittämistä. Arviointikertomuksen mukaan kirjastot ovat paikallisesti tarjonneet palveluitaan myös toisen asteen oppilaitoksille, mutta yhteistyökäytäntöjen luominen toisen asteen oppilaitosten kanssa on kesken.

Kirjastopalvelut ovat hakeneet ja saaneet aluehallintovirastolta rahoituksen hankkeeseen ”Helsingin kaupunginkirjaston ja toisen asteen oppilaitosten yhteistyön kehittämishanke”. Hankkeessa luodaan yhteistyömalli ja pysyvät rakenteet Helsingin kaupunginkirjaston ja toisen asteen oppilaitosten väliselle yhteistyölle. Hankkeessa edistetään nuorten aikuisten lukemis- ja lukutaitotyötä Helsingin kaupungin strategian mukaisesti. Toukokuun aikana hankkeeseen rekrytoidaan ajalle 1.8.2024-31.7.2025 projektisuunnittelija, joka suunnittelee, koordinoi ja pilotoi yhdessä kirjaston henkilökunnan sekä opettajien kanssa palveluita lukioiden ja ammattioppilaitosten käyttöön. Tarkoituksena on luoda alueellinen rakenne ja alueittain nimetyt henkilöt, jotka hoitavat yhteistyötä toisen asteen oppilaitoksiin ja toteuttavat palveluita. Hankkeen ohjausryhmässä tulee olemaan henkilöitä sekä kulttuurin ja vapaa-ajan

toimialan kirjastopalveluista että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta.

Kirjastopalveluiden sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välisen sopimuksen mukaisten kirjastovierailujen seuranta ja toimenpiteiden kehittäminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kirjastopalveluiden ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee seurata tavoitteena olevien 1., 3. ja 7. luokan koululaisten koko ikäluokan kirjastovierailujen toteutumisen vaihtelua alueittain ja kouluittain sekä seurannan perusteella tehdä toimenpiteitä, joilla kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kirjastopalveluiden välisen sopimuksen mukaiset koululaisten kirjastovierailut saadaan toteutumaan kattavammin. Arviointikertomuksessa on todettu, että sovitut alakoululaisten kirjastovierailut ovat toteutuneet kattavasti, mutta yläkoululaisten tavoitettiin heikommin.

Kirjastopalvelut tilastoivat ja seuraavat systemaattisesti Kulttuuripolku-suunnitelmaan liittyvän sopimuksen mukaisia kirjastovierailuja. Tilastoista raportoidaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle ja niitä analysoidaan muun muassa toimialojen yhteisessä työryhmässä. Jos havaitaan, että jokin koulu tai alue ei osallistu sopimuksen mukaisiin tapahtumiin, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteyshenkilöt ovat yhteydessä kyseiseen kouluun. Toimialojen muodostamassa työryhmässä arvioidaan ja kehitetään kirjastovierailujen sisältöjä ja ajankohdtaa hyvässä yhteistyössä raivaten mahdollisia esteitä sekä tavoitellen vaikuttavuutta.

Yläkoulujen osalta kirjastovierailut on tarkoitus toteuttaa jatkossakin keskitetysti. Lukukauden 2024–2025 vierailujen ajankohta on siirretty kevätlukukaudelle loppusyksyn sijaan, jotta mahdollisimman moni 7. luokka voisi osallistua juuri tuolle ikäluokalle suunniteltuun kirjallisuustapahtumaan. Tämän ajankohdan on katsottu sopivan kouluille paremmin. Keskustakirjasto Oodi on ollut suosituin vierailukohde, joten siellä toteuttavien tapahtumien määrää on päätetty lisätä, unohtamatta kuitenkin myös alueellisia tapahtumia.

Kulttuuriavustusten kehittäminen

Kaupunkilaislähtöiseen toimintaan jaettavien avustusten vastuunjaon selkeyttäminen yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa

Arviointikertomuksessa todetaan, että kaupunginkanslia myöntää kaupunkilaislähtöiseen toimintaan osin samantyyppisiä avustuksia kuin kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala. Toimialan asiantuntijoiden mukaan kaupunginkanslian ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan olisi tarpeellista selkeyttää näiden avustusten rajanvetoa ja määrittelyä sekä kaupunki-

laislähtöiseen toimintaan jaettavien avustusten vastuunjakoja, kuten tarkastuslautakuntakin ehdottaa.

Toimenpiteenä kaupunkilaislähtöisten avustusten vastuunjaon selkeyttämiseksi kaupunginkanslia ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala jatkavat keskinäisen yhteistyön koordinoitua. Yhteistyön tavoitteena on strategian mukaisten tavoitteiden saavuttaminen, mahdollisten päällekkäisyyksien tunnistaminen ja karsiminen sekä resurssien tehokas käyttö. Kaupunkilaislähtöisen toiminnan tukemisessa on myös tärkeää ymmärtää, että kansalaistoiminta ja kolmannen sektorin toiminta eivät ole kaupungin omaa palvelutuotantoa, vaan tuki on vastikkeetonta ja osa monimuotoista kansalaisyhteiskuntaa.

Avustusten saajien ja kaupungin välistä vuoropuhelua on kehitetty, ja työtä jatketaan edelleen. Tavoitteen toteutumista on terävöitetty organisoimalla kaupunkitasoinen järjestöyhteistyön ja avustustoiminnan koordinoimalla ohjausryhmä uudelleen vuonna 2023. Muutoksessa kaupunkitasoinen koordinoituvastuu siirrettiin kaupunginkanslian osallisuusyksikölle sekä käynnistettiin kaupungin avustuksia valmistelevien palveluiden edustajista koostuva kehittäjäryhmä, jossa edistetään aiempaa paremman avustuksiin liittyvän kokonaiskuvan muodostumista.

Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla kulttuurin, liikunnan ja nuorison avustuksia valmistelevien yksiköiden ja osallisuusyksikön välistä kanssakäymistä tullaan edelleen lisäämään. Erityisesti toimijoihin kohdistuvassa tiedotuksessa ja neuvonnassa yhteistyötä kehitetään jatkuvasti. Toimijoita edustavan järjestöneuvottelukunnan näkemystä voidaan myös hyödyntää tarvittaessa avustuksiin liittyvässä kehittämisessä. Asukasosallisuuden avustuskriteereitä tullaan arvioimaan ja kehittämään yhteistyössä järjestöjen kanssa vuosien 2024–2025 aikana.

Kulttuuripalvelujen näkemys uusien taiteenlajien ja toimijoiden käsitteistä sekä toimenpiteet uusien toimijoiden ja taiteenlajien nostamiseksi kaupungin tuen piiriin

Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessa, että kulttuuripalveluiden tulee määritellä tavoitteet uusien toimijoiden ja taiteenlajien nostamiseksi kaupungin tuen piiriin siten, että tuen kohdentumista uusille toimijoille voidaan seurata sekä jatkaa vuonna 2023 aloitettua seuranta uusista hakijoista. Lisäksi seurannan pohjalta tulisi tehdä tarvittaessa toimenpiteitä, jotta uusilla hakijoilla olisi entistä paremmat mahdollisuudet saada avustuksia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 21.12.2021 § 7 linjaaman kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelustrategian mukaan kaupunki määrittelee yleiset ehdot avustamiselle lainsäädännön mukaisesti. Toimija määrittelee toiminnan omista lähtökohdistaan ja voi hakea sille avustusta kaupungilta. Avustus ei kata kaikkia toiminnan kustannuksia eikä

11.12.2024

avustuksiin liity vastikkeita. Helsinki on myös erityisasemassa valtionavustusten, valtionosuuksien säätiörahoituksen ja muun rahoituksen suhteen. Kaupungin tuen kokonaisarvioinnissa on tärkeää, ettei kaupunki omalla avustustoiminnallaan vaaranna kaupungin kulttuuritoimijoille suuntautuvaa muuta rahoitusta.

Uusien taiteenlajien käsitteestä

Kulttuurin avustusten yhtenä tavoitteena on tukea Helsingin taide- ja kulttuurikentän uusiutumiskykyä. Olennaista on, että avustuksia kohdennetaan uusille sisällöille ja tekijöille.

Kyky omaksua uusia ilmiöitä, rohkeus kokeilla uutta ja riskinotto ovat ominaisia taiteelle ja kulttuurille. Tämä dynaamisuus heijastuu myös Helsingin kaupungin avustustoimintaan, jossa tunnustetaan ja tuetaan ilmiöiden ja yhdistelmien kirjoa tiedostaen, että taiteen ja kulttuurin sisällöt ovat tilastoituja taiteenlajeja monipuolisemmat. Avustushakemuksissa tilastoitavat taiteenlajit tarjoavatkin kehyksen, jonka avulla voidaan hahmottaa taiteen laaja-alaisuutta. Uusia, tunnistettuja tai vielä määrittelemättömiä ilmiöitä tuetaan tunnistetun kategorian eli taiteenlajin kirjauksen sisällä, minkä lisäksi on muu- kategoria. Avustuksin pyritään tukemaan hankkeita, jotka sijoittuvat taiteen ja kulttuurin ekosysteemin reuna-alueille, edistävät taiteen uudistumista ja ajan myötä voivat mahdollistaa uusien taiteenlajien syntymisen.

Hakuohjeissa ja -ilmoituksissa ei yleisesti rajata tai luetella taiteenaloja, vaan avustuksia kerrotaan myönnettävän yleisesti taiteen ja kulttuurin aloille. Vuonna 2022 päivitettyissä taide- ja kulttuuriavustusten arviointiperusteissa huomioidaan toiminnan uutta luovaan potentiaali, taiteellinen kehittyminen, monimuotoisuus ja taidelajien välinen tasapaino. Strategisten linjausten mukaisesti vuoden 2024 taide- ja kulttuuriavustusten toiminta-avustusten arvioinnissa kiinnitettiin huomiota verrattain uudeksi taidelajiksi tunnistetun sirkuksen toimintaolosuhteiden kehittämiseen.

Taiteenalakategorioilla on yhteys pidempiaikaiseen tilastoseurantaan, jolla vertaillaan avustusten jakautumista taiteenaloittain eri vuosina. Huomioitava on esimerkiksi valtion kuntiin kohdistuvassa tiedonkeruussa käytettävät taiteenaloja jaottelevat palveluluokat. Helsingin kaupungin näkemystä taiteenaloista on siis syytä suhteuttaa muiden aiheen kanssa työskentelevien suomalaisten ja kansainvälisten tahojen näkemyksiin. Tilastoseurannan vertailtavuus on huomioitava, jos taiteenalakategorioihin tehdään muutoksia.

Uusien toimijoiden käsitteestä

Kulttuurin avustuksilla tuettavaan laajaan taide- ja kulttuuritoimijakenttään kuuluvat niin vakiintuneet, esimerkiksi valtionosuuden piiriin kuuluvat organisaatiot kuin pienet rekisteröitymättömät taiteilijaryhmittymät. Kulttuurin avustuksien eri avustuslajeilla on pyritty luomaan kokonaisuus, joka palvelee taide- ja kulttuurikenttää toiminnan elinkaaren eri vaiheissa.

Uusien toimijoiden nousua avustusten piiriin pyritään tukemaan osana kulttuurin avustusvalmistelun arviointityötä. Valmistelussa tunnistetaan, että yhdessä avustuslajissa uutena hakeva taidetoimija on voinut saada avustusta aiemmin avustuslajista tai muista Helsingin kaupungin avustusmuodoista.

Seurattavan tiedon osalta on määriteltävä, puhutaanko uusista avustuksen hakijoista vai saajista ja mihin kontekstiin ja ajanjaksoon uutuutta verrataan. Uutta toimijaa on vaikea määritellä taide- ja kulttuurivastusten projektivastuksissa. Avustuslaji mahdollistaa projektiluonteiset taiteelliset kokeilut joustavasti ja siten palvelee erityisesti uusia taiteentekijöitä ja hakijoita. Kääntöpuolena on ollut erityisesti työryhmiä koskeva uusien hakijoiden tilastoinnin kysymys, koska yksittäinen taiteilija voi olla osana useita eri tavoin nimettyjä työryhmiä, joita avustushakujärjestelmä ei tunnista toisiinsa liittyviksi.

Uusien toimijoiden seuranta on toteutettu taide- ja kulttuurivastusten toiminta-avustuksissa, joita myönnetään rekisteröityneille toimijoille ympärivuotiseen toimintaan. Seuranta on aloitettu vuonna 2023 ja sitä jatketaan. Uusien toimijoiden pääsy avustusten piiriin huomioitiin vuoden 2024 toiminta-avustusten arvioinnissa ja toiminta-avustusta myönnettiin kuudelle aiemmin toiminta-avustusten piiriin kuulumattomalle toimijalle.

Kulttuuripalveluiden toimenpiteet uusien toimijoiden ja taiteenlajien nostamiseksi kaupungin tuen piiriin

Kulttuurin avustusten kehittämisessä on yleisesti tehty toimenpiteitä, jotta uudet ja avustusten piiriin aiemmin hakeutumattomat taide- ja kulttuuritoimijat hakisivat avustuksia ja jotta uusia taiteenlajeja tuettaisiin. Tätä työtä tullaan edelleen jatkamaan. Lisäksi kulttuurin avustusperiaatteisiin liittyen on myös listattu toimintoja, joihin ei voi saada avustusta. Tätä listaa ja sen ajantasaisuutta tarkastellaan, jotta mahdolliset avustamisen katvealueet voidaan ottaa paremmin huomioon.

Avustushakemisessa käytettäviä taiteenlajien kategorioita ja nimityksiä voidaan tarvittaessa päivittää, esimerkiksi sisällyttämällä pääkategorioihin tarkentavia alakategorioita. Taiteenalakategorioita tarkastellaan säännöllisesti ja niissä huomioidaan esimerkiksi pelitaiteen ja digitaalisen taiteen kaltaiset nopeasti kehittyvät luovat ilmaisukeinot. Selvenny-

stä ja erittelyä voidaan tehdä myös ohjeistamalla hakijoita taiteenalakategorian valinnassa esimerkiksi hakemisen kirjallisissa ohjeissa. Näin uudet taiteenalat nousevat paremmin näkyviin ja valittaviksi, mutta pittempiaikainen tilastollinen seuranta on edelleen mahdollista ja linjassa muiden taiteen ja kulttuurin alan toimijoiden kanssa.

Eri avustuslajien osalta erityisesti kulttuurin toiminta-avustuksissa on syytä panostaa uusien toimijoiden mahdollisuuksiin nousta avustusten piiriin, koska kyseessä on usein toimijoille keskeinen ja pitkäaikainen perusrahoitus. Vuonna 2023 aloitettua seurantaan jatketaan. Myös taiteen perusopetuksen avustukset ovat samankaltaista toiminnan vakaampaa perusrahoitusta, jonka hakijoina voi kuitenkin olla vain rajattu joukko toimijoita, joilla on hyväksytty opetuslupa. Myös tässä avustustilaisissa uusien toimijoiden määrää seurataan.

Kulttuurin avustusten projektiavustukset, kehittämisavustukset ja erilaiset erillishaut ovat tyypillisesti hankkeisiin kohdistuvia avustusmuotoja, joissa ei yleisesti ole kyse pysyvästä toiminnasta. Kertaluontoisemmissa hankkeissa myös tekijäjoukko on yleisesti vaihtuvampi. Erityisesti projektiavustuksin tuetuissa hankkeissa tekijät liikkuvat kevyesti työryhmistä ja organisaatioista toiseen, joten on haastavaa määritellä, milloin on kyse niin sanotusti uudesta toimijasta. Hakijanimeen perustuvaa seurantaan kehitetään, mutta merkityksellisempänä toimenpiteenä uusien tekijöiden nousu huomioidaan omana tavoitteenaan asiantuntijoiden arviointi- ja valmistelutyössä.

Kaikkia kulttuurin avustuksia koskevaa tiedontuotantoa ja seurantaan kehitetään muodostamalla kulttuurin avustustoiminnan tietoja esittelevä Power BI -näkyvä, jonka ensimmäinen versio on jo hyvin pitkällä. Näkyvä sisältää vuositasoista tietoa vuodesta 2019 lähtien. Tässä yhteydessä määritellään uusiin avustuksen hakijoihin ja saajiin liittyvät perusmääreet, joita tätä kautta on mahdollista seurata. Näkyvän tietoja hyödynnetään avustustoiminnan toteuttamisessa, seurannassa ja kehittämisessä.

Nuorisotyön vahvistaminen

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan keskeisen ja ajantasaisen henkilöstöä kuvaavan tiedon saatavuus ja seuranta

Osana nuorisotyön vahvistamista käsittelevää tarkastelua tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee varmistaa keskeisen ja ajantasaisen henkilöstöä kuvaavan tiedon saatavuus ja seuranta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ja henkilöstöpalvelut ovat varmistaneet keskeisten ja ajantasaisten henkilöstöä kuvaavien tietojen saatavuus-

den vuoden 2022 toisen kvartaalin datasta lähtien. Kaupunkitasoinen HR-järjestelmä vaihtui Hijatista Sarastiaan huhtikuussa 2022 ja toimialalla on alettu järjestelmällisesti seurata henkilöstödataa Sarastia-raporteista toukokuusta 2022 alkaen. Lisäksi toimialan henkilöstöä on muistutettu ilmoittamaan kaikista poissaoloista, mukaan lukien lyhyet ja pitkät sairaspoissaolot, Sarastiaan, mikä osaltaan mahdollistaa ajantasaisen henkilöstöä kuvaavan tiedon seuranta ja saatavuutta.

Merkittävimmät syyt arviointikertomuksessa nostettuihin puutteellisiin henkilöstöä kuvaaviin tietoihin liittyivät huhtikuussa 2022 toteutettuun kaupunkitasoiseen HR-järjestelmä uudistukseen sekä siihen, ettei henkilöstöpalveluissa ollut järjestelmällistä ja systemaattista henkilöstödatan raportointia ja seuranta vuosilta 2017–2021. Vanha HR-järjestelmä Hijat, josta tiedot olisi saatu raportoitua tarkastuslautakunnan tietopyyntöön, ei ollut enää toimialan käytettävissä huhtikuusta 2022 alkaen, eikä näitä aiempien vuosien raportteja ja tietoa löydetty, vaikka etsittiin. Ensimmäiset Helsingin kaupungin viralliset raportit henkilömääristä, henkilötyövuosista ja sairauspoissaoloista valmistuivat helmikuussa 2024.

Nuorisovalveto- ja pitovoiman parantaminen

Arviointikertomuksessa on nuorisovalvetujen osalta keskitytty perusnuorisotyöhön sekä etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön. Tarkastuslautakunta toteaa arviointikertomuksessa, että nuorisovalvetuiden tulee laatia yhdessä henkilöstön kanssa suunnitelma nuorisotyöntekijöiden palkkauksen, koulutuksen ja työnkuvien kehittämiseksi alan veto- ja pitovoiman parantamiseksi

Helsingin kaupungin nuorisovalvetuissa on tartuttu veto- ja pitovoimaongelmaan muun muassa yhdessä Espoon ja Vantaan nuorisovalvetujen kanssa lisäämällä kaupunkien välistä yhteistyötä tämän teeman ympäriltä. Teemaa käsiteltiin syksyllä 2023 kaupunkien ylimmän johdon tapaamisessa, johon koottiin tilannekuva rekrytointien tilanteesta kaupungeittain. Viimeisimpänä huhtikuussa 2024 järjestettiin aiheesta työpaja, ja työskentelyä jatketaan vakiintuneen yhteistyörakenteen (PKS yhteistyöryhmä) kautta.

Rekrytointien osalta on muun muassa tuettu haastavia rekrytointeja ”boostaamalla” ilmoituksia, minkä lisäksi työpaikkailmoitusten laatuun on kiinnitetty erityistä huomiota, muun muassa tuomalla enemmän esiin työnantajan tarjoamia etuja. Lisäksi vuonna 2024 nuorisovalvetajat saatiin mukaan kaupungin palkkakehitysohjelmaan, mikä osaltaan edistää nuorisotyöntekijöiden palkkausta.

Nuorisovalvetuiden henkilöstötilanteen seuranta ja henkilöstön hyvinvointia parantavien resurssien kohdentaminen

11.12.2024

Tarkastuslautakunta toteaa, että nuorisopalvelujen tulee systemaattisesti seurata henkilöstötilanteen kehittymistä eri alueilla ja yksiköissä ja auttaa nuorisotyöyksiköitä tehtävien priorisoinnissa ja työnjaon suunnittelussa, jotta nuorisohjaajille jää enemmän aikaa kohdata nuoria. Lisäksi nuorisopalveluiden tulee kohdentaa henkilöstön hyvinvointia parantavia resursseja ja toimenpiteitä erityisesti niille alueille, joilla työhyvinvointi on heikko.

Nuorisopalveluissa seurataan jo systemaattisesti henkilöstötilanteen kehittymistä, kun kvartaaleittain tarkastellaan rekrytointien tilannetta, muun muassa kuinka paljon rekrytointeja on ollut käynnissä, paljonko on avattu perehdytysuunnitelmia sekä mikä on lähtövaihtuvuusprosentti sekä lähtöjen syyt. Lisäksi kaupungin rekrytointijärjestelmä sekä HR-järjestelmä mahdollistavat rekrytointi- ja lähtövaihtuvuusdatan alueelliseen tarkasteluun, jota on tarkoitus hyödyntää jatkossa. Tiedon luotettavuuden kannalta on merkittävää, että esihenkilöt kirjaavat järjestelmiin nämä tarkentavat tiedot sekä saattavat rekrytoinnit loppuun.

Nuorisopalveluiden johtoryhmä on keskustellut kaupungin lähtökyselyn hyödyntämisestä, minkä tarkoituksena on selvittää vaihtuvuuden syitä ja lähtijöiden kokemuksia työskentelystä kaupungilla. Johtoryhmä on todennut, että esihenkilöiden tulisi käydä keskusteluja aktiivisemmin sekä pyytää henkilöstöä vastaamaan lähtökyselyyn. Lisäksi on pohdittu henkilöstöpalveluiden roolia tai vahvempaa tukemista tässä prosessissa, esimerkiksi voisiko henkilöstöpalveluiden työntekijät käydä lähtökeskustelun esihenkilön kanssa tai jopa hänen sijaansa. Kaupungilla käytössä olevan lähtökyselylomakkeen vastaukset ohjautuvat keskuhallintoon, eli vastaukset eivät ole suoraan toimialojen käytettävissä, vaan ne tulee pyytää sieltä erikseen. Vuoden 2023 kyselytulokset on pyydetty nuorisopalveluiden käyttöön ja vastaukset käsitellään nuorisopalveluiden johdon kanssa.

Nykytilanteessa, jossa nuorisotyö nähdään entistäkin tärkeämpänä kumppanina, työkenttä laajenee helposti. On hyvä, että nuorisotyön osaamiselle erityisesti nuorten ryhmien kanssa toimisessa on kysyntää, mutta samalla työn rajaaminen vaikeutuu. Nuorisotyöyksiköiden tehtävien priorisoinnin ja työnjaon suunnittelun tukeminen on tunnistettu nuorisopalvelukokonaisuudessa ja sen edistäviin toimiin on jo ryhdytty muun muassa käynnistämällä nuorisotalojen aukioloaikojen yhtenäistämistä. Lisäksi kehittämistyöryhmien aikatauluja on muutettu siten, etteivät ne vie liikaa aikaa nuorten kohtaamiselta. Näiden lisäksi nuorisopalvelukokonaisuudessa on tunnistettu se, että myös vuosittaisissa tavoitteissa tulee huomioida nuorisotyön perustehtävä, eli nuorten kanssa toiminta, ja että se säilyy työn keskiössä.

11.12.2024

Henkilöstön hyvinvoinnin parantamiseksi on nuorisopalveluissa käynnistetty maaliskuussa 2024 työhyvinvointihanke, jonka tavoitteena on ymmärtää oikeat juurisyyt sitoutumista heikentäville ja lähtövaihtuvuutta lisääville tekijöille sekä tunnistaa vaikuttavat ratkaisut ja ratkaista oikeat ongelmat paikallisesti. Hankkeen tulokset ja johtopäätökset mahdollistavat muun muassa sen, että henkilöstön työhyvinvointia parantavia toimenpiteitä pystytään kohdentamaan alueellisesti ja erityisesti niille alueille, joilla työhyvinvointi on heikkoa.

Käsittely

14.05.2024 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Dani Niskanen, Kimmo Niemelä

Esteellisyyksien syy: yleislausekejäävi (hallintolain 28.1 § kohta 7)

Asian aikana kuultavina olivat johtava tuloksellisuustarkastaja Aija Kaartinen, kaupunkitarkastaja Juuli Mikkonen ja kumppanuuspäällikkö Ulla Bergström. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Juha Ahonen

Lisätiedot

Saara Ihamäki, vs. kirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 85503
saara.ihamaki(a)hel.fi

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 09 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

Mikko Vatka, nuorisoasiainjohtaja, puhelin: 09 310 71252
mikko.vatka(a)hel.fi

Tanja Tuominen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 50674
tanja.tuominen(a)hel.fi

§ 272

Överskridning av vissa bindande anslag och underskridning av verksamhetsbidrag i 2024 års budget

HEL 2024-014752 T 02 02 00

Beslut

Stadsfullmäktige bemyndigade stadskansliet, fostrans- och utbildningsnämnden, stadsmiljönämnden och social-, hälsovårds- och räddningsnämnden att överskrida anslag och underskrida verksamhetsbidrag i 2024 års budget enligt följande:

Budgetmomentet 1 50 05 Arbetsmarknadsstödet kommunandel, till stadskansliets disposition

anslag i budgeten 78 000 000 euro

anslaget överskrids med 8 000 000 euro

Budgetmomentet 2 10 01 Tjänster som staden tillhandahåller

anslag i budgeten 1 321 206 000 euro

anslaget överskrids med 20 200 000 euro

Budgetmomentet 2 10 03 Ersättningar och understöd

anslag i budgeten 178 288 000 euro

anslaget överskrids med 3 600 000 euro

Budgetmomentet 3 10 08 Tjänster och tillstånd

verksamhetsbidrag i budgeten 34 527 000 euro

verksamhetsbidraget underskrids med 3 000 000 euro

Budgetmomentet 3 10 09 Underhåll av allmänna områden

anslag i budgeten 102 382 000 euro

anslaget överskrids med 1 600 000 euro

Budgetmoment 5 10 Social-, hälsovårds- och räddningstjänster

verksamhetsbidrag i budgeten -2 691 055 000 euro

verksamhetsbidraget underskrids med 12 600 000 euro

11.12.2024

Ärende/8

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mauno Rönkkö, specialplanerare, telefon: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.11.2024
- 2 Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024
- 3 Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024
- 4 Sosiaali- terveyst- ja pelastustoimialan toimialajohtaja 30.10.2024
- 5 Kaupunginkanslia 14.11.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Centralförvaltningen

1 50 05 Arbetsmarknadsstödet kommunandel, till stadskansliets disposition

Budgetmomentets anslag för 2024 uppgick till 78 000 000 euro, vilket bör få överskridas med 8 000 000 euro.

Behovet av överskridning beror på att antalet mottagare av arbetsmarknadsstöd har ökat. Antalet långtidsarbetslösa, dvs. de som varit arbetslösa i över tolv månader, har ökat under slutet av året. I januari–september 2024 var antalet personer som mottog kommunalt delfinansierat arbetsmarknadsstöd i genomsnitt 360 personer högre än ett år tidigare och minskningen av de betalda förmånerna i euro på grund av förändringar i arbetslöshetsskyddet räcker inte till att täcka det utgiftstryck som det ökade kundantalet medför.

Fostrans- och utbildningssektorn

2 10 01 Tjänster som staden tillhandahåller

Budgetmomentets anslag för 2024 uppgick till 1 321 206 000 euro, vilket bör få överskridas med 20 200 000 euro.

Behovet av överskridning beror i synnerhet på ökningen i antalet studerandeår inom yrkesutbildningen samt personalkostnaderna och användningen av inhyrd arbetskraft inom småbarnspedagogiken, vilka

11.12.2024

blev större än budgeterat. Antalet studerandeår inom yrkesutbildningen överskred det som planerades i budgeten med över 1 400 studerandeår i enlighet med ett tilläggstillstånd.

2 10 03 Ersättningar och understöd

Budgetmomentets anslag för 2024 uppgick till 178 288 000 euro, vilket bör få överskridas med 3 600 000 euro.

Det anslag som hade reserverats för hemkommunsersättningar överskrids, eftersom finansministeriet har på grund av ett räknefel rättat till grunddelen för hemkommunsersättningar så att den är cirka 420 euro större än det som fastställdes för 2024.

Stadsmiljösektorn

3 10 08 Tjänster och tillstånd

Budgetmomentets verksamhetsbidrag för 2024 uppgick till 34 527 000 euro, vilket bör få underskridas med 3 000 000 euro.

Inkomsterna på budgetmomentet underskrids mer än utgifterna på budgetmomentet. De avgiftsinkomster som tas ut för tillfällig användning av allmänna områden för byggplats har ökat betydligt under de senaste åren, men blir minde under det innevarande året än 2023. Inkomsterna från parkeringstillstånden ökar från fjolårets nivå, men ökningen blir mindre än budgeterat. Staden kan inte anpassa utgifterna på budgetmomentet tillräckligt för att täcka underskridandet.

3 10 09 Underhåll av allmänna områden

Budgetmomentets anslag för 2024 uppgick till 102 382 000 euro, vilket bör få överskridas med 1 600 000 euro.

Behovet av överskridning beror på kostnaderna för snömottagningsverksamheten. Stara tar ut en mottagningsavgift av de som kommer med snö till mottagningsplatsen och fakturerar stadsmiljösektorn för skillnaden mellan kostnaderna och mottagningsavgifterna för snöbehandlingen. Kostnadsökningen beror bland annat på de strama villkoren av miljötillståndet för och begränsningarna i snömottagningsverksamheten på Ärtholmen. Avsikten är att höja mottagningsavgiften så att den motsvarar kostnaderna.

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

5 10 Social-, hälsovårds- och räddningstjänster

Budgetkapitlets verksamhetsbidrag för 2024 uppgick till -2 691 055 000 euro, vilket bör få underskridas med 12 600 000 euro.

11.12.2024

Behovet av underskridning beror i synnerhet på behovet av att täcka ett underskott på HUS-sammanslutningsnivå, vilket innebär att Helsingfors stads betalningsandel blir 9,5 miljoner euro högre än budgeterat. Dessutom ökar utgifterna för köpta funktionshindertjänster, institutionsvård på specialnivå inom barnskyddet och den elevvård som fostrans- och utbildningssektorn producerar samt personalkostnaderna vid tjänsten välbefinnande och hälsa för barnfamiljer. Sektorns bindande ekonomiska mål uppnås inte eftersom utgifterna ökade mer än väntat.

Överskridning av anslag och underskridning av verksamhetsbidragen

Överskridningarna i anslag i kommun-Helsingfors driftsekonomi uppgår till totalt 33 400 000 euro och verksamhetsbidraget underskrids med totalt 3 000 000 euro. Verksamhetskostnaderna och verksamhetsbidragen i stadsmiljösektorns budgetkapitel utfaller som helhet i enlighet med de anslag som stadsfullmäktige tidigare fastställde, eftersom den besparing som ackumuleras på sektorns andra budgetmoment täcker underskridningen av verksamhetsbidraget på budgetmomentet 3 10 08 Tjänster och tillstånd och överskridningen av utgiftsanslag på budgetmomentet 3 10 09 Underhåll av allmänna områden.

Försämringen av verksamhetsbidraget för social-, hälsovårds- och räddningstjänster på 12 600 000 euro förutsätter inte statlig tilläggsfinansiering. I budgeten som stadsfullmäktige har godkänt är verksamhetsbidraget sektorns bindande post, men med tanke på den lagstiftning som styr social och hälsovård samt räddningsväsendet är räkenskapsperiodens resultat det centrala nyckeltalet. Enligt den lagstiftningen ska underskottet i räkenskapsperiodens resultat täckas med överskott från tidigare räkenskapsperioder eller i ekonomiplaner inom en viss period. Underskottet i den innevarande räkenskapsperiodens resultat kommer att bli endast 4,9 miljoner euro tack vare ränteintäkter och lägre avskrivningar än planerat och kan täckas med överskott från tidigare räkenskapsperioder (år 2023).

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mauno Rönkkö, specialplanerare, telefon: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.11.2024
- 2 Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024
- 3 Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024
- 4 Sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja 30.10.2024
- 5 Kaupunginkanslia 14.11.2024

11.12.2024

Ärende/8

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 732

HEL 2024-014752 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunginkanslian, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan ylittämään vuoden 2024 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Talousarviokohta 1 50 05 Työmarkkinatuen kuntaosuus, kaupunginkanslian käytettäväksi

määräraha talousarviossa 78 000 000 euroa

määrärahan ylitys 8 000 000 euroa

Talousarviokohta 2 10 01 Kaupungin tuottamat palvelut

määräraha talousarviossa 1 321 206 000 euroa

määrärahan ylitys 20 200 000 euroa

Talousarviokohta 2 10 03 Korvaukset ja avustukset

määräraha talousarviossa 178 288 000 euroa

määrärahan ylitys 3 600 000 euroa

Talousarviokohta 3 10 08 Palvelut ja luvat

toimintakate talousarviossa 34 527 000 euroa

toimintakatteen alitus 3 000 000 euroa

Talousarviokohta 3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito

määräraha talousarviossa 102 382 000 euroa

määrärahan ylitys 1 600 000 euroa

Talousarvioluku 5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut
toimintakate talousarviossa -2 691 055 000 euroa
toimintakatteen alitus 12 600 000 euroa

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

11.12.2024

Ärende/9

§ 273

Överföring av vissa bindande anslag i 2024 års budget

HEL 2024-013671 T 02 02 02

Beslut

Stadsfullmäktige överförde anslag från bindande budgetmoment i 2024 års budget till andra användningsändamål enligt följande:

Budgetkapitel 8 08 Infrastrukturbyggande i projektområden, till stadsstyrelsens disposition från undermomenten

8 08 01 03 Fiskehamnen	-6 000 000 euro
8 08 02 04 Kronbergsstranden	-4 000 000 euro

överförs till budgetmomentet:

8 04 01 Parker och idrottsområden, till stadsmiljönämndens disposition

8 04 01 01 Nya parker och istandsättning av parker	+6 000 000 euro
--	-----------------

8 04 01 02 Idrottsplatser och friluftsområden	+4 000 000 euro
---	-----------------

Budgetkapitel 8 10 Stora trafikprojekt, till stadsmiljönämndens disposition

Från budgetmomentet

8 10 03 Sörnästunneln	-2 200 000 euro
-----------------------	-----------------

överförs till budgetmomentet:

8 10 02 Fiskehamnen–Böle

8 10 02 02 Anknytande gator och trafikleder	+2 200 000 euro
---	-----------------

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mauno Rönkkö, specialplanerare, telefon: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641

FO-nummer
0201256-6

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Stadsmiljösektorn har fortsatt att verkställa infrastrukturprojekt år 2024. Under budgetåret har det varit nödvändigt att avvika från det planerade verkställandet på vissa budgetmoment. Det är möjligt att genomföra de anslagsändringar som behövs genom att överföra oförbrukade anslag från vissa bindande budgetmoment.

8 04 01 Parker och idrottsområden, till stadsmiljönämndens disposition

Budgetmomentet 8 04 01 Parker och idrottsområden, till stadsmiljönämndens disposition har i budgeten för 2024 anvisats ett anslag på 37,1 miljoner euro. Anslag för 47,1 miljoner euro beräknas användas, vilket överskrider det disponibla anslaget med 10,0 miljoner euro.

Behovet att överskrida anslaget beror på att ett flertal projekt ändrades att bli mer omfattande, kostnaderna var större än väntat och arbetena framskred snabbare än väntat. De högklassiga åtgärderna i Tölöviksparken, garantireparationerna vid Planetlotterna, arbetena för att färdigställa Rosina Heikels park samt de ökade kostnaderna för lekparken Ruoholahti och Stockholmsparken bidrog dessutom till att behovet av anslag ökade.

Ombyggnaden av fotbollsklubben Gnistans hemarena och de högre kostnaderna för att anlägga konstgräsplanerna utan gummigranulat har ökat behov av anslag för idrottsanläggningarna. Arbetet för att istandsätta konstisbanan i Äggelby idrottspark har framskridit snabbare än förväntat och entreprenören kunde dessutom inleda arbetena på området tidigare än förväntat.

I budgeten för år 2024 har 127,5 miljoner euro anvisats på budgetkapitel 8 08 Infrastrukturbyggande i projektområden, till stadsstyrelsens disposition. Anslag på 92,1 miljoner euro förväntas användas, vilket är 35,4 miljoner mindre än det disponibla anslaget.

På undermoment 8 08 02 04 Kronbergsstranden finns ett anslag på 14,0 miljoner euro. Användningen av anslaget beräknas underskridas med 9,8 miljoner till följd av besvären vid Stansviksbergsområdet. Besvärsprocessen pågår vid högsta förvaltningsdomstolen och beslut väntas i början av år 2025.

8 10 Stora trafikprojekt, till stadsstyrelsens disposition

Budgetkapitel 8 10 Stora trafikprojekt, till stadsstyrelsens disposition har i budgeten för 2024 anvisats ett anslag på 93,0 miljoner euro. Anslag för 89,8 miljoner euro beräknas användas, vilket är 3,2 miljoner mindre än det disponibla anslaget.

På budgetmomentet 8 10 02, Från Fiskehamnen till Böle finns ett anslag på 8,8 miljoner euro. Anslag för 10,9 miljoner euro beräknas användas, vilket överskrider det disponibla anslaget med 2,1 miljoner euro.

På budgetmomentet 8 10 03, Sörnästunneln finns ett anslag på 10,6 miljoner euro. Användningen beräknas underskrida det disponibla anslaget med 4,3 miljoner euro. Det avsnitt av Sörnästunneln som byggdes i samband med projektet Från Fiskehamnen till Böle blev klart snabbare än förväntat, så behovet av anslag var mindre än planerat.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Mauno Rönkkö, specialplanerare, telefon: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

För kännedom

Stadsmiljösektorn
Stadskansliet
Affärsverket ekonomiförvaltningstjänsten

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 760

HEL 2024-013671 T 02 02 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto siirtää vuoden 2024 talousarvion sitovien talousarviokohtien määrärahoja käyttötarkoitusta muuttaen seuraavasti:

Talousarvioluvun 8 08 Projektialueiden infrarakentaminen, kaupunginhallituksen käytettäväksi alakohdilta

8 08 01 03 Kalasatama -6 000 000 euroa
8 08 02 04 Kruunuvuorenranta -4 000 000 euroa

siirretään talousarviokohtaan

8 04 01 Puistot ja liikunta-alueet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

8 04 01 01 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset +6 000 000 euroa

8 04 01 02 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet +4 000 000 euroa

Talousarvioluvun 8 10 Suuret liikennehankkeet, kaupunkiympäristölautakunnan käytettäväksi

Talousarviokohdalta

8 10 03 Sörnäistentunneli -2 200 000 euroa

siirretään talousarviokohtaan

8 10 02 Kalasatama-Pasila

8 10 02 02 Liittyvät kadut ja liikenneväylät +2 200 000 euroa

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024 § 606

HEL 2024-013671 T 02 02 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle vuoden 2024 talousarvion eräiden sitovien talousarviokohtien välisiä määrärahasiirtoja.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja

Leena Sutela

Lisätiedot

Tuula Pipinen, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37269
tuula.pipinen(a)hel.fi

Hanna Mikkola, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 21357
hanna.mikkola(a)hel.fi

11.12.2024

Ärende/10

§ 274

Ändring av förvaltningsstadgan, behandling av trafik- och lokalprojekt och ändringar med anledning av den ikraftträdande bygglagen

HEL 2024-013969 T 00 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige godkände förvaltningsstadgan för Helsingfors stad i enlighet med bilaga 1 så att den träder i kraft den 1 januari 2025.

Dessutom godkände stadsfullmäktige att bestämmelserna i den förvaltningsstadga som gäller den 31 december 2024 tillämpas vid behandlingen av ärenden enligt markanvändnings- och bygglagen som är anhängiga när bygglagen (751/2023) och lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen (752/2023) träder i kraft den 1 januari 2025, om bestämmelser som gäller behandlingen av dem saknas i den gällande förvaltningsstadgan.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, stadssekreterare, telefon: 09 310 32174

suvi.ramo(a)hel.fi

Mikko Keskinen, investeringschef, telefon: 09 310 15730

mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Sampo Viitanen, jurist, telefon: 09 310 37749

sampo.viitanen(a)hel.fi

Kaisu Tähtinen, enhetschef, telefon: 09 310 37035

kaisu.tahtinen(a)hel.fi

Ulpu Juvalainen, enhetschef, telefon: 09 301 26467

ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Helsingfors stads förvaltningsstadga 1.1.2025
- 2 Helsingin kaupungin hallintosäntö 1.1.2025, muutokset näkyvissä
- 3 Hallintosäännön muutosehdotus, rinnakkaistekstit
- 4 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys hallintosäännön muuttamiseksi 5.11.2024 § 589

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon
+358 9 310 1641

FO-nummer
0201256-6

Förslag till ändringar i förvaltningsstadgan

De ändringar som föreslås i förvaltningsstadgan gäller de befogenheter för stadsfullmäktige som gäller godkännande av översiktsplaner och projektplaner för trafikprojekt, de befogenheter som gäller godkännande av projektplaner för lokalprojekt och de befogenheter för sektornämnderna som gäller godkännande av behovsutredningar. Dessutom föreslås flera ändringar i förvaltningsstadgan med anledning av ändringar i bygglagen (751/2023), som träder i kraft den 1 januari 2025, och lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen (752/2023), enligt vilken namnet på markanvändnings- och bygglagen ändras till lagen om områdesanvändning den 1 januari 2025.

Förslaget till Helsingfors stads förvaltningsstadga från och med den 1 januari 2025 finns som bilaga 1. Av bilaga 2 framgår förslagen till ändringar i förvaltningsstadgan i sin helhet.

Av bilaga 3 med parallelltexter framgår de förslag till ändringar som gäller de befogenheter som gäller godkännande av översiktsplaner och projektplaner för trafikprojekt och de befogenheter som gäller godkännande av projektplaner för lokalprojekt.

Stadgearbetsgruppen behandlade förslagen till ändringar i förvaltningsstadgan vid sina sammanträden den 19 augusti 2024 och den 14 oktober 2024.

Övergång till beslutsförfarande i två steg vid trafikprojekt

7 kap. 1 § 1 mom. 2 och 3 punkten i förvaltningsstadgan (stadsfullmäktiges befogenheter)

I och med att anvisningarna för behandling av trafikprojekt godkänns införs ett beslutsförfarande i två steg vid ekonomiskt eller principiellt betydande trafikprojekt.

Det är meningen att stadsfullmäktige i fortsättningen ska godkänna översiktsplaner för sådana projekt oberoende av de kalkylerade kostnaderna. I så fall fattar fullmäktige först beslut om huruvida projektet behövs, vilken planeringslösning som väljs för den fortsatta planeringen, förutsättningarna för att genomföra planeringslösningen och, beroende på projektets art, när huvudentreprenören och andra väsentliga parter integreras i projektet. Vid godkännandet av översiktsplanen för ett ekonomiskt eller principiellt betydande trafikprojekt fattas inget beslut om att genomföra projektet (projektbeslut eller investeringsbeslut), utan efter översiktsplanen utarbetas alltid en projektplan för sådana projekt.

I den andra beslutsfasen godkänns projektplanen för ett ekonomiskt eller principiellt betydande trafikprojekt beroende på gällande befogenhetsgränser av antingen stadsfullmäktige, stadsstyrelsen, stadsmiljönämnden eller direktionen för trafikaffärsverket (HST). När projektplanen godkänns fattas även ett beslut om att genomföra projektet (projektbeslut eller investeringsbeslut), projektets funktionella och tekniska innehåll (projektets omfattning), de medel som binds till projektet (projektets maximipris), tidsplanen för genomförandet och villkoren för att inleda genomförandet samt vid behov om vilken modell som ska tillämpas vid genomförandet.

Beslutsförfarandet i två steg gäller inte sedvanliga projekt i stadens regi. I fortsättningen är målet att en plan med namnet projektplan vid behov utarbetas för sedvanliga trafikprojekt och projekt som gäller grönområden, andra allmänna områden eller exempelvis idrottsområden och idrottsplatser och att planen godkänns av det organ som utifrån de kalkylerade projektkostnaderna har befogenhet därtill.

För att anvisningarna för behandling av trafikprojekt ska kunna godkännas och beslutsförfarande i två steg införas måste de bestämmelser i förvaltningsstadgan som gäller stadsfullmäktiges befogenheter att godkänna översiktsplaner och projektplaner ändras.

Därmed föreslås 7 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan få följande lydelse: stadsfullmäktige, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar ”om behovsutredningar för exceptionella lokalprojekt och översiktsplaner för ekonomiskt eller principiellt betydande trafikprojekt oberoende av de kalkylerade kostnaderna för dessa”.

Därmed föreslås 7 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan få följande lydelse: stadsfullmäktige, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar ”om projektplaner för projekt i stadens regi då de kalkylerade kostnaderna överstiger 10 miljoner euro”.

Det är meningen att stadsmiljösektorn och stadskansliet i samarbete med nödvändiga samarbetspartner (som HST, Stadstrafik Ab och HRT) i projektbildningsfasen ska bedöma huruvida det rör sig om ett sedvanligt eller ett ekonomiskt eller principiellt betydande projekt. Utifrån bedömningen ska styrgruppen för trafikprojekt fastställa vilka projekt som föreslås betraktas som ekonomiskt eller principiellt betydande projekt där beslutsförfarande i två steg tillämpas.

Med ekonomiskt eller principiellt betydande projekt avses ett projekt i stadskoncernens regi som är exceptionellt och strategiskt betydande för stadskoncernen på grund av sitt ekonomiska värde, sin långvarighet, sina trafikkonsekvenser, sin betydelse för stadsbilden eller något

annat skäl. Ett projekt kan vara ekonomiskt eller principiellt betydande till exempel i följande situationer:

- Kostnaderna för planeringsfasen innan projektplanen godkänns beräknas bli mycket höga.
- Kostnadsberäkningen för projektet är förknippad med stor osäkerhet på grund av hur omfattande eller exceptionellt projektet är.
- Projektet är förknippat med betydande lokal utveckling av markanvändningen.
- Projektet har betydande konsekvenser för kostnaderna för kollektivtrafiken eller andra betydande konsekvenser för driftsekonomin.

Ändringar i beslutsförfarandet i två steg vid lokalprojekt

7 kap. 1 § 1 mom. 2 och 3 punkten i förvaltningsstadgan (stadsfullmäktiges befogenheter)

Stadsfullmäktige godkände den 17 januari 2024 (§ 7) ändringar i förvaltningsstadgan som gällde beslutsförfarande i två steg vid exceptionella lokalprojekt i enlighet med anvisningarna för behandling av lokalprojekt. I enlighet med 7 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i den gällande förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige om preliminära och preciserade projektplaner för exceptionella projekt oberoende av de kalkylerade kostnaderna för dessa. Efter att ändringarna godkändes har det visat sig att befogenheterna att godkänna projektplaner för exceptionella lokalprojekt som omfattas av beslutsförfarandet i två steg behöver ändras.

Det är meningen att beslutet om maximipriset för exceptionella lokalprojekt (det så kallade projektbeslutet) i den andra fasen i beslutsförfarandet i två steg i fortsättningen ska fattas av antingen stadsfullmäktige, stadsstyrelsen eller stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden beroende på gällande befogenhetsgränser. Projektbeslutet handlar om att genomföra projektet, det vill säga projektets funktionella och tekniska innehåll (projektets omfattning), de medel som binds till projektet (projektets maximipris), tidsplanen för genomförandet och villkoren för att inleda genomförandet samt vid behov vilken modell som ska tillämpas vid genomförandet.

Ändringen gör beslutsförfarandet vid exceptionella lokalprojekt smidigare i och med att befogenheterna att godkänna projektplaner finns på en beslutsnivå som är ändamålsenlig med tanke på de kalkylerade kostnaderna för projektet. Ändringen stämmer även överens med det ovan föreslagna beslutsförfarandet i två steg vid trafikprojekt.

I denna punkt i förvaltningsstadgan föreslås dessutom en terminologisk ändring som gäller lokalprojekt, enligt vilken stadsfullmäktige fattar be-

slut om behovsutredningen för ett projekt i den första beslutsfasen i beslutsförfarandet i två steg vid exceptionella lokalprojekt och det organ som är behörigt därtill fattar beslut om projektplanen i den andra beslutsfasen. Enligt den gällande förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige först om den preliminära projektplanen för ett exceptionellt lokalprojekt och sedan om den preciserade projektplanen i den andra beslutsfasen.

På ovan nämnda grunder föreslås 7 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan få följande lydelse: "om behovsutredningar för exceptionella lokalprojekt och översiktsplaner för ekonomiskt eller principiellt betydande trafikprojekt oberoende av de kalkylerade kostnaderna för dessa".

På ovan nämnda grunder föreslås 7 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan få följande lydelse: "om projektplaner för projekt i stadens regi då de kalkylerade kostnaderna överstiger 10 miljoner euro".

10 kap. 1 § 3 mom. 4 punkten, 11 kap. 1 § 2 mom. 1 punkten, 12 kap. 1 § 2 mom. 4 punkten, 13 kap. 1 § 3 mom. 2 punkten och 15 kap. 2 § 3 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan (allmänna befogenheter för sektornämnderna och direktionerna för affärsverken samt revisionsnämndens, kanslichefens och fostrans- och utbildningsnämndens finska och svenska sektioners befogenheter)

Till följd av de ovan föreslagna ändringarna i stadsfullmäktiges befogenheter att godkänna projektplaner för lokalprojekt beslutar sektornämnderna, direktionerna för affärsverken, revisionsnämnden, kanslichefen och fostrans- och utbildningsnämndens svenska sektion om behovsutredningar för lokalprojekt, frånsett behovsutredningar för exceptionella lokalprojekt. Därmed föreslås följande ändringar i dessa organs och denna tjänsteinnehavares befogenheter.

10 kap. 1 § 3 mom. 4 punkten i förvaltningsstadgan, som gäller sektornämndernas allmänna befogenheter, föreslås få följande lydelse: "godkännande av behovsutredningar för lokalprojekt, frånsett behovsutredningar för exceptionella lokalprojekt".

11 kap. 1 § 2 mom. 1 punkten i förvaltningsstadgan, som gäller de allmänna befogenheterna för direktionerna för affärsverken, föreslås få följande lydelse: "godkännande av behovsutredningar för lokalprojekt, frånsett behovsutredningar för exceptionella lokalprojekt, och, inom gränser fastställda av stadsstyrelsen, godkännande av projektplaner eller andra planer som baserar sig på en behovsutredning".

12 kap. 1 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningsstadgan, som gäller kanslichefens befogenheter, föreslås få följande lydelse: "godkännande av

behovsutredningar för lokalprojekt, fränsett behovsutredningar för exceptionella lokalprojekt”.

13 kap. 1 § 3 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan, som gäller revisionsnämndens befogenheter, föreslås få följande lydelse: ”godkännande av behovsutredningar för lokalprojekt, fränsett behovsutredningar för exceptionella lokalprojekt”.

15 kap. 2 § 3 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan, som gäller fostrans- och utbildningsnämndens finska och svenska sektioners befogenheter, föreslås få följande lydelse: ”godkännande av sådana behovsutredningar för lokalprojekt för svenska daghem, skolor och läroanstalter som fostrans- och utbildningsnämnden eller stadsfullmäktige fattar beslut om”.

Ändringar med anledning av den ikraftträdande bygglagen

Bygglagen och lagen om områdesanvändning

Bygglagen (751/2023) träder i kraft den 1 januari 2025 och ersätter bestämmelserna om byggande i markanvändnings- och bygglagen (132/1999). Enligt lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen (752/2023) ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning den 1 januari 2025.

Bestämmelserna i den gällande förvaltningsstadgan ses över med anledning av dessa ändringar i lagstiftningen.

Enligt 194 § i bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga då bygglagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Även enligt 204 § i lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Behandlingen av ärenden som är anhängiga när dessa lagar träder i kraft kan dra ut på tiden, på grund av bland annat att någon eventuellt söker ändring i beslutet och hur länge myndighetsövervakningen av byggande räcker. Myndighetsövervakningen av byggande kan fortsätta i en bestämd tid på fem år för slutförande av byggarbetet, som räknas från att bygglovets vunnit laga kraft. Tillståndssökanden kan dessutom ansöka om förlängning av denna tid. För att det ska vara klart hur förvaltningsstadgans bestämmelser ska tillämpas är det därför motiverat med skilda bestämmelser i förvaltningsstadgan om befogenheterna att fatta beslut i ärenden enligt markanvändnings- och bygglagen å ena sidan och enligt bygglagen och lagen om områdesanvändning å andra sidan.

För tydlighetens skull föreslås dessutom en särskild bestämmelse i stadsfullmäktiges beslut om ändring av förvaltningsstadgan om att bestämmelserna i den förvaltningsstadga som gäller den 31 december 2024 tillämpas vid behandlingen av ärenden enligt markanvändnings- och bygglagen som är anhängiga när bygglagen och lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen träder i kraft den 1 januari 2025, om bestämmelser som gäller behandlingen av dem saknas i den gällande förvaltningsstadgan.

Regeringen har beslutat att ändra bygglagen innan den träder i kraft. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av bygglagen och till vissa lagar som har samband med den (RP 101/2024), som gäller dessa ändringar, har lämnats till riksdagen den 19 september 2024. Riksdagen ska godkänna ändringarna i december 2024. I regeringspropositionen ingår ändringar med anknytning till förvaltningsstadgans bestämmelser om befogenheter som gäller bland annat placeringstillstånd för omställning till ren energi inom industrin och rivning av byggnader i dåligt skick som är skyddade enligt kommunens detaljplan. I huvudsak träder ändringarna i kraft den 1 januari 2025. I det aktuella förslaget till ändring av förvaltningsstadgan ingår inga ändringar som baserar sig på de lagändringar som ska behandlas i riksdagen, utan de förslag till ändringar av förvaltningsstadgan som de förutsätter kommer att beredas för beslutsfattande när lagändringarna väl har godkänts.

Övriga ändringsbehov i förvaltningsstadgan

Det är även motiverat att ändra den gällande förvaltningsstadgan för Helsingfors stad för att göra förfarandet inom förvaltningen smidigare och organisera beslutsfattandet på ett ändamålsenligt sätt. Ändringar föreslås i förvaltningsstadgans bestämmelser om befogenheter bland annat beträffande bestämmelserna om konstaterande att en detaljplan är föråldrad, kommunens uppgifter i enlighet med lagen om vattentjänster och fastställande av valet av invånare.

Ändringar i förvaltningsstadgan

5 kap. 7 § 3 mom. i förvaltningsstadgan (ledande tjänsteinnehavare i stadsmiljösektorn)

Enligt 5 kap. 7 § 3 mom. i den gällande förvaltningsstadgan är byggnadstillsynschefen föredragande i miljö- och tillståndssektionen i ärenden som gäller byggnadstillsyn och bygglov (på finska rakennusvalvonta- ja rakennuslupa-asioissa).

Enligt 42 § i bygglagen ändras det finska namnet på bygglov, rakennuslupa, till rakentamislupa. I den svenska förvaltningsstadgan ändras

termen inte. Enligt 194 § i bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga då bygglagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Därför hålls de gällande bestämmelserna om bygglov kvar i förvaltningsstadgan. Det är motiverat att ge 5 kap. 7 § 3 mom. i förvaltningsstadgan följande lydelse: byggnadstillsynschefen är föredragande i miljö- och tillståndssektionen i ärenden som gäller byggnadstillsyn och bygglov (på finska rakennusvalvonta-, rakennuslupa- ja rakentamislupa-asioissa).

7 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningsstadgan (stadsfullmäktiges befogenheter)

I 15 kap. i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs om utvecklingsområden. Enligt 7 kap. 1 § 1 mom. 4 punkten i den gällande förvaltningsstadgan beslutar stadsfullmäktige om utvecklingsområden avsedda i markanvändnings- och bygglagen. Enligt lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning den 1 januari 2025.

7 kap. 1 § 1 mom. 10 punkten i förvaltningsstadgan (stadsfullmäktiges befogenheter)

I 60–61 § i markanvändnings- och bygglagen föreskrivs om bedömning av detaljplaners aktualitet. Kommunen ska se till att detaljplanerna är aktuella och vid behov vidta åtgärder för att ändra föråldrade detaljplaner. Enligt 16 kap. 5 § 1 mom. 18 punkten i den gällande förvaltningsstadgan har markanvändningsdirektören befogenhet att besluta om konstaterande att en detaljplan är aktuell. Enligt 7 kap. 1 § 1 mom. 10 punkten i den gällande förvaltningsstadgan ingår konstaterande att en detaljplan är föråldrad i stadsfullmäktiges beslutanderätt. Det är ändamålsenligt att samma kommunala myndighet fattar beslut om att såväl konstatera att detaljplaner är aktuella som konstatera att de är föråldrade. På så sätt blir både förfarandet inom förvaltningen och beslutsfattandet smidigare. Därför föreslås att stadsfullmäktiges befogenheter att konstatera att en detaljplan är föråldrad delegeras till markanvändningsdirektören så att besluten fattas på en ändamålsenlig organisationsnivå. Bestämmelsen om markanvändningsdirektörens befogenheter föreslås finnas i 16 kap. 5 § 1 mom. 18 punkten i förvaltningsstadgan. Stadsmiljönämnden har övertagningsrätt med stöd av 92 § i kommunallagen till markanvändningsdirektörens beslut om konstaterande att en detaljplan är aktuell eller föråldrad.

16 kap. 1 § 1 mom. 4–6 punkterna och 2 mom. 12, 19 och 21 punkterna i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens särskilda befogenheter)

I 16 kap. 1 § 1 mom. 4–6 punkterna i den gällande förvaltningsstadgan ingår bestämmelser om stadsmiljönämndens befogenheter att besluta

11.12.2024

om sådana byggförbud som avses i 38, 53 och 58 § i markanvändnings- och bygglagen. I 16 kap. 1 § 2 mom. 12, 19 och 21 punkterna i förvaltningsstadgan ingår bestämmelser om befogenheterna att ändra namnet på gator, torg, parker och andra allmänna områden eller numret på stadsdelar eller kvarter i enlighet med 55 § i markanvändnings- och bygglagen, besluta om dagvattenfrågor som hör till kommunen enligt 13 a kap. i samma lag och underrätta dem som gjort en anmärkning mot ett detaljplaneförslag eller ett förslag till byggnadsordning om kommunens motiverade ställningstagande i enlighet med markanvändnings- och bygglagen.

Enligt lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning den 1 januari 2025. Därför ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning på de ställen där förvaltningsstadgans bestämmelser hänvisar till lagen om områdesanvändning.

Bestämmelsen i 128 § 1 mom. 4 punkten i markanvändnings- och bygglagen om utfärdande av åtgärdsbegränsning för utarbetande av generalplan eller ändring av generalplanen upphävs och flyttas till 53 § i bygglagen. Därför ändras den gällande bestämmelsen om utfärdande av åtgärdsbegränsning i förvaltningsstadgan så att den hänvisar till bygglagen. Dessutom har ordalydelsen i bestämmelsen om utfärdande av byggförbud för uppförande av en ny byggnad i detaljplanen i 58 § 5 mom. i markanvändnings- och bygglagen ändrats i 58 § 5 mom. i lagen om områdesanvändning så att den gäller uppförande av ett nytt byggnadsobjekt.

Om underrättande av dem som gjort en anmärkning mot ett förslag till byggnadsordning om kommunens motiverade ställningstagande föreskrivs framöver i 19 § 2 mom. i bygglagen. Om kommunens motiverade ställningstagande till anmärkningar mot detaljplaneförslag föreskrivs i lagen om områdesanvändning. Det är inte nödvändigt att hänvisa till lagar vid namn i förvaltningsstadgan vad underrättande om kommunens motiverade ställningstagande beträffar.

Enligt 204 § i lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen som gällde vid ikraftträdandet. Enligt 194 § i bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga då bygglagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. I förvaltningsstadgan behövs därför skilda bestämmelser om befogenheterna att fatta beslut i ärenden utifrån bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen å ena sidan och i lagen om områdesan-

11.12.2024

vändning och bygglagen å andra sidan. Det är därför motiverat att ändra 16 kap. 1 § 1 mom. 4–6 punkterna och 2 mom. 12, 19 och 21 punkterna i förvaltningsstadgan, som gäller stadsmiljönämndens särskilda befogenheter, till 4a–6a och 12a, 19a och 21a punkterna, som tillämpas vid behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagändringen träder i kraft. Dessutom läggs 4b–6b punkterna till i 16 kap. 1 § 1 mom. i förvaltningsstadgan och 12b, 19b och 21b punkterna i 2 mom. Dessa punkter tillämpas vid behandlingen av ärenden enligt lagen om områdesanvändning eller bygglagen.

16 kap. 1 § 1 mom. 7 punkten i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens särskilda befogenheter)

Enligt 16 kap. 1 § 1 mom. 7 punkten i den gällande förvaltningsstadgan beslutar stadsmiljönämnden, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, om dagvattenfrågor som hör till ett i 13 a kap. i markanvändnings- och bygglagen avsett kommunalt organ, frånsett uppgifter som föreskrivits för miljö- och tillståndssektionen Enligt 16 kap. 1 § 2 mom. 19 punkten i förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar nämnden om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om dagvattenfrågor som hör till kommunen enligt 13 a kap. i markanvändnings- och bygglagen, frånsett uppgifter som föreskrivits för miljö- och tillståndssektionen. Bestämmelser om samma befogenheter finns därmed felaktigt på två ställen i förvaltningsstadgan. Det är därför motiverat att upphäva 16 kap. 1 § 1 mom. 7 punkten i förvaltningsstadgan som överflödigt och låta 16 kap. 1 § 2 mom. 19 punkten i förvaltningsstadgan, med stöd av vilken befogenheterna vid behov kan delegeras till en tjänsteinnehavare, förbli i kraft.

16 kap. 1 § 2 mom. 13 punkten i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens särskilda befogenheter)

Enligt 16 kap. 1 § 2 mom. 13 punkten i den gällande förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar nämnden om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om förutsättningar för bygglov inom områden i behov av planering med stöd av markanvändnings- och bygglagen, om det är fråga om principiellt betydande byggande med beaktande av byggnadens storlek och disposition.

I lagen om områdesanvändning och bygglagen föreskrivs inte längre om avgörande som gäller planeringsbehov på enskilda byggplatser. Enligt 43 § i bygglagen avgörs i bygglov huruvida de förutsättningar för placering på områden i behov av planering som föreskrivs i 46 § i samma lag uppfylls. I bygglovet ingår en granskning av förutsättningar-

na inom områdesanvändningen (förutsättningar för placering) och en granskning av de väsentliga tekniska kraven (förutsättningar för genomförande). Om den som ansöker om bygglov begär det, kan kommunen dessutom avgöra om förutsättningarna för placering föreligger genom ett separat beslut (placeringstillstånd). Därför upphävs 16 kap. 1 § 2 mom. 13 punkten i förvaltningsstadgan, som gäller nämndens befogenheter att besluta om förutsättningarna för bygglov inom områden i behov av planering med stöd av markanvändnings- och bygglagen.

16 kap. 1 § 2 mom. 14, 15 och 16 punkterna i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens särskilda befogenheter)

I 16 kap. 1 § 2 mom. 14–16 punkterna i den gällande förvaltningsstadgan ingår bestämmelser om befogenheterna att besluta om undantag som hör till kommunens befogenheter och avses i 171 och 172 § i markanvändnings- och bygglagen. Enligt 16 kap. 1 § 2 mom. i förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar nämnden om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om områdesvisa undantag i enlighet med markanvändnings- och bygglagen (14 punkten) samt undantag i enlighet med 171 § i markanvändnings- och bygglagen (15 punkten), då det är fråga om a) en principiellt betydande avvikelse med beaktande av projektets storlek och disposition från bestämmelser, föreskrifter, förbud och andra begränsningar som gäller byggande eller andra åtgärder angivna i markanvändnings- och bygglagen eller utfärdade med stöd av denna eller b) en betydande avvikelse från behovet av planering i strandområde i enlighet med 72 § i markanvändnings- och bygglagen med beaktande av byggnadens volym och disposition. Nämnden beslutar dessutom om avvikelser i enlighet med markanvändnings- och bygglagen, då en ansökan omfattar flera avvikelser i fråga om vilka en del hör till nämndens beslutanderätt och en del till andra organs eller en tjänsteinnehavares beslutanderätt (16 punkten).

171 § och 172 § i markanvändnings- och bygglagen, som gäller behörigheten att bevilja undantag och förutsättningarna för undantag respektive områdesvisa undantag, upphävs och flyttas med små ändringar till bygglagen, där de utgör bestämmelserna i 57 § om undantagslov respektive 58 § om områdesvisa undantag. Bestämmelserna i förvaltningsstadgan ändras därför så att de motsvarar bestämmelserna i bygglagen.

Enligt lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning den 1 januari 2025. Därför ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning på de ställen där förvaltningsstadgans bestämmelser hänvisar till lagen om områ-

desanvändning. Dessutom beaktas i förvaltningsstadgan den ringa ändringen i ordalydelsen i bestämmelsen om behov av planering på strandområden i 72 § i lagen om områdesanvändning.

Enligt 194 § i bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga då bygglagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. I förvaltningsstadgan behövs därför skilda bestämmelser om befogenheterna att fatta beslut i ärenden utifrån bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen å ena sidan och i bygglagen å andra sidan. Det är därför motiverat att ändra 16 kap. 1 § 2 mom. 14, 15 och 16 punkterna i förvaltningsstadgan, som gäller stadsmiljönämndens särskilda befogenheter, till 14a, 15a och 16a punkterna, som tillämpas vid behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagändringen träder i kraft. Dessutom läggs 14b, 15b och 16b punkterna till i 16 kap. 1 § 2 mom. i förvaltningsstadgan. Dessa punkter tillämpas vid behandlingen av ärenden enligt bygglagen.

I den nya 16 kap. 1 § 2 mom. 14b punkten i förvaltningsstadgan föreskrivs om såväl beslut om områdesvisa undantag som områdesvisa beslut om förutsättningar för placering på områden i behov av planering i enlighet med 47 § i bygglagen. Kommunen kan, om den så önskar, avgöra förutsättningarna för placering på områden i behov av planering för flera än en byggplats samtidigt när det är fråga om ett byområde eller område som annars är lämpligt för byggande. Det är motiverat att nämnden beslutar om förutsättningarna för placering på områden i behov av planering när det är fråga om ett områdesvist beslut och bedömning av markanvändningskonsekvenserna i samband med det områdesvisa beslutet på ett större område än en enskild byggplats område.

Enligt förslaget ska nämnden besluta om undantagslov som avses i 57 § i bygglagen då det är fråga om en principiellt betydande avvikelser med beaktande av projektets storlek och disposition från en bestämmelse, en föreskrift, ett förbud eller en annan begränsning som har utfärdats i lagen om områdesanvändning eller bygglagen eller med stöd av dessa.

Enligt 57 § i bygglagen kan kommunen av särskilda skäl bevilja undantagslov från en bestämmelse, en föreskrift, ett förbud eller en annan begränsning som har utfärdats i lagen om områdesanvändning eller bygglagen eller med stöd av dessa. Ett undantagslov får dock inte beviljas om det 1) medför olägenheter med tanke på planläggningen, genomförande av planen eller annan reglering av områdesanvändningen; 2) försvårar uppnående av målen för naturvården; 3) försvårar uppnående av målen för skyddet av den byggda miljön; 4) leder till byggande med betydande konsekvenser eller annars har betydande skadliga mil-

jökonsekvenser eller andra betydande och skadliga konsekvenser. En ändring har gjorts i 57 § 3 mom. i bygglagen jämfört med 171 § i markanvändnings- och bygglagen. Enligt 57 § 3 mom. i bygglagen gäller att om användningsändamålet för en byggnad eller en del av en byggnad i avvikelse från detaljplanen ändras så att byggnaden eller byggnadsdelen används för boende eller för något annat ändamål som inte orsakar miljöförstöring, ska ändringen inte anses orsaka olägenheter med tanke på planläggningen, genomförandet av planen eller annan reglering av områdesanvändningen på det sätt som avses i 1 punkten, och ändringen ska inte betraktas som byggande med betydande konsekvenser enligt 4 punkten. Det kan anses finnas särskilda skäl att ändra användningsändamålet för byggnaden eller en del av den, om ändringen av ändamålet kan stödja cirkulär ekonomi och koldioxidsnålhet i den byggda miljön.

I första hand har nämnden befogenhet att besluta om en ovan avsedd ändring av användningsändamålet för en byggnad eller en del av en byggnad i avvikelse från detaljplanen så att byggnaden eller byggnadsdelen används för boende eller för något annat ändamål som inte orsakar miljöförstöring, eftersom det kan röra sig om en principiellt betydande avvikelse.

16 kap. 1 § 2 mom. 22 punkten i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens befogenheter)

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektions befogenheter som rör uppgifter som kommunen enligt lagen om vattentjänster ska besluta om föreslås överföras till stadsmiljönämnden. Sådana uppgifter som hör till kommunen är beslut om vattentjänsternas verksamhetsområden och områden för avloppshantering av dagvatten. Befogenhetsöverföringen kan anses vara följdriktig eftersom nämnden i regel även beslutar om andra markanvändningsfrågor. Uppgifter som föreskrivs för den kommunala miljöförhållningsmyndigheten eller den kommunala hälsoskyddsmyndigheten i lagen om vattentjänster hör fortsättningsvis till miljö- och tillståndssektionens befogenheter med stöd av 16 kap. 2 § 2 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan.

16 kap. 2 § 1 mom. 7 punkten i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektions befogenheter)

Enligt 132 § i bygglagen tillämpas 131 § på dikning på ett detaljplaneområde eller på en skyddsvall eller pumpstation som placeras på annans område för dikning. Ärendet avgörs av den myndighet som kommunen bestämmer.

Enligt 161 a § 2 mom. i markanvändnings- och bygglagen gäller att om det på ett detaljplaneområde finns behov av att på annans område an-

11.12.2024

lägga ett dike eller placera en skyddsvall eller pumpstation som krävs för dikning, tillämpas 161 §. Ärendet avgörs av den myndighet som kommunen bestämmer.

Det som står i 161 a § i markanvändnings- och bygglagen flyttas med små ändringar till bestämmelsen i 132 § i bygglagen. En ny punkt 7b som motsvarar bestämmelserna i bygglagen läggs till i förvaltningsstadgan. Enligt 204 § i lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen som gällde vid ikraftträdandet. I förvaltningsstadgan behövs därför skilda bestämmelser om befogenheterna att fatta beslut i ärenden utifrån bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen å ena sidan och i bygglagen å andra sidan.

16 kap. 2 § 1 mom. 8 punkten i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektionens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 2 § 1 mom. 8 punkten i förvaltningsstadgan beslutar stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, om ärenden som gäller förvaltningstvång och rättelseyrkande avsedda i 21 § 4 mom. i markanvändnings- och bygglagen samt i bygglagen.

Enligt 204 § i lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen som gällde vid ikraftträdandet. I förvaltningsstadgan behövs därför skilda bestämmelser om befogenheterna att fatta beslut i ärenden utifrån bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen å ena sidan och i bygglagen å andra sidan.

I bygglagen finns inte längre något motsvarande 21 § 4 mom. med en särskild bestämmelse om behandling av rättelseyrkande som i markanvändnings- och bygglagen. Om förvaltningstvångsärenden konstateras i 99 § i bygglagen att de myndighetsuppgifter som gäller byggnadstillsynen sköts av en nämnd eller något annat kollegialt organ som kommunen utser, dock inte av kommunstyrelsen. Detta motsvarar bestämmelsen i markanvändnings- och bygglagen. I kommunallagen föreskrivs om delegering av myndigheters befogenheter som en del av samarbetet mellan kommuner. Ärenden som gäller förvaltningstvång får dock inte överföras till en tjänsteinnehavare för avgörande.

För den delen motsvarar bestämmelserna de tidigare bestämmelserna i markanvändnings- och bygglagen. Miljö- och tillståndssektionen, som är stadens byggnadstillsynsmyndighet, ska därmed fortsättningsvis fatta beslut i förvaltningstvångsärenden.

Vid omprövningsförfaranden ska förvaltningslagen och dess 7 a kap. i fortsättningen tillämpas direkt. Enligt 49 d § i förvaltningslagen ska en begäran om omprövning göras skriftligen hos den myndighet som fattat beslutet eller hos den som sköter en offentlig förvaltningsuppgift och som fattat beslutet. Av skrivelsen ska framgå vilket beslut som avses, hurdan omprövning som begärs och på vilka grunder omprövning begärs.

Med tanke på omprövningsförfarandets bakgrund och syfte och på att en tjänsteinnehavares beslutanderätt baserar sig på beslutanderätt som delegerats av ett organ kan man anse det motiverat att en begäran om omprövning av en tjänsteinnehavares beslut avgörs av miljö- och tillståndssektionen, som är stadens byggnadstillsynsmyndighet. Detta motsvarar tidigare praxis.

16 kap. 2 § 1 mom. 11 punkten i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektions befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 2 § 1 mom. 11 punkten i förvaltningsstadgan utgör stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, det kollegiala organ som avses i 13 a kap. i lagen om områdesanvändning i fråga om ärenden som avses i 103 k § och den myndighet som använder förvaltningstvång och behandlar rättelseyrkanden i fråga om 103 f §.

Enligt lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning den 1 januari 2025. Därför ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning på de ställen där förvaltningsstadgans bestämmelser hänvisar till lagen om områdesanvändning.

16 kap. 2 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektions befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 2 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar miljö- och tillståndssektionen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om ärenden som avses i 13 a kap. 103 f § i lagen om områdesanvändning i egenskap av kommunal myndighet.

Enligt lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning den 1 januari 2025. Därför ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning på de ställen

där förvaltningsstadgans bestämmelser hänvisar till lagen om områdesanvändning.

16 kap. 2 § 2 mom. 6 punkten i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektions befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 2 § 2 mom. 6 punkten i förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar miljö- och tillståndssektionen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om de uppgifter, fransett dem som föreskrivs i denna förvaltningsstadga, som enligt lag och med stöd av lag utfärdade förordningar eller beslut ankommer på byggnadstillsynsmyndigheten.

För byggnadstillsynsmyndigheten föreskrivs befogenheter även i andra lagar än bygglagen och lagen om områdesanvändning, bland annat i postlagen, lagen om bostadsköp, lagen om underhåll och renhållning av gator och vissa allmänna områden och lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Det är motiverat att i förvaltningsstadgan även hänvisa till de uppgifter som ankommer på byggnadstillsynsmyndigheten med stöd av något annat än denna förvaltningsstadga. Bestämmelsens ordalydelse har preciserats.

16 kap. 2 § 2 mom. 8 punkten i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektions befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 2 § 2 mom. 8 punkten i förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar miljö- och tillståndssektionen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om bygglov och rivningslov i enlighet med markanvändnings- och bygglagen samt bygglov, placeringstillstånd och rivningslov i enlighet med bygglagen.

I bygglagen ersätts den finska markanvändnings- och bygglagens ord för bygglov, rakennuslupa, med ordet rakentamislupa. Det svenska ordet ändras inte. De termer i den finska förvaltningsstadgan som hänvisar till bygglov ändras så att de motsvarar bygglagen. Enligt 204 § i lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen som gällde vid ikraftträdandet. I förvaltningsstadgan behövs därför skilda bestämmelser om befogenheterna att fatta beslut i ärenden utifrån bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen å ena sidan och i bygglagen å andra sidan.

Enligt 43 § i bygglagen avgörs i bygglov huruvida de förutsättningar för placering på områden i behov av planering som föreskrivs i 46 § i

samma lag uppfylls. I lagen om områdesanvändning och bygglagen föreskrivs därmed inte längre om avgörande som gäller planeringsbehov på enskilda byggplatser.

I bygglovet ingår en granskning av förutsättningarna inom områdesanvändningen (förutsättningar för placering) och en granskning av de väsentliga tekniska kraven (förutsättningar för genomförande). Om den som ansöker om bygglov begär det, kan kommunen dessutom avgöra om förutsättningarna för placering föreligger genom ett separat beslut (placeringstillstånd).

Det är ändamålsenligt att de befogenheter som gäller placeringstillstånd finns hos miljö- och tillståndssektionen, eftersom beslutet om placering fattas i samband med bygglovet om såväl placeringstillstånd som bygglov söks med samma ansökan. Det finns inte skäl att skilja åt befogenheterna om den sökande endast ansöker om ett separat placeringstillstånd, utan det är motiverat att befogenheterna finns hos miljö- och tillståndssektionen och, på grunder som sektionen slår fast, tjänsteinnehavare. De befogenheter som gäller bygglov motsvarar i så fall tidigare praxis.

Enligt 56 § i bygglagen beviljar kommunen tillstånd att riva en byggnad. Det är motiverat att befogenheten att bevilja rivningslov finns hos miljö- och tillståndssektionen. Detta motsvarar tidigare praxis.

16 kap. 2 § 2 mom. 11 punkten i förvaltningsstadgan (stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektions befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 2 § 2 mom. 11 punkten i förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar miljö- och tillståndssektionen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om sådant beviljande av rätt till mindre undantag från en föreskrift, ett förbud eller en annan begränsning som gäller byggande som avses i 59 § i bygglagen.

Enligt 59 § i bygglagen kan kommunen med iakttagande av vad som i 57 § föreskrivs om undantag bevilja rätt till mindre undantag från en föreskrift, ett förbud eller en annan begränsning som gäller byggande. En förutsättning för ett mindre undantag som gäller en byggnads tekniska och motsvarande egenskaper är dessutom att undantaget inte äventyrar uppfyllandet av de centrala krav som ställs på byggandet.

Bestämmelsen om mindre undantag motsvarar till sitt innehåll den tidigare 175 § i markanvändnings- och bygglagen. Enligt bygglagen är det kommunen som har befogenhet att bevilja mindre undantag. Därför behövs mer ingående bestämmelser om befogenheterna i förvaltningsstadgan. Det är motiverat att rätten till mindre undantag från en före-

skrift, ett förbud eller en annan begränsning som gäller byggande precis som hittills behandlas i samband med behandlingen av bygglovet. Bestämmelsen om befogenheterna motsvarar då tidigare giltig praxis.

16 kap. 4 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan (särskilda befogenheter för sektorchefen i stadsmiljösektorn)

Enligt den föreslagna 16 kap. 4 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar sektorchefen i stadsmiljösektorn om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om ersättningar i enlighet med markanvändnings- och bygglagen till följd av att en generalplan och detaljplan ska genomföras.

Enligt lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning den 1 januari 2025. Därför ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning på de ställen där förvaltningsstadgans bestämmelser hänvisar till lagen om områdesanvändning.

16 kap. 5 § 1 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan (markanvändningsdirektörens befogenheter)

Enligt 16 kap. 5 § 1 mom. 2 punkten i den gällande förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar markanvändningsdirektören om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om förutsättningar för bygglov inom områden i behov av planering med stöd av markanvändnings- och bygglagen, om det inte är fråga om principiellt betydande byggande med beaktande av byggnadens storlek och disposition.

I lagen om områdesanvändning och bygglagen föreskrivs inte längre om avgörande som gäller planeringsbehov på enskilda byggplatser. Enligt 43 § i bygglagen avgörs i bygglov huruvida de förutsättningar för placering på områden i behov av planering som föreskrivs i 46 § i samma lag uppfylls. I bygglovet ingår en granskning av förutsättningarna inom områdesanvändningen (förutsättningar för placering) och en granskning av de väsentliga tekniska kraven (förutsättningar för genomförande). Om den som ansöker om bygglov begär det, kan kommunen dessutom avgöra om förutsättningarna för placering föreligger genom ett separat beslut (placeringstillstånd). Därför upphävs 16 kap. 5 § 1 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan, som gäller markanvändningsdirektörens befogenheter att besluta om förutsättningarna för bygglov inom områden i behov av planering med stöd av markanvändnings- och bygglagen.

16 kap. 5 § 1 mom. 3 a–c punkterna i förvaltningsstadgan (markanvändningsdirektörens befogenheter)

I 16 kap. 5 § 1 mom. 3 a–c punkterna i den gällande förvaltningsstadgan ingår bestämmelser om befogenheterna att besluta om undantag som hör till kommunens befogenheter och avses i 171 § i markanvändnings- och bygglagen. Markanvändningsdirektören, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om sådana undantag som kräver en bedömning av markanvändningskonsekvenserna i enlighet med 171 § i markanvändnings- och bygglagen och som inte hör till den tjänsteinnehavare som leder byggnadstillsynen och undantag från en bestämmelse om byggnadsskydd, då undantag görs från bestämmelser, föreskrifter, förbud och andra begränsningar som anges i markanvändnings- och bygglagen eller utfärdats med stöd av denna, om det inte är fråga om ett principiellt betydande undantag med beaktande av projektets storlek och disposition (punkten a) eller undantag görs från behovet av planering på strandområden i enlighet med 72 § i markanvändnings- och bygglagen, om det inte är fråga om ett betydande undantag med beaktande av byggnadsstorleken och dispositionen (punkten b). Dessutom beslutar markanvändningsdirektören om avvikelser i enlighet med markanvändnings- och bygglagen, då en ansökan omfattar flera avvikelser i fråga om vilka en del hör till markanvändningsdirektörens beslutanderätt och en del till en annan tjänsteinnehavares beslutanderätt (punkten c).

171 § i markanvändnings- och bygglagen, som gäller behörigheten att bevilja undantag och förutsättningarna för undantag, upphävs och flyttas med små ändringar till bygglagen, där den utgör bestämmelsen i 57 § om undantagslov. Bestämmelserna i förvaltningsstadgan ändras därför så att de motsvarar bestämmelserna i bygglagen.

Enligt lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning den 1 januari 2025. Därför ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning på de ställen där förvaltningsstadgans bestämmelser hänvisar till lagen om områdesanvändning. Dessutom beaktas i förvaltningsstadgan den ringa ändringen i ordalydelsen i bestämmelsen om behov av planering på strandområden i 72 § i lagen om områdesanvändning.

Enligt 194 § i bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga då bygglagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. I förvaltningsstadgan behövs därför skilda bestämmelser om befogenheterna att fatta beslut i ärenden utifrån bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen å ena sidan och

11.12.2024

i bygglagen å andra sidan. Det är därför motiverat att ändra 16 kap. 5 § 1 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan, som gäller markanvändningsdirektörens befogenheter, till 3a punkten, som tillämpas vid behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagändringen träder i kraft. Dessutom läggs en 3b punkt till i 16 kap. 5 § 1 mom. i förvaltningsstadgan. Denna punkt tillämpas vid behandlingen av ärenden enligt bygglagen.

16 kap. 5 § 1 mom. 10 punkten i förvaltningsstadgan (markanvändningsdirektörens befogenheter)

Enligt 16 kap. 5 § 1 mom. 10 punkten i den gällande förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar markanvändningsdirektören om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om information i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen till ägaren och innehavaren om att ett gatuområde tas i besittning med stöd av markanvändnings- och bygglagen och om att en syn vid behov hålls med anledning av detta.

Enligt lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning den 1 januari 2025. Därför ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning på de ställen där förvaltningsstadgans bestämmelser hänvisar till lagen om områdesanvändning.

Enligt lagen om ändring av markanvändnings- och bygglagen ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning den 1 januari 2025. Därför ändras namnet på markanvändnings- och bygglagen till lagen om områdesanvändning på de ställen där förvaltningsstadgans bestämmelser hänvisar till lagen om områdesanvändning.

16 kap. 5 § 1 mom. 18 punkten i förvaltningsstadgan (markanvändningsdirektörens befogenheter)

Stadsfullmäktiges befogenheter att konstatera att en detaljplan är föråldrad föreslås delegeras till markanvändningsdirektören i enlighet med det ovan konstaterade.

Enligt 16 kap. 5 § 1 mom. 18 punkten i den gällande förvaltningsstadgan har markanvändningsdirektören befogenhet att besluta om konstaterande att en detaljplan är aktuell. Enligt 7 kap. 1 § 1 mom. 10 punkten i den gällande förvaltningsstadgan ingår konstaterande att en detaljplan är föråldrad i stadsfullmäktiges beslutanderätt. Det ändamålsenligt att samma kommunala myndighet fattar beslut om att såväl konstatera att detaljplaner är aktuella som konstatera att de är föråldrade. På så sätt

11.12.2024

blir både förfarandet inom förvaltningen och beslutsfattandet smidigare. Därför föreslås att stadsfullmäktiges befogenheter att konstatera att en detaljplan är föråldrad delegeras till markanvändningsdirektören så att besluten fattas på en ändamålsenlig organisationsnivå. Nämnden har övertagningsrätt med stöd av 92 § i kommunallagen till markanvändningsdirektörens beslut om konstaterande att en detaljplan är aktuell eller föråldrad.

16 kap. 5 § 1 mom. 19 punkten i förvaltningsstadgan (markanvändningsdirektörens befogenheter)

Enligt 16 kap. 5 § 1 mom. 19 punkten i den gällande förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar markanvändningsdirektören om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om övervakning i enlighet med 167 § 2 mom. i markanvändnings- och bygglagen. Enligt 167 § 2 mom. i markanvändnings- och bygglagen övervakar en av kommunen förordnad myndighet för sin del att trafikleder, gator, torg och öppna platser samt parker och ställen utomhus avsedda för vistelse uppfyller kraven på en bra stadsbild samt trivsel.

Bestämmelsen i 167 § 2 mom. i markanvändnings- och bygglagen upphävs och flyttas med små ändringar till 142 § 3 mom. i bygglagen. Därför ändras punkten i förvaltningsstadgan som hänvisar till bestämmelsen i markanvändnings- och bygglagen så att den hänvisar till den ikraftträdande bestämmelsen i bygglagen.

16 kap. 7 § 1 mom. 6 f punkten i förvaltningsstadgan (tekniska direktörens befogenheter)

Enligt 16 kap. 7 § 1 mom. 6 f punkten i den gällande förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar tekniska direktören om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om ansökan om bygglov.

Enligt 42 § i bygglagen ändras det finska namnet på bygglov, rakennuslupa, till rakentamislupa. Enligt 194 § i bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga då bygglagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Därför hålls de gällande bestämmelserna om bygglov kvar i förvaltningsstadgan. Det är motiverat att ge 16 kap. 7 § 1 mom. 6 f punkten i förvaltningsstadgan följande lydelse: tekniska direktören beslutar om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om ansökan om bygglov (på finska rakennusluvan ja rakentamisluvan hakemisesta).

16 kap. 8 § 1 mom. 3 punkten och den nya 16 kap. 8 § 1 mom. 14 punkten i förvaltningsstadgan (kundrelationsdirektörens befogenheter)

Enligt 16 kap. 8 § 1 mom. 3 punkten i den gällande förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar kundrelationsdirektören om fastställande av valet av invånare till bostäder som staden äger eller har bestämmanderätt över utifrån de grunder som stadsstyrelsen fastställt och om anvisande av stadens hyresbostäder till användning inom andra sektorer.

Enligt 16 kap. 8 § 1 mom. i förvaltningsstadgan är det kundrelationsdirektören som beslutar eller bestämmer om punkterna i momentet om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna. Enligt 16 kap. 8 § 2 mom. i förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar kundrelationsdirektören om eller godkänner grunder och gränser inom vilka en tjänsteinnehavare beslutar om punkterna i momentet. Till skillnad från paragrafens andra moment medger det första momentet alltså inte att befogenheterna delegeras till en tjänsteinnehavare.

För att befogenheterna ska organiseras ändamålsenligt och effektivt föreslås att kundrelationsdirektörens befogenheter att besluta om fastställande av valet av invånare till bostäder som staden äger eller har bestämmanderätt över utifrån de grunder som stadsstyrelsen fastställt och om anvisande av stadens hyresbostäder till användning inom andra sektorer flyttas till 16 kap. 8 § 2 mom. i förvaltningsstadgan som 14 punkten för att kundrelationsdirektören ska kunna godkänna grunder och gränser inom vilka befogenheterna kan delegeras till en tjänsteinnehavare.

16 kap. 8 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningsstadgan (kundrelationsdirektörens befogenheter)

Enligt 16 kap. 8 § 2 mom. 4 punkten i den gällande förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar kundrelationsdirektören om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om slutande av avtal som avses i 161, 161 a och 163 § i markanvändnings- och bygglagen och i 229 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och avtal om placering av andra konstruktioner och anordningar av permanent natur.

161 § (placeringen av samhällstekniska anordningar), 161 a § (avledning av vatten samt dikning) och 163 § (placeringen av mindre anordningar) i markanvändnings- och bygglagen har upphävts och bestämmelserna flyttats med små ändringar till 131, 132 och 134 § i bygglagen. Därför ändras dessa punkter i förvaltningsstadgan som hänvisar

11.12.2024

till bestämmelserna i markanvändnings- och bygglagen så att de hänvisar till de ikraftträdande bestämmelserna i bygglagen.

Enligt 194 § i bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga då bygglagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. I förvaltningsstadgan behövs därför skilda bestämmelser om befogenheterna att fatta beslut i ärenden utifrån bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen å ena sidan och i bygglagen å andra sidan. Det är därför motiverat att ändra 16 kap. 8 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningsstadgan, som gäller kundrelationsdirektörens befogenheter, till 4a punkten, som tillämpas vid behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagändringen träder i kraft. Dessutom läggs en 4b punkt till i 16 kap. 8 § 2 mom. i förvaltningsstadgan. Denna punkt tillämpas vid behandlingen av ärenden enligt bygglagen.

16 kap. 8 § 2 mom. 9 punkten i förvaltningsstadgan (kundrelationsdirektörens befogenheter)

Enligt 16 kap. 8 § 2 mom. 9 punkten i den gällande förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar kundrelationsdirektören om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om utmärkningar på marken och lägessyner som avses i markanvändnings- och bygglagen.

149 § och 150 § i markanvändnings- och bygglagen, som gäller byggnadsarbetet och tillsynen respektive myndighetssyn, upphävs och bestämmelserna flyttas med små ändringar till 105 § (byggnadsarbetet och tillsynen) och 112 § (myndighetssyn) i bygglagen. Därför ändras bestämmelserna i förvaltningsstadgan som hänvisar till markanvändnings- och bygglagen så att de hänvisar till bygglagen.

Enligt 194 § i bygglagen slutförs behandlingen av ärenden som är anhängiga då bygglagen träder i kraft med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. I förvaltningsstadgan behövs därför skilda bestämmelser om befogenheterna att fatta beslut i ärenden utifrån bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen å ena sidan och i bygglagen å andra sidan. Det är därför motiverat att ändra 16 kap. 8 § 2 mom. 9 punkten i förvaltningsstadgan, som gäller kundrelationsdirektörens befogenheter, till 9a punkten, som tillämpas vid behandlingen av ärenden som är anhängiga när lagändringen träder i kraft. Dessutom läggs en 9b punkt till i 16 kap. 8 § 2 mom. i förvaltningsstadgan. Denna punkt tillämpas vid behandlingen av ärenden enligt bygglagen.

16 kap. 9 § 2 mom. i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Att bygglagen träder i kraft innebär att ändringar i byggnadstillsynschefens befogenheter är av nöden. Dessutom medför bygglagen ett behov

att lägga till nya bestämmelser i förvaltningsstadgan, både sådana som saknas i den nuvarande förvaltningsstadgan men som för tydlighetens skull behöver tas med och sådana som det finns skäl att förtydliga.

Tillstånd enligt markanvändnings- och bygglagen beviljas och övervakas även efter den 1 januari 2025. Därför bör även de nuvarande bestämmelserna i förvaltningsstadgan förbli i kraft tills alla ansökningar som lämnats in senast den 31 december 2024 har behandlats och tillsynen avslutats. För tydlighetens skull ska 16 kap. 9 § 1 mom. förbli i kraft som sådant och ett nytt 2 mom. som gäller bygglagen läggs till i 9 §. När inga ärenden enligt markanvändnings- och bygglagen längre är anhängiga kan 9 § 1 mom. upphävas vid följande ändring av förvaltningsstadgan.

Enligt 16 kap. 9 § 2 mom. i förvaltningsstadgan, om inte något annat är föreskrivet om befogenheterna, beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser inom vilka en tjänsteinnehavare beslutar om uppgifter enligt bygglagen i enlighet med en lista med 13 punkter.

16 kap. 9 § 2 mom. 1 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 1 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om undantagslov som inte kräver en bedömning av markanvändningskonsekvenserna, undantag från föreskrifter om skydd och lovvillkoren för undantagslov. Bestämmelsen motsvarar de befogenheter i 1 mom. 2 punkten som gäller undantagsbeslut som avses i markanvändnings- och bygglagen. Den har konstaterats vara en fungerande arbetsfördelning mellan byggnadstillsynschefen, markanvändningsdirektören och stadsmiljönämnden.

16 kap. 9 § 2 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 2 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om tillstånd för miljöåtgärder samt rätt att påbörja arbeten och tillståndsbestämmelser i fråga om tillstånd för miljöåtgärder. Enligt 1 mom. 1 punkten är byggnadstillsynschefen behörig i ärenden som rör sådana tillstånd för miljöåtgärder som avses i markanvändnings- och bygglagen, men bestämmelsen enligt bygglagen har preciserats gällande rätten att påbörja arbeten och tillståndsbestämmelser. Åtgärdstillståndet som tillståndstyp försvinner i och med bygglagen. Därför behövs inga be-

stämmelser om befogenheter som gäller åtgärdsstillstånd i fortsättningen.

16 kap. 9 § 2 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 3 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om förlängning av giltighetstiden för tillstånd som beviljats av miljö- och tillståndssektionen och för tillstånd och godkännanden som beviljats av en tjänsteinnehavare samt separat rätt att påbörja arbeten. Bestämmelsen motsvarar 1 mom. 1 punkten men har preciserats så att den gäller både miljö- och tillståndssektionens och en tjänsteinnehavares beslut.

16 kap. 9 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 4 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om hörande av grannar och begärande av utlåtanden om tillståndsansökningar som ska avgöras av byggnadstillsynen. Det här är inget nytt, men hittills har inga bestämmelser om hörande och begärande av utlåtanden ingått i förvaltningsstadgan. Frågan hör till kommunens befogenheter, och därför är det motiverat att det föreskrivs om befogenheterna i förvaltningsstadgan.

16 kap. 9 § 2 mom. 5 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 5 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om inlämning av uppgifter till datasystemet för den byggda miljön. I 72 och 73 § i bygglagen föreskrivs om de uppgifter om myndighetssyn av byggnader och tillstånd för byggande som kommunen ska lämna till datasystemet för den byggda miljön. Enligt 3 § i lagen om datasystemet för den byggda miljön (431/2023) svarar Finlands miljöcentral för inrättandet av ett datasystem för den byggda miljön samt för förvaltningen och utvecklingen av systemet. Det är motiverat att befogenheten att lämna in dessa uppgifter finns hos byggnadstillsynen, där uppgifterna finns.

16 kap. 9 § 2 mom. 6 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 6 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om tillsynen över beviljade tillstånd under byggnadsarbetets gång. Bestämmelsen motsvarar 1 mom. 3 punkten men har preciserats så att den gäller tillsynen över beviljade tillstånd. Med stöd av denna bestämmelse övervakar byggnadstillsynen inte byggnadsarbeten som är förknippade med projekt som är befriande från tillståndsplikt.

16 kap. 9 § 2 mom. 7 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 7 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om behörigheten hos projekterare, ansvariga arbetsledare och arbetsledare för specialområden samt bestämmelser om att tillsätta en arbetsledare för ett specialområde. Bestämmelsen motsvarar 1 mom. 4 punkten, men den del som gäller bestämmelser om tillsättande av en arbetsledare har preciserats så att den gäller arbetsledare för specialområden. Enligt 96 § i bygglagen ska det vid projekt som kräver bygglov finnas en ansvarig arbetsledare som leder byggnadsarbetet direkt med stöd av lagen utan någon särskild bestämmelse.

16 kap. 9 § 2 mom. 8 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 8 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om avtalsbaserat stiftande, ändrande och upphävande av byggnadsservitut, samreglering av fastigheter och samreglering som behövs på grund av en tredimensionell fastighet. Bestämmelsen motsvarar 1 mom. 6 punkten men har preciserats så att den gäller inte bara stiftande utan även ändring och upphävande också när det gäller samreglering.

16 kap. 9 § 2 mom. 9 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 9 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om inspektioner och undersökningar av byggnadsobjekt, bestämmelser om undersökning om en byggnads skick, avbrytande av byggnadsarbete och anmälan till polisen för förundersökning. Bestämmelsen motsvarar 1 mom. 7 punkten. Anmälan till polisen för förundersökning har lagts till. Hittills har ingen särskild bestämmelse om anmälan ingått i förvaltningsstadgan.

Byggnadstillsynens tjänsteinnehavare har gjort anmälan först efter att miljö- och tillståndssektionen fattat beslut i frågan. Ibland är det dock nödvändigt att anmäla även sådant som miljö- och tillståndssektionen inte fattar beslut om.

16 kap. 9 § 2 mom. 10 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 10 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om mottagning av rivningsanmälan för byggnader och att kräva rivningslov med anledning av anmälan. Bestämmelsen motsvarar 1 mom. 1 punkten men anger tydligare vilka åtgärder som hänför sig till mottagning av rivningsanmälan.

16 kap. 9 § 2 mom. 11 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 11 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om maximiantalet personer som samtidigt får vistas i möteslokaler och motsvarande. Vad bygglagen beträffar motsvarar bestämmelsen 1 mom. 9 punkten. Enligt 41 § i bygglagen får det i en möteslokal samtidigt vistas endast det antal personer som tryggt kan avlägsna sig från platsen. Kommunens byggnadstillsynsmyndighet ska i bygglovet eller i ett separat beslut som behövs för brandsäkerheten fastställa maximiantalet personer som samtidigt får vistas i möteslokalen.

16 kap. 9 § 2 mom. 12 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 12 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om tillstånds- och tillsynsavgifter samt beviljande av befrielse från avgift eller betalningsanstånd och återbetalning av avgifter utifrån den av miljö- och tillståndssektionen godkända taxan. Bestämmelsen motsvarar 1 mom. 10 punkten men har preciserats så att taxan ska vara godkänd av miljö- och tillståndssektionen.

16 kap. 9 § 2 mom. 13 punkten i förvaltningsstadgan (byggnadstillsynschefens befogenheter)

Enligt den föreslagna 16 kap. 9 § 2 mom. 13 punkten i förvaltningsstadgan beslutar byggnadstillsynschefen om eller godkänner grunder

11.12.2024

och gränser enligt vilka en tjänsteinnehavare beslutar om förändring av stadens talan då ändring söks i ett ärende som gäller byggnadstillsynen, om han eller hon omfattar det myndighetsbeslut som ändringssökandet gäller och om inte miljö- och tillståndssektionen i ett enskilt fall beslutar något annat. Bestämmelsen motsvarar 1 mom. 11 punkten.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, stadssekreterare, telefon: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Mikko Keskinen, investeringschef, telefon: 09 310 15730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi
Sampo Viitanen, jurist, telefon: 09 310 37749
sampo.viitanen(a)hel.fi
Kaisu Tähtinen, enhetschef, telefon: 09 310 37035
kaisu.tahtinen(a)hel.fi
Ulpu Juvalainen, enhetschef, telefon: 09 301 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Helsingfors stads förvaltningsstadga 1.1.2025
- 2 Helsingin kaupungin hallintosäätö 1.1.2025, muutokset näkyvissä
- 3 Hallintosäännön muutosehdotus, rinnakkaistekstit
- 4 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys hallintosäännön muuttamiseksi 5.11.2024 § 589

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 763

HEL 2024-013969 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.1.2025 lukien.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyy, että 31.12.2024 voimassa olevan hallintosäännön määräyksiä sovelletaan rakentamislain (751/2023) ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain (752/2023) voimaan tullessa 1.1.2025 vireillä olevien maankäyttö- ja rakennuslain

11.12.2024

mukaisten asioiden käsittelyyn, ellei voimassa olevassa hallintosäännössä ole niiden käsittelyä koskevia määräyksiä.

25.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Mikko Keskinen, investointipäällikkö, puhelin: 09 310 15730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Sampo Viitanen, lakimies, puhelin: 09 310 37749
sampo.viitanen(a)hel.fi

Kaisu Tähtinen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37035
kaisu.tahtinen(a)hel.fi

Ulpu Juvalainen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 301 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

11.12.2024

Ärende/11

§ 275

Detaljplaneändring (nr 12840) för Tallvägen 14 i Mejlans

HEL 2022-013404 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändring för tomten 1 i kvarteret 15618 i 15 stadsdelen (Mejlans) enligt ritning nr 12840 och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12840 kartta, päivätty 21.11.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12840 selostus, päivätty 21.11.2023, päivitetty Kylk:n 21.11.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 28.8.2023, täydennetty 21.11.2023 ja asukastilaisuuden 15.2.2023 muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 21.11.2023

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster HRM
Kymp/Ekonomistöd
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Den som sökt detaljpla-

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext

Förslagstext
Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Förslagstext

neändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplaneändringens centrala innehåll

Detaljplaneändringen gäller en tomt som ligger i Mejlans flervåningshusområde i det sydvästra hörnet av Granvägen och Tallvägen bredvid Granparken. Detaljplaneändringen gör det möjligt att ändra tomtens användningsändamål till boende och bygga nya byggnader i stället för en skolbyggnad som byggdes på 1950-talet. Detaljplaneändringen utarbetades, eftersom Engelska skolan som nu är verksam på tomten flyttar till nya lokaler i Södra Haga varmed skolverksamheten tar slut på tomten och skolbyggnaden blir tom.

I detaljplanen har staden framför allt haft som mål att lösa hur kompletteringsbyggandet ska anpassas till Mejlans flervåningshusområde som är arkitektoniskt värdefullt och mycket enhetligt till sitt arkitektoniska uttryck. På tomten planeras att byggas två bostadsbyggnader: ett flervåningshus vars skepnad liknar skolhusets och som har ett sadeltak placeras på Tallvägens sida och ett radhus i tre våningar på Granparkens och Paciusgatans sida. Stadsradhuset skyddar även innergården mellan byggnaderna från trafikbullret från Paciusgatan. Under innergården ligger en parkeringshall. Den nya bostadsvåningsytan uppgår till 3 760 m². Dessutom får man bygga 220 m² vy arbetslokaler i anslutning till bostäderna på tomten. Tomtens exploateringsstal (e) är cirka 1,94. Antalet invånare ökar med cirka 100.

Detaljplanen har särskilt den effekten att tomtens användningsändamål ändras till boende när skolverksamheten tar slut.

Beslut som detaljplaneändringen bygger på

Enligt Generalplan 2016 för Helsingfors är området ett innerstadsområde (C2). Området ska utvecklas som en funktionell blandning av boende, handel, offentlig service, verksamhetslokaler, administration, parker, rekreations- och motionstjänster samt stadskultur. Enligt den underjordiska generalplanen nr 12704 för Helsingfors (trädde i kraft 19.8.2021) är det fråga om ett målområde där området under jord ska utvecklas. Detaljplaneändringen stämmer överens med dessa generalplaner.

Detaljplaneändringen bidrar till att staden kan nå sina strategiska mål genom att förnya och komplettera den byggda miljön på ett hållbart sätt och genom att beakta områdets särdrag.

Områdets förutsättningar och nuläge

Planeringsområdet ligger i den norra ändan av Mejlans flervåningshusområde som byggdes på 1940–1950-talen. Flervåningshusområdet är ett exempel på stadsplaneringens ideal i sin tid. En öppen kvartersstruktur beaktar väderstrecken och den skogbevuxna och klippiga naturmiljön som fanns där. De högsta flervåningshusen i 7–8 våningar ligger vid Granvägen. Bostadsbeståndet vid Granvägen har 3–4 våningar.

Planeringsområdet ligger i det sydvästra hörnet av Granvägen och Tallvägen. I sydväst och nordväst gränsar tomten till Granparken som är trädbevuxen och klippig. Granparken och de trädbevuxna delarna av kvarteren vid Tallvägen bildar tillsammans en grön fasad mot den livligt trafikerade Paciusgatan. Höjdskillnaderna på tomten och dess omgivning är stora (Tallvägen cirka +18, Paciusgatan cirka +3,5).

På tomten ligger nu en skolbyggnad som stod färdig på 1950-talet, byggdes ut parallellt med Tallvägen på 1970-talet och byggdes ut i två våningar under gårdsdäcket parallellt med Paciusgatan på 1990-talet. I det nordöstra hörnet av byggnaden finns en transformatorstation som Helen Elnät förvaltar och en utgångsväg från den bredvidliggande elunderstationen. Lokalerna har integrerats som en del av skolbyggnaden i samband med utbyggnaden på 1970-talet. Tomten är nästan helt bebyggd. I tomtens sydvästra del finns ett smalt planeringsområde med en stödmur.

Enligt utredningarna skulle det gå att renovera skolbyggnaden med omfattande åtgärder, men efter renoveringen och konversionen skulle bara byggnadens stomme kunna sparas. Denna detaljplaneändring som möjliggör det rivande nybyggandet utgår från en helhetsbedömning utifrån de utarbetade utredningarna och planerna (bland annat ett planutkast om förutsättningar för att ändra skolan till bostäder, en miljöutredning och en byggnadshistorisk utredning, stadsmuseets promemoria som stöd för referensplanering och planläggning, en stomutredning, en strukturteknisk och fuktteknisk konditionsundersökning, en brandteknisk utredning).

För området gäller en detaljplan från 1991.

Kvartersområdena är privatägda. Detaljplaneändringen har utarbetats på ansökan och innehållet har förhandlats fram med sökanden.

Detaljplaneändringens kostnader

Enligt en preliminär uppskattning uppstår det kostnader för staden på cirka 280 000 euro för genomförandet av detaljplaneändringen främst i samband med åtgärderna i anslutning till nybygget av den transformatorstation som ligger på tomten.

Dessutom medför ändringar i vattenanslutningar kostnader för staden.

Detaljplaneändringen höjer tomtens värde. Markanvändningsavtalet godkändes på stadens vägnar genom tomtchefens beslut 27.3.2024 (§ 22) och avtalet undertecknades 17.9.2024.

Växelverkan under beredningen av detaljplaneändringen

Den bifogade rapporten om växelverkan innehåller sammandrag av de ställningstaganden från myndigheter och åsikter från intressenter som kommit in under beredningen av detaljplanen, samt bemötandena till påpekandena i dessa.

Myndighetssamarbete

I samband med beredningen av detaljplanen har man samarbetat med olika parter inom stadsmiljösektorn samt med följande parter:

- Helen Ab
- Helen Elnät Ab
- samkommunen Helsingforsregionens miljötjänsters (HRM) vattenförsörjning
- ungdomsrådet i Helsingfors
- fostrans- och utbildningssektorn
- kultur- och fritidssektorn (stadsmuseet)
- social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Myndigheternas ställningstaganden om programmet för deltagande och bedömning samt beredningsmaterialet gällde den befintliga byggnadens byggnadshistoriska och kulturhistoriska värde, nybyggandets önskade särdrag samt elnätets behov. Frågorna i ställningstagandena har beaktats i planläggningsarbetet så att anpassandet av nybyggandet till den byggda miljön styrs med detaljplanebestämmelser. Det antecknades en lokalreservering för transformatorstationen på dess nuvarande plats i detaljplanekartan, men staden utreder i samarbete med projektet och nätverksinnehavaren om det är möjligt att placera transformatorstationen och dess utgångsväg i någon annanstans i närmiljön.

Åsikter

Åsikterna om programmet för deltagande och bedömning och om beredningsmaterialet gällde situationen för områdets daghem, Engelska skolans framtid, nybyggnadsvolymen, den nuvarande skolbyggnadens kulturhistoriska värde samt stadsbilden i Mejlans och vid Tallvägen, nybyggnadernas exteriör och placering på tomten, genomförandet av byggarbetet, förhållandet mellan de lägenheter i flervåningshusets bottenvåning som vetter mot Tallvägen till gatan och människorna på gatan, antalet bostäder och bostädernas genomsnittliga ytor samt de gemensamma lokalerna, trafiksäkerheten, informationen om detaljplaneändringen, markanvändningsavtalet, träden på tomten samt trygga levnadsförhållanden för fåglar.

Åsikterna har beaktats i planläggningen så att nybyggnadernas exteriör styrs med flera planbestämmelser så att den anpassas till den värdefulla byggda miljön. Staden utarbetade en okulär kartläggning av trädbeståndets skick. Staden strävar efter att minska risken för fåglar att kollidera med fönster med hjälp av en planbestämmelse för glasytor.

Det kom in 4 skriftliga åsikter. En av åsikterna var en lista med frågor som skickades i förväg för en invånarkväll. En del av frågorna i listan behandlades på invånarkvällen.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt (MBL 65 §)

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 28.8–26.9.2023, vilket kungjordes i enlighet med markanvändnings- och byggförordningen.

Det kom in en anmärkning mot detaljplaneförslaget. Påpekandena i anmärkningen gällde tryggandet av levnadsförhållandena för fåglar.

Följande aktörer gav utlåtande:

- Helen Elnät Ab
- HRM
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen)
- kultur- och fritidssektorn (stadsmuseet)
- social-, hälsovårds- och räddningssektorn (räddningsverket)

Påpekandena i utlåtandena gällde transformatorstationen och utgångsvägen från elunderstationen, vattenförsörjningen och avfallshanteringen, räddningsarrangemangen, bullerbekämpningen, vibrationerna och stombullret, klimateffekterna och nybyggandets stadsbildsmässiga mål.

Dessutom meddelade fostrans- och utbildningssektorn att den inte har någonting att yttra.

Åtgärder efter att förslaget varit offentligt framlagt

11.12.2024

I rapporten om växerverkan anges anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget i sammandrag och bemötandena till de påpekanden som framförts i dessa.

Det som ingår i påpekandena har beaktats i den utsträckning det är ändamålsenligt med hänsyn till detaljplanemålen.

Det gjordes ändringar i detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs detaljerat i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

De ändringar som gjorts efter att förslaget varit offentligt framlagt har förhandlats med den sökande.

Närmare motiveringar

Motiveringarna till detaljplaneändringen framgår mer i detalj av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Befogenheter

Stadsfullmäktige fattar beslutet om godkännandet av detaljplaneändringen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12840 kartta, päivätty 21.11.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12840 selostus, päivätty 21.11.2023, päivitetty Kylk:n 21.11.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 28.8.2023, täydennetty 21.11.2023 ja asukastilaisuuden 15.2.2023 muistio
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Havainnekuva, 21.11.2023

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset
- 4 Hakemus 9.11.2022
- 5 Maankäyttösopimus.allekirj. Englantilaisen koulun säätiö sr ED4351

Sökande av ändring

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
http://www.hel.fi/stadsfullmaktige

Telefon
+358 9 310 1641

FO-nummer
0201256-6

11.12.2024

Ärende/11

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster HRM
Kymp/Ekonomistöd
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Den som sökt detaljplaneändring

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext

Förslagstext
Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

För kännedom

Stadsmuseet

Detaljplanläggning

Stadsmiljönämnden

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion

Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 765

HEL 2022-013404 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelin 15618 tontin 1 asemakaavan muutoksen piirustuksen nro 12840 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö

Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 21.11.2023 § 607

HEL 2022-013404 T 10 03 03

Hankenumero 0740_86

Eesitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 21.11.2023 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12840 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 15. kaupunginosan (Meilahti) korttelin 15618 tonttia 1.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - Englantilaisen koulun säätiö sr: 10 000 euroa

Käsittely

21.11.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli arkkitehti Leena Paavilainen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Leena Paavilainen, arkkitehti, puhelin: 09 310 64424
leena.paavilainen(a)hel.fi
Mikko Tervola, insinööri, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 44131
mikko.tervola(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 26.9.2023

HEL 2022-013404 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa koskien Mäntytie 14 asemakaavan muutosehdotusta. Tontilla sijaitsee tällä hetkellä Englantilaisen koulun rakennus, joka kaavaehdotuksessa korvataan samalle rakennuspaikalle sijoittuvalla uudiskohteella, asuinrakennuksella. Englantilaisen koulun rakennuksesta on valmistunut RHS. Kohteen transformaatiota uusiin käyttötarkoituksiin on tutkittu, minkä perusteella on päädytty purkavan uudisrakentamisen ratkaisuun. Kaupunginmuseo on ollut osallisena esiselvitysvaiheessa, ja lausunut hankkeen oas-vaiheesta 3.3.2023. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaavaehdotus

Uudisrakennus sijoittuu asemakaava- ja rakennushistoriallisesti arvokkaalle Meilahden pienkerrostaloalueelle, tontille joka on kaupunkikuvallisesti huomattavan arvokas Mäntytien päättävän aukion äärellä. Kaupunginmuseon oas-lausunnon mukaan kohde tulee sovittaa hyvin alueen kaupunkikuvaan ja alueelle toteutuneen arkkitehtuurin periaatteisiin ja ”sanastoon”. Uudisrakennus liittyy kaupunkikuvallisesti Mäntytien yhtenäiseen rakennusriviin, joka avautuu myös Paciuksenkadun puoleiselle puistomaiselle rinteelle etelään.

Kaupunginmuseo arvion mukaan asemakaavaehdotuksen merkinnät eivät riittävällä tavalla varmista kohteen laadukasta sopeutumista ympäröivään kaupunkikuvaan ja alueen rakennustapaan.

Yhtenäisen räystäslinja varmistaminen suhteessa viereisiin Mäntytien rakennuksiin tulee vahvistaa toteutuneita rakennuskorkeuksia yhtenäisesti tarkastelemalla, nyt rakennus vaikuttaa eroavan rakennusrinta-

masta korkeutensa suhteen. Samoin yhtenäisyyden tavoite koskee asuinrakennusten harjakorkeutta. Uudisrakennuksen mittasuhteiden ei tule "paisua" nykyrakentamisen mitoituksen mukaisesti, vaan ympäristöön sopeutumisen tulee olla massoitteudessa tavoitteellista.

Mäntytien kohteiden ominaispiirteisiin kuuluvat arvokkaat jalorapatut julkisivupinnat, joiden maalaamaton terastirappaus itsessään muodostaa kaupunkiympäristön julkisivujen sävyt ja hallitun vaihtelun kaupunkikuvassa. Myös uudisrakennuksessa laadukkaan julkisivumateriaalin sopeuttamiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota, ja pyrkiä materiaaleiltaan ja niiden sävyiltään ympäristöön sopeuttaviin määräyksiin. Kaavaehdotuksen määräys rapatusta pinnasta ja lämpimistä, vaaleista maaväreistä ei tässä yhteydessä ole riittävä, vaan rappauksen laatuun tulee tässä kiinnittää huomiota.

Uudisrakentamisella ei tulisi laskea alueen rakennusmateriaalien laatuvalikoimaa, vaan tavoitella alueella alun perin toteutunutta laatua. Mäntytien arkkitehtuurin sanastoon kuuluvat myös luonnonkiviset sokkelit. Kaavamääräyksissä tulee huomioida sokkelipintojen kaupunkikuvallinen asema. Erityistä arvoa on Mäntytien kaupunkikuvassa myös ikkuna-aukotuksella ja ikkunoiden puurakenteilla – alkuperäisenä usein tammea. Ikkunoiden osalta tulisi uudisrakentamisessa määräyksiin edellyttää laadukkaita puuikkunoita. Samoin alueen yhtenäisyyttä korostavat pienkerrostalojen savitiiliset katemateriaalit. Uudisrakentamisella tulisi laskea alueen kaupunkikuvan laatua, vaan edellyttää alueen rakennustavan mukaisia perusratkaisuja.

Paciuksenkadun puoleisen tontinosan liittyminen alueen puistomaiseen ominaisluonteeseen tulee varmistaa kaavamerkinnoin. Kaavassa on edellytetty meluaita, jolla voi olla huomattavia kaupunkikuvallisia vaikutuksia tilanteessa. Meluaidan sovittamista tulee tutkia viiteseurannamatasolla, jotta sitä koskevista kaavamääräyksistä voidaan varmistua ympäristökuvan näkökulmasta. Myös ma-alue tontilla tulee istuttaa ja tätä koskeva kaavamääräys tulee täydentää.

Lopuksi

Mäntytie 14 tontin purkava uudisrakentaminen on vaativa suunnittelun ja kaavoituksen kohde, jotta uudisrakennus saadaan sopeutumaan olemassa olevaan arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Kaavan suojelumääräysten tulee vahvemmin ohjata sopeuttamista. Asemakaavassa tulee edellyttää alueen olevan rakennuskannan mukaista laatutasoa rakentamisessa ja sen materiaaleissa.

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

11.12.2024

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 19.06.2023 § 41

HEL 2022-013404 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12840 pohjakartan kaupunginosassa 15 Meilahti. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12840
Kaupunginosa: 15 Meilahti
Kartoituksen työnnumero: 20/2023
Pohjakartta valmistunut: 7.6.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Juho Pajukoski, paikkatietoinsinööri, puhelin: 09 310 34336
juho.pajukoski(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 3.3.2023

HEL 2022-013404 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa koskien Englantilaisen koulun tontin os. Mäntytie 14 asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta. Kaupunginmuseo on osallistunut hankkeen valmisteluun, ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Asemakaavatilanne

Muutoksen kohteena olevan Mäntytie 14 tontin voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1991. Tontin käyttötarkoitus kaavassa on YO. Kaavassa huomioitiin koulun tilojen laajennus lounaaseen, joka toteutettiin tuolloin uudistetun asemakaavan mukaisesti. Alueen alkuperäinen asemakaava on vuodelta 1939, ja siinä tontti on osoitettu julkiseen rakentamiseen. Tontin ja sen ympäristön kehitys ei kuitenkaan ole seurannut alkuperäisen asemakaavan intentiota. Nyt käynnissä olevassa hankkeessa tontti muutetaan asumiseen, purkavan täydennysrakentamisen periaattein.

Kohteen kuvaus

Englantilainen koulu sijoittuu 1930-50 -lukujen välillä rakentuneeseen Meilahden kaupunginosaan. Koulurakennuksen ensimmäinen rakennusvaihe valmistui vuonna 1952, ja sen suunnittelivat arkkitehdit Kaj Salenius ja Torsten Nygård. Koulua on laajennettu kahdessa rakennusvaiheessa, v. 1975 (ark. Kaj Salenius) ja 1998 (ark. Aino Tuori). Koulurakennuksesta on valmistunut rakennushistoriallinen selvitys (Maren Nielsen/JKMM, 2022).

Koulun rakennuttajana vuonna 1952 toimi yhdysvaltalainen, katolinen uskonjärjestö Sisters of the Congregation of the Most Precious Blood. Yhdistyksen kirkko Pyhän Marian katolinen kirkko valmistui Mäntytien alkupäähän vuonna 1954. Kirkko on myös Kaj Saleniuksen suunnittelema, sekä kirkko että koulu olivat Saleniuksen ensimmäisiä itsenäisiä suunnittelutoitään.

Englantilaisen koulun arkkitehtuuri edustaa Suomessa 1950-luvulla muotoutunutta modernismin arkkitehtuuria, sen varhaisena esimerkkinä. Rinteeseen sijoittuneessa rakennuksessa on 3-4 kerrosta sekä kellari. Rakennuksen massoittelu sopeutuu ympäristön asuinrakennusten luomaan eheään kokonaisuuteen, josta sen erottaa julkiseksi koulurakennukseksi julkisivuarkkitehtuuri sekä keskikäytävän myötä leveämmäksi kasvanut runkosyvyys. Pitkien julkisivujen nauhaikkunoiden välit ovat puhtaaksi muurattua punatiiltä, betonisin leukapalkein. Rakennuksen päätyjulkisivut ovat rapattuja. Rakennuksen alkuperäinen katemateriaali on ollut savitiili. Julkisivuarkkitehtuurissa on käytetty arvokkaita materiaaleja. Arkkitehtonista identiteettiä ilmentävät edelleen

nunnien alkuperäinen asuinkerros terasseineen, sekä sisätilojen kapeli sekä pääporrashuone, joilla on sakraali luonne.

Kaj Saleniuksen vuonna 1975 suunnittelema laajennusvaihe liittyy ensimmäisen rakennusvaiheen arkkitehtuuriin elimellisesti. Vuonna 1998 toteutettu arkkitehti Aino Tuorin laajennusvaihe edustaa uutta kerrostumaa kokonaisuudessa, jonka arvo ei kuitenkaan yllä aiempien rakennusvaiheiden tasolle. Kohde on arvotettu Opintiellä-selvityksessä (v. 2004) arvoluokkaan 3: alkuperäisratkaisun arkkitehtuuri on tavannoista. Opintiellä-inventoinnin luokittelua ei ole tehty ohjaamaan rakennusten säilyttämistä tai korvaamista.

Arkkitehti Kaj Salenius

Kaj Saleniuksen työllä on ollut merkittävä vaikutus Helsingin moderniin kaupunkikuvaan. Yksityisen suunnittelutyönsä rinnalla Salenius toimi Helsingin rakennusvalvonnan tarkastusarkkitehtina vuosina 1966-73. Saleniuksen suunnittelutyötä on kuvattu ammattitaitoiseksi ja omalle ajalleen tyypilliseksi, toisinaan jopa anonyymiksi. Saleniuksen suunnittelutyön näkyvimpiä kohteita ovat mm. VPK:n talo Albertinkatu 29 (1957), sekä asuinrakennukset Neljäs linja 22 (1961), Vuorimiehenkatu 21 (1962) ja Ramsaynranta 3 (1964). Saleniuksen suunnittelemissa rakennuksissa on purettu tai transformoitu mm. Haapaniemenkatu 4 virastotalo sekä entinen Opetushallituksen talo Hakaniemenkatu 2. Virastotalojen arkkitehtoniseen yleispätevyyteen rinnastettuna ovat kaupunkirakenteeseen sijoittuneet modernit rakennukset olleet muodonannoltaan elävän vaihtelevia ja materiaaleiltaan monimuotoisia.

Englantilaisen koulun kulttuurihistoriaa

Helsingin englantilainen koulu kuuluu kaupungin historiallisten kielikoulujen kokonaisuuteen. Sisters of the Congregation of the Most Precious Blood -järjestön nunnat siirtyivät Suomeen vuonna 1939 suomalaisen katolisen kirkon kutsusta. Katolinen kirkko halusi sisarien perustaman maahan englanninkielisen uskonnollisen koulun. Sodan takia koulun toiminnan aloitus kuitenkin viivästyi, ja opetus saattoi alkaa 1.10.1945. Opetus alkoi ensin sisarten asunnossa Eirassa. Ensimmäiseksi omaksi koulurakennukseksi ehdittiin jo vuonna 1951 ostamaan huvila Stenbäckinkatu 26, mutta lopulta kuitenkin koulu toteutettiin uudisrakennuksena nykyiselle sijaintipaikalle Meilahden alueelle. Koulun alkuperäiset opettajat, nunnat, toimivat koulussa pitkään, viimeiset 1990-luvulle saakka.

Sodanjälkeisenä aikana suomalainen yhteiskunta haki uutta asemaa kansainvälisessä yhteisössä. Myös kansainvälisten koulujen rakentaminen heijasti tätä uudelleen asemoituvaa kulttuurivaikutteiden virtausta. Saksalainen koulu oli perustettu Helsinkiin jo varhain, ja sen moderni uudisrakennus nousi Kamppiin vuonna 1933 (ark. Runar Eklund).

Ranskalaisen koulun toiminta alkoi Helsingissä vuonna 1938, ensin Puistokadun päiväkodissa ja myöhemmin omassa koulutalossa Laivurinkadulla vuodesta 1956 alkaen (ark. Aino Kallio-Ericsson). Myös Venäläisellä koululla on pitkät juuret Helsingissä, sen neuvostoliittolainen kulttuuriyhteys vakiintui sodan jälkeen ja Venäläisen koulun modernistinen uudisrakennus kampusalueineen nousi Kaarelaan vuonna 1955 (ark. Osmo Sipari, koulu on purettu myöhemmin).

Englantilainen koulu kuuluu Helsingin kansainvälisten koulujen kokonaisuuteen, joiden voimakkain rakennusvaihe oli sodanjälkeisinä jälle-enrakennuskauden vuosina. Koulurakennuksilla ja niiden toiminnalla on historiallista merkitystä, aikakautensa yhteiskunnallisen kehityksen ja kansainvälisyyden merkkeinä. Kaikkien kansainvälisten koulujen arkkitehtuurissa oli erityisesti modernilla arkkitehtuurilla painokas asema, omine kansallisine painotuksineen. Yhdysvaltalaisen modernismin esikuvien voi tulkita vaikuttaneen myös Englantilaisen koulun arkkitehtuurin ominaispiirteisiin, sen puhtaaksimuuratuissa eleettömissä julkisivuissa ja nauhaikkunapainnoissa.

Kaupunkikuva

Englantilaisen koulun tontti sijoittuu osaksi Meilahden aluekokonaisuutta, Mäntytien päätteellä. Asemakaavassa Mänty- ja Kuusitien risteys muodostaa puistomaisen aukion, josta avautuu näköalapaikka lounaaseen Meilahden puisto- ja huvila-alueelle. Aukio on kuitenkin kehittynyt paikoitusalueena ja tontitus on muuttunut alkuperäisestä, eikä klassismin kaupunkirakenteellinen intentio näin ole täysin toteutunut. Rakennuksen lounaispuolella kohti Paciuksenkatua laskeutuva rinne on kaupunkikuvallisesti merkittävä vihervyöhyke.

Englantilainen koulu on elimellinen osa Meilahden kaupunginosan arkkitehtonisesti yhdenmukaista ja korkeatasoista aluekokonaisuutta. Rakennusten julkisivumateriaalit, rakentamisen mittakaava ja geometria ovat toteutuneet alueella johdonmukaisesti, alueella on oma arkkitehtoninen sanastonsa. Meilahden julkisten rakennusten ydin on arkkitehtonisesti huomattavan laadukas; Meilahden koulu ja kirkko on listattu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi RKY 2009.

Tontin rakennusten arvotus

Englantilaisen koulun rakennuksella on rakennus- ja kulttuurihistoriallista arvoa. Se on merkki kansainvälisten koulujen nykyaikaisen toiminnan vahvistumisesta Helsingissä. Englantilaisen koulun arkkitehtuuri on laadukasta, erityisesti koskien kahta ensimmäistä rakennusvaihetta. Kohde on luonteva ja vakiintunut osa Meilahden rakennettua kulttuuriympäristöä. Rakennus ei kuntosaa osalta ole purkukohde. Kohteen

11.12.2024

käyttötarkoituksen muutoksen suunnittelu säilyttävin periaattein ei ole tuottanut hankkeessa toteutuskelpoista vaihtoehtoa. Käyttötarkoituksen muuttaminen asumiseen on kaupunginmuseon arvion mukaan luonteva, alueen nykytilanteeseen sopeutuva muutos.

Lausunto

Kaavamuutoksen yhteydessä tulee varmistaa tontin uudiskohteen rakennustavan sopeutuminen olevaan Meilahden asuinrakennusten tuottamaan arkkitehtuurin "sanastoon". Nämä yhtenäisen ympäristön ominaispiirteet liittyvät julkisivumateriaaleihin, värikykseen, rakennusmasan mittasuhteisiin ja sijoitteluun, aukotukseen, vesikaton muotoon ja materiaaleihin ym. Mäntytien kaupunkikuva edustaa rakennusaikansa eleetöntä ja huomattavan korkeatasoista arkkitehtuuria, johon sopeutuvalla uudisrakentamisella tulee asettaa korkeat kaupunkikuvalliset tavoitteet. Kaupunginmuseo seuraa jatkossuunnittelua, ja ohjaa asemakaavan kaupunkikuvaa koskevien määräysten asettamiseen.

Lisätiedot

Mikko Lindqvist, arkkitehti, puhelin: +358 9 310 36972
mikko.lindqvist(a)hel.fi

§ 276

Detaljplan och detaljplaneändring för Ahtibassängens vattenområde på Busholmen (nr 12842)

HEL 2022-011884 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände en detaljplaneändring för vattenområden i 20 stadsdelen (Västra hamnen, Busholmen) enligt ritning nummer 12842, daterad 8.12.2020 och ändrad 5.11.2024, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12842 kartta, päivätty 8.12.2020, muutettu 5.11.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12842 selostus, päivätty 8.12.2020, muutettu 5.11.2024, päivitetty Kylk:n 5.11.2024 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.12.2020, täydennetty 5.11.2024 ja asukastilaisuuden 18.6.2019 muistio
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Osa päätöshistoriaa

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag	Bilagor till utdrag
Polisnärheten i Helsingfors	Förslagstext
Helen Elnät Ab	Förslagstext
Helsingfors Hamn Ab	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	Förslagstext
Försvarsmaktens 1. Lo-	Förslagstext

11.12.2024

gistikregemente	
Staben för Finska vikens sjöbevakningssektion	Förslagstext
Närings-, trafik- och mil- jöcentralen i Nyland	Förslagstext Kommunalbesvär, godkännande av gene- ralplan, detaljplan, byggnadsordning Bilaga 1 Bilaga 2 Bilaga 3 Bilaga 4 Bilaga 5
Trafikledsverket	Förslagstext
De som lämnat in en an- märkning och uppgett sin adress	Förslagstext Kommunalbesvär, godkännande av gene- ralplan, detaljplan, byggnadsordning Bilaga 1 Bilaga 2 Bilaga 3 Bilaga 4 Bilaga 5

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplaneändringens centrala innehåll

Detaljplanen och detaljplaneändringen gäller vattenområdet i 20 stadsdelen (Västra hamnen, Busholmen) i området mellan Oceankajen och Melkökajen. Detaljplanelösningen gör det möjligt att bygga flytande fritidsservice samt en allmän badstrand och därtill hörande stödfunktioner. Dessutom anläggs en ny brygga för sjöbussar vid Melkökajen.

Målet är att skapa ett område för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet med ett betydande regionalt värde i änden på Godahoppsparken vid Ahtibassängen. I detaljplanen har frågorna kring utvecklingen av den tätt bebyggda stadsmiljön, den tekniskt utmanande byggplatsen och utvecklingen av de mångsidiga fritidstjänsterna lösts med hjälp av partnerskapsplanläggning.

I området har en badstrand och en flytande badinrättning samt en park, en utsiktsterrass och en brygga för sjöbussar planerats. På byggnaderna för de flytande fritidstjänsterna har 725 kvadratmeter ny våningsyta placerats.

I och med detaljplaneändringen kommer Ahtibassängen och byggandet kring den att bilda en aktiv och trivsamt ände på Godahoppsparken samt svara på invånarnas önskemål om badplats och möjlighet till vinterbad.

Beslut som detaljplaneändringen bygger på

Detaljplaneändringen främjar målen i stadsstrategin och följer generalplanen samt delgeneralplanen för Busholmen.

Detaljplanen utgör en del av en större detaljplanehelhet dit detaljplaneändringen för [Kirjo på Busholmen \(nr 12750\)](#) (på finska) och [Ocean-kajen \(nr 12655\)](#) (på finska) ingick i fasen för deltagande och bedömning. Efter att programmet för deltagande och bedömning genomförts separerades Kirjo på Busholmen till en egen detaljplan som har trätt i kraft 2023.

Områdets förutsättningar och nuläge

I området finns en hamnbassäng som tagits ur bruk. Atlantgatan och Atlantbron som löper genom detaljplaneområdet är byggda. De övriga gatuområdena kring området är så gott som färdigställda.

För en del av området gäller flera detaljplaner från åren 1979–2019. I detaljplanerna är området vattenområde.

Kostnader för detaljplaneändringen

Genomförandet av detaljplaneändringen medför kostnader på 12,3 miljoner euro exklusive mervärdesskatt i kostnadsnivån för december 2021 för grundberedning och förverkligande av offentliga områden. Detaljplaneändringen höjer områdets värde. Värdet på den byggrätt som planläggs är grovt uppskattat till 0,4–0,6 miljoner euro.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt (MBL 65 §)

En mer omfattande detaljplaneändring, som senare skildes i två planer, presenterades för stadsmiljönämnden 8.12.2020 och nämnden beslutade att detaljplaneförslaget ska läggas fram. Detaljplaneförslaget var offentligt framlagt i 30 dagar, 17.12.2020–28.1.2021.

Fyra anmärkningar gjordes mot detaljplaneförslaget. Anmärkningarna gällde möjligheten att simma, säkerheten, översvämningsriskerna, utsikten från bostäderna, det höga byggandet, beaktandet av skugg- och vindförhållandena, beaktandet av fågelbeståndet i glasbyggandet samt ljusföroreningen och nedskräpningen.

11.12.2024

Myndighetsutlåtanden om detaljplaneförslaget kom in medan förslaget var offentligt framlagt. Anmärkningarna i utlåtandena gällde båttrafiken till hamnen, vattenförsörjningslinjerna och vattenförsörjningsnätverkets anslutningar, polis- och räddningsfordonens tillträde till objektets närhet, skjutstrafikens trygghet, kajplatsen för en myndighetsbåt, förutsättningarna för personer som hamnat i vattnet att räddas på egen hand, bestämmelserna gällande bullerbekämpning, hamnverksamhetens inverkan på luftkvaliteten, behandlingen av ytvattnet samt betydelsen av det höga hotell- och kontorstornet i stadsstrukturen.

Polisinrättningen i Helsingfors, Helen Elnät Ab, Helsingfors Hamn, samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), stadsmuseet, Försvarsmaktens 1. logistikregemente, staben för Finska vikens sjöbevakningssektion samt Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen) gav utlåtanden om detaljplaneförslaget.

Helen Elnät Ab, Försvarsmaktens 1. logistikregemente och staben för Finska vikens sjöbevakningssektion meddelande att de inte har någonting att invända mot förslagen till detaljplaneändring. Dessutom meddelade Trafikledsverket att det inte har någonting att yttra.

Åtgärder efter att förslaget varit offentligt framlagt

Efter att detaljplaneförslaget var offentligt framlagt skildes detaljplanen i två olika detaljplaneområden, varvid den nu aktuella detaljplaneändringen för Ahtibassängens vattenområde fick ett nytt plannummer. Detaljplanen för Oceankajen, som ingick i den helhet som varit offentligt framlagd, trädde i kraft 2021.

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna och myndighetsutlåtandena om detaljplaneförslaget i sammandrag samt bemötandena till de påpekanden som framförts i dessa.

Med beaktande av målen med planen är det inte ändamålsenligt att ändra förslaget med anledning av påpekandena i samband med det offentliga framläggandet.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att planen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs närmare i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset). Ändringarna har diskuterats med berörda parter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

11.12.2024

Anna Villeneuve, stadssekreterare, telefon: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12842 kartta, päivätty 8.12.2020, muutettu 5.11.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12842 selostus, päivätty 8.12.2020, muutettu 5.11.2024, päivitetty Kylk:n 5.11.2024 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 8.12.2020, täydennetty 5.11.2024 ja asukastilaisuuden 18.6.2019 muistio
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Osa päätöshistoriaa

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva, 5.11.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag	Bilagor till utdrag
Polisinrättningen i Helsingfors	Förslagstext
Helen Elnät Ab	Förslagstext
Helsingfors Hamn Ab	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	Förslagstext
Samkommunen Helsingforsregionens miljö tjänster	Förslagstext
Försvarsmaktens 1. Logistikregemente	Förslagstext
Staben för Finska vikens sjöbevakningssektion	Förslagstext
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland	Förslagstext
	Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
	Bilaga 1
	Bilaga 2
	Bilaga 3
	Bilaga 4
	Bilaga 5

11.12.2024

Trafikledsverket
De som lämnat in en anmärkning och uppgett sin adress

Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4
Bilaga 5

För kännedom

Stadsmuseet
Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 737

HEL 2022-011884 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) vesialueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen 8.12.2020 päivätyn ja 5.11.2024 muutetun piirustuksen numero 12842 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.11.2024 § 581

HEL 2022-011884 T 10 03 03

Hankennumero 3141_7

Esitys

11.12.2024

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 8.12.2020 päivätyn ja 5.11.2024 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12842 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaava koskee 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) vesialuetta ja asemakaavan muutos koskee 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) vesialuetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2022-011884>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

05.11.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Teo Tammivuori ja maisemaarkkitehti Kuisma Kyyhkynen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Teo Tammivuori, arkkitehti, puhelin: 09 310 21192
teo.tammivuori(a)hel.fi
Teemu Vuotoniemi, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37490
teemu.vuotoniemi(a)hel.fi
Jarkko Nyman, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 18.04.2023 § 28

HEL 2022-011884 T 10 03 03

Päätös

11.12.2024

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12842 pohjakartan kaupunginosassa 20 Länsisatama. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12842
Kaupunginosa: 20 Länsisatama
Kartoituksen työnumero: 11/2023
Pohjakartta valmistunut: 9.2.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 277

Detaljplaneändring nr 12883 för Västra Haga (omfattar trafikplan)

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplaneändringen för park-, närreklamations- och gatuområden i 29 stadsdelen (Haga, Södra Haga) enligt ritning nr 12883, daterad 28.11.2023 och ändrad 22.10.2024, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen (de nya kvarteren 29272–29281 bildas i och med detaljplaneändringen).

Behandling

Förslag om återremiss

Ledamoten Mika Ebeling understödd av ledamoten Björn Månsson föreslog att stadsfullmäktige återremitterar ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning utgående från att den nya beredningen på ett centralt sätt baserar sig på Djurbergsgruppens alternativa plan.

Ledamoten Elina Kauppila understödd av ledamoten Johanna Nuorteva föreslog att planen återremitteras för ny beredning så att Djurbergets skogsområde inte förminskas, utan byggandet förläggs till gräsområdet under kraftledningarna längs Vichtisvägen, och resten av bostäderna planläggs och byggs på småindustriområdet på andra sidan Vichtisvägen.

Omröstningsordning

Förslagen om återremiss togs separat upp till omröstning.

1 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Mika Ebelings förslag om återremiss

Ja-röster: 68

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs,

11.12.2024

Mai Kivelä, Vesa Korkkula, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Petra Malin, Sami Muttilainen, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 16

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Pia Kopra, Eeva Kärkkäinen, Teija Makkonen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Juhani Strandén

Frånvarande: 1

Pentti Arajärvi

Stadsfullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet.

2 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Behandlingen fortsätter

NEJ-förslag: Ledamoten Elina Kauppilas förslag om återremiss

Ja-röster: 64

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Vesa Korkkula, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Petra Malin, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

11.12.2024

Nej-röster: 19

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Mari Holopainen, Nuutti Hyttinen, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Pia Kopra, Eeva Kärkkäinen, Teija Makkonen, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman

Blanka: 1

Juhani Strandén

Frånvarande: 1

Pentti Arajärvi

Stadsfullmäktige fortsatte behandlingen av ärendet.

Förslag om förkastande

Ledamoten Mika Raatikainen understödd av ledamoten Pirkko Ruohonen-Lerner föreslog att ärendet förkastas med följande motivering:

Detaljplaneområdets naturvärden är obestridliga och betydande, särskilt i Djurbergsparken. Det är inte Helsingfors uppgift att växa till varje pris, oavsett vad människor som redan bor här tycker och på bekostnad av att etablerade bostads- och naturområden förstörs. I Finland finns det gott om plats att bygga och bo någon annanstans än i Helsingfors som redan är igenproppat och dyrt.

3 omröstningen

Stadsstyrelsens förslag JA, förkastande NEJ

JA-förslag: Stadsstyrelsen

NEJ-förslag: Ledamoten Mika Raatikainens förslag om förkastande

Ja-röster: 70

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Timo Harakka, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Mikael Jungner, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Vesa Korkkula, Minja Koskela, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Petrus Pennanen, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava,

11.12.2024

Laura Rissanen, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Elina Valtonen, Reetta Vanhanen, Laura Varjokari, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 11

Mika Ebeling, Jussi Halla-aho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Teija Makkonen, Tom Packalén, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Juhani Strandén

Blanka: 3

Elina Kauppila, Eeva Kärkkäinen, Terhi Peltokorpi

Frånvarande: 1

Pentti Arajärvi

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12883 kartta, päivätty 28.11.2023, muutettu 22.10.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12883 selostus, päivätty 28.11.2023, muutettu 22.10.2024, täydennetty 6.11.2024
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Muistutukset
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7566 / 8.10.2024)
- 6 Länsi-Haaga, julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma
- 7 Asemakaavoituspalvelun esitys selostuksen täydentämiseksi 6.11.2024
- 8 Illustraatiot, 8.10.2024

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsing-

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext

11.12.2024

forsregionens miljöjän-
ster HRM

Närings-, trafik- och mil-
jöcentralen i Nyland

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av gene-
ralplan, detaljplan, byggnadsordning

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Bilaga 5

Bilaga 6

Bilaga 7

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Detaljplaneändringens centrala innehåll

Västra Haga bildas intill Södra och Norra Haga. Spårförbindelser i området utvecklas, vilket stärker stadens trafiknät och ger ett område ett centralt läge. Kabelanslutningarna för luftledningarna på 110 kilovolt möjliggör byggande vid Vichtisvägen. Området inklusive dess tjänster planeras bli ett attraktivt, naturnära och gemenskapligt bostadsområde med stadsdelen en särpräglad Hagidentitet. Den här delen av Vichtisvägen blir en urban stadsmiljö.

Invånarnas stora oro över Djurbergsparkens natur- och rekreationsvärden har hörts och byggandet har under planläggningsprocessens gång avgränsats till ett betydligt smalare område än ursprungligen planerat. I detaljplaneförslaget bevaras Djurbergsparken till cirka två tredjedelar som park. Byggnadsområdet är delvis trädöst men också träd går förlorade. En skogig grönkorridor med förbindelser till omgivande grönområden, flygekorrens kärnområden och rutter, kala berg och en del av skogen som ska utvecklas till en park med myr bildar dock fortfarande ett mångsidig natur- och rekreationsområde i Djurbergsparken. Kvarterens höjder är planerade med hänsyn till den omväxlande topografin och så att schaktningens skador på miljön minimeras. För närvarande är nästan hela parken ett bullerområde där riktvärdena överskrids. Kvarteren kommer att utgöra ett bullerskydd och därmed höja kvaliteten på det rekreationsområde som bevaras.

Stadsmiljönämnden godkände dispositionsplanen för boulevardstaden vid Vichtisvägen och Hoplaksvägen år 2019. Den nya snabbspårvägen från Helsingfors centrum till Gamlas kommer att betjäna den allt tätare

markanvändningen och de redan befintliga bostads- och arbetsplatsområdena och koppla ihop innerstadens spårvägsnät, snabbspårvägslinje 15, kustbanan och ringbanan.

Bostäder för cirka 2 400 Hagabor med sammanlagt 94 000 m² bostadsvåningsyta planeras till Västra Haga. Byggnaderna är från sju till fjorton våningar höga vid Vichtisvägen. De byggnader som ligger längre bort från vägen anpassas till bergsterrängen och är oftast fem våningar höga. Tomternas genomsnittliga exploateringstal är $e=2,68$. Därtill har 2 000 m² våningsyta anvisats för ett daghem, cirka 2 800 m² våningsyta för affärslokaler i bostadsbyggnadernas bottenvåningar och cirka 1 200 m² våningsyta för dagligvaruhandel. Tjänsterna koncentreras i synnerhet till närheten av hållplatserna för snabbspårvägen.

Man har gjort upp en trafikplan (ritning nr 7566) i samband med detaljplaneändringen. Enligt trafikplanen blir en ny gårdsgata som löper parallellt med Vichtisvägen blir till. Parkeringen är koncentrerad till parkeringsanläggningar och en del av gästparkeringsplatserna finns längs med gatorna. Infarten till parkeringen har i huvudsak koncentrerats till närheten av Vichtisvägens anslutningar för att skapa en så lugn och fotgängardominerad miljö som möjligt vid gårdsgatan. Detta fotgängardominerade gatuområde rytmiseras av en serie öppna offentliga uterum.

Beslut som detaljplaneändringen bygger på

Enligt Generalplan 2016 för Helsingfors är planeringsområdet i huvudsak innerstad (C2) och stadsboulevard med en snabbspårväg. Områdets nordostliga del är bostadsdominerat område (A3). I generalplanen går dessutom en beteckning för en grönförbindelse genom området och utmed Eliel Saarinens väg går en beteckning för bannätverket för cykeltrafik (stambanenätet för snabb cykeltrafik). Planeringsområdet ligger intill bostadsområdet i Södra Haga. På generalplanens temakarta över kulturmiljöer har området anvisats som ett kulturhistoriskt, arkitektoniskt och landskapskulturellt viktigt område (utredning år 2002). Enligt den underjordiska generalplanen 2021 för Helsingfors (nr 12704) finns en reservering vid områdets södra spets för en tunnel mellan värme-centralerna i Brunakärr och Sockenbacka. Den aktuella detaljplaneändringen stämmer överens med de ovannämnda generalplanerna.

Detaljpanelösningen bidrar till att staden kan uppnå målet i Generalplan 2016 för Helsingfors om att utvidga innerstaden bland annat till områdena längs Vichtisvägen och Hoplaksvägen, som byggs om till stadsboulevarder.

11.12.2024

Stadsmiljönämnden godkände år 2019 dispositionsplanen för boulevardstaden som utgångspunkt för detaljplanerna och detaljplaneändringarna som utarbetas för området.

Detaljplaneändringen bidrar till att målen i stadsstrategin 2021–2025 nås bland annat på följande sätt:

- Stadens tillväxt främjas i och med ny bostadsproduktion. Inget bygande anvisas till stadens mest värdefulla naturområden.
- Förverkligande av nätverkstaden för spårtrafik och bostadsproduktion vid goda kollektivtrafikförbindelser främjas enligt målen i programmet för boende och markanvändning (BM-programmet) Målet är att bostadsproduktionens tillväxt påskyndas, ökningen av boendekostnaderna bromsas samt att balanserade stadsdelar skapas och boendetätheten ökas.
- Planeringen av ett attraktivt, trivsamt och vackert stadsrum på både nya och gamla områden främjas. Detaljplaneändringen möjliggör ett gott stadsrum där man kan stanna upp och vistas och skapar en plats för kommersiella tjänster, möten och offentlig verksamhet.

Områdets utgångspunkter och nuläge

Området ligger på Djurbergsparkens område och delvis på gatuområdena på Vichtisvägen och Eliel Saarins väg. Vichtisvägen, järnvägen, kvarteren vid Djurbergsgränden och Eliel Saarins väg avgränsar ett rätt stort parkområde som i huvudsak består av bergig skog och kala berg med flera friluftsrutter. I områdets södra del finns ett låglänt område som tidigare varit myrmark. I västra delen, vid Vichtisvägen, går elnätets luftkablar och under dem finns en trädlös zon. I söder längs med Eliel Saarins väg löper den nya snabbspårvägslinjen 15 i öst-västlig riktning. Södra delen sammankopplas till området kring den blivande Hagarondellen och de mångsidiga tjänsterna som planeras där samt till byteshållplatserna för den nya snabbspårvägen och snabbspårvägslinje 15.

För området gäller flera detaljplaner från åren 1952–2013.

Helsingfors stad äger hela planeringsområdet. Detaljplaneändringen har gjorts på initiativ av staden.

Kostnader för detaljplaneändringen

Det kostar staden ungefär 14,6 miljoner euro att genomföra detaljplaneändringen. Kostnaderna har presenterats i kostnadsnivån 6/2024, vilket motsvarar poängtalet för Jordbyggnadskostnadsindexet 132,7 (2015=100), moms 0 %.

Grundberedning	3 800 000 €
Gatukonstruktioner	2 500 000 €
Parkkonstruktioner	800 000 €
Flyttning av rör, bortledning av dagvatten	200 000 €
Byggande av offentliga tjänster (daghem)	7 300 000 €
Sammanlagt	14 600 000 €

Dessutom medför genomförandet av detaljplaneändringen kostnader på cirka 3,7 miljoner euro för operatörer för att bygga ny kommunal teknik enligt följande:

Vattenförsörjning	1 800 000 €
Fjärrvärme	70 000 €
El och telekommunikation	1 800 000 €

Detaljplaneändringen höjer området värde. Den nya byggrätten som planläggs i området är cirka 94 000 m² våningsyta. Staden äger markområdena i området. Värdet av byggrätten är cirka 77 miljoner euro.

Grundläggingskostnaderna för byggnaderna i området har uppskattats till cirka 17 miljoner euro, inklusive grundarbeten, grundläggningar och schaktningsarbeten för underjordiska källar- och parkeringsutrymmen som planerats för kvarteren.

Förslaget till detaljplan offentligt framlagt (MBL 65 §)

Detaljplaneförslaget hölls offentligt framlagt 18.1–16.2.2024. Dessutom förutsatte nämnden att det skogiga området på servicecentrets tomt under den fortsatta beredningen ska införlivas med Djurbergsparken för att förstärka skogsförbindelsens smalaste ställe.

Det gjordes 24 anmärkningar mot detaljplaneförslaget, varav en var en petition (undertecknad av totalt 2 400 personer).

Påpekandena i anmärkningarna gällde bland annat centralisering av byggandet till det redan befintliga stadsrummet, i synnerhet till industriområdet i Sockenbacka, i stället för Djurbergsparken. Man ansåg att planens utveckling har varit positiv, men många upplevde ändå att byggvolymen var för stor. Det föreslogs att man antingen skulle bygga mindre eller låta bli att bygga öster om det nuvarande friluftstråket. Minskningen av Djurbergsparken togs upp som ett orosmoment och i anmärkningarna önskade man att staden helt skulle avstå från planläggningsprojektet. Å andra sidan önskade man också effektivare byggande och ansåg att planen på ett bra sätt stöder stadens hållbara till-

växt. Parkeringsanläggningens nödvändighet och läge ifrågasattes. Utöver detta gällde anmärkningarna hotade arter, ekologiska förbindelser och naturmiljön. Planen för parken med en myr ansågs positiv.

- Helen Elnät Ab
- samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT)
- samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM)
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen)
- kultur- och fritidssektorns stadsmuseum

Påpekandena i utlåtandena gällde bland annat uppfyllandet av de avtalspunkter som gäller energinätet samt kommentarer om samhällsteknisk försörjning, dess samordning med den nuvarande infrastrukturen och utrymmeskrav. Påpekanden om avfallsinsamling gjordes också. Dessutom uttrycktes åsikter om ändringar i bostadskvarteren och om ändringen av parkeringsanläggningens läge i förhållande till den tidigare versionen och ändringarnas inverkan på snabbspårvägen. Påpekanden gjordes också om beräkningsanvisningarna för parkeringsplatserna och om friluftsförbindelsen.

Det påpekades att det intilliggande bostadsområdet i Södra Haga är ett kulturhistoriskt, arkitektoniskt och landskapskulturellt betydande område. Det ansågs viktigt att minska nybyggandets skala mot Djurbergsparken och att flervåningshusen bäst smälter in om de är högst sju våningar höga. Längs med Vichtisvägen bör kvarteren rytmiseras med små skväror och parkområden för att Djurgårdsparken fortfarande delvis ska kvarstå som en del av Vichtisvägens gatubild.

I ett utlåtande ansågs att planbestämmelserna i anknytning till klimatförändringen är omfattande och styr områdets hållbarhet och koldioxidneutralitet exemplariskt, trots att man upplever byggandet på parkområdet som beklagligt. Dessutom är det speciellt bra att en del av torvområdet i parkens södra ände ska återställas som en park med myr. Minskningen av parken borde uttryckas noggrannare.

Detaljplanens åtgärder för vattnets kvalitativa behandling ansågs som tillräckliga. Det föreslås dock att en detaljplanebestämmelse om parkeringsplatsernas oljeavskiljningsbrunnar bör utfärdas.

I ovannämnda utlåtande konstaterades också att man på detaljplanekartan bör märka ut flygekorrens kärnområden och rutter men att detaljplanlösningen inte avsevärt försämrar flygekorrens förbindelser på området. Dessutom ansågs att detaljplanen speciellt ska uppmärksamma bullerrelaterade problem. Enligt utlåtandet bör vissa detaljplanebestämmelser om buller preciseras.

Dessutom meddelade följande aktörer att de inte har något att yttra: Fostrans- och utbildningssektorn samt social-, hälsovårds- och räddningssektorn.

Åtgärder efter den offentliga framläggningen

I rapporten om växelverkan anges anmärkningarna och utlåtandena av myndigheter och andra parter om detaljplaneförslaget i sammandrag och bemötandena till påpekandena i dessa.

Det som framförts i påpekandena har beaktats med hänsyn till detaljplanens mål och i den mån det är ändamålsenligt.

På grund av de anvisningar för fortsatt planering som stadsmiljönämnden kräver har en separat ändringsprocess inletts i fråga om den detaljplan som gäller för den tomt där Djurbergets servicecentral på adressen Stormyrvägen 28 ligger och anslutningen av dess skogsområde till Djurbergsparken.

I detaljplanekartans beteckningar eller bestämmelser och i det övriga materialet gjordes ändringar efter att detaljplanen varit offentligt framlagd. För ändringarna redogörs detaljerat i detaljplanebeskrivningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan över ändringar (Tehdyt muutokset).

Planläggningstjänsterna har 6.11.2024 kompletterat förslaget till detaljplaneändring på basis av diskussionen i stadsmiljönämnden 22.10.2024 så att man i beskrivningstexten har lagt till stycken om Djurbergsparkens myr, dikesfårorna vid friluftsstråket samt observationer av tickor. Styckena har lagts till under rubriken Maisema ja luonnonympäristö (Landskap och naturmiljö).

Närmare motiveringar

Motiveringarna till detaljplaneändringen framgår mer i detalj av den bifogade detaljplanebeskrivningen.

Fortsatta åtgärder

Stadsmiljönämnden förutsatte att då detaljplanen förverkligas ska noggranna och grundliga planer utarbetas för att skydda skogens rekreationsområde för olägenheter under byggnadstiden. Djurbergsets skog är ett viktigt rekreationsområde för området invånare och förutsättningarna för dess rekreationsbruk ska tryggas under hela byggtiden. Nämnden förutsatte att naturvårderna för området kvarblivande skog inte försämras under byggnadstiden eller som en följd av byggandet.

Befogenheter

11.12.2024

Stadsfullmäktige fattar beslutet om godkännandet av detaljplaneändringen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12883 kartta, päivätty 28.11.2023, muutettu 22.10.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12883 selostus, päivätty 28.11.2023, muutettu 22.10.2024, täydennetty 6.11.2024
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Muistutukset
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7566 / 8.10.2024)
- 6 Länsi-Haaga, julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma
- 7 Asemakaavoituspalvelun esitys selostuksen täydentämiseksi 6.11.2024
- 8 Illustraatiot, 8.10.2024

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Helen Elnät Ab
Samkommunen Helsingforsregionens trafik
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster HRM
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Förslagstext
Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4
Bilaga 5

Bilaga 6
Bilaga 7

För kännedom

Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmiljönämnden
Stadsmuseet
Fostrans- och utbildningssektorn
Social-, hälsovårds- och räddningssektorn

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 764

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) puisto-, lähivirkistys- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 28.11.2023 päivätyn ja 22.10.2024 muutetun piirustuksen nro 12883 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein (muodostuvat uudet korttelit 29272–29281).

Käsittely

02.12.2024 Ehdotuksen mukaan

Hylkäysehdotus:

Mika Raatikainen: "Kaupunginhallitus hylkää Länsi-Haagan asemakaavan muutoksen nro 12883.

Alueen luontoarvot kaava-alueella etenkin Riistavuoren puistossa ovat kiistattomat ja merkittävät. Helsingin tehtävä ei ole kasvaa hinnalla millä hyvänsä täällä jo asuvien ihmisten mielipiteistä välittämättä ja vaikiintuneiden asuin- ja luontoalueiden pilaamisen kustannuksella. Suomessa voi mainiosti rakentaa ja asua muuallakin kuin jo nyt tukkoisessa ja kalliissa Helsingissä."

Mika Raatikaisen hylkäysehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

25.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

11.12.2024

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2024 § 528

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Hankenumero 5704_10

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 28.11.2023 päivätyn ja 22.10.2024 muutetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12883 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) puisto-, lähivirkistys- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 29272–29281).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2020-012978>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Kaupunkiympäristölautakunta edellytti, että siinä vaiheessa kun kaavaa toteutetaan, laaditaan huolelliset ja perusteelliset suunnitelmat virkistysalueeksi jäävän metsän suojaamiseksi rakentamisen ajan haitoilta. Ristavuoren metsä on alueen asukkaille tärkeä virkistysalue ja myös virkistyskäytön edellytykset tulee taata koko rakennusvaiheen ajan. Lautakunta edellytti, että alueelle jäävän metsän luontoarvot eivät heikkene rakentamisen aikana tai sen seurauksena.

Käsittely

22.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

11.12.2024

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Tony Isaksson, tiimipäällikkö Suvi Tyynilä, maisema-arkkitehti Harald Arlander ja liikenneinsinööri Ville Andersson. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään esitysehdotuksen kappaleeksi 4 kohta lisäksi lautakunta päättää että: "Kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että siinä vaiheessa kun kaavaa toteutetaan, laaditaan huolelliset ja perusteelliset suunnitelmat virkistysalueeksi jäävän metsän suojaamiseksi rakentamisen ajan haitoilta. Riistavuoren metsä on alueen asukkaille tärkeä virkistysalue ja myös virkistyskäytön edellytykset tulee taata koko rakennusvaiheen ajan. Lautakunta edellyttää, että alueelle jäävän metsän luontoarvot eivät heikkene rakentamisen aikana tai sen seurauksena."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Hylkäsehdotus:

Mika Raatikainen: Teen hylkäsehdotuksen:

Kaupunkiympäristölautakunta hylkää esityksen Länsi-Haagan tarkistettuna asemakaavan hylkäämistä. Alueen luontoarvot kaava-alueella etenkin Riistavuoren puistossa ovat kiistattomat ja merkittävät. Helsingin tehtävä ei ole kasvaa hinnalla millä hyvänsä täällä jo asuvien ihmisten mielipiteistä välittämättä ja vakiintuneiden asuin- ja luontoaluiden pilaamisen kustannuksella. Suomessa voi mainiosti rakentaa ja asua muuallakin kuin nyt tukkoisessa ja kalliissa Helsingissä.

Mika Raatikaisen hylkäsehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

08.10.2024 Pöydälle

09.01.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

19.12.2023 Pöydälle

28.11.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tony Isaksson, arkkitehti, puhelin: 09 310 76415
tony.isaksson(a)hel.fi
Suvi Tyynilä, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37264

11.12.2024

suvi.tyynila(a)hel.fi

Ville Andersson, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 33029

ville.andersson(a)hel.fi

Harald Arlander, maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 09 310 42146

harald.arlander(a)hel.fi

Jarkko Nyman, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37094

jarkko.nyman(a)hel.fi

Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, ympäristöhäiriöt, puhelin: 09 310 28916

anu.haahla(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 16.2.2024

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkirakenne / Asemakaavapalvelu on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Länsi-Haagan asemakaavan muutoksen 28.11.2023 päiväystä ehdotuksesta. Kaavahanke rajautuu pohjois-, länsi- ja eteläpuoleltaan Haagan ympyrä, Vihdintie ja sähköasema –kaavamuuotosalueeseen. Helsingin kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti sekä rakennetun kulttuuriympäristön ja maisemallisten arvojen näkökulmasta että arkeologisen kulttuuriperinnön säilymisen näkökulmasta.

Länsi-Haagan asemakaavan muutoshanke liittyy laajempaan Läntisen bulevardikaupungin kaavoitukseen eli Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavarunkoon, joka toimii lähtökohtana alueelle laadittaville asemakaavoille ja asemakaavan muutoksille. Helsingin yleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu pääosin kantakaupungiksi C2, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Alueen koilliskulmassa on asuntovaltaista aluetta A3, jota kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Suunnittelualue sijaitsee Vihdintien, junaradan, Riistavuorenkujan korttelien ja Eliel Saarisen tien rajaamalla Riistavuorenpuiston alueella sekä osittain Vihdintien ja Eliel Saarisen tien katualueilla. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on, että Etelä- ja Pohjois-Haagan rinnalle syntyy uusi tunnistettava osa-alue, Länsi-Haaga. Tavoitteena on sijoittaa uutta kerrostaloasumista noin 2400 asukkaalle painottuen bulevardiksi rakennettavan Vihdintien varteen. Lisäksi alueelle suunnitellaan tarvittavat palvelut; liiketilaa, päivittäistavarakauppa sekä päiväkotit. Uusi rakentaminen tukeutuu tulevaan, kantakaupungista Kannelmäkeen kul-

kevaan Länsi-Helsingin pikaraitiotieyhteyteen. Tavoitteena on, että Riistavuorenpuiston kallioista metsäaluetta säilyy kaavamuutoksessa lähialueiden ja uuden asuinalueen kannalta tärkeänä luonnonympäristönä ja virkistysalueena ja alueen suunnittelussa turvataan ekologiset verkostot mm. liito-oravan ydinalueet ja yhteydet. Julkisten kaupunkitiilojen, katujen ja tonttien suunnittelun tavoitteena on huomioida alueella ominaisia maisemallisia elementtejä ja käyttää niitä uuden asuinalueen omaleimaisina lähtökohtina. Kortteleiden välisen pihakaturatkaisun tavoitteena on yhteisöllisyyden ja kylätunnelman vahvistaminen.

Suunnittelualueella ei nykyisin sijaitse rakennuksia. Riistavuoren laajahko puistoalue on pääasiassa kallioista metsää sekä avokalliopaljastumaa. Metsäisellä puistoalueella kulkee lisäksi useita ulkoilureittejä. Alueen eteläosaan sijoittuu alavaa entistä suoympäristöä. Etelässä Eliel Saarisen tietä kulkee uusi itä-länsisuuntainen Raide-Jokerin pikaraitiotieyhteys. Eteläosan alue linkittyy tulevaan Haagan ympyrän alueeseen ja sinne suunniteltuihin monipuolisiin palveluihin sekä uuden pikaraitiotieyhteyden ja Raide-Jokerin vaihtopysäkkeihin. Suunnittelualue sijoittuu kuitenkin Etelä-Haagan asuntoaluekokonaisuuden viereen, joka on merkitty Helsingin yleiskaavan Kulttuuriympäristöt-teemakartassa kuuluvaksi Helsingin kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävien alueiden joukkoon.

Esillä olevassa asemakaavan muutoksen ehdotuksessa suunnittelualueen länsiosaan eli Vihdintien puoleiseen reunaan on osoitettu yhdeksän uutta asuin kerrostalojen korttelialuetta AK, joilla rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin kerros luku vaihtelee neljästä neljääntoista, pääosin kuitenkin viidestä kahdeksaan. Näiden lisäksi alueeseen kuuluvat julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue YL, pysäköintipaikkojen korttelialue LPA, kaksi yleistä pysäköintialuetta LP ja puisto VP, joka muodostaa suunnittelualueen itäisen osan. Asemakaavaehdotuksessa on lukuisia rakennusoikeuteen ja tilojen käyttöön, kaupunkikuvaan ja rakentamiseen kuten kattomuotoon, julkisivumateriaaleihin ja värikyseen sekä pihoihin ja ulkoalueisiin ja ilmastomuutokseen – sen hillintään ja sopeutumiseen liittyviä määräyksiä. Yleisenä määräyksenä on esitetty seuraavaa: ”Tällä asemakaava-alueella tulee rakentamisen ilmentää Länsi-Haagan alueidentiteettiä: hienovaraista sovitusta maastoon, kiertotaloutta ja kävelijän näkökulmasta kiinnostavaa katutason ympäristöä.”

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa kaupungin museo korosti, että suunnittelualueen kaltaisessa voimakkaasti muuttuvassa ympäristössä on tärkeää säilyttää ymmärrys paikan historiasta ja uuden rakentamisen mittakaavassa kunnioittaa ja ottaa huomioon myös lähiympäristön rakennettu luonne. Suunnittelualueen lähiympäristön rakennuskantaa edustavat Vihdintien vastakkai-

sella puolella sijaitsevan Pitäjänmäen yritysalueen 1950-luvulta 2010-luvulle rakennettujen toimitalojen arkkitehtuuriltaan moni-ilmeinen rivistö. Yritysalueen vanhimpien toimitalojen mittakaava ei juurikaan poikkea suunnittelualueen itä- ja eteläpuolisista Etelä-Haagan samankäisistä asuinkerrostaloista. Nuorimpien toimitalojen mittakaava sen sijaan on kasvanut näihin verrattuna huomattavasti niin korkeudeltaan kuin kokonaishahmoltaan. Korkeimmillaankin ne ovat kuitenkin seitsemänkerroksisia, mihin olisi luontevaa rajata myös uusien asuinkerrostalojen suurin sallittu kerrosluku. Erityisen tärkeänä kaupunginmuseumo pitää asuinkerrostalokorttelirintaman rytmittämistä pienillä aukiolla ja leveämmillä puistovyöhykkeillä niin, ettei taloista muodostu yhtenäistä muurimaista rintamaa, vaan Riistavuorenpuisto säilyy edelleen osittain osana Vihdintien katumaisemaa. Erittäin tärkeää on myös uudisrakentamisen mittakaavan pieneneminen Riistavuorenpuiston reunakortteleissa niin, etteivät uudisrakennukset puiston reunamilla nouse vanhan puuston latvusten yläpuolelle. Riistavuorenpuiston tarjoaman kaupunkiluonnon säilyminen osana olevaa etelähaagalaista elinympäristöä tukee paitsi alueen ekologista myös kulttuurista kestävyyttä ja on tärkeä uuden alueen haagalaista identiteettiä rakentava voimavara.

Länsi-Haagan asemakaavan muutosalueelta ei tunneta ennestään muinaismuistolain suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita ja historiallisten lähteiden valossa alueelta ei arvioida löytyvän uusia kohteita.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Länsi-Haagan asemakaavan muutoksen ehdotukseen.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 11.10.2023 § 59

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12883 pohjakartan kaupunginosassa 29 Haaga. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

11.12.2024

Asemakaavan numero: 12883
Kaupunginosa: 29 Haaga
Kartoituksen työnnumero: 3/2023
Pohjakartta valmistunut: 17.4.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976
kari.rajala(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 05.05.2021 § 37

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Eliel Saarisen kuja – Eliel Saarins gränd

(katu)

Perustelu: Muistonimi; liitynnäinen, Eliel Saarisen tien mukaan.

Kalliokivenpolku – Bergstensstigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä).

Kivipuutarhanpolku – Stenträdgårdsstigen

11.12.2024

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä); liitynnäinen, Kivipuutarhankadun mukaan.

Kulkukivenpolku – Flyttblocksstigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä); liitynnäinen, Kulkukivenkadun mukaan.

Riistavuorenpolku – Djurbergsstigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Liitynnäinen, Riistavuorenpuiston mukaan.

Sarvivälkkeenpolku – Hornbländestigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä). Sarvivälke on Uudenmaan maakuntakivi. Tieteen termipankin mukaan sarvivälke on amfiboliryhmän mineraali, ja se on väriltään mustaa, vihreänmustaa tai ruskeanmustaa. Sarvivälke on yleinen kivilajeja muodostava mineraali.

07.04.2021 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 16.2.2021

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Länsi-Haagan asemakaavan muutos, osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelut pyytää Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa Länsi-Haagan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaavahanke rajautuu pohjois-, länsi- ja eteläpuoleltaan Haagan ympyrä, Vihdintie ja sähköasema –kaavamuuotosalueeseen. Helsingin kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti sekä rakennetun kulttuuriympäristön ja maisemallisten arvojen näkökulmasta että arkeologisen kulttuuriperinnön säilymisen näkökulmasta.

Länsi-Haagan asemakaavan muutoshanke liittyy Vihdintien muuttamiseksi kaupunkibulevardiksi ja asemakaavan muutosalue sijoittuu Vihdintien itälaidalle Haagan liikenneympyrän pohjoispuolelle. Etelässä aluetta rajaa Eliel Saarisen tie ja idässä Riistavuorenkujan ja Isonne-vankujan kiinteistöt. Koillisessa kaava-alueella rajaa rantarata. Vihdintien varressa kulkee nykyään sähkölinja ilmajohtoina. Suunnittelualueen maasto on avokallioiden läikittämää sekametsää ja alueella kiertelee ulkoilureittejä ja polkuja.

Alueelle on suunnitteilla kaupunkimainen asuinalue 2500 asukkaalle palvelujen, kuten kivijalkaliikkeiden ja uuden päiväkodin, sijoituessa Valimokujan uuden pikaraitiotiepysäkin läheisyyteen. Pikaraitiotie kulki Vihdintietä pitkin ja se risteäisi Raide-Jokerin linjan kanssa Haagan liikenneympyrässä. Suunnitelmien mukaan osa Riistavuorenpuistosta säilytetään lähialueen ja uuden asuinalueen virkistysalueena.

Suunnittelualueella ei nykyisin sijaitse rakennuksia. Suunnittelualue sijoittuu kuitenkin Etelä-Haagan asuntoaluekokonaisuuden viereen, joka on merkitty Helsingin yleiskaavan Kulttuuriympäristöt-teemakartassa kuuluvaksi Helsingin kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävien alueiden joukkoon. Suunnittelualueen kaltaisessa voimakkaasti muuttuvassa ympäristössä on tärkeää säilyttää ymmärrys paikan historiasta ja uuden rakentamisen mitakaavassa kunnioittaa ja ottaa huomioon myös lähiympäristön rakennettu luonne.

Länsi-Haagan asemakaavan muutosalueelta ei tunneta ennestään muinaismuistolain suojelemissa kiinteitä muinaisjäänöksiä tai muita arkeologisia kohteita ja historiallisten lähteiden valossa alueelta ei arvioida löytyvän uusia kohteita.

Lisätiedot

Heini Hämäläinen, tutkija, puhelin: 0931064993
heini.hamalainen(a)hel.fi

§ 278

Ledamoten Laura Kolehmainens motion om att optimera elbilars laddning och elkonsumention

HEL 2024-005250 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Laura Kolehmainen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motionen

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Laura Kolehmainen och 26 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden genom behövliga åtgärder tillsammans med alla aktörer säkerställer att fulladdade bilar inte står parkerade på laddningspunkter för elbilar. Dessutom förutsätter staden att möjligheterna utreds att för laddningen tillämpa prissättning som baserar sig på börsel. Motionen finns som bilaga 1.

I Helsingfors har laddningsstationer installerats på gator och allmänna områden i tre faser. Före den första konkurrensutsättningen installerades 50 laddningspunkter på 21 olika ställen i Helsingfors som ett pilotprojekt åren 2011–2016. De första offentliga laddningsstationerna konkurrensutsattes år 2018. Konkurrensutsättningen omfattade cirka 20

11.12.2024

laddningsstationer och 59 laddningspunkter. Den andra konkurrensutsättningen genomfördes år 2022. År 2023 installerades cirka 140 laddningspunkter.

Användningen av laddningspunkter begränsas med hjälp av vägmärken och operatörernas prissättningsmodeller. Konkurrensutsättningen 2018 resulterade i laddningspunkter med tilläggsskylten "Endast för laddning av elbilar" eller tilläggsskylten "Laddning av elbilar tillåten". De laddningsstationer som installerades som resultat till konkurrensutsättningen 2022 försågs med tilläggsskylten H21 "Laddplats". På Sparbankskajen anges en tidsbegränsning på 4 timmar för parkering av elbilar. På infartsparkeringarnas laddningspunkter finns en tilläggsskylt med texten "Endast för laddning av elbilar 12 h". Användarvänligheten förbättras genom att det säkerställs att också laddningspunkterna från 2018 förses med en tilläggsskylt som styr användningen av platserna endast till laddning av elbilar.

Med undantag av laddningspunkterna på Sparbankskajen och infartsparkeringarna är det inte tillåtet att lämna ett fulladdat fordon parkerat på laddningspunkten. På infartsparkeringarnas laddningspunkter får fordon stå parkerade i högst 12 timmar även om batteriet är fulladdat eftersom laddningspunkterna har karaktären av bilplatser för infartsparkering. Laddningspunkten på Sparbankskajen förses med tilläggsskylten H21 "Laddplats" som förbjuder att lämna ett fulladdat fordon parkerat på laddningspunkten.

Den kommunala parkeringsövervakningen övervakar användningen av laddningsstationerna vid gator och i allmänna områden fastän områdena har hyrts ut till laddningsoperatörer. Om ett fordon lämnas parkerat på en laddningsstation med laddkabeln isatt när batteriet är fulladdat kan parkeringsövervakningen ge en felparkeringsavgift. År 2024 har parkeringsövervakningen gett 521 felparkeringsavgifter för felparkering på laddningspunkter för elbilar fram till 10.6.2024. Lagen om flyttning av fordon gör det inte möjligt att omedelbart flytta bort ett fordon från laddningspunkten när batteriet är fulladdat. Fastighetens ägare eller innehavare ansvarar för parkeringsövervakningen när offentlig laddning äger rum på en privat tomt.

På de nuvarande laddningsstationerna vid gator och i allmänna områden reglerar staden inte laddningspriset. Operatören bestämmer priset marknadsbaserat. I avtalen om opererande av laddningspunkter anges ingen bestämmelse om laddningens prisnivå. Staden har frågat vilken åsikt operatören har om att övergå till prissättning som baserar sig på börsen. Enligt operatören har modeller för börsbaserad prissättning och andra dynamiska prissättningsmodeller granskats, men sådana har åtminstone ännu inte införts. Det är möjligt för staden att tillägga krav

som gäller prissättningsprinciperna i laddningsinfrastrukturens upphandlingsvillkor. Staden ska dock noggrant överväga om det är förnuftigt att reglera prissättningen för marknadsmässig verksamhet. Samtidigt ska prissättningen av tjänsten i den mån det är möjligt stödja stadens mål om utsläppsminskning och optimering av elkonsumention. Operatören ska utreda prissättningsmodeller som baserar sig på börselen och andra dynamiska prissättningsmodeller i syfte att kunna bedöma prissättningsprincipens eventuella nyttor. Staden kan inte påverka prissättningsprinciperna för offentlig laddningsinfrastruktur på privata tomter.

Antalet laddbara fordon ökar och då förbättras även verksamhetsförutsättningarna för den marknadsmässiga laddningsinfrastrukturen. Tävligen mellan laddningsoperatörer ökar och då gör operatörerna sannolikt sina prissättningsmodeller mer konkurrenskraftiga och högklassiga. Staden säkerställer med vägmärken att det inte är tillåtet att lagligen lämna bilar parkerade på laddningspunkter i allmänna områden med undantag av infartsparkeringar.

Enligt 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan behandlas i stadsfullmäktige svar på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Laura Kolehmaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motionen

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

11.12.2024

Stadsfullmäktige 27.11.2024 § 261

HEL 2024-005250 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade att bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 720

HEL 2024-005250 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

18.11.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Laura Kolehmainen: Poistetaan 9. kappaleen toinen virke: "ilman kaupungin myötävaikutustakin."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Laura Kolehmaisien vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

11.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 27.08.2024 § 392

HEL 2024-005250 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki varmistaa tarvittavin toimenpitein kaikkien toimijoiden kanssa, että latauspisteissä ei seiso autoja, joiden akut ovat täynnä ja kaupunki edellyttää, että lataamisen hinnoittelussa selvitetään pörssisähköperusteisuuden käyttöönottoa.

Helsingin kaduille ja yleisille alueille on toteutettu latausasemia kolmessa vaiheessa. Ennen ensimmäistä kilpailutusta Helsingissä toteutettiin pilottina noin 50 latauspistettä 21 eri sijainnissa. Toteuttaminen tehtiin vuosina 2011 - 2016. Ensimmäinen julkisten latausasemien kilpailutus toteutettiin vuonna 2018. Kilpailutukseen sisältyi noin 20 latausasemaa ja 59 latauspistettä. Toinen kilpailutus tehtiin vuonna 2022. Latauspisteitä toteutettiin vuoden 2023 aikana noin 140 kappaletta.

Latauspisteiden käyttöä rajoitetaan liikennemerkkein sekä operaattoreiden hinnoittelumalleilla. Vuoden 2018 kilpailutuksen tuloksena toteutettujen latauspisteiden yhteydessä on lisäkilpi "Vain sähköautojen lataukseen" tai lisäkilpi "Sähköautojen lataus sallittu" ja vuoden 2022 kilpailutuksen perusteella toteutetuissa paikoissa on lisäkilpi H 22 "Sähköauton latauspaikka". Säästöpankinrannassa on 4 tunnin aikarajoitus sähköautojen pysäköintiin. Liityntäpysäköintipaikkojen yhteydessä olevilla latauspisteillä on tekstillinen lisäkilpi "Vain sähköautojen lataukseen 12 h". Käyttäjystävällisyyttä parannetaan varmistamalla, että myös ennen vuotta 2018 toteutetut latauspisteet varustetaan lisäkilvellä, joka ohjaa paikan käytön vain sähköauton lataukseen.

Muissa latauspisteissä Säästöpankinrannan ja liityntäpysäköintipaikkojen latauspisteitä lukuunottamatta ei ole sallittua seisottaa ladattavaa ajoneuvoa akut täynnä. Jotta latauspisteellä voi seisottaa ajoneuvoa laillisesti, latauksen tulee olla käynnissä. Liityntäpysäköintipaikkojen latauspisteillä ajoneuvoa voi seisottaa latauspisteellä maksimissaan 12 tuntia, vaikka akut olisivat täynnä. Tähän on syynä latauspisteiden käytettävyyden liityntäpysäköintitarkoituksessa. Säästöpankinrannan latauspisteelle asennetaan lisäkilpi H 22 "Sähköauton latauspaikka", jolloin siellä ei voi laillisesti seisottaa ajoneuvoa, jonka akut ovat täynnä.

Kunnallinen pysäköinninvalvonta valvoo kaduilla ja yleisillä alueilla sijaitsevien latausasemien käyttöä, vaikka alueet on vuokrattu latausoperaattorin käyttöön. Jos ajoneuvo on pysäköitynä latausasemalle latausjohto kiinnitettynä mutta akku on täyttynyt, pysäköinninvalvonta voi antaa ajoneuvolle pysäköintivirhemaksun. Vuoden 2024 aikana 10.6.2024 mennessä virheellisestä pysäköinnistä sähköautojen latauspaikalle on annettu 521 pysäköintivirhemaksua. Laki ajoneuvon siirtämisestä ei

mahdollista ajoneuvon välitöntä siirtämistä pois latauspaikalta akun täytyttyä. Yksityisellä tontilla tapahtuvan julkisen latauksen pysäköintinvalvonnasta vastaa kiinteistön omistaja tai haltija.

Nykyisissä kaduilla ja yleisillä alueilla sijaitsevissa latausasemissa kaupunki ei säätele latauksen hintaa. Se muodostuu markkinaehtoisesti operaattorin toimesta. Nykyisissä latausasemien operointia koskevissa sopimuksissa ei määrätä mitään lataamisen hinnan suuruudesta. Pörssisähköperusteiseen hinnoitteluun siirtymisestä on tiedusteltu latausoperaattorin mielipidettä. Operaattorin mukaan pörssisähköperusteista ja muita dynaamisia hinnoittelumalleja on tarkasteltu, mutta ainakaan vielä niitä ei ole otettu käyttöön. Kaupungin on mahdollista lisätä latausinfra hankintaehtoihin latauksen hinnoitteluperiaatetta koskevia vaatimuksia. Markkinaehtoisien toiminnan hinnoitteluperiaatteen sääntelyn järjestyminen kaupungin toimesta tulee kuitenkin miettiä tarkasti. Samalla palvelun hinnoittelun tulee mahdollisuuksien mukaan tukea kaupungin päästövähennystavoitteita sekä sähkönkäytön optimointia. Pörssisähköön perustuvaa sekä muita dynaamisia hinnoittelumalleja tulee selvittää tarkemmin operaattorin toimesta, jotta olisi mahdollista arvioida mahdollisia hinnoitteluperiaatteiden asettamisen hyötyjä. Yksityisillä tonteilla sijaitsevan julkisen latausinfra hinnoitteluperiaatteisiin kaupunki ei voi vaikuttaa.

Tulevaisuudessa ladattavien ajoneuvojen määrät lisääntyvät, jolloin myös markkinaehtoisien latausinfra toimintaedellytykset paranevat. Kilpailu latausoperaattoreiden kesken lisääntyy, jolloin latausoperaattorit todennäköisesti kehittävät hinnoittelumallejaan kilpailukykyisemmiksi ja laadukkaammiksi ilman kaupungin myötävaikutustakin. Kaupunki varmistaa liikennemerkein, että yleisten alueiden latauspisteillä, lukuun ottamatta liityntäpysäköintipaikkoja, ei voi laillisesti seisottaa autoa latauksen päätyttyä.

Käsittely

27.08.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus 1:

Mia Haglund: Lisätään lausuntoehdotukseen kappaleeseen 4 viimeiseksi virkkeeksi: "Käyttäjystävällisyyttä parannetaan varmistamalla, että myös ennen vuotta 2018 toteutetut latauspisteet varustetaan lisäkivellä, joka ohjaa paikan käytön vain sähköauton lataukseen."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Vastaehdotus 2:

Mia Haglund: Lisätään lausuntoehdotukseen kappaleeseen 7 toiseksi viimeisen virkkeen jälkeen: "Samalla palvelun hinnoittelun tulee mah-

11.12.2024

dollisuuksien mukaan tukea kaupungin päästövähennystavoitteita sekä sähkökäytön optimointia. Pörssisähköön perustuvaa sekä muita dynaamisia hinnoittelumalleja tulee selvittää tarkemmin operaattorin toimesta, jotta olisi mahdollista arvioida mahdollisia hinnoitteluperiaatteiden asettamisen hyötyjä."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Mia Haglundin vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Silja Borgarsdottir Sandelin, Marleena Isomaa, Otto Meri, Katri Penttinen, Risto Rautava

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Oona Käyhkö, Tuomas Nevanlinna, Saana Rossi

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Jenni Pajunen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 7–5 (1 poissa).

20.08.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Juha Hietanen, liikenneinsinööri: 09 310 37120
juha.hietanen(a)hel.fi

§ 279

Ledamoten Shawn Huffs motion om att öppna skolornas gymnastiksalar för föreningar under eftermiddagar

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Huff Shawn Koulujen liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön seuroille.
- 2 Järjestöneuvottelukunnan lausunto liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Shawn Huff och 33 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors som föregångare börjar arbeta för en modell där skolornas gymnastiksalar hyrs ut till föreningar tidigare än för närvarande så att idrottshobbyer som utövas inomhus kan organiseras på eftermiddagar.

Fritidsanvändningen av skolornas gymnastiksalar har redan utvidgats på det sätt som önskas i motionen. Genom ett gemensamt beslut den 1 april 2024 av sektorcheferna för kultur- och fritidssektorn, fostrans- och utbildningssektorn samt stadsmiljösektorn öppnas gymnastiksalarna i alla skolor för uthyrning till idrottsföreningar på eftermiddagar redan klockan 16 på vardagar. Uthyrningstiden för de så kallade objekten för självständig användning har dessutom utvidgats till att omfatta veckoslut och semestertider. För närvarande gäller följande tider för fritidsanvändning med följande ändringar för salarna:

Övervakade objekt

11.12.2024

- vardagar klockan 16:00–22:00 (tidigare 17:00–22:00)
- veckoslut och semestertider 8:00–22:00 (tidigare 8:00–22:00)

Objekt för självständig användning

- vardagar 16:00–23:00 (tidigare 17:00–22:00)
- veckoslut och semestertider 7:00–23:00 (tidigare 8:00–22:00)

Ett effektivt och öppet invånarbruk av stadens lokaler är centrala mål i Helsingfors stadsstrategi 2021–2025. Lokalbokningssystemet för skolornas gymnastiksalor bör förenhetligas med skolornas system för att användningen av utrymmena ska vara så öppen och trygg som möjligt. I så fall kunde idrottstjänsterna utnyttja de tomma salarna före klockan 16 om skolan inte har någon egen verksamhet, till exempel Finlandsmodellen för hobbyverksamhet, där. Rektorererna bestämmer över salarnas användning före klockan 16. Ett enhetligt bokningssystem för lokaler skulle minska deras arbetsbörda.

Kultur- och fritidsnämnden, stadsmiljönämnden, fostrans- och utbildningsnämnden och organisationsdelegationen har gett utlåtanden i ärendet.

Enligt 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla svaret på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Huff Shawn Koulujen liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön seuroille.
- 2 Järjestöneuvottelukunnan lausunto liikuntasalien avaaminen iltapäiväkäyttöön

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 27.11.2024 § 262

11.12.2024

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade att bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 11.11.2024 § 697

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 29.10.2024 § 562

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Shawn Huff ym. aloitteesta koskien koulujen liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön seuroille.

Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki edelläkävijänä aloittaisi järjestelyn kohti mallia, jossa sisäliikuntaharrastuksia voitaisiin järjestää iltapäivisin niin, että koulujen liikuntasaleja avataan seuroille vuokrattavaksi ja Helsingin kaupunki merkittävänä tilojen järjestäjänä purkaisi byrokratiaa sekä velvoittaisi kouluja vuokraamaan tyhjiä sisäliikuntasaleja nykyistä aiemmin. Tällöin seurat ja vanhemmat saisivat mahdollisuuden siirtää harrastuksia iltapäiviin.

Oppilaitosten liikuntatilojen hallinta koulujen toiminta-aikana ja sen ulkopuolella

Kaupunkiympäristön toimiala vuokraa koulurakennukset liikuntatiloineen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala vastaa ja päättää vuokraamiensa tilojen käytöstä ja hallinnasta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikunnan palvelukokonaisuus, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä kaupunkiympäristön toimiala ovat sopineet, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikunnan palvelukokonaisuus vastaa ja päättää oppilaitosten liikuntatilojen opetustoiminnan ulkopuolisesta käytöstä lukuvuoden aikana, pois lukien kesäloma.

Kaupunkiympäristön toimiala on ollut vuosina 2022-2023 mukana kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hankkeessa, jossa selvitettiin oppilaitosten liikuntasalien iltapäiväkäytön tehostamista. Hankkeen katsottiin edistävän kaupunkistrategian tavoitteita tilojen käytön tehostamisesta sekä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien lisäämisestä. Osana hanketta pilotoitiin liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön kymmenessä kohteessa. Keskeinen ajatus oli, että iltapäivätoimijoilla olisi mahdollisuus järjestää nykyistä enemmän toimintaa, mikäli vapaita salivuoroja olisi runsaammin tarjolla. Pilotissa kuitenkin ilmeni, että iltapäiviin jää reilusti vapaita aikoja, joihin ei ole kysyntää. Pilotin kohteissa iltapäivätuntien varausaste oli n. 33%.

Kaupunkiympäristön toimialalla on hankkeen jälkeen edistetty itsenäisen käytön kohteiden määrän lisäämistä avaimettoman käytön kehittämällä. Lisäksi koulujen perusparannus- ja uudisrakennushankkeissa varaudutaan aina siihen, että osa rakennuksen tiloista (ml liikuntatilat) voi kouluaikojen ulkopuolella toimia kuntalaiskäytössä.

Käsittely

29.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Poistetaan kappaleen 5 viimeinen virke: ”Johtopäätös oli, että ensisijaisesti tilojen käytön tehostamiseen ei tarvita lisää vapaita aikoja, vaan lisää toimintaa tiloihin.”

Perustelu: Johtopäätösten tekeminen ja toimintamallin kehittäminen on ensi sijassa Kuvan ja Kaskon asia. Johtopäätös on myös osin melko pitkälle viety ja ohittaa tekniset ja prosessiongelmät jotka ovat myötävaikuttaneet tulokseen.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

22.10.2024 Pöydälle

08.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Sanna Rautajarvi, asiakaspäällikkö: 09 310 32554
sanna.rautajarvi(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.10.2024 § 283

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Shawn Huffin ja 33 muun valtuutetun aloitteesta, joka koskee liikuntasalien avaamista iltapäiväkäyttöön seuroille aikaisemmin:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käytössä olevat koulutilojen on tarkoitus varmistaa ja tukea opetussuunnitelman mukaista opetuksen järjestämistä. Eri luokka-asteilla koulupäivien pituudet vaihtelevat, myös perusopetuslain mukainen 1-2 luokkalaisten iltapäivätoiminta sekä harrastamisen Suomen mallin toiminta hyödyntää monipuolisesti koulujen tiloja mukaan lukien liikuntasaleja. Tämä vaikuttaa siihen, miten tiloja voidaan avata liikuntaseurojen käyttöön.

Kouluissa rehtori voi myöntää tilojen käyttöä ulkopuolisille tahoille kello 17 asti, jonka jälkeen koulun tilojen varaukset hoidetaan keskitetysti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla lukuunottamatta liikuntatiloja.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on pitkään ollut mahdollista koulujen liikuntasalien ilta- ja vapaa-ajankäyttö arkisin kello 17 lähtien. Vuodesta 2017 lähtien koulujen liikuntatilojen luovuttamista vapaa-ajankäyttöön on hallinnoinut kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala.

Vuoden 2024 alussa kasvatuksen ja koulutuksen sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kesken on sovittu liikuntasalien vapaa-ajankäytön pidentämisestä. Koulujen liikuntatiloja on voinut 1.8.2024 lukien varata vapaa-ajankäyttöön valvontakohteissa arkisin klo 16-23 ja viikonloppuisin 8-22 välisenä aikana. Itsenäisen käytön kohteissa arkisin klo 16-23 ja viikonloppuisin klo 7-23 välisenä aikana.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että tällä hetkellä liikuntasalien varaaminen seurojen käyttöön on jo mahdollista aloitteessa esitetyllä tavalla.

Kaupungin tilojen tehokas ja avoin asukaskäyttö ovat keskeisiä tavoitteita Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Lautakunta toteaa, että koulujen liikuntasalien tilavarauksjärjestelmää tulisi yhtenäistää koulujen järjestelmien kanssa, jotta käyttö olisi mahdollisimman avointa ja turvallista. Tällöin liikuntapalvelut voisi hyödyntää tyhjiä saleja ennen klo 16 silloin, kun siellä ei ole koulun omaa toimintaa kuten esim. Harrastamisen Suomen mallia. Yhtenäinen tilavarauksjärjestelmän tulee keventää rehtorien taakkaa, jotka päättävät liikuntasalien käytöstä ennen klo 16.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Käsittely

29.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Ozan Yanar: Lisäisin kappaleen 6 jälkeen uutena kappaleena alla olevaa:

”Kaupungin tilojen tehokas ja avoin asukaskäyttö ovat keskeisiä tavoitteita Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Lautakunta toteaa, että koulujen liikuntasalien tilavarauksjärjestelmää tulisi yhtenäistää koulujen järjestelmien kanssa, jotta käyttö olisi mahdollisimman avointa ja turvallista. Tällöin liikuntapalvelut voisi hyödyntää tyhjiä saleja ennen klo 16 silloin, kun siellä ei ole koulun omaa toimintaa kuten esim. Harrastamisen Suomen mallia. Yhtenäinen tilavarauksjärjestelmän tulee keventää rehtorien taakkaa, jotka päättävät liikuntasalien käytöstä ennen klo 16.”

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Ozan Yanarin vastaehdotuksen.

01.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Carola Harju, yksikön päällikkö, puhelin: 310 42542
carola.harju(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.10.2024 § 151

HEL 2024-006001 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että koulujen liikuntasalien vapaa-ajankäyttöä on jo laajennettu aloitteessa toivotulla tavalla. Kulttuurin ja vapaa-ajan, kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialajohtajien 1.4.2024 tekemällä yhteisellä päätöksellä koulusalien vuokratkäyttö avautuu liikuntaseuroille kaikissa kouluissa arkipäivisin jo klo 16 alkaen. Tämän lisäksi ns. itsenäisen käytön kohteiden vuokratkäyttöaikaa on laajennettu viikonloppuisin ja loma-aikoina. Salien nykyiset vapaa-ajankäyttöajat ja niihin tehdyt muutokset ovat seuraavat:

Valvontakohteet

- arkisin klo 16:00–22:00 (aikaisemmin 17:00–22:00)
- viikonloppuisin ja loma-aikoina 8:00–22:00 (aikaisemmin 8:00–22:00)

Itsenäisen käytön kohteet

- arkisin 16:00–23:00 (aikaisemmin 17:00–22:00)
- viikonloppuisin ja loma-aikoina 7:00–23:00 (aikaisemmin 8:00–22:00)

Liikuntapalvelut hallinnoi koulujen liikuntasalien vapaa-ajankäyttöä. Liikuntapalvelut jakaa käyttövuorot tällä hetkellä 136:een koulusaliin, joista 79 on niin kutsuttuja itsenäisen käytön saleja ja 57 valvontasaleja. Itsenäisen käytön saleihin vuoroja varanneiden harrastusten järjestäjien vastuuhenkilöille myönnetään avaimia, joilla tiloja pääsee käyttämään itsenäisesti liikuntapalveluiden määrittämien sopimusehtojen puitteissa. Valvontasalien kouluissa liikuntapalveluiden tilaamat valvojat huolehtivat tilojen turvallisuudesta ja päästävät vuorojen käyttäjät tiloihin. Koulusaleihin myönnetään vuosittain 72 000 harjoitustuntia, mikä on 25 prosenttia kaikista liikuntapalveluiden myöntämisestä vuoroista.

Liikuntapalvelut jakaa vapaa-ajankäytön vuorot koulusaleihin liikuntalautakunnan (nykyisin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta) päättämien (05/11.04.2017) vuorojenjakokriteerien mukaisesti. Jaettavat käyttövuorot ajoittuvat koulujen opetuksen ulkopuolisiin aikoihin. Muina aikoina liikuntasalien käytöstä ja käyttövuoroista vastaa kunkin koulun rehtori.

Koulusalien käytön hallinnoinnista ja käytännön asioista on sovittu toimialojen välisellä, 1.4.2024 päivitetyllä yhteistyösopimuksella.

Kaupungin tilojen tehokas ja avoin asukaskäyttö ovat keskeisiä tavoitteita Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala käynnisti vuonna 2022 kasvatuksen ja koulutuksen sekä kaupunkiympäristön toimialojen kanssa yhteisen selvityksen perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosten liikuntasalien iltapäiväkäytön selvittämiseksi ja tehostamiseksi. Hankkeen tarkoituksena oli selkiyttää koulusalien iltapäiväkäyttöä koskevaa vuorojenjakoa, tehostaa salien liikunnallista käyttöä sekä tarjota lisää liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia etenkin lapsille ja nuorille.

Selvityksen alkuperäisenä tavoitteena oli siirtää liikuntasalien vapaa-ajankäytön hallinnointi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta liikuntapalveluille alkamaan arki-iltapäivisin välittömästi koulujen liikunnanopetuksen päätyttyä. Vaikka tätä ensisijaista tavoitetta ei ollut vielä mahdollista toteuttaa, saatiin liikuntapalveluiden kaikille avointa ja vuorojenjakokriteereihin perustuvaa hallinnointiaikaa aikaistettua arki-iltapäivisin alkamaan jo klo 16. Lisäksi arki-iltoihin ja viikonloppuihin sekä loma-aikoihin lisättiin useita tunteja.

Useista teknisistä ja toiminnallisista syistä hankkeessa päädyttiin siihen, että ainakin toistaiseksi arki-iltapäivien ennen klo 16 alkavien salivuorojen jakamisesta vastaavat myös jatkossa koulujen rehtorit. Hankkeen myötä selvisi myös, että useimpien koulujen liikuntasalit ovat kuitenkin varsin aktiivisessa harrastuskäytössä iltapäivisin heti koulujen liikunnanopetuksen päätyttyä, vaikka tilatiedot eivät olekaan julkisesti nähtävillä.

Esteeksi arki-iltapäivien ennen klo 16 alkavien tuntien hallinnoinnin siirrolle muodostui etenkin koulujen lukujärjestysuunnittelun ja iltapäivävuorojen jakamisen aikataulujen yhteensovittaminen. Useimpien koulujen lukujärjestysuunnittelu pystytään tällä hetkellä saamaan valmiiksi vasta elokuun loppupuolella, mikä on liian myöhään siihen nähden, että liikuntapalveluiden jakamien vuorojen on tarpeen olla seurojen käytössä viimeistään syyskuun alussa. Kaksi kuukautta nykyistä myöhäisempi vuorojenhaku- ja jakoaikataulu olisi käytännössä estänyt salivuorojen käynnistymisen ajallaan.

Toinen keskeinen haaste liittyi koulusalien tilankäyttötietojen siirtämiseen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta liikuntapalveluille. Tiedon-siirtoa toimialojen tilavarausjärjestelmien välillä ei onnistuttu kehittämään teknisesti toimivaksi, josta syystä salien käyttötiedot olisi pitänyt lähettää rehtorien toimesta manuaalisesti liikuntapalveluille jokai-

sen salin ja opiskelujakson osalta erikseen. Tämä olisi ollut epäluotettava, työläs ja paljon aikaa vievä tapa toimia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee tärkeänä, että koulusalien käyttöä pyritään kaikista edellä kuvatuista haasteista huolimatta tehostamaan myös jatkossa. Tilojen käytön sekä hakemisen ja jakamisen prosessien tulee olla kaupunkilaisille mahdollisimman saavutettavia, läpinäkyviä, tasapuolisia ja selkeitä. Jotta koulusalit saataisiin yhä tehokkaampaan käyttöön, tulee järjestelmiä kehittää siten, että salien käyttötiedot saadaan siirrettyä kasvatuksen ja koulutuksen tilavarau-sjärjestelmästä suoraan liikuntapalveluiden varausjärjestelmään. Lisäksi on tärkeää jatkaa vuoropuhelua ja etsiä toimialojen välillä toimivia ratkaisuja koulujen lukujärjestysuunnittelun aikataulujen yhteensovit-tamiseksi liikuntaseurojen harrastuskausien kanssa.

Kaupungin tilojen tehokas ja avoin asukaskäyttö ovat keskeisiä tavoitteita Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Lautakunta toteaa, että koulujen liikuntasalien tilavarausjärjestelmää kehitettäessä tulisi hakea yhteensopivuutta koulujen järjestelmien kanssa, jotta käyttö olisi mahdollisimman avointa.

Käsittely

08.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Nina Miettinen: Lisäys aloitevastauksen loppuun: "Kaupungin tilojen tehokas ja avoin asukaskäyttö ovat keskeisiä tavoitteita Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025. Lautakunta toteaa, että koulujen liikuntasalien tilavarausjärjestelmää kehitettäessä tulisi hakea yhteensopivuutta koulujen järjestelmien kanssa, jotta käyttö olisi mahdollisimman avointa. "

Kannattaja: Tuomas Tuomi-Nikula

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Nina Miettisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

24.09.2024 Pöydälle

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi
Miika Kyllönen, tiimiesihenkilö, puhelin: 09 310 38320
miika.kyllonen(a)hel.fi

§ 280

Ledamoten Minna Lindgrens motion om en husläkarmodell vid Helsingfors hälsovårdscentraler

HEL 2024-006011 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder hur man i husläkar- och egenvårdarsystemet kan sammanföra personal och patienter på basis av deras språkkunskaper, i första hand i nationalspråken men också i andra språk. (Björn Månsson)

Behandling

Ledamoten Björn Månsson understödd av ledamoten Nora Grotenfelt föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att man utreder hur man i husläkar- och egenvårdarsystemet kan sammanföra personal och patienter på basis av deras språkkunskaper, i första hand i nationalspråken men också i andra språk.

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

4 omröstningen

Ledamoten Björn Månssons förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Björn Månssons förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 76

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Jussi Halla-aho, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kaup-

11.12.2024

pila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Minja Koskela, Marika Koski, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Johanna Lai-saari, Minna Lindgren, Teija Makkonen, Petra Malin, Otto Meri, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Tom Packalén, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Mikko Paunio, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Sanna-Leena Perunka, Mi-ka Raatikainen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Pekka Sauri, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Elina Valto-nen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Blanka: 6

Risto Rautava, Seida Sohrabi, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén, Erkki Tuomioja, Sinikka Vepsä

Frånvarande: 3

Timo Harakka, Mikael Jungner, Anni Sinnemäki

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Björn Månssons förslag till hem-ställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jan Ihatsu, stadssekreterare, telefon: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Lindgren Minna Omalääkärimalli Helsingin terveystieteiden keskuksiin

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motio-nen

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Minna Lindgren och 29 andra ledamöter föreslår i sin motion (bilaga 1) att Helsingfors inför mångprofessionella personliga vårdteam i enlighet med modellen Husläkare 2.0 för stadsbor med ett stort vårdbehov vid alla sina hälsovårdscentraler.

Helsingfors centraler för hälsa och välbefinnande har utvecklat en process för att erbjuda patienter med ett stort servicebehov stöd inom sektorns verksamhetsmodell med centraler för hälsa och välbefinnande. I processen ingår att patienter med ett stort servicebehov tilldelas en husläkare.

Helsingfors arbetar dock resolut för att införa personliga vårdteam i primärvården särskilt för multisjuka och patienter med ett stort servicebehov vid alla hälsostationer i en modell som liknar Husläkare 2.0. Framför allt patienter med ett stort servicebehov ska tilldelas en husläkare inom primärvården, vilket förbättrar kontinuiteten i vården. Staden kommer att informera patienterna om modellen tydligt och i stor skala.

Stöd för patienter med stort servicebehov i Helsingfors

Helsingfors social- och hälsovårdstjänster erbjuder stöd för personer med stort servicebehov åt patienter med ett multiprofessionellt och långvarigt behov av social- och hälsovård på olika livsområden. Många patienter har avsevärda svårigheter med att klara vardagen. De kanske använder mycket social- och/eller hälsovårdstjänster, eller de kan ha ett sådant behov av särskilt stöd som avses i socialvårdslagen. Stödet erbjuds också patienter med flera riskfaktorer för hälsan och välbefinnandet även om de inte har betydande problem i sin vardag. Syftet med stödet är att erbjuda patienten ett samordnat och holistiskt stöd i rätt tid.

En del patienter hänvisas till stödet för personer med stort servicebehov från andra tjänster, andra som nya patienter. De får sina behov bedömda av yrkesutbildade personer. De yrkesutbildade inom social- och hälsovården gör en multiprofessionell bedömning av patientens behov och utarbetar en individuell klient-, vård- och serviceplan. Syftet med stödet för personer med stort servicebehov är att minska antalet överlappande tjänster, förutse servicebehov, stärka det multiprofessionella samarbetet och samordna social- och hälsovårdens tjänster till en helhet som är smidig för patienten. Kunden får delta aktivt i planeringen av sin servicestig. Serviceplanen bedöms regelbundet och uppdateras vid behov.

En väsentlig del av stödet för personer med stort servicebehov är ett personligt vårdteam, som sätts ihop enligt patientens individuella behov

och är en garant för kontinuiteten i servicen och vården. Om patienten till exempel behöver tjänster vid en hälsostation samt inom mun- och tandvården, psykiatrin och vuxensocialarbetet utses kontaktpersoner vid dessa tjänster för patienten. De anställda producerar tillsammans tjänster som stöder, vårdar och rehabiliterar patienten. Bland medlemmarna i det personliga vårdteamet är det den ansvariga vårdaren inom hälso- och sjukvården och vid behov den egna kontaktpersonen inom socialvården som samordnar patientens vårdhelhet. De bygger upp en helhet av de social- och hälsovårdstjänster som patienten behöver. Vid behov bildar medlemmarna i det personliga vårdteamet även arbetspar över social- och hälsovårdens registergränser och är kontaktpersoner för patienten till olika tjänster.

En annan viktig sak i stödet för personer med stort servicebehov är att en husläkare inom primärvården alltid hör till patientens personliga vårdteam. Även läkaren bidrar till kontinuiteten. Husläkaren ansvarar för medicinsk vård, diagnoser och vårdplan inom primärvården samt följer upp patientens hälsotillstånd och fattar kliniska beslut. De kontinuitetsfrämjande rollerna i det personliga vårdteamet säkerställer att social- och hälsovårdstjänsterna samverkar och bibehåller kontakten med patienten. När de anställda arbetar länge och mångprofessionellt med patienten lär de sig att arbeta tillsammans för patientens bästa på ett långsiktigt och förutseende sätt.

En ansvarig vårdare som samordnar hälso- och sjukvården har utsetts för cirka 20 procent av patienterna inom Helsingfors social- och hälsovårdstjänster. Vid Helsingfors hälsostationer har 35 procent av befolkningen en husläkare. Andelen är större bland hälsostationernas patienter, eftersom patientantalet är mindre än befolkningens mängden. Det är överenskommet att husläkare och ansvariga vårdare ska utses i allt högre grad vid alla hälsostationer. Vid en del hälsostationer har även slumpmässigt utvalda patienter tilldelats en husläkare. Exempelvis har mer än 80 procent av patienterna vid Rönnbacka, Jakobacka, Malms och Skomakarböle hälsostationer en husläkare. Flest husläkare och ansvariga vårdare inom hälso- och sjukvården har utsetts vid Rönnbacka, Äggelby, Malms och Stensböle hälsostationer.

Multiprofessionella team vid hälsostationer

Utöver personliga vårdteam använder staden sig av mångprofessionella team vid hälsostationerna för att säkerställa kontinuiteten i vården. Till skillnad från de ovan beskrivna personliga vårdteamen, där socialvårdens och hälso- och sjukvårdens perspektiv kombineras beroende på patientens situation, fokuserar hälsostationernas team på hälsorelaterade frågor inom hälsostationens verksamhet. Vid hälsostationen kan det finnas skilda primär- och specialistteam som ansvarar för olika häl-

so- och sjukvårdsbehov. En sådan modell förbättrar kontinuiteten i vården och gör tjänsterna smidigare, eftersom samma team har hand om både brådskande och icke-brådskande ärenden. Om exempelvis samma lokaler används för konsultationscentrum och fysiskt teamarbete möjliggör det snabbare reaktioner och förbättrar samarbetet. Reformen har väckt positiva reaktioner och förenklar samarbetet mellan olika yrkesgrupper vid hälsostationerna.

Hur staden säkerställer att helsingforsare med stort servicebehov får det stöd de behöver

Vid Helsingfors hälsostationer och i de övriga tjänster som centralerna för hälsa och välbefinnande erbjuder identifieras systematiskt behoven hos patienter med ett stort servicebehov. För de patienter som omfattas av stödet för personer med stort servicebehov utses allra minst en ansvarig vårdare inom hälso- och sjukvården, en egenvårdare och en husläkare, vid behov även en egen kontaktperson inom socialvården och andra medlemmar i det personliga vårdteamet. Än varierar dock andelen patienter som tilldelas en husläkare och en ansvarig vårdare mellan Helsingfors hälsostationer. Därför följer tjänsternas ledningsgrupper och uppföljningsgruppen för vårdtillgång upp och säkerställer att patienterna tilldelas husläkare och ansvariga vårdare. Även hälsovårds- och missbrukartjänsternas uppföljningsgrupp för vårdtillgång och forumet för ledningen av centralerna för hälsa och välbefinnande följer regelbundet upp hur stödet för personer med stort servicebehov förverkligas.

Hösten 2024 införs det nya kontakthanteringssystemet Telia ACE i Helsingfors. Systemet underlättar bedömningen av vårdbehovet i alla kundkontakter. Systemet integreras i Apotti. Målet är att det ska gå att identifiera patienterna utifrån exempelvis telefonnumret med hjälp av systemet. På så sätt kan patienten automatiskt hänvisas till det team eller den anställda som tidigare haft hand om kontakten, vilket förbättrar kontinuiteten i vården och gör vården smidigare redan från den första kontakten. Ett syfte med integreringen av Telia ACE och Apotti är att göra det lättare att samarbeta över registergränserna och lindra konsekvenserna av de tekniska problemen med Apotti. På så sätt kan serviceprocesserna samordnas effektivt och anställda i olika uppgifter smidigt hantera patientuppgifter.

Samarbetet över registergränserna och de tekniska problemen med Apotti är emellertid avsevärda hinder för att bygga upp en smidig helhet. Dessa svårigheter kan sinka arbetet med att sammanfoga patientuppgifterna och samordna serviceprocesserna. Före utgången av 2024 ska ledningen av tjänsterna vid centralerna för hälsa och välbefinnande utarbeta sektorns fortskridningsplan för 2025. Planens mål är att sek-

torn ska kunna erbjuda fler patienter stöd för personer med stort servicebehov och att säkerställa en omfattande registrering av patientuppgifter.

Regeringen inleder ett omfattande nationellt försök med valfrihet för personer som fyllt 65 år. Försöket går ut på att helsingforsare över 65 år får besöka privata allmänläkare med en självriskandel som motsvarar den offentliga hälso- och sjukvårdens klientavgift. Försöket ska inledas den 1 september 2025.

I välfärdsområdena pågår olika projekt där husläkarmodellen utvecklas med syfte att förbättra kontinuiteten i vården. Försöken får stöd genom programmet för hållbar tillväxt (planen för återhämtning och resiliens). Regeringen bereder och genomför ett försök med husläkare för att förbättra tillgången till vård och kontinuiteten i vården. Social- och hälsovårdsministeriet sammanställer för närvarande ett kunskapsunderlag om tidigare och pågående projekt. Därefter kommer ministeriet att inleda och fördjupa försök med husläkare tillsammans med välfärdsområdena. Som en del av försöken kan modellen utvecklas med hjälp av FPA-ersättningar.

Helsingfors social-, hälsovårds- och räddningssektor följer aktivt även dessa nationella försök och är villig att delta i beredningen av dem och genomföra försök i Helsingfors.

Konsekvensbedömning

Ett nära samarbete i det personliga vårdteamet kring patienten förbättrar vårdens kvalitet och kontinuitet, förebygger splittring av tjänsterna och främjar ett effektivt informationsutbyte mellan anställda i olika roller. Det personliga vårdteamet säkerställer att patienten får ett holistiskt stöd i enlighet med sina behov i både medicinska och sociala problem.

Kontinuiteten i vården är en central faktor som gör hälso- och sjukvården högklassigare, effektivare och mer holistisk, ökar samarbetet, sänker kostnaderna och förbättrar befolkningens hälsa. När resurserna är knappa kan ett ensidigt fokus på tillgången till vård minska kontinuiteten i vården.

Behörighet och utlåtanden

Social-, hälsovårds- och räddningsnämnden har gett ett utlåtande i ärendet. Förslaget stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 25 ledamö-

11.12.2024

ter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jan Ihatsu, stadssekreterare, telefon: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 24.04.2024 Lindgren Minna Omalääkärimalli Helsingin terveystieteiden keskuksiin

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motionen

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 27.11.2024 § 263

HEL 2024-006011 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade att bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Jan Ihatsu, stadssekreterare, telefon: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 713

HEL 2024-006011 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/stadsfullmaktige>

Telefon

+358 9 310 1641

FO-nummer

0201256-6

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

18.11.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: poistetaan sivulause ", joten Omalääkäri 2.0 -mallin rakentamista erikseen sen rinnalle ei nähdä tarpeelliseksi."

Kannattaja: Daniel Sazonov

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 05.11.2024 § 235

HEL 2024-006011 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Minna Lindgrenin ja 29 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien omalääkärimallia Helsingin terveyskeskuksiin:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki ottaa käyttöön Omalääkäri 2.0 -mallin mukaiset moniammatilliset omahoitotiimit kaikissa terveyskeskuksissaan paljon hoitoa tarvitseville helsinkiläisille. Aloitteessa todetaan, että tehokkaimmin malli on toiminut moniammatillisena omahoitotiiminä, jossa sama lääkäri, hoitaja ja tarvittaessa muut ammattilaiset vastaavat paljon hoitoa tarvitsevista asiakkaista säästäen terveydenhuollon kustannuksia ja parantaen asiakas- ja työtyytyväisyyttä, hoidon laatua ja jatkuvuutta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti 3.9.2024 § 174 palauttaa asian sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle uudelleen valmisteltavaksi aloitevastauksen täsmennyksiä varten. Uudessa aloitevastauksessa on kuvattu Helsingin paljon palveluja tarvitsevien asiakkaiden tuki (PPT-tuki) ja jatkosuunnitelma sen varmistamiseen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingin terveys- ja hyvinvointikeskuksissa on kehitetty prosessi, joka tukee paljon palveluja tarvitsevia asiakkaita toimialan terveys- ja hyvinvointikeskus (THK) -toimintamallissa. Siihen sisältyy omalääkärin nimeäminen PPT-asiakkaille, joten Omalääkäri 2.0 -mallin rakentamista erikseen sen rinnalle ei nähdä tarpeelliseksi.

Helsinki pyrkii määrätietoisesti ottamaan käyttöön perusterveydenhuollon omalääkärimalli 2.0:n kaltaisen omatiimimallin kaikilla terveysasemilla erityisesti paljon palveluja tarvitseville ja monisairaille. Erityisesti paljon palveluja tarvitseville asiakkaille nimetään jatkuvuutta omalta osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Mallista tiedotetaan asiakkaille laajasti ja selkeästi.

Helsingin paljon palveluja tarvitsevien tuki käytännössä

Paljon palvelua tarvitsevien tukimuotoa (PPT-tuki) tarjotaan Helsingin sosiaali- ja terveystalouksissa asiakkaille, joilla on monialaisia ja pitkäaikaisia sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeita eri elämäntilanteilla. Asiakkailta on monesti merkittäviä haasteita arjessa pärjäämisessä, he voivat käyttää runsaasti sosiaali- ja/tai terveystalouksia, tai heillä on sosiaalihuoltolain mukainen erityisen tuen tarve. Tukea tarjotaan myös asiakkaille, joilla on useita terveyden ja hyvinvointiin liittyviä riskitekijöitä, vaikka heillä ei olisi merkittäviä arjen haasteita. PPT-tuen tavoitteena on tarjota asiakkaalle koordinoitua ja oikea-aikaista tukea kokonaisvaltaisesti.

Asiakkaat tulevat paljon palvelua tarvitsevien tuen piiriin, joko nykyisistä palveluista tai uusina asiakkaina ja heidän tarpeensa arvioidaan yhdessä ammattilaisten kanssa. Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaiset arvioivat asiakkaan tarpeita monialaisesti ja laativat yksilöllisen asiakas-, hoito- ja palvelusuunnitelman. PPT-tuen tavoitteena on vähentää palvelujen päällekkäisyyksiä, ennakoita palvelutarvetta, vahvistaa monialaista yhteistyötä ja integroida sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut asiakkaalle sujuvaksi kokonaisuudeksi. Asiakas saa mahdollisuuden osallistua aktiivisesti oman palvelupolunsa suunnitteluun, ja palvelusuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti ja päivitetään tarvittaessa.

PPT-tuessa keskeistä on palvelun ja hoidon jatkuvuutta asiakkaalle varmistava Omatiimi, joka kootaan yksilöllisesti asiakkaan tarpeiden mukaan. Jos asiakkaalla on tarvetta esimerkiksi terveysaseman, suun-terveyden, psykiatrian ja aikuissosiaalityön palveluille, hänellä on nimettyinä työntekijät näistä palveluista. Työntekijät toimivat yhdessä tuottaen palveluita, jotka tukevat, hoitavat ja kuntouttavat asiakasta. Omatiimin ammattilaisista asiakkaan kokonaisuutta koordinoi tervey-

denhuollon hoitovastaava ja tarvittaessa sosiaalihuollon omatyöntekijä yhteensovittaen asiakkaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelukokonaisuuden. Omatiiimin ammattilaiset toimivat tarvittaessa työparina yhdessä yli sosiaali- ja terveydenhuollon rekisterirajojen ja toimivat asiakkaan yhteyshenkilöinä/kontakteina palveluihin.

PPT-tuessa tärkeää on myös se, että asiakkaille nimetään aina Omatiiimiin myös jatkuvuutta omalta osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Omalääkäri vastaa perusterveydenhuollossa lääketieteellisestä hoidosta, diagnooseista ja hoitosuunnitelmasta sekä seuraa terveydentilaa ja tekee kliinisiä päätöksiä. Palvelujen jatkuvuutta tukevat Omatiiimin roolit varmistavat, että sosiaali- ja terveysterveystoimet toimivat yhdessä ja ylläpitävät yhteyden asiakkaaseen. Kun asiakkaan kanssa työskentelee pitkäjaksoisesti samat henkilöt monialaisesti, he oppivat työskentelemään yhdessä asiakkaan parhaaksi pitkäjänteisesti ja ennakoivasti.

Helsingin sosiaali- ja terveysterveystoimissa terveydenhuollon kokonaisuutta koordinoiva hoitovastaava on nimetty noin 20 prosentille helsinkiläisistä. Helsingin terveysterveystoimista on omalääkäreitä nimetty 35 prosentille väestöstä. Terveysterveystoimien asiakkuuksien osuudesta tämä luku on suurempi, koska asiakkuusmäärä on pienempi suhteessa väestön määrään. On sovittu, että kaikilla terveysterveystoimilla omalääkäreiden ja hoitovastaavien nimeämisestä vahvistetaan. Joillakin terveysterveystoimilla omalääkäri on nimetty myös satunnaisille terveysterveystoimien asiakkaille ja esimerkiksi yli 80 prosentin osuudella omalääkäreitä on nimetty Pihlajamäen, Jakomäen, Malmin ja Suutarilan terveysterveystoimilla. Eniten sekä omalääkäreitä että terveydenhuollon hoitovastaavia on nimetty Pihlajamäen, Oulunkylän, Malmin ja Kivikon terveysterveystoimilla.

Terveydenhuollon moniammatilliset tiimit

Omatiiimiin lisäksi terveysterveystoimien hoidon jatkuvuutta pyritään varmistamaan terveysterveystoimilla työskentelevistä eri ammattilaisista koostuvilla tiimeillä. Toisin kuin aiemmin kuvattu Omatiiimi, joka yhdistää sekä sosiaali- että terveydenhuollon näkökulmat asiakkaan tilanteen mukaan, terveysterveystoimien tiimit keskittyvät terveyteen liittyvien asioiden hoitoon terveysterveystoimien toiminnan kontekstissa. Terveysterveystoimilla voi olla omat perus- ja erikoistiimit, jotka vastaavat erilaisista terveydenhuollon tarpeista. Tämä malli parantaa hoidon jatkuvuutta ja sujuvoittaa palveluita, sillä asiakkaiden kiireelliset ja kiireettömät asiat hoidetaan tiimien sisällä. Esimerkiksi konsultaatiokeskus ja fyysinen tiimityöskentely samassa tilassa tukevat nopeaa reagoitua ja yhteistyötä. Uudistus on koettu positiiviseksi, ja se helpottaa terveysterveystoimilla työskentelevien ammattiryhmien välistä yhteistyötä.

Helsingkiläisten paljon palveluja tarvitsevien tuen toteutumisen varmistaminen

Helsingin terveysasemilla ja muissa terveys- ja hyvinvointikeskusten palveluissa tunnistetaan systemaattisesti paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden tarpeet. PPT-tuen piiriin kuuluville asiakkaille nimetään vähintään terveydenhuollon hoitovastaava, omahoitaja ja omalääkäri, sekä tarvittaessa sosiaalihuollon omatyöntekijä ja muita Omatiin jäseniä. Omalääkäreiden ja hoitovastaavien nimeäminen toteutuu kuitenkin Helsingin terveysasemilla vielä vaihtelevasti, jonka vuoksi palvelujen johtoryhmät sekä hoitoon pääsyn seurantaryhmä seuraa ja varmistaa toteutumisen. PPT-tuen toteutumista seurataan myös terveys- ja päihdepalvelujen hoitoon pääsyn seurantaryhmässä sekä terveys- ja hyvinvointikeskusten johdon foorumissa säännöllisesti.

Syksyllä 2024 Helsingissä otetaan käyttöön uusi Telia ACE - kontaktienhallintajärjestelmä, joka tukee hoidon tarpeen arviointia kaikissa asiakasyhteyksissä. Järjestelmä integroituu Apottiin, ja sen avulla asiakkaat pyritään tunnistamaan esimerkiksi puhelinnumeron perusteella. Näin asiakas voidaan ohjata automaattisesti samaa kontaktia aiemmin hoitaneelle tiimille tai ammattilaiselle, mikä parantaa hoidon jatkuvuutta ja sujuvuutta jo ensimmäisestä yhteydenotosta lähtien. Telia ACE ja Apotti-integraation avulla pyritään myös helpottamaan rekisterirajat ylittävää yhteistyötä ja vähentämään Apotti-järjestelmän teknisten haasteiden vaikutuksia, jotta palveluprosessit voidaan koordinoida tehokkaasti ja asiakastietoja hallita sujuvasti eri ammattilaisten välillä.

Rekisterirajat ylittävä yhteistyö sekä Apotti-järjestelmän tekniset haasteet ovat kuitenkin merkittäviä esteitä kokonaisuuden sujuvalle toteutukselle. Näiden haasteiden vuoksi asiakastietojen yhteensovittaminen ja palveluprosessien koordinointi voi hidastua. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että vuoden 2024 loppuun mennessä laaditaan etenemissuunnitelma vuodelle 2025 terveys- ja hyvinvointikeskusten palvelujen johdon toimesta. Sen tavoitteena on vahvistaa PPT-tuen toteutuminen toimialalla ja varmistaa kirjaamisen kattavuus.

Hallitus käynnistää valtakunnallisen valinnanvapauskokeilun 65 vuotta täyttäneille. Kokeilussa 65 vuotta täyttäneet pääsisivät yksityiselle yleislääkärille julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun suuruisella omavastuulla. Kokeilun on tarkoitus tulla voimaan 1.9.2025.

Hyvinvointialueilla on käynnissä erilaisia omalääkärimallia kehittäviä hankkeita, joiden tavoitteena on hoidon jatkuvuuden parantaminen. Kokeiluja tuetaan Kestävän kasvun ohjelmasta (RRP). Hallitus valmistelee ja toteuttaa omalääkärimallikokeilun hoitoon pääsyn parantamiseksi ja hoidon jatkuvuuden vahvistamiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö kokoaa parhaillaan yhteen tietopohjaa aiemmista ja käynnissä

olevista hankkeista. Tämän jälkeen käynnistetään ja syvennetään yhdessä hyvinvointialueiden kanssa omalääkärikokeiluja. Kela-korvauksia voidaan käyttää omalääkärimallin kehittämiseen osana kokeiluja.

Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala seuraa aktiivisesti myös edellä mainittuja kansallisia kokeiluja ja on halukas osallistumaan niiden valmisteluun ja kokeilujen toteuttamiseen Helsingissä.

Vaikutusten arviointi

Asiakkaan ympärille kootun Omatiimin tiivis yhteistyö parantaa hoidon laatua ja jatkuvuutta, ehkäisee palvelujen pirstoutumista ja edistää tehokasta tiedonkulkua eri ammattilaisten välillä. Omatiimin avulla varmistetaan, että asiakas saa kokonaisvaltaista ja tarpeidensa mukaista tukea sekä lääketieteellisiin että sosiaalisiin haasteisiin.

Hoidon jatkuvuus on keskeinen terveydenhuollon laatuun, kokonaisvaltaisuuteen, tehokkuuteen, yhteistyöhön ja kustannuksiin sekä väestön terveyteen myönteisesti vaikuttava tekijä. Yksinomaan hoidon saatavuuden painottaminen niukkojen resurssien vallitessa saattaa vähentää hoidon jatkuvuutta."

Käsittely

05.11.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Terveysasemien johtajalääkäri ***** oli kutsuttuna asiantuntijana.

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1: Puheenjohtaja Daniel Sazonov: Kappaleen neljä jälkeen lisätään uudeksi kappaleeksi:

"Helsinki pyrkii määrätietoisesti ottamaan käyttöön perusterveydenhuollon omalääkärimalli 2.0:n kaltaisen omatiimimallin kaikilla terveysasemilla erityisesti paljon palveluja tarvitseville ja monisairaille. Erityisesti paljon palveluja tarvitseville asiakkaille nimetään jatkuvuutta omalta osaltaan toteuttava perusterveydenhuollon omalääkäri. Mallista tiedotetaan asiakkaille laajasti ja selkeästi."

Kannattaja: jäsen Johanna Nuorteva

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtaja Daniel Sazonovin vastaehdotuksen.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi hyväksytyyn vastaehdotuksen osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

22.10.2024 Pöydälle

03.09.2024 Palautettiin

27.08.2024 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Karoliina Ojala, THK-integraatiopäällikkö, puhelin: 09 310 50020

karoliina.ojala(a)hel.fi

Timo Lukkarinen, terveysasemien johtajalääkäri, puhelin: 09 310 42611

timo.lukkarinen(a)hel.fi

Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 52481

leena.turpeinen(a)hel.fi

§ 281

Ledamoten Minja Koskelas motion om integrering av respekt för miljövården i stadens beslutsfattande

HEL 2024-005245 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motionen

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Minja Koskela och 24 andra ledamöter föreslår i sin motion att stadens personal och aktörer som genomför stadens underhåll utbildas genomgående om grunderna för att följa miljölagstiftningen och även om ansvar vid brott mot lagstiftningen. Stadens egna processer genomgås i syfte att säkerställa att värdefull natur inte längre kan bli förstörd av misstag. Staden förenhetligar sig i att iaktta miljölagstiftningens minimikrav samtidigt som den på ett ambitiöst sätt genomför den miljöpolicy som ingår i stadsstrategin. Motionen finns som bilaga 1.

Ambitiöst klimatansvar och naturskydd är en av prioriteringarna i Helsingfors stadsstrategi. Enligt strategin skyddar och värnar Helsingfors aktivt om sin mångsidiga natur, skyddar de värdefullaste områdena med stöd av naturskyddsprogrammet 2015–2024 genom att inrätta minst fem nya naturskyddsområden per år samt genomför ambitiöst åt-

gårdsprogrammet, som godkändes år 2021, för att trygga mångfalden i Helsingfors natur. Det konstateras i strategin att byggande inte anvisas till de värdefullaste naturområdena och att ett centralt mål är att planerat öka biodiversiteten och låta urskogar uppstå naturligt i skogar och på skogiga platser.

Stadens revisionsnämnd granskade i 2022 års utvärderingsberättelse hur planläggning av bostadsområden påverkar grönområdena. Den viktigaste frågan i bedömningen var om stadsmiljösektorn har säkerställt att grönområden bevaras eller ökas vid planläggning av bostadsområden. Enligt stadsstrategin ökas mängden träd och grönska i staden, nätverket av skogar och ängar förstärks och byggnadsverksamhet ska inte anvisas till de mest värdefulla naturområdena i Helsingfors. Å andra sidan har strategin som mål att öka antalet invånare i Helsingfors. Därför måste staden genom planläggning säkerställa att nya bostäder byggs.

Revisionsnämnden konstaterade som bedömningens slutsatser att stadsmiljösektorn i huvudsak har säkerställt att grönområden bevaras och grönskan ökas i planläggningen av bostadsområden i enlighet med stadsstrategierna 2017–2021 och 2021–2025. Bebyggandet av de planlagda bostadsområdena leder dock sannolikt till att den sammanlagda grönytan i staden minskar. Detta beror på att målen för naturen och rekreatiomsområden vid planläggning måste sammanjämkas med andra mål som gäller bland annat bostadsproduktion.

Under behandlingen av revisionsberättelsen konstaterade stadsmiljönämnden att sektorn ska fortsätta att gynna sådana lösningar i generalplanläggningen och detaljplanläggningen som sparar eller ökar stadsnaturen eller parkerna i planområdet i så stor utsträckning som möjligt. Sektorn ska fortsätta arbetet med att fastställa de värdefullaste naturområdena i Helsingfors och ställa resultaten så snart som möjligt till förfogande för planläggarna samt säkerställa att planläggarna har tillräckligt med aktuell naturinformation att utnyttja. Sektorn tillämpar stadsmiljönämndens rekommendationer i stor omfattning.

Miljöskydd och naturvårdslagstiftning

Stadsstyrelsen godkände 4.3.2024 (§ 129) Helsingfors miljöskyddsmål 2040 som sätts upp på medellång och lång sikt för miljöskyddets olika delområden. Målen för miljöskydd 2040 kompletterar och preciserar stadsstrategin i fråga om miljöskydd. Dokumentet innefattar målen för stadsstrategin och sätter upp mål också för de delområden av miljöskydd som inte ingår i strategin. Målet om att skydda biodiversiteten har preciserats så att målet är att hejda förlusten av biologisk mångfald i Helsingfors före år 2030.

Enligt miljöskydds- och naturvårdslagstiftningen är centrala principer, skyldigheter och förbud som styr verksamheten skyldigheten att vara konsekvensmedveten, aktsam och försiktig samt att förebygga och minimera skador. De viktigaste bestämmelserna som genomför dessa är skyldigheten att vara konsekvensmedveten i 6 § och skyldigheten att förebygga och begränsa förorening av miljön i 7 § i miljöskyddslagen (527/2014), förbudet mot att äventyra vissa typer av naturvatten i 11 § i vattenlagen (528/2011) samt förbudet mot att försämra naturvärden som utgör grunden för skydd av ett område som hör till nätverket Natura 2000 i 34 §, förbudet mot att försämra strikt skyddade naturtyper i 65 §, fridlysningen av djur- och växtarter i 69 § och skyddet av förekomst-, föröknings- och rastplatser för vissa arter i 77–79 § i naturvårdslagen (9/2023).

Centrala utgångspunkter inom stadsmiljösektorn är att följa lagstiftningen samt främja stadsstrategin och de långsiktiga miljöskyddsmålen som preciserar och kompletterar strategin. Stadsstrategins mål och miljöskyddsmålen på högre nivå konkretiseras i åtgärder i delområdesprogram för miljöskydd och vid den årliga verksamhetsplaneringen. Såväl stadsstrategins som miljöskyddets långsiktiga mål har i Helsingfors satts upp avsevärt högre än vad som krävs i miljölagstiftningen.

Stadens miljövårdsmyndighet och NTM-centralen i Nyland övervakar att miljöskyddslagen och vattenlagen följs. Myndigheterna är självständiga och oberoende i sina lagstadgade uppgifter. NTM-centralen i Nyland utövar tillsyn över efterlevnaden av naturvårdslagen. Syftet med tillsynen är att säkerställa att miljölagstiftningen och myndighetsbestämmelserna följs och skadliga miljöförändringar förebyggs eller avhjälps. Miljöskyddsmyndigheten utövar tillsyn genom preliminära administrativa åtgärder, såsom anvisningar, rekommendationer, rådgivning och uppmaning, samt i sista hand genom tvångsåtgärder.

Beaktande av miljövärden i planeringen

Beaktande av naturbedömningar i de olika faserna av planeringen, förverkligandet och underhållet baserar sig på den uppdaterade naturinformationen om målområdena som vid behov kompletteras med ändamålsenliga naturutredningar. Vid generalplanläggning avgörs principerna för stadsutvecklingen på stadsstrukturens nivå varvid också behovet av information är på allmän nivå. Vid delgeneralplanläggning och utarbetande av planeringsprinciper och dispositionsplaner gäller planeringen områdesreserveringar och då behövs mer preciserad information än på generalplanenivå som utgångspunkt för planeringen och för att tillräckligt noggrant bedöma konsekvenserna. Detaljplaner har en direkt styreffekt på byggande, vilket samtidigt innebär att det finns behov av mer detaljerad information och vanligen också preciserande förklaring-

ar om områdets specialdrag. Förutom planeringens precisionsnivå inverkar också områdets karaktär och känslighet för effekter på informationsbehovet.

Inom stadsmiljösektorn pågår ett utvecklingsprojekt som syftar till att säkerställa att den naturinformation som produceras i sektorn systematiskt samlas i naturdatasystemet och sektorns processer för planering, förverkligande och underhåll fastställs så att den samlade naturinformationen i naturdatasystemet blir beaktad i rätt fas av processen.

Helsingfors naturinformation har samlats i ett naturdatasystem som upprätthålls som en del av stadens karttjänst. De flesta av uppgifterna i systemet är offentliga, men information om vissa arter har begränsats endast för tjänstebruk. I den nationella tjänsten Laji.fi anges dessutom uppgifter om artobservationer som ska granskas som en del av helhetsbedömningen av målområdet. Också på Laji.fi har en del av uppgifterna begränsats endast för tjänstebruk.

Som en del av professionell planering på olika nivåer övervägs olika värden också ur en strategisk synvinkel. Det hör till planerarnas arbete inom stadsmiljösektorn att relatera olika och mångfacetterade värden till varandra. En strategisk naturbedömning hör till landskapsplaneringen när olika alternativ övervägs i förhållande till ett mer omfattande ekologiskt nätverk och till dess kopplingar och funktion. I planeringen av parker och grönområden följs principerna för hållbart miljöbyggande. Den primära utgångspunkten för principerna är att resursklokt bevara det som redan finns. Om det inte är möjligt att bevara befintliga strukturer är det näst bästa alternativet att renovera eller förbättra sådant som redan finns. Det sista alternativet är att riva det gamla eller att bygga nytt.

Beaktande av miljövärden i byggande och underhåll

Staden styr och begränsar klimatutsläpp från byggarbeten vid husbyggande och grundberedning. Klimatavtrycket för byggnadstiden för ett hus i ett stadsområde styrs genom planläggning, planbestämmelser, villkor för tomtupplåtelse, tomt- och byggtävlingar samt i stadens egna byggprojekt särskilt genom planeringsanvisningar. Helsingfors var den första staden i Finland att införa ett gränsvärde för klimatavtrycket för nya flervåningshus år 2023. Gränsvärdet för flervåningshus anges som ett krav i nya detaljplaner, och staden kan utfärda bestämmelser om klimatavtrycket vid tomttävlingar och i villkor för upplåtelse av tomter. Fastän det inte alltid är möjligt att bevara gamla byggnader är det ofta ett bättre alternativ att ändra byggnadens användningsändamål genom att bygga om och reparera med tanke på koldioxidutsläpp och stadens skiktade karaktär. Stadsmiljönämnden uppmanar staden till att förut-

11.12.2024

sätta tillräckligt omfattande och genomskinliga fastighetsekonomiska utredningar av projekten, att ytterligare främja sektorns förmåga att bedöma fastighetsekonomin i sektorns egna invecklade projekt i vilka gammalt både rivs och bevaras och att komma med ekonomiska bedömningar som jämför möjligheterna att bevara och riva som stöd för beslutsfattandet.

Vid grundberedning använder staden endast återvunna bindemedel som gör det möjligt att minska koldioxidutsläppen från grundförstärkning till minst hälften av tidigare utsläppsmängd. Det är förbjudet att använda kalkbetong för grundstabilisering. I infraprojekt ska betong med låg kolhalt användas. Vid byggande av nya verksamhetslokaler och servicebyggnader för staden är E-talet 30 procent lägre än det nationella gränsvärdet.

I projekt för servicebyggnader kartläggs naturvärdena på tomten och i dess närhet i projektplaneringsfasen. En metod för kartläggning av naturvärden har varit i bruk sedan sommaren 2023, när ett krav om att införa metoden antecknades i stadens byggnadsordning. För byggande av infrastruktur har staden infört ett miljödokument som utarbetas i projektens planeringsfas. Alla miljösynpunkter som ska beaktas vid byggandet av projektet har samlats i dokumentet. I dokumentet anges bland annat miljöfaktorer som särskilt ska beaktas i varje byggnadsobjekt. Sådana är bland annat känsliga vattenobjekt, utrotningshotade arter och naturområden som ska skyddas. Byggherren ser till att entreprenören i projektet bemöter beställarens krav som anges i miljödokumentet med en miljöplan. Byggherren och övervakarna följer och övervakar hur miljöplanen implementeras i entreprenaderna. Vid behov förutsätter staden att entreprenören vidtar korrigerande åtgärder för att skydda miljövärdena.

Personalen utbildas omgående i att arbeta i enlighet med miljölagstiftningen. För entreprenader för stadens servicebyggnader gäller ett miljödokument för byggplatsen som innehåller krav på bland annat hantering av byggplatsvatten, skydd av växtlighet, hantering av kemikalier och sortering av avfall. Entreprenören upprättar en miljöplan och en avfallshanteringsplan för byggplatsen och staden följer hur planerna förverkligas under byggtiden. Helsingfors stad har förbundit sig till avtalet om utsläppsfria byggplatser (Green deal) och avtalets krav följs i entreprenaderna.

Huvudstadsregionens anvisningar om byggplatsvatten uppdaterades våren 2024 och har tagits i bruk i faser under sommaren och hösten 2024. Byggplatsvatten hanteras och behandlas särskilt omsorgsfullt i närheten av känsliga vattenobjekt, till exempel öringsbäckar, och det säkerställs att inga olägenheter medförs för dem. Dessutom utarbета-

11.12.2024

des våren 2024 anvisningar om på vilka sätt fåglars och andra djurs bobygge ska beaktas vid byggande. Det sägs i anvisningarna bland annat på vilket sätt djurens bobygge ska beaktas och på vilka sätt man kan förutse att inte medföra olägenheter för bobygget. I planeringen beaktar sektorn även byggnadstillsynens anvisningar om fågelsäkert byggande som publicerades i februari 2024.

Miljö- och naturvärden beaktas i stor omfattning i underhållet av allmänna områden och i alla underhållsprocessens faser. Beaktandet av naturens mångfald är en central del av underhållsverksamheten. Staden strävar efter att främja det på många sätt, till exempel genom att öka mängden röträd. Underhållet av allmänna områden upphandlas hos stadens eget affärsverk byggtjänsten Stara eller hos privata serviceproducenter. Entreprenadsdokument är ett centralt sätt att styra underhållsentreprenader.

Prioriteringarna i Helsingfors stadsstrategi och stadens miljömål har beaktats i entreprenadsdokumenten för underhållsentreprenaderna. De viktigaste av dokumenten är ett entreprenadavtal, ett entreprenadprogram, produktkort för entreprenaden och preciserande anvisningsbilagor. Alla arbeten i underhållsentreprenader ska organiseras så att miljön inte förorsakas onödiga olägenheter. Entreprenörerna ska följa miljölagstiftningen och miljöbestämmelserna samt bestämda anvisningar i all sin verksamhet.

I upphandlingsfasen för underhåll främjas miljö- och naturvärdena genom en kvalitetspoängsättning som syftar till att hantera miljöfrågor och trygga naturens mångfald. De miljöbestämmelser och anvisningar som ska följas i entreprenaden och underhållsentreprenadens mer preciserade innehåll fastställs i entreprenadsprogrammet. Entreprenören ska utarbeta ett miljöprogram för entreprenaden. Programmets syfte är att hjälpa entreprenören att minimera entreprenadens miljökonsekvenser, bli medveten om och förutse eventuella risker och förbereda sig på oväntade skador. Huvudentreprenören ska i miljöprogrammet beskriva till exempel områdets specialdrag (bland annat känsliga vattendrag och åtgärder i syfte att skydda vattendragen). Efterlevnaden av miljöprogrammet följs under entreprenaden som en del av både beställarens tillsyn och entreprenörens egenkontroll. Entreprenören ska dessutom fylla i entreprenadens miljörapport och rapportera om miljöfrågor regelbundet.

I produktkortet för underhåll anges mer preciserade kvalitetskrav på entreprenaderna. Kortet styr utförandet av uppgifterna i entreprenaden mer detaljerat produktvist. I produktkortet fastställs de lagar, förordningar och anvisningar som ska följas i byggarbetena. Miljö- och naturvärdena beaktas i produktkortet för underhåll. Till exempel tiderna för

11.12.2024

utförande av arbetena har noggrant bestämts med hänsyn till bland annat fåglarnas häckningstid och arbetenas konsekvenser för vattenkvalitet och vattenlevande organismer. Skyddade och utrotningshotade arter ska utredas innan underhållsåtgärder vidtas. Underhållsarbetena styrs dessutom genom mer detaljerade anvisningsbilagor, såsom bäckspecifika åtgärdsanvisningar och åtgärdskartor som har upprättats för 19 bäckar. Entreprenadsdokumenten uppdateras vid behov. Entreprenadsdokumenten kommer att granskas och uppdateras i fråga om miljöärenden åren 2025–2026 i samarbete med stadsmiljösektorns miljötjänster.

Anvisningarna om underhållsavtal preciseras vid behov under entreprenaden när noggrannare anvisningar är nödvändiga för att utföra arbetet. Beställaren följer regelbundet att entreprenadernas kvalitet stämmer överens med avtalen. En utvecklingsdag som årligen ordnas för entreprenörerna inom underhållet har hösten 2024 beaktande av naturvärden i underhållet som tema.

Stadsmiljösektorn har inlett ett projekt som har som mål att trygga förmedlingen av naturinformation. Projektet syftar till att förbättra förmedlingen av naturinformationen i alla processfaser och säkerställa att naturinformationen är tillgänglig även inom underhållet av allmänna områden. I utvecklingsprojektet utarbetas verksamhetssätt och anvisningar med vilka beaktandet av naturinformationen säkerställs i åtgärderna inom underhållet och byggandet och i utomstående aktörers verksamhet. En del av projektet är att förbättra rapporteringen om och dokumenteringen av underhållsarbeten som påverkar natur- och vattenområden. I underhållet av allmänna områden har informeringen effektiviserats och samarbetet i miljöfrågor förbättrats. Av underhållsentreprenörerna förutsätts rapportering av högre kvalitet än tidigare om åtgärder som påverkar miljön eller naturen. I utvecklingsprojektet främjas informationsutbytet och samarbetet inom sektorn i syfte att kunna säkerställa att naturinformationen förmedlas bättre än tidigare i alla skeden av stadsmiljöns livscykel.

Enligt 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla svaret på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stadssekreterare, telefon: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motionen

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 768

HEL 2024-005245 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

25.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024 § 609

HEL 2024-005245 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Minja Koskelan ja 24 muun valtuutetun aloitteen mukaan kaupungin päätöksentekoprosesseissa tulee liian usein vastaan tilanteita, joissa luontoa ja ilmastoa ei priorisoida muiden seikkojen noustessa ensisijaisiksi. Ihmisten näkökulman lisäksi

kaupungin toiminnassa tulisi kuitenkin huomioida aina myös luonnon ja muiden lajien näkökulma.

Kunnianhimoinen ilmastovastuu ja luonnonsuojelu on yksi Helsingin kaupunkistrategian painopisteistä. Strategian mukaan kaupunki suojelee ja vaalii aktiivisesti monimuotoista luontoaan, suojelee arvokkaimmat alueet luonnonsuojeluohjelman 2015 - 2024 mukaisesti perustaen vähintään viisi uutta luonnonsuojelualuetta vuodessa ja toteuttaa kunnianhimoisesti vuonna 2021 hyväksyttyä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa. Strategiassa linjataan myös, että kaupunki ei osoita rakentamista arvokkaimmille luontoalueille, ja että metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite.

Helsingin kaupungin tarkastuslautakunta tarkasteli vuoden 2022 arviointikertomuksessaan asuinalueiden kaavoituksen vaikutusta viheralueisiin. Arvioinnin pääkysymyksenä oli, onko kaupunkiympäristön toimiala varmistanut viheralueiden säilymisen tai lisääntymisen asuinalueiden kaavoituksessa. Kaupunkistrategiassa 2021 - 2025 linjataan, että puiden ja vehreyden määrää kaupungissa lisätään, metsäistä verkostoa ja niittyverkostoa vahvistetaan ja Helsingin arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Toisaalta kaupunkistrategiassa tavoitellaan Helsingin asukasluvun kasvua, minkä vuoksi kaavoituksen pitäisi mahdollistaa uusien asuntojen valmistuminen.

Arvioinnin johtopäätöksinä tarkastuslautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimiala on pääosin varmistanut viheralueiden säilymisen ja vehreyden lisääntymisen asuinalueiden kaavoituksessa kaupunkistrategioiden 2017 - 2021 ja 2021 - 2025 mukaisesti. Kaavoitettujen asuinalueiden rakentamisen seurauksena yhteenlaskettu viherpinta-alan määrä kaupungissa kuitenkin todennäköisesti vähenee. Tämä johtuu siitä, että kaavoituksessa joudutaan sovittamaan luontoa ja virkistysalueita koskevia tavoitteita yhteen muiden, muun muassa asunto-tuotantoa koskevien tavoitteiden kanssa.

Arviointikertomuksen käsittelyssä kaupunkiympäristölautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimialan tulee edelleen suosia yleis- ja asemakaavoituksessa sellaisia ratkaisuja, jotka säästävät tai lisäävät suunnittelualueella sijaitsevaa kaupunkiluontoa tai puistoja mahdollisimman paljon. Toimialan tulee myös jatkaa Helsingin arvokkaimpien luontoalueiden määrittelytyötä ja saattaa työn tulokset mahdollisimman pian kaavoittajien hyödynnettäväksi sekä varmistaa, että kaavoituksessa on käytettävissä riittävästi ajantasaista luontotietoa. Kaupunkiympäristölautakunnan linjaamia suosituksia viedään toimialalla laajasti käytäntöön.

Ympäristönsuojelu ja luonnonsuojelulainsäädäntö

Kaupunginhallitus hyväksyi maaliskuussa 2024 Helsingin ympäristönsuojelun tavoitteet 2040, jossa asetetaan keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteet ympäristönsuojelun eri osa-alueille. Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 täydentää ja täsmentää kaupunkistrategiaa ympäristönsuojelun osalta. Siihen sisältyvät kaupunkistrategiassa asetetut tavoitteet ja siinä asetetaan tavoitteet myös niille ympäristönsuojelun osa-alueille, joita kaupunkistrategiassa ei erikseen mainita. Luonnon monimuotoisuuden suojeluun liittyvää tavoitetta on täsmennetty niin, että tavoitteena on pysäyttää Helsingissä tapahtuva luontokato vuoteen 2030 mennessä.

Ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelulainsäädännössä keskeisiä toimintaa ohjaavia periaatteita ovat selvilläolovelvollisuus, huolellisuus ja varovaisuus sekä ennaltaehkäisy ja haittojen minimoinnin periaatteet. Näitä toteuttavista säännöksistä keskeisimpiä ovat ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen selvilläolovelvollisuus (6 §) ja velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista (7 §), vesilain (528/2011) mukainen eräiden vesiluontotyyppien suojelu (11 §) sekä luonnonsuojelulain (9/2023) Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja merkittävän heikentämisen kieltä (34 §), tiukasti suojellun luontotyyppin hävittämisen ja heikentämiskiello (65 §), eläin- ja kasvilajien rauhoittaminen (69 §) ja tiettyjen lajien esiintymis-, levähdys- ja lisääntymispaikkojen suojelu (77 - 79 §).

Lainsäädännön noudattaminen sekä kaupunkistrategian ja sitä täsmentävien ja täydentävien ympäristönsuojelun pitkän tähtäimen tavoitteiden edistäminen ovat keskeisiä lähtökohtia kaupunkiympäristön toimialalla. Kaupunkistrategian ja ympäristönsuojelun ylätason tavoitteet konkretisoidaan toimenpiteiksi ympäristönsuojelun osa-alueohjelmissa ja vuosittain toiminnan suunnittelun yhteydessä. Sekä kaupunkistrategian että ympäristönsuojelun pitkän tähtäimen tavoitteet on Helsingissä asetettu lainsäädännön vaatimuksia huomattavasti kunnianhimoisemmalle tasolle.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja Uudenmaan ELY-keskus valvovat ympäristönsuojelulain ja vesilain noudattamista Helsingissä. Viranomaiset ovat laissa säädetyissä tehtävissään itsenäisiä ja riippumattomia. Luonnonsuojelulain valvontaviranomainen on Uudenmaan ELY-keskus. Valvonnalla varmistetaan ympäristölainsäädännön ja viranomaismääräysten noudattaminen sekä haitallisten ympäristömuutosten ehkäiseminen tai poistaminen. Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontakeinoja ovat alustavat hallinnolliset toimet kuten ohjeet, suositukset, neuvonta ja kehoitus sekä viime kädessä pakkokeinot.

Valvonta voi kohdistua niin yksityis- kuin oikeushenkilöihin (yritykset, kaupungin oma toiminta).

Ympäristöarvojen huomioiminen suunnittelussa

Luontoarvioiden huomioiminen suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon eri vaiheissa perustuu kohdealueiden ajantasaisiin luontotietoihin, joita täydennetään tarvittaessa sopivilla luontoselvityksillä. Yleiskaavoituksessa ratkaistaan kaupunkirakenteen tasolla kaupunki-kehityksen periaatteita, jolloin tiedon tarvekin on yleistasonen. Osayleiskaavoituksessa sekä suunnitteluperiaatteita ja kaavarunkoja laadittaessa tuotetaan aluevaraustasoista suunnittelua, jolloin yleiskaavatasoa yksityiskohtaisempi tieto on tarpeen suunnittelun lähtökohdaksi ja vaikutusten riittävän tarkaksi arvioinniksi. Asemakaavataso ohjaa suoraan rakentamista, mikä tarkoittaa vastaavasti detaljoidumman tiedon tarvetta ja yleensä myös tarkentavia selvityksiä alueen erityispiirteistä. Suunnittelun tarkkuustason lisäksi tietotarpeisiin vaikuttaa myös alueen luonne ja herkkyys vaikutuksille.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä kehitysprojekti, jossa varmistetaan toimialalla tuotettavan luontotiedon systemaattinen kokoaminen luontotietojärjestelmään sekä tarkistetaan toimialan suunnittelun, toteutuksen ja kunnossapidon prosessit sen suhteen, että luontotietojärjestelmään kerätty luontotieto otetaan niissä huomioon oikeassa prosessin vaiheessa.

Helsingin luontotiedot on koottu karttapalvelun osana ylläpidettävään luontotietojärjestelmään. Sen tiedot ovat pääosin julkisia, mutta joitakin lajitietoja on rajattu vain virkakäyttöön. Lisäksi kansallisessa Laji.fi-palvelussa on lajihavaintotietoja, joita tulee tarkastella osana kohdealueen luontoarvojen kokonaisarviota. Myös osa Laji.fi-palvelun tiedoista on rajattu vain virkakäyttöön.

Osana ammattitaitoista suunnittelua eri tasoilla punnitaan erilaisia arvoja myös strategisesta näkökulmasta. Kaupunkiympäristön toimialan suunnittelijoiden työhön kuuluu erilaisten ja monitahoisten arvojen suhteuttamista toisiinsa. Strateginen luontoarvio on mukana maisemasuunnittelussa eri vaihtoehtojen puntaroinnissa suhteessa laajempaan ekologiseen verkostoon, sen kytkeytyneisyyteen ja toimivuuteen. Puisto- ja viheraluesuunnittelussa noudetaan kestävän ympäristörakentamisen periaatteita, joissa ensimmäisenä lähtökohtana on olevan säilyttäminen resurssiviisaasti. Mikäli nykyisten rakenteiden säilyttäminen ei ole mahdollista, seuraava vaihtoehto on olemassa olevan kunnostaminen ja parantaminen. Viimeinen vaihtoehto on purkaminen tai uuden rakentaminen.

Ympäristöarvojen huomioiminen rakentamisessa ja kunnossapidossa

Kaupunki ohjaa ja rajoittaa rakentamisen ilmastopäästöjä sekä talonrakentamisessa että esirakentamisessa. Kaupunkialueella tapahtuvan talonrakentamisen elinkaaren hiilijalanjälkeä ohjataan kaavoituksen, kaavamääräysten, tontinluovutusehtojen, tontti- ja toteutuskilpailujen sekä omissa rakennushankkeissa erityisesti suunnitteluohjeiden kautta. Helsinki otti ensimmäisenä kaupunkina Suomessa käyttöön raja-arvon uusien asuinkerrostalojen elinkaaren hiilijalanjäljelle vuonna 2023. Asuinkerrostalojen raja-arvoa käytetään vaatimuksena uusissa asemakavoissa, ja hiilijalanjäljestä voidaan määrätä myös tonttikilpailuissa sekä tontinluovutuksen ehtoissa.

Vaikka rakennusten säilyttäminen ei ole aina mahdollista, on rakennusten käyttötarkoituksen muuttaminen rakennusta muokaten ja korjaten usein parempi vaihtoehto hiilipäästöjen ja kaupungin kerroksellisuuden kannalta. Lautakunta kannusti edellyttämään hankkeilta itseltään riittävän kattavia ja läpinäkyviä kiinteistötaloudellisia selvityksiä, vahvistamaan edelleen toimialan omaa monimutkaisten purkamista ja säilyttämistä yhdistävien hankkeiden kiinteistötalouden arviointikykyään sekä tuomaan säilyttämistä ja purkamista vertaavia taloudellisia arvioita päätöksenteon tueksi.

Esirakentamisessa Helsingin kaupunki käyttää pohjanvahvistuksessa ainoastaan uusiopohjaisia sideaineita, joilla voidaan pienentää pohjanvahvistuksen hiilidioksidipäästöjä vähintään puoleen aiempaan verrattuna. Kalkkibetonin käyttö on kielletty pohjastabiloinnissa. Infra-hankkeissa tulee käyttää vähähiilistä betonia. Kaupungin omien toimittajien ja palvelurakennusten uudisrakentamisessa rakennusten E-luku on vähintään 30 % kansallista raja-arvoa matalampi.

Palvelurakennushankkeissa kartoitetaan tontin ja sen läheisyyden luontoarvot hankesuunnitteluvaiheessa. Luontoarvojen kartoitusmenetelmä on ollut käytössä kesästä 2023 alkaen, jolloin vaatimus sen tekemisestä tuli Helsingin kaupungin rakennusjärjestykseen. Infrarakentamisessa on otettu käyttöön ympäristöasiakirja, joka tuotetaan hankkeiden suunnitteluvaiheessa ja johon on koottu kaikki hankkeen ympäristönäkökohdat, jotka tulee ottaa huomioon rakentamisessa. Ympäristöasiakirjassa esitetään mm. kunkin rakennuskohteen erityistä huomiota vaativat ympäristötekijät, kuten herkäät vesistökohteet, uhanalaiset lajit ja suojeltavat luontoalueet. Rakennuttaja huolehtii, että hankkeen urakoitsija vastaa ympäristöasiakirjassa esitettyihin tilaajan vaatimuksiin ympäristösuunnitelmalla. Ympäristösuunnitelman toteutumista seurataan ja valvotaan rakennuttajan ja valvojen toimesta urakoiden aikana. Tarvittaessa urakoitsijalta edellytetään korjaavia toimenpiteitä ympäristöarvojen suojaamiseksi.

Henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti ympäristölainsäädännön mukaiseen työhön. Kaupungin palvelurakennusten rakennusurakoita koskee Työmaan ympäristöasiakirja, joka sisältää vaatimuksia mm. työmaavesien käsittelyyn, kasvillisuuden suojaamiseen, kemikaalien käsittelyyn ja jätteiden lajitteluun. Urakoitsija laatii työmaan ympäristö- ja jätehuoltosuunnitelman, joiden toteutumista seurataan työmaan aikana. Helsingin kaupunki on sitoutunut päästötön työmaa -green dealiin ja urakoissa noudatetaan siinä asetettuja vaatimuksia.

Pääkaupunkiseudun työmaavesiohje päivitettiin keväällä 2024 ja se on otettu vaiheittain käyttöön hankkeissa kesän ja syksyn 2024 aikana. Työmaavesien hallinnassa ja käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta herkkien vesikohteiden, esimerkiksi taimenpurojen, läheisyydessä ja varmistetaan ettei niille aiheuteta haittaa. Lisäksi toimialalla laadittiin keväällä 2024 Lintujen ja muiden eläinten pesinnän huomioinnin rakentamisessa -ohje. Ohjeessa kerrotaan mm. miten eläinten pesintä tulee huomioida ja miten voidaan ennakoida, ettei pesinnälle aiheuteta haittaa. Toimialan rakennushankkeiden suunnittelussa huomioidaan myös rakennusvalvonnan ohje Lintuturvallinen rakentaminen, joka julkaistiin helmikuussa 2024.

Ympäristö- ja luontoarvot huomioidaan laajasti yleisten alueiden kunnossapidossa ja kaikissa kunnossapidon prosessin vaiheissa. Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen on keskeinen osa kunnossapidon toimintaa. Sitä pyritään edistämään monin keinoin, kuten esimerkiksi lahoppuuta lisäämällä. Yleisten alueiden kunnossapito hankitaan kaupungin omalta rakentamispalveluliikelaitos Staralta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Urakka-asiakirjat ovat keskeinen ohjauskeino kunnossapitourakoissa.

Helsingin kaupungin kaupunkistrategian painopisteet sekä ympäristötavoitteet on huomioitu kunnossapitourakoiden urakka-asiakirjoissa. Niistä tärkeimmät ovat urakkasopimus, urakkaohjelma, kunnossapidon tuotekortit sekä täsmentävät ohjeliitteet. Kunnossapitourakoiden kaikki työt on järjestettävä niin, että ympäristölle ei aiheudu tarpeettomia haittavaikutuksia. Urakoitsijoiden tulee kaikessa toiminnassaan noudattaa ympäristöön liittyvää lainsäädäntöä ja määräyksiä sekä määriteltyjä ohjeita.

Kunnossapidon hankintavaiheessa ympäristö- ja luontoarvoja edistetään ympäristöasioiden hallintaan ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvällä laatupisteytyksellä. Urakkaohjelmassa määritellään urakassa noudatettavat ympäristömääräykset ja ohjeet sekä kunnossapitourakan tarkempi sisältö. Urakoitsijan tulee laatia urakkakohdainen ympäristösuunnitelma, jonka avulla tavoitellaan urakan ympäristövaikutusten minimointia, tiedostetaan ja ennakoidaan mahdolliset

riskit sekä varaudutaan yllättäviin vahinkoihin. Ympäristösuunnitelmas-
sa pääurakoitsijan tulee kuvata esimerkiksi alueen ympäristön erityispi-
irteet (mm. herkät vesistöt sekä toimenpiteet vesistöjen suojaamiseksi).
Urakan aikana ympäristösuunnitelman toteutumista seurataan osana
sekä tilaajan valvontaa että urakoitsijan omavalvontaa. Urakoitsijan
tulee myös täyttää urakan ympäristöraportti ja raportoida ympäristö-
asioista säännöllisesti.

Kunnossapidon tuotekortit määrittelevät urakoiden tarkemmat laatu-
vaatimukset ja ohjaavat urakkaan kuuluvien tehtävien tarkempaa suo-
rittamista tuotteittain. Tuotekortit määrittelevät töiden suorittamisessa
noudatettavat lait, asetukset ja ohjeet. Ympäristö- ja luontoarvot on hu-
omioitu kunnossapidon tuotekorteissa. Esimerkiksi töiden toimenpidea-
jat on tarkkaan määritelty huomioiden muun muassa lintujen pesimäai-
ka sekä töiden vaikutukset veden laatuun ja vesieliöihin. Suojellut ja
uhanalaiset lajit on selvitettävä ennen kunnossapitotoimenpiteisiin
ryhtymistä. Kunnossapitotöitä ohjataan lisäksi yksityiskohtaisemmillä
ohjeliitteillä, esimerkiksi purokohtaiset toimenpideohjeet ja -kartat on
laadittu 19 purolle. Urakka-asiakirjat päivitetään tarvittaessa. Urakoiden
asiakirjoja tullaan tarkastelemaan ja päivittämään ympäristöasioiden
osalta vuosien 2025 - 2026 aikana yhteistyössä kaupunkiympäristön to-
imialan Ympäristöpalveluiden kanssa.

Kunnossapitosopimukseen liittyviä ohjeita tarkennetaan tarvittaessa ura-
kan aikana, kun työn suorittaminen edellyttää tarkempaa ohjaamista.
Urakoiden sopimuksen mukaista laatua seurataan säännöllisesti tilaa-
jan valvonnalla. Vuosittain kunnossapidon urakoitsijoille järjestettäväs-
sä kehittämissäpäivässä on syksyllä 2024 teemana luontoarvojen hu-
omioiminen kunnossapidossa.

Kaupunkiympäristön toimialalla käynnistyneessä luontotiedon välittymi-
sen varmistavassa kehitysprojektissa tullaan parantamaan luontotiedon
välittymistä kaikissa prosessin vaiheissa ja varmistamaan luontotietojen
saatavuus entistä paremmin myös yleisten alueiden kunnossapidossa.
Kehitysprojektissa laaditaan toimintatavat ja ohjeet, joilla luontotiedon
huomioiminen varmistetaan kunnossapidon, rakennuttamisen ja ulko-
puolisten toimijoiden toimenpiteissä. Osana työtä kehitetään luonto- ja
vesialueisiin vaikuttavien kunnossapitotöiden raportointia ja dokumen-
tointia. Yleisten alueiden kunnossapidossa on tehostettu tiedottamista
sekä parannettu yhteistyötä ympäristöasioissa. Kunnossapitourakoit-
sijoilta tullaan edellyttämään aikaisempaa laadukkaampaa raportointia
ympäristöön tai luontoon vaikuttavista toimenpiteistä. Kehitysprojekti-
ssa vahvistetaan tiedonkulkua ja yhteistyötä toimialan sisällä, jotta luon-
totiedon välittyminen voidaan varmistaa entistä paremmin kaikissa
kaupunkiympäristön elinkaaren vaiheissa.

Käsittely

12.11.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lisätään lausuntoehdotukseen kappaleen 15 loppuun: "Vaikka rakennusten säilyttäminen ei ole aina mahdollista, on rakennusten käyttötarkoituksen muuttaminen rakennusta muokaten ja korjaten usein parempi vaihtoehto hiilipäästöjen ja kaupungin kerroksellisuuden kannalta. Lautakunta kannustaa edellyttämään hankkeilta itseltään riittävän kattavia ja läpinäkyviä kiinteistötaloudellisia selvityksiä, vahvistamaan edelleen toimialan omaa monimutkaisten purkamista ja säilyttämistä yhdistävien hankkeiden kiinteistötalouden arviointikykyään sekä tuomaan säilyttämistä ja purkamista vertaavia taloudellisia arvioita päätöksenteon tueksi."

Kannattaja: Olli-Pekka Koljonen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna.

Jaa-äännet: 5

Tarik Ahsanullah, Silja Borgarsdottir Sandelin, Iida Haglund, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 7

Mia Haglund, Olli-Pekka Koljonen, Sami Kuusela, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki, Sameli Sivonen

Tyhjä: 0

Poissa: 1

Otto Meri

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 5–7 (1 poissa).

05.11.2024 Pöydälle

29.10.2024 Pöydälle

22.10.2024 Pöydälle

08.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja

11.12.2024

Leena Sutela

Lisätiedot

Meri Louekari, strategiapäällikkö: 09 310 37375
meri.louekari(a)hel.fi

§ 282

Ledamoten Pia Pakarinens motion om att ta fram en modell för stöd i föräldraskapet

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Fullmäktige föreslår att staden utreder möjligheterna att inleda ett strukturerat samarbete med Suomen Vanhempainliitto och fortsätta samarbetet med Förbundet Hem och Skola i syfte att stärka föräldraskapet i Helsingfors. (Nora Grotenfelt)

Behandling

Ledamoten Nora Grotenfelt understödd av ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin föreslog följande hemställningskläm:

Fullmäktige föreslår att staden utreder möjligheterna att inleda ett strukturerat samarbete med Suomen Vanhempainliitto och fortsätta samarbetet med Förbundet Hem och Skola i syfte att stärka föräldraskapet i Helsingfors.

Stadsfullmäktige godkände stadsstyrelsens förslag.

5 omröstningen

Ledamoten Nora Grotenfelts förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Ledamoten Nora Grotenfelts förslag till hemställningskläm
NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 65

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Tarik Ahsanullah, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Nita Austero, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Mika Ebeling, Elisa Gebhard, Nora Grotenfelt, Mia Haglund, Atte Harjanne, Joel Harkimo, Fardoos Helal, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Minja Koskela, Marika Koski, Eeva Kärkkäinen,

11.12.2024

Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Minna Lindgren, Petra Malin, Otto Meri, Sami Mutttilainen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Dennis Pasterstein, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Katri Penttinen, Sanna-Leena Perunka, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Pekka Sauri, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Ilkka Taipale, Tuomas Tuomi-Nikula, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Maarit Vierunen, Ozan Yanar

Nej-röster: 1
Erkki Tuomioja

Blanka: 15
Paavo Arhinmäki, Titta Hiltunen, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Teija Makkonen, Tom Packalén, Mikko Paunio, Mika Raatikainen, Pirkko Ruohonen-Lerner, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Osmo Soininvaara, Juhani Strandén

Frånvarande: 4
Jussi Halla-aho, Timo Harakka, Mikael Jungner, Anni Sinnemäki

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Nora Grotenfelts förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 29.05.2024 Pakarinen Pia ALOITE VANHEMMUUDEN TUEN MALLIN RAKENTAMISESTA

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag
Den som väckt motionen

Bilagor till utdrag
Förslagstext
Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Pia Pakarinen och 24 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska vidta åtgärder för att avhjälpa illamåendet hos barn och unga med hjälp av ett tätare samarbete mellan stadens sektorer (fost-rans- och utbildningssektorn, social-, hälsovårds- och räddningssektorn och kultur- och fritidssektorn) och föräldrarna. Motionen finns som bila-ga 1.

En modell för stöd i föräldraskapet

Förslaget om att förstärka stödet i föräldraskapet är värt att understöd-jas. De åtgärder som föreslås i motionen, som att utveckla en modell för stöd i föräldraskapet och att förtäta samarbetet mellan sektorerna, kan förebygga problem i familjer och förbättra välfärden hos barn och unga. Helsingfors har identifierat behovet av stöd i föräldraskapet och utvecklat samarbetet mellan olika sektorer och den tredje sektorn. Dessutom pågår det flera olika projekt för att förstärka samrådet med familjer och förtäta samarbetet.

Helsingfors stadsstrategi styr arbetet för att främja barns och ungas välbefinnande och hälsa på flera olika sätt. Strategin satsar på förebyggande tjänster och tillhandahållande av kvalitativ utbildning. Sam-arbete och integration mellan sektorerna är centrala mål. Strategin främjar integration och jämlikhet och betonar betydelsen av motion och fritid för invånarnas välbefinnande. På så sätt skapar strategin förut-sättningar för att förbättra barns och ungas välbefinnande och använda resurser på ett effektivt sätt.

Föräldraskapet är en mycket mångsidig och individuell erfarenhet som påverkas av flera faktorer, som familjens ekonomiska läge, kulturella bakgrund, föräldrarnas utbildningsnivå och barnens individuella behov. Det är viktigt att skapa ett flexibelt system som möjliggör ett rätt inriktat stöd för barn och familjer i samarbete mellan sektorerna. Ett målinriktat arbete mot en gemensam referensram för att stöda föräldraskapet krä-ver en tydlig och kontinuerlig växelverkan mellan aktörerna och en regelbunden introduktion i de gemensamma målen och verksamhetsät-ten. I fortsättningen är det viktigt att samla ihop modeller för och former av stöd i föräldraskapet i sektorernas tjänster och ordna gemensamma utbildningar för att förstärka kompetensen. Staden kommer att förtäta samarbetet med organisationer.

Sektorernas gemensamma modeller för stöd i föräldraskapet

11.12.2024

Under de senaste åren har social-, hälsovårds- och räddningssektorn och fostrans- och utbildningssektorn utvecklat en servicemodell med låg tröskel för barn, unga och familjer, där tjänsterna för barn, unga och familjer har samlats. Avsikten med servicemodellen med låg tröskel för barn, unga och familjer är att svara mot olika behov och tillhandahålla familjer rätt riktad service som motsvarar deras individuella omständigheter i rätt tid. Modellen hjälper experter att identifiera bekymmer och ordna med stöd. Modellen håller på att uppdateras. Behovet av en motsvarande modell inom småbarnspedagogiken och i andra stadiets utbildning har diskuterats. Staden håller på att utarbeta anvisningar för samarbete mellan sektorerna.

Kultur- och fritidssektorn, fostrans- och utbildningssektorn social-, hälsovårds- och räddningssektorn använder modellen HYVÄ (Hyvinvointia yhdessä, Välfärd tillsammans), som hjälper med att stöda barnens och ungas välbefinnande och diskutera välbefinnandet på ett helhetsbetonat sätt. Modellen påminner oss att arbeta med barn och resurser i fokus och beakta eventuella problem och behovet av stöd i barnens och ungas liv redan i ett tidigt skede. Avsikten är att öka och underlätta samarbetet mellan familjer, yrkesutbildade personer och olika tjänster.

Föräldrarnas och vårdnadshavarnas medvetenhet om läroplikten och föräldrarnas ansvar behöver förbättras i synnerhet i invandrarfamiljer. Ett gemensamt arbete mellan sektorerna utifrån utbildningen Bloomberg-Harvard pågår som bäst i flera områden i staden. I flera områden har man som gemensamt mål identifierat att stärka föräldraskapet i familjer med invandrarbakgrund.

Stöd i integration

I motionen föreslår ledamöterna att samarbetet mellan det fria bildningsarbetet och social- och hälsovården förstärks inom stödet i integration och stödet för familjer med invandrarbakgrund. I Helsingfors har man samarbetat målmedvetet för att stödja familjernas integration. Programmet KOTIVA erbjuder kurser i finska och samhällskunskap på flera språk för hemmaföräldrar och introducerar föräldrarna i skolvärlden. Programmet KOTIVA är riktad i synnerhet till småbarnsföräldrar och i programmet ingår barnvård och fortsatt vägledning till arbetslivet.

Arbetarinstitutet samarbetar tätt med sysselsättningstjänsterna och erbjuder avgiftsfria kurser i finska och digikompetens. Integrationslagen som träder i kraft 2025 förstärker ytterligare detta samarbete. Den för tätning av samarbetet som föreslås i motionen är på gång och framskrider väl.

Kultur- och fritidssektorns gemensamma projekt Moniääninen Helsinki (ett flerstämmigt Helsingfors) genomfördes i stadsförnyelseområdena

under åren 2022–2023. Avsikten var bland annat att engagera familjer och öka kunskaper om tjänster inom kultur- och fritidssektorn och social-, hälsovårds- och räddningssektorn samt att stöda föräldraskapet och välbefinnandet. En åtgärd var bland annat att ordna föräldragrupper på somaliska och arabiska. Dessutom omformades verksamheten Kulturens fadderbarn så att den bättre motsvarar behoven hos familjer med främmande språk som modersmål. Nu sker kommunikationen om Kulturens fadderbarn på tre språk och på webbplatsen finns grundläggande information om verksamheten på 16 språk.

Stöd för hobbyverksamhet

Kultur- och fritidssektorn och fostrans- och utbildningssektorn har gjort gott samarbete i Helsingfors för att förstärka hobbyverksamhetens tillgänglighet. Sektorerna ska fortsätta detta arbete för att öka antalet av de barn och unga som deltar i hobbyverksamhet i synnerhet i socioekonomiskt svagare områden bland annat genom att satsa resurser på Finlandsmodellen för hobbyverksamhet.

Alla ska ha möjlighet att delta i hobbyverksamhet och hobbyverksamhetens tillgänglighet ska säkerställas genom mångsidig kommunikation. Kultur- och fritidssektorn och fostrans- och utbildningssektorn har gjort gott samarbete i Helsingfors för att förstärka hobbyverksamhetens tillgänglighet. Kommunikationen om hobbymöjligheterna ska vara mångsidigt så att den når alla familjer. Den nya webbplatsen <https://harrastukset.hel.fi/sv> förbättrar kommunikationen om de hobbyer som ungdomstjänsterna och organisationerna ordnar. Ungdomstjänsterna samarbetar dessutom tätt med integrationsprojektet Tervetuloa perheet (Välkommen familjer) bland annat för att nå de unga som deltar i den förberedande undervisningen och deras familjer. Motionscoacher har förstärkt hobbyverksamheten och motioneringen och i synnerhet det individuella stödet på andra stadiet. Med hjälp av personlig interaktion har de lyckats sänka tröskeln för unga att börja motionera.

Bedömning av konsekvenser för barn

Genom att investera i barns och ungas välbefinnande och stödet i föräldraskapet skapar man grunden för ett sunt och välmående samhälle i framtiden. De förebyggande åtgärderna minskar kostnaderna på lång sikt som förorsakas av försummade problem. Genom att stöda föräldraskapet främjas barns positiva utveckling och trygga uppväxtförhållanden.

Ett förebyggande stöd som motsvarar familjens och föräldrarnas behov i rätt tid även med beaktande av familjens och barnets språkliga och kulturella bakgrund har en positiv inverkan på barnet och barnets upp-

växtmiljö. Det är väsentligt att beakta att olika familjer har olika behov som ska kunna svaras mot flexibelt och lätt.

Behandling av motionen

Social-, hälsovårds- och räddningsnämnden, fostrans- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden har gett utlåtanden i ärendet. Motionssvaret stämmer överens med utlåtandena.

Enligt 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla svaret på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Katja Rimpilä, stadssekreterare, telefon: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite 29.05.2024 Pakarinen Pia ALOITE VANHEMMUUDEN TUEN MALLIN RAKENTAMISESTA

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motionen

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 766

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

11.12.2024

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 29.10.2024 § 284

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle liitteenä olevasta Pia Pakarisen ja 24 muun valtuutetun vanhemmuuden tuen mallin valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Pia Pakarisen aloitteessa tuodaan esiin huoli lastensuojelu-ilmoitusten määrän lisääntymisestä. Aloitteessa ehdotetaan kaupungin eri toimialojen tiiviimpää yhteistyötä lasten ja nuorten hyvinvoinnin haasteisiin vastaamiseksi. Aloitteessa toivotaan vanhemmuuden tukemista selkeyttämällä palvelujen ja huoltajien roolia lapsen hyvinvoinnin tukemisessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa valtuustoaloitetta pääosin. Aloitteessa esitetyt toimenpiteet, kuten vanhemmuuden tuen mallin kehittäminen ja toimialojen välisen yhteistyön tiivistäminen, voivat ennaltaehkäistä perheiden ongelmia ja parantaa lasten ja nuorten hyvinvointia. Helsingissä on tunnistettu vanhemmuuden tuen tarve ja kehitetty yhteistyötä eri toimialojen ja kolmannen sektorin välillä. Lisäksi on käynnissä useita hankkeita perheiden kuulemisen vahvistamiseksi ja yhteistyön tiivistämiseksi. Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että vanhemmuuden tuen käytänteet on tärkeää tehdä näkyviksi ja lisätä yhteistä ymmärrystä vanhemmuuden tukemiseksi.

Vanhemmuuden tuen malli

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ehdotusta vanhemmuuden tuen mallin kehittämisestä eri toimialojen yhteistyönä. Vanhemmuuden tukeminen edellyttää ymmärrystä perheiden erilaisista lähtökohdista ja tarpeista. Valtuustoaloitteessa ehdotettu malli keskittyy koulunkäynnin tukemiseen, mutta perheiden kokonaistilanteen tarkastelu on välttämätöntä huomioida mallin kehittämisessä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla tullaan jatkossa myös tiivistämään yhteistyötä järjestöjen kanssa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on kehitetty erilaisia tapoja vahvistaa huoltajien osallisuutta ja kotien kanssa tehtävää yhteistyötä. Li-

säksi on toteutettu toimialan omia pilotteja sekä kaupungin toimialojen välillä hankkeita, joiden avulla on tuettu perheitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemisessa. Toimialoilta on kuitenkin puuttunut hankkeen opeista yhteinen koonti, mikä auttaisi vanhemmuuden tukemisessa yli toimialarajojen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta suosittelee, että eri toimialat kokoavat yhteen kaikki olemassa olevat toimintamallit ja pilotoinnit ja niiden pohjalta lähdetään toteuttamaan vanhemmuuden tukea esimerkiksi pienalueverkostoissa.

Toimialojen välinen yhteistyö

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa aloitteen ehdotusta tuen rakentamisesta lasten ja nuorten, ei organisaatorakenteiden ympärille. Helsingissä on tehty laajaa kehittämistyötä moniammatillisen yhteistyön eteen. Yhteistyötä on kehitetty muun muassa Hyvinvointia yhdessä-HYVÄ -mallin avulla, jossa kaupungin toimijat tarkastelevat lasten ja nuorten hyvinvointia yhteisen viitekehyksen avulla. Helsingin kaupungissa on toiminnassa poikkihallinnollisia ryhmiä, joiden työn tavoitteena on varmistaa yhteinen, tavoitteellinen työskentely lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemiseksi.

Helsingin kaupunki rakentaa monitoimitaloja, joissa leikkipuistot, päiväkodit ja koulut toimivat yhdessä nuorisotalojen ja terveysasemien kanssa. Tämä auttaa eri alojen ammattilaisia tekemään yhteistyötä, jotta lapset ja nuoret voivat paremmin. Monitoimitalojen tavoitteena on ollut tuoda palvelut yhteen, jotta lasten, nuorten ja perheiden tukeminen olisi sujuvampaa ja asiakaslähtoisempää.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa, että tavoitteellinen ja saman viitekehyksen suuntainen työskentely vanhemmuuden tukemiseksi edellyttää selkeää ja jatkuvaa vuorovaikutusta toimijoiden välillä sekä säännöllistä perehdytystä yhteisiin tavoitteisiin ja toimintatapoihin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta ehdottaa, että käynnissä olevien rakenteiden kehittämisen lisäksi Helsingin kaupungissa järjestettäisiin yhteisiä perehdytyksiä ja koulutuksia henkilökunnalle perheiden huomioimisesta ja palvelujen rakentamisesta ja yhteensovittamisesta lasten ja nuorten ympärille.

Vapaan sivistystyön ja soten yhteistyön vahvistaminen kotoutumisen ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tuessa

Aloitteessa ehdotetaan vapaan sivistystyön ja soten yhteistyön vahvistamista kotoutumisen ja maahanmuuttajataustaisten perheiden tuessa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että Helsingissä on tehty määrätietoisesti yhteistyötä perheiden kotoutumisen tukemiseksi. KO-TIVA-ohjelma tarjoaa kotivanhemmille suomen kielen kurseja ja yhteiskuntataidon opetusta useilla kielillä sekä perehdyttää vanhempia kou-

lumaailmaan. KOTIVA-ohjelma on suunnattu erityisesti pienten lasten vanhemmille ja ohjelmaan on sisällytetty lastenhoito ja jatko-ohjaus työelämään.

Työväenopisto tekee tiivistä yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa ja tarjoaa maksuttomia kursseja suomen kielessä ja digitaidoissa. Vuonna 2025 voimaan astuva kotoutumislaki vahvistaa tätä yhteistyötä entistään. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että aloitteessa ehdotettu yhteistyön tiivistäminen on jo Helsingissä hyvin käynnissä.

Harrastamisen tuki

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa harrastamisen tukemista niille lapsille ja nuorille, jotka eivät saa nauttia harrastamisesta arjessa. Harrastusmahdollisuuksien tulee olla kaikkien saatavilla, ja niiden saavutettavuus on varmistettava monipuolisella viestinnällä. Helsingissä on tehty hyvää yhteistyötä kulttuuri- ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen välillä harrastustarjonnan saavutettavuuden vahvistamiseksi. Tätä työtä on jatkettava erityisesti sosioekonomisesti heikompien alueiden lasten- ja nuorten harrastamisen määrän lisäämiseksi, muun muassa panostamalla resursseja Harrastamisen Suomen malliin.

Harrastusmahdollisuuksista tiedottamisen tulee olla monipuolista tavoitukseen kaikki perheet. Uusi harrastukset.hel.fi-sivusto parantaa tiedotusta nuorisopalveluiden ja järjestöjen tarjoamista harrastuksista. Nuorisopalvelut tekevät myös tiivistä yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan Tervetuloa perheet -kotohankkeen kanssa mm. koulujen valmistavien luokkien perheiden ja nuorten tavoittamiseksi. Liikuntakoutsit ovat vahvistaneet harrastamista ja liikkumista ja erityisesti yksinäistä tukea toisella asteella. He ovat henkilökohtaisen vuorovaikutuksen avulla onnistuneet madaltamaan nuorten kynnystä liikunnan aloittamiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että aloitteessa ehdotettu harrastustarjonnan madaltaminen on jo kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla käynnissä ja toimialojen välillä tehdään aktiivisesti yhteistyötä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien monipuolistamisen, saavutettavuuden ja niistä viestimisen edistämiseksi.

Yhteenveto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa vanhemmuuden tuen mallin kehittämistä, missä huomioidaan perheiden erilaiset tarpeet ja kokonaistilanne. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa eri toimialojen yhteistyön tärkeyttä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja tukee monitoimitalojen ja poikkihallinnollisten ryhmien edelleen ke-

11.12.2024

hittämistä. Erityisenä huomiona kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa yhteisiä perehdytyksiä ja koulutuksia toimialojen asiantuntijoille koskien perheiden huomioimista ja palvelujen rakentamista ja yhteensovittamista lasten ja nuorten ympärille. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa vapaan sivistystyön ja sosiaalipalveluiden tiivistä yhteistyötä jatkettavaksi edelleen ja pitää tärkeänä toimialojen välistä yhteistyötä lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien monipuolistamisen ja saavutettavuuden lisäämiseksi.

Käsittely

29.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Markku Rantahalvari: Lisäys kohdan 11 loppuun.

"Tätä työtä on jatkettava erityisesti sosioekonomisesti heikompien alueiden lasten- ja nuorten harrastamisen määrän lisäämiseksi, muun muassa panostamalla resursseja Harrastamisen Suomen malliin."

Kannattaja: Ted Apter

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi yksimielisesti Markku Rantahalvarin vastaehdotuksen.

01.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 22.10.2024 § 226

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Pia Pakarisen ja 24 muun valtuutetun aloitteesta koskien vanhemmuuden tuen mallin rakentamista seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että lastensuojeluilmoitusten määrän kasvun hillitsemiseksi ja lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi kaupungin tulisi kehittää yhteistyössä eri toimialojen kesken vanhemmuuden tuen mallia, joka auttaa huoltajia tukemaan lastensa koulunkäyntiä. Koulujen

ja oppilaitosten kautta tavoitettavien palvelujen ja tuen avulla varmistetaan resurssien tehokas käyttö. Lisäksi kotoutumisen tukemiseksi tulisi vahvistaa vapaan sivistystyön ja soten yhteistyötä. Maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten harrastamista sekä liikuntaa tulisi edistää kaupungin tukemien urheiluseurojen avulla, jotta kaikilla olisi mahdollisuus osallistua ja kokea onnistumisen elämyksiä.

Helsingin kaupunkistrategia ohjaa työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi monin tavoin. Se panostaa ennaltaehkäiseviin palveluihin ja laadukkaan koulutuksen tarjoamiseen. Toimialojen välinen yhteistyö ja integraatio ovat keskeisiä tavoitteita. Strategia edistää kotouttamista ja yhdenvertaisuutta ja tukee liikunnan sekä vapaaajan merkitystä asukkaiden hyvinvoinnille. Näin strategia luo puitteet lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiselle ja resurssien tehokkaalle käytölle.

Vanhempien tukeminen on ratkaisevan tärkeää lapsen hyvinvoinnin ja kasvun kannalta. Tämä tuki on tehokkainta, kun eri sektorit, kuten koulutus, liikunta, kulttuuri ja nuorisotyö, osallistuvat siihen oman osaamisensa ja lakisääteisten velvoitteidensa puitteissa. Toimialojen välinen yhteistyö mahdollistaa monipuolisemman ja kattavamman tuen perheille, mikä auttaa vanhempia selviämään arjen haasteista ja tukee lasten ja nuorten kasvua tasapainoisiksi ja hyvinvoiviksi yksilöiksi. Tämä edellyttää osaamisen ja toimivien käytäntöjen vahvistamista. Palvelujärjestelmän kykyä tarjota riskiryhmien lapsille ja perheille pitkäkestoista, vaikuttavaa ja jatkuvaa tukea on myös parannettava lyhytkestoisten interventoiden sijaan. On tärkeää lisätä ymmärrystä ja tietoa haavoittavassa asemassa olevista ja syrjinnälle alttiista lapsi- ja nuorisoryhmistä, selvittää heidän tilanteeseensa johtaneet kehityskulut, ja sen perusteella toteuttaa konkreettisia yhdenvertaisuutta vahvistavia toimia monitoimijaisessa yhteistyössä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että valtuustoaloitteen sisältö on tärkeä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan välinen yhteistyö on edistynyt merkittävästi, mutta kehitystarpeita on edelleen. Erityisesti perusopetuksen jälkeisen koulutuksen piirissä olevien lasten ja perheiden tukemisessa on vielä parannettavaa. Vanhemmuus on hyvin moninainen ja yksilöllinen kokemus, johon vaikuttavat monet tekijät, kuten perheen taloudellinen tilanne, kulttuuritausta, vanhempien koulutustaso ja lasten yksilölliset tarpeet. Yhden yhtenäisen mallin sijaan on tärkeämpää luoda joustava järjestelmä, joka mahdollistaa eri toimialojen yhteistyössä oikein kohdennetun tuen lapsille ja perheille. Tällaisia malleja ovat esimerkiksi matalan kynnyksen palvelut, jotka on suunniteltu vastaamaan erilaisiin tarpeisiin ja tarjoamaan perheille oikea-aikaista ja kohdennettua apua heidän yksilöllisiin olosuhteisiinsa. Sosiaali-, terveys- ja pe-

lastuslautakunta pitää tärkeänä, että kootaan yhteen vanhemmuuden tuen muodot toimialojen palveluissa ja järjestetään yhteisiä koulutuksia osaamisen vahvistamiseksi.

Vanhemmuuden tuen malli

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä kasvatus- ja koulutuksen toimialan välillä on viime vuosina kehitetty lasten, nuorten ja perheiden matalan kynnyksen palvelumalli, johon on koottu yhteen lasten ja nuorten ja perheiden palvelut. Malli auttaa ammattilaisia huolen tunnistamisessa ja tuen järjestämisessä. Mallia päivitetään parhaillaan. Vastavaan mallin tarpeellisuudesta on keskusteltu myös varhaiskasvatuksen ja toisen asteen koulutuksen näkökulmasta. Toimialojen välisiä yhteistyöohjeita ollaan parhaillaan tekemässä.

Vanhempien ja huoltajien tietoisuutta oppivelvollisuudesta ja vanhempien vastuista erityisesti maahanmuuttajaperheissä on tarpeen lisätä. Kaupungissa on parhaillaan menossa usealla eri alueella toimialojen yhteinen työskentely Bloomberg-Harvard valmennuksen pohjalta. Monella alueella yhteiseksi tavoitteeksi on tunnistettu vanhemmuuden vahvistaminen maahanmuuttajataustaisissa perheissä.

Maahanmuuttajataustaisten perheiden tukea on viime vuosina kehitetty sekä lapsiperheiden palveluissa että lastensuojelussa muun muassa lasten etsivää työtä laajentamalla sekä lastensuojelun asiakkaille suunnatulla monialaisella perhetyöllä.

Lapsen ja nuoren kehitysympäristössä toimivilla aikuisilla ja ammattilaisilla on käytössä puheeksi oton työkalu HYVÄ-malli (hyvinvointia yhdessä), joka auttaa lapsen tai nuoren vahvuuksien löytämisessä, huolen tunnistamisessa ja tarpeiden tukemisessa. Vanhempien, koulujen sekä perhekeskuspalvelujen ammattilaisten yhteistyö on keskeistä, kun pyritään tukemaan lasten ja nuorten terveellistä kehitystä.

Toimialojen välinen yhteistyö

Tuen tarpeiden varhainen tunnistaminen kouluissa on keskeistä, ja perheille tulee tarjota opiskeluhuollon palvelujen tukea matalalla kynnyksellä ennen kuin tehdään sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tai lastensuojeluilmoitus. Tämä tuki tulee integroida osaksi kodin ja koulun välistä yhteistyötä, jotta perheet voisivat vastaanottaa apua ilman leimautumisen pelkoa. Tukea voidaan tarvittaessa järjestää ryhmämuotoisesti ja kohdennetusti tiettyyn teemaan tai ilmiöön.

Hyödyntämällä sosiaalihuoltolain mukaista yhteydenottoa tuen tarpeen arvioimiseksi nykyistä enemmän ja ohjaamalla ne lapsiperheiden yleisiin palveluihin saataisiin vahvistettua varhaiskasvatuksen ja koulun väli-

stä yhteistyötä sekä vähennettyä lastensuojeluilmoituksia. Tärkeää olisi myös lisätä tietoisuutta mahdollisuudesta tehdä sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tuen tarpeen arvioimiseksi yhteistyössä vanhempien kanssa lastensuojeluilmoituksen sijaan. Samalla perheitä tulee ohjata lapsiperheiden yleisiin palveluihin. Perhekeskuksen palvelujen tunnettavuutta tulee lisätä sekä kuntalaisten että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstön osalta. Kaikilla toimijoilla tulee olla tiedossa esimerkiksi millaisissa asioissa perheneuvolasta voi saada tukea. Kasvatus- ja perheneuvonnan tavoitteeksi on laissa säädetty vanhempien tukeminen heidän kasvatustehtävässään.

Maahanmuuttajaperheiden tavoittamisessa ja kotoutumisen tukemisessa järjestöillä on keskeinen rooli, ja erityisesti äitien kotoutumiseen tulee panostaa jatkossakin. Järjestöjen toiminnan jatkuvuus riippuu suurelta osin poliittisista päätöksistä.

Sivistys- sekä sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen yhteistyössä on kehitetty palvelupolkuja, kuten levottoman lapsen hoito- ja tukipolut, jotka vastaavat lasten neuropsykiatristen haasteiden aiheuttamiin koulunkäyntiin ja syrjäytymiskehitykseen liittyviin ongelmiin. Nämä haasteet vaativat sekä koulun että sosiaali- ja terveystieteiden tukea lapsille ja heidän vanhemmilleen.

Kuraattorien ja psykologien siirtyminen sosiaali- ja terveydenhuollon potilas- ja asiakastietojärjestelmä Apottiin vuoden 2025 alusta tarjoaa mahdollisuuden yhtenäistää perheiden tukitoimia eri toimijoiden välillä. Maahanmuuttajaperheille suunnattua matalan kynnyksen tukea on tärkeää kehittää edelleen sosiaali- ja terveystieteiden yhteistyönä. Esimerkiksi vieraskielisten odottavien ja vauvaperheiden sosiaaliohjaus on yhdistetty neuvolapalveluihin, ja yhteisvastaanottoja on toteutettu muun muassa Jakomäessä ja Suutarilassa. Tavoitteena on tukea lapsen kielen kehitystä, varhaista vuorovaikutusta ja perheiden kotoutumista. Lisäksi pilotoidaan vieraskielisten kuuden kuukauden neuvolapalveluja yhteistyössä sosiaaliohjauksen kanssa. Somalinkielisten lasten vanhemmille on tarjottu ryhmämuotoista tukea Leppiksen ja puheterapian kautta, jossa painopiste on kielenkehityksen ja vuorovaikutuksen tukemisessa. Näissä ryhmissä on hyödynnetty osittain Vanhempana Suomessa -ohjelman sisältöjä.

Kotoutumisen tuki

Helsingin kaupunki on kehittänyt toimintamallin tukeakseen lastensuojelun asiakkaana olevia maahanmuuttajataustaisia nuoria ja heidän perheitään, joilla on merkittävä syrjäytymisriski. Malli on luotu yhteistyössä lastensuojelun, nuorten päihdepalvelu Pysäkin ja aikuissosiaalityön kanssa. Se ei keskity pelkästään maahanmuuttajataustaan, vaan

11.12.2024

vastaa laajemmin nuoren ja perheen yksilöllisiin tuen tarpeisiin. Nykyinen palvelujärjestelmä ei aina tunnista riittävästi näiden perheiden erityistarpeita eikä kykene tarjoamaan heille oikeanlaista tukea. Toimintamallin tarkoituksena on huomioida paremmin tämän asiakasryhmän elämäntilanteet ja tarjota monialaista tukea, mikä voi vähentää kodin ulkopuolisia sijoituksia, jotka ovat sekä yhteiskunnalle kalliita että yksilön kannalta usein tehottomia.

Harrastamisen tuki

Harrastamisen Suomen -mallin toteuttamisessa on edelleen kehittämistarpeita. Monialaista yhteistyötä kolmannen sektorin, erityisesti maahanmuuttajajärjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen sekä sosiaali- ja terveystalvelujen kanssa, tulee vahvistaa, jotta malli tavoittaa tehokkaammin eri taustoista tulevia lapsia ja nuoria. Tämä yhteistyö voi edistää harrastustoiminnan saavutettavuutta ja osallistumismahdollisuuksia kaikille, riippumatta heidän kulttuurisesta tai sosiaalisesta taustastaan.

Vaikutusten arviointi

Investoimalla lasten ja nuorten hyvinvointiin sekä vanhemmuuden tukemiseen luodaan perusta terveelle ja hyvinvoivalle yhteiskunnalle tulevaisuudessa. Ennaltaehkäisevät toimenpiteet vähentävät pitkän aikavälin kustannuksia, jotka syntyvät laiminlyödyistä ongelmista. Oikea-aikainen tuki lapsiperheille on keskeistä niin lasten kuin perheidenkin hyvinvoinnin kannalta. Tukemalla vanhemmuutta edistämme lasten myönteistä kehitystä ja turvallisia kasvuolosuhteita. Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti kaupunki panostaa varhaisen vaiheen tukeen lapsiperheille, vahvistamalla perheiden vuorovaikutussuhteita ja tarjoamalla kattavia tukipalveluja arjen ja toimintakyvyn tueksi.”

01.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 09 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi
Jonna Vanhanen, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 43809
jonna.vanhanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 08.10.2024 § 148

HEL 2024-007938 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuustoaloitteessa esitetään, että lasten ja nuorten pahoinvointia on ryhdyttävä korjaamaan kasvatuksen ja koulutuksen, sosiaali-, terveys- ja pelastus-, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä vanhempien tiiviimmällä yhteistyöllä. Tämän työn toteuttamiseksi ehdotetaan muun muassa toimialojen yhteisen vanhemmuuden tuen mallin rakentamista, toimialojen yhteistyön lisäämistä sekä kaupungin tukemien urheiluseurojen haastamista varmistamaan ja mahdollistamaan harrastaminen niille lapsille ja nuorille, joiden vanhemmilla ei ole tähän resursseja.

Helsingin kaupunkistrategia linjaa monin tavoin lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä sekä edistää kotouttamista ja yhdenvertaisuutta sekä tukee liikunnan ja vapaa-ajan merkitystä asukkaiden hyvinvoinnille. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on käytössä monenlaisia tapoja tukea perheitä ja vanhemmuutta sekä toteuttaa yhteistyötä, joista on esimerkinomaisesti muutamia nostettu tähän lausuntoon.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo tärkeäksi aloitteen vanhemmuuden tukemisesta kaupungin toimialojen, vanhempien sekä muiden sidosryhmien, kuten yhteisöjen ja järjestöjen yhteistyönä. Minkään yksittäisen mallin ei kuitenkaan nähdä tyhjentävästi vastaavan kaikkien perheiden ja vanhempien tarpeisiin. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo tärkeäksi yhteistyön ja tiedon levittämisen niin toimialan sisällä kuin kaupunkitasoisesti ja siten kannattaa näiden erilaisten rakenteiden, toimintamallien ja prosessien kokoamista yhteen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta painottaa, että kolmannen sektorin toimijoiden harrastustoiminnassa ilmenevän segregaatoin ehkäisemiseksi avustuksiin tarvitaan lisärahoitusta ja nykyisen rahoituksen uudelleen kohdentamista. Tarkoitus on saada kolmannen sektorin toimijat ja muut sidosryhmät sitoutumaan järjestämään toimintaa kaupunkiuudistusalueilla ja niiden kaltaisilla alueilla sekä osana segregaatoin ehkäisyä toimiala kohdentaa näille alueille sekä toimenpiteitä että rahoitusta vuoden 2025 talousarvioehdotuksen mukaisesti. Lisäksi Harrastamisen Suomen malliin tulisi ohjata lisärahoitusta erityisesti sosioekonomisesti heikompien alueiden harrastamisen määrän lisäämiseksi.

Kaupungin toimialojen yhteinen Vanhemmuuden tuen -malli

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että yksittäisen ja kaikenkattavan toimintamallin ei nähdä vastaavan riittäväällä tavalla perheiden ja vanhempien erilaisiin tarpeisiin, vaan kannatettavampaa on jatkaa ja tukea erilaisia toimintatapoja ja prosesseja, joilla voidaan kohdenne-

tummin lähestyä perheiden erilaisia tarpeita. Esimerkiksi perhe, joissa on alle kouluikäisiä lapsia, on todennäköisemmin erilaisten haasteiden äärellä kuin taas perhe, jossa on teini-ikäisiä nuoria. Ja vastaavasti haavoittuvassa asemassa olevat perheet ja vanhemmat tarvitsevat omanlaistaan, heidän tarpeistaan lähtevää tukea.

Kulttuurin ja vapaa-ajan sekä kasvatuksen ja koulutuksen sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimialalla on käytössään HYVÄ-malli, jonka avulla tuetaan lasten ja nuorten hyvinvointia ja sen avulla voidaan keskustella hyvinvoinnista kokonaisvaltaisesti. Malli muistuttaa työskentelemään lapsi- ja voimavarakeskeisesti sekä huomaamaan jo varhaisessa vaiheessa mahdolliset haasteet ja tuen tarpeet lasten ja nuorten elämässä. Tavoitteena on lisätä ja helpottaa yhteistyötä perheiden, ammattilaisten ja eri palvelujen välillä. Esimerkiksi kirjastopalvelukokonaisuus järjestää vuoden 2024 aikana osana tätä mallia kaikissa kirjastoissa jonkin osallistavan teon tai tapahtuman ja vastaavasti kulttuuripalvelukokonaisuus kouluttaa 5x2 -taideopetusta opettavat taidekasvattajat ja -opettajat siihen, miten voidaan edistää yksinäisyyden vähentämistä.

Nuorisopalvelukokonaisuudessa tehdään muun muassa kohdennettua nuorisotyötä, josta yhtenä esimerkkinä on Luotsi-toiminta. Sen tavoitteena on lisätä nuoren valmiuksia, mahdollisuuksia ja toimintakykyä erilaisissa ympäristöissä sekä tarjota nuorelle myönteisiä kokemuksia ja löytää mielekästä tekemistä vapaa-ajalle. Nuorten vanhemmat ovat tärkeä osa nuoren tukiprosessia ja suunnitelmallisen tuen prosesseissa vanhempia autetaan ja ohjataan tukemaan nuorta hänen kasvussaan ja kerrotaan esimerkiksi erilaisista tarjolla olevista palveluista. Lisäksi nuorisopalvelukokonaisuudessa luodaan uusia tapoja rakentaa suhteita kaupunki-uudistusalueiden ja etsivässä nuorisotyössä koko kaupungissa nuorten perheisiin ja yhteisöihin sekä kotoutuviin nuoriin osana kaupungin kotoutumisen edistämisen toimenpiteitä, niin kutsutussa kotorahoituksen hankkeessa. Nuorisotyössä ideoidaan ja kokeillaan uusia työtapoja toiminnan muuttamisesta inklusiivisemmaksi ja nuorille pyritään löytämään heille itselleen sopivaa ja mielekästä tekemistä vapaa-ajalle.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yhteinen Moniääninen Helsinki -hanke toteutettiin kaupunki-uudistusalueilla vuosina 2022–2023. Tavoitteena oli muun muassa perheiden tietojen lisääminen ja osallistaminen kulttuurin ja vapaa-ajan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palveluista sekä tukea vanhemmuutta ja hyvinvointia. Toimenpiteenä oli muun muassa somalin- ja arabiankieliset vanhempainryhmien järjestäminen. Lisäksi Kulttuurin kummilapset -toiminta muotoiltiin vastaamaan paremmin muunkielisten perheiden tarpeita. Tällä hetkellä Kulttuurin kummilasten viestintää tehdään kolmella kielellä ja verkkosivuilta

perustiedot toiminnasta löytyvät 16 kielellä. Keväällä 2024 toiminnalla oli mukana lähes 19 000 perhettä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että vanhemmuuden tukena tulee käsittää myös vanhempien ja lasten yhteinen vapaa-ajan toiminta, joka lisää vanhempien ja lasten välistä myönteistä vuorovaikutusta. Esimerkiksi Annantalon tuottama maksuton Taideneuvola ja Tehdään taidejuttuja -toiminta innostaa ja opastaa helsinkiläisiä lapsia ja heidän aikuisiaan tekemään ja kokemaan taidetta yhdessä. Liikuntapalvelut tukevat perheiden yhteistä liikuntaharrastamista tarjoamalla perheille viikoittaista maksutonta ja omatoimista Perhehulina-toimintaa, joissa perheen aikuiset ja lapset pääsevät yhdessä liikkumaan.

Yhteistyö vanhemmuuden tukemiseksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vahvistaa aloitteessa esiin nostetut huomiot, että koulut ja oppilaitokset eivät voi yksin ratkaista yhteiskunnallisia haasteita, jotka ehkäisevät lasten ja nuorten hyvinvointia vaan muiden toimialojen täytyy tuoda osaamisensa avuksi sekä lasten ja nuorten elämää on katsottava kokonaisena. Yhteistyötä tehdään kaupungilla toimialojen sekä eri sidosryhmien, kuten järjestöjen, sekä vanhempien kanssa, mitä on toki hyvä tiivistää entisestään. On myös huomioitava, että kaikkia nuoria ei saada kiinni kouluissa tapahtuvan viestinnän kautta. Vapaan hakeutumisen palveluissa on myös keskeistä, että vanhemmat luottavat lapsille tarjottuihin palveluihin ja että heidän lastensa on turvallista niihin hakeutua.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa toteutetaan tiiviissä yhteistyössä koulu- ja oppilaitosnuorisotyötä, jossa koulujen ja nuorisotyön ammattilaiset ohjaavat yhdessä kohdennetun tuen ryhmiä eri alueiden tarpeiden mukaisesti. Toimintaa toteutetaan koulun epävirallisella puolella sekä osana virallista hyvinvointi- ja kasvatustehtävää. Lisäksi nuorisotyöntekijät vastaavat vanhempien suoriin yhteydenottoihin, joissa toivotaan tukea omalle nuorelle, esimerkiksi yksinäisyyteen, kaverisuhteisiin, vapaa-ajan tekemiseen ja harrastuksiin liittyen.

Kaupungin kirjastojen ja koulujen välille on muodostunut vakiintunut toimintamalli, jossa jokainen helsinkiläinen lapsi käy kirjastossa vähintään kolme kertaa peruskoulutaipaleensa aikana. Mallia ollaan laajentamassa kattamaan myös viides luokka sekä toinen aste. Yhteistyö päiväkotien kanssa on myös tiivistä. Kirjastopalvelukokonaisuus tukee myös lasten ja nuorten koulunkäyntiä järjestämällä läksykerhoja ja perheitä järjestämällä esimerkiksi pienten lasten vanhemmille vauva- ja taaperotuokioita. Ja vastaavasti arkisin kulttuuripalvelukokonaisuuden pääkohderyhmät ovat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen ryhmät.

11.12.2024

Kirjastot ja kulttuurikeskukset ovat myös tärkeitä vapaa-ajanviettopaikkoja lapsille ja nuorille, mitä varten panostetaan yhä voimakkaammin siihen, että lapsille ja nuorille olisi tarjolla turvallinen tila, jossa he voivat asioida ja oleilla. Tähän pyritään muun muassa teemmällä turvallisemman tilan periaatteita asiakkaita osallistamalla sekä tiivistämällä yhteistyötä koulujen ja nuorisopalvelukokonaisuuden kanssa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan omista ja yhteistyössä tuotetuista palveluista viestitään koulujen kautta. Esimerkiksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelukokonaisuuksien ja muiden alueellisten toimijoiden yhteistyössä tuottamaa Operaatio Pulssi -harrastustoimintaa on tarjolla eri asuinalueen lapsille ja nuorille. Toiminta auttaa nuoria ja perheitä löytämään maksuttomia harrastuksia. Tästä maksuttomasta matalankynnyksen periaatteella toimivasta harrastustoiminnasta tiedotetaan vanhempia koulujen kotisivuilla monikielisillä Wilma-viesteillä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelun toimialan laatima matalan kynnyksen palvelumalli on käytössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluissa. Palvelumalliin on koottu yhteen lasten, nuorten ja perheiden palveluja, joita ammattilaiset voivat hyödyntää suunnitellessaan ja järjestäessään lapselle ja hänen perheelleen heidän tarvitsemaansa tukea. Lisäksi yhteistyötä tehdään Kestävän kasvun Hyvinvoiva Helsinki -projektissa, jonka tarkoituksena on muun muassa parantaa ja sujuvoittaa asiakkaiden palveluun pääsyä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tehtävänä on kehittää puheeksi oton työkaluja ja koota digitaaliselle palvelutarjottimelle toimialan sekä kolmannen sektorin hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluita, joihin voidaan ohjata heitä, jotka niistä eniten hyötyvät.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palvelut vanhemmuuden ja harrastamisen tukena

Aloitteessa todetaan, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala voisi konkreettisesti haastaa kaupungin tukemia urheiluseuroja varmistamaan ja mahdollistamaan harrastamisen niille lapsille ja nuorille, joiden vanhemmilla ei ole tähän taloudellisia ja/tai sosiaalisia resursseja. Lisäksi todetaan, ettei kaikki vanhemmat kykene tukemaan harrastamista ja liikkumista siten, että lapsi ja nuori kiinnittyisi positiiviseen vapaa-ajan toimintaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että toimiala yhdessä järjestötoimijoiden kanssa pyrkii ehkäisemään eriytymistä sekä tukemaan niitä perheitä, joilla ei ole taloudellisia tai sosiaalisia resursseja mahdollistamaan lasten ja nuorten harrastamista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on päättänyt vuoden 2025 kaupunkiyhteisten tavoitteiden toimenpiteistä 10.9.2024 § 136 kokouksessaan. Kaupunkiyhteis-

senä segregaaion ehkäisemisen tavoitteena on vähentää eroja nuorten toimintakyvyssä ja tulevaisuuden näkymissä eri väestöryhmien välillä, mitä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala edistää parantamalla matkan kynnyksen vapaa-ajan ja harrastustoiminnan saavutettavuutta yhteistyössä yhteisöjen ja muiden toimijoiden kanssa kiinnittämällä erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten tyttöjen tavoittamiseen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta painottaa, että harrastustoiminnan segregaaion ehkäisyn edistämiseksi tarvitaan avustustoimintaan sekä lisärahoitusta että nykyisen rahoituksen pysyvää uudelleen ohjausta, minkä tarkoituksena on sitouttaa kolmannen sektorin toimijoita järjestämään toimintaa muun muassa kaupunkiudistusalueille ja niiden kaltaisille alueille. Pysyvää rahoitusta tarvitaan siksi, että määräaikaisen rahoituksen päättyessä yleensä toimintakin päättyy.

Osana liikunta- ja urheiluseurojen kanssa tehtävää yhteistyötä segregaaion ehkäisemiseksi liikuntapalvelukokonaisuus järjestää yhteistyössä Kisakallion urheiluopiston ja liikunta- ja urheiluseurojen kanssa syksyllä 2024 monimuotoisen seuratoiminnan koulutuskokeilun. Koulutuksen teemoilla pyritään haastamaan seuratoimijoita kehittämään seuratoimintaa siten, että seuratoiminta tavoittaisi jatkossa aiempaa paremmin moninaiset helsinkiläiset sekä tyttöharrastajat. Koulutus on osallistujille maksuton.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että järjestökentällä on useita vähävaraisten lasten ja perheiden tukimuotoja. Esimerkiksi Icehearts, Sos lapsikylä (unelmista totta), Tukikummit ja Pelastaa lapset ry (Sporttikummi) tukevat vähävaraisia perheitä, lapsia ja nuoria liikunnan harrastamisessa. Liikunta- ja urheiluseuroilla voi lisäksi olla omia tukimuotoja haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten harrastamisen tukemiseksi esimerkiksi alhaisempien jäsenmaksujen muodossa hakemusten perusteella.

Harrastamisen Suomen malli Helsingissä

Aloitteessa todetaan, ettei Harrastamisen Suomen malli ole kyennyt ratkaisemaan kokonaisuutta varmistamaan ja mahdollistamaan harrastamista kaikille lapsille ja nuorille, erityisesti heille, joiden vanhemmilla ei ole tähän resursseja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että Harrastamisen Suomen mallin perustehtävänä Helsingissä on tuottaa laadukkaita, maksuttomia harrastuksia koulupäivän jälkeen Helsingin koulujen 3.–9.-luokkalaisille oppilaille. Harrastuksia tuotetaan ministeriön rahoitusperusteiden mukaisesti kaikille kouluille, minkä lisäksi Helsinki panostaa segregaaion ehkäisyyn ja vahvistaa harrastusten määrää tarveperusterahoitteisilla kouluilla ja kaupunkiudistusalueilla. Harrastamisen yhdenvertaisuutta

tuetaan tarjoamalla kaikkiin kouluihin harrastuksia kolmen korin periaatteella; kulttuurisia, liikunnallisia ja digi & muita harrastuksia. Näin oppilaiden toiveet tulevat laajasti huomioitua.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta korostaa, että Harrastamisen Suomen malliin tulisi ohjata lisärahoitusta erityisesti sosioekonomisesti heikompien alueiden harrastamisen määrän lisäämiseksi. Harrastamisen Suomen malli on osoittautunut menestykseksi, erityisesti jos sitä tarkastellaan ryhmiin ilmoittautumisen ja saadun palautteen kautta. Toimintaa toteutetaan viikoittain 459 harrastusryhmässä ja mukana on lähes 8 000 oppilasta. Asiakaspalautteen perusteella harrastukset tavoittavat yli 50 prosenttisesti oppilaita, joilla ei ole yhtään tai vain yksi muu harrastus. Harrastuksiin osallistujat ovat antaneet säännöllisesti kiitettävää palautetta ja palautteissa korostuvat vastaukset ”on kivaa” ja ”olen saanut uusia kavereita ja oppinut uusia taitoja”.

Vuoden 2024 syksystä alkaen aiemmin liikuntapalvelukokonaisuuden järjestämät EasySport-tunnit ovat siirtyneet osaksi Harrastamisen Suomen malli -kokonaisuutta ja siten laajentavat lasten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia koulupäivän yhteydessä. Lisäksi liikuntapalvelukokonaisuus järjestää jatkossakin yhteistyössä kumppaneidensa kanssa myös alakoululaisille soveltavaa liikuntaa, aloitusryhmiä vähän liikkuville alakouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen, erityisesti tytöille suunnattua kausitoimintaa sekä loma-aikojen tapahtumia.

Lapsivaikutusten arviointi

Vanhemmat ovat lapselle tärkeitä ja perheen tilanne heijastuu lapsen hyvinvointiin. Siten panostamalla lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin sekä tarvittavaan vanhempien tukeen vahvistetaan myös tulevaisuuden hyvinvointia. Oikea-aikainen, ennaltaehkäisevä sekä perheen ja vanhempien tarpeeseen vastaava oikeanlainen tuki, huomioiden myös perheen ja lapsen kieli- ja kulttuuritaustan, vaikuttaa myönteisesti lapseen ja hänen kasvuympäristöönsä. Olennaista on huomioida, että eri perheillä on erilaisia tarpeita, joihin tulee pystyä joustavasti ja helposti vastaamaan. Mahdollisesti liian yksityiskohtaiset tai vastaavasti liian laajat ja ehkä irralliset prosessikaaviot, joihin jokaisen tulisi pystyä kiinnittymään, voivat lopulta jättää jonkun kokonaan ulkopuolelle ja tätä on syytä pyrkiä välttämään.

Vanhemmuuden tukea on myös vanhempien ja lasten yhteinen, ohjattu vapaa-ajan toiminta, joka lisää vanhempien ja lasten välistä myönteistä vuorovaikutusta ja luottamusta lasten kykyihin, antaa vanhemmille mahdollisuuden hengähtää ja verkostoitua keskenään ja siten vahvistaa lasten turvallisten aikuisten määrää. Kaupungin lisäksi on paljon

11.12.2024

mutakin toimijoita, jotka järjestävät hyvää toimintaa ja omalla toiminnallaan tukevat vanhempia ja perheitä.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Juha Ahonen

Lisätiedot

Tanja Tuominen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 50674
tanja.tuominen(a)hel.fi

11.12.2024

Ärende/19

§ 283

Ledamoten Nasima Razmyars motion om ett minnesmärke över Kaija Saariaho

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motionen

Bilagor till utdrag

Förslagstext

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Nasima Razmyr och 54 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden hedrar kompositören Kaija Saariahos livsverk med en staty eller ett motsvarande minnesmärke.

I princip förhåller sig stadsstyrelsen mycket positiv till att uppföra ett minnesmärke över Kaija Saariaho. Saariahos livsverk som kompositör och konstakademiker var internationellt imponerande. Hon lämnade ett bestående spår i musikhistorien och hennes konst inspirerar konstnärer över hela världen. Saariaho förespråkade uppskattning av konstnärers arbete och framhöll konstens och kulturens betydelse i samhället och i människors liv.

Staden uppför inte personminnesmärken själv utan får dem som donation. Stadsstyrelsen uppmanar därför att fortsättningsvis söka en lösning med aktörer som är intresserade av projektet. För att främja projektet behövs en donator som tar ansvaret för planeringen och förverkligandet av minnesmärket samt sörjer för den nödvändiga finansieringen och ansöker om tillstånd. Det är möjligt att förverkliga minnesmärket genom privat finansiering, donationsmedel eller till exempel genom en medborgarinsamling. Minnesmärket kan planeras på beställning eller genom en tävling.

Staden kan främja minnesmärkesprojektet genom att föra samman relevanta aktörer. Helsingfors konstmuseum HAM kan med sin expertis på offentlig konst hjälpa till med planeringen av konstverket. Stadsmiljösektorn kan söka en lämplig plats för minnesmärket i ett område som staden besitter och ge råd i tillståndsärenden. Om minnesmärket uppfyller de konstnärliga kriterierna, vilket i detta fall är mycket möjligt, kan HAM föreslå att konstverket infogas i stadens konstsamling. I så fall tar staden hand om minnesmärkets underhåll.

Enligt 30 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan behandlas i stadsfullmäktige svar på en motion som undertecknats av minst 25 ledamöter. Stadsstyrelsens svar ska föreläggas stadsfullmäktige inom åtta månader från att motionen väckts.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Utdrag

Utdrag

Den som väckt motionen

Bilagor till utdrag

Förslagstext
Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

11.12.2024

Ärende/19

Kaupunginhallitus 25.11.2024 § 739

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

18.11.2024 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteerä, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.10.2024 § 501

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä kunnioitetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää ehdotusta kauniina ja suhtautuun itse ajatukseen positiivisesti. Lautakunta toteaa kuitenkin, että kuten vastaavissa muissakin muistomerkialoitteissa, kaupunki ei itse ole aloitteellinen hankkeeseen tai sen toteutukseen ryhtyvä.

Hankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka ottaa vastuulleen teoksen suunnittelu- ja toteutusprosessista sekä tarvittavasta rahoituksesta ja lupien hakemisesta huolehtimisen. Helsingin kaupunki voi antaa asiantuntija-apua prosessin eri vaiheissa ja etsiä hankkeeseen ryhtyvän tahon kanssa teokselle sopivaa sijoituspaikkaa kaupungin hallinnoimilta mailta. Tarvittaessa kaupunkiympäristön toimiala voi tarjota neuvontaa kaupunkiympäristö- ja lupa-asioissa ja Helsingin taidemuseo HAM osaamistaan julkisen taiteen saralla.

11.12.2024

Muistomerkin suunnittelu voidaan toteuttaa esimerkiksi tilaustyönä tai kilpailuna. Rahoitus voidaan toteuttaa esimerkiksi yksityisillä varoilla, lahjoitusvaroin tai kansalaiskeräyksellä.

Lausunto on valmisteltu yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Käsittely

01.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan esityksen nro 10 kokouksen asiana nro 3.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 09 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 137

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä muistetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Saariahon elämäntyön muistaminen pysyvällä tavalla muistomerkillä on kaunis ja kiinnostava ajatus. Lautakunta kuitenkin toteaa, että kuten vastaavissa aloitteissa aikaisemmin, noudatetaan tässäkin kaupungin linjausta, jonka mukaan kaupunki ei itse ole aloitteellinen tai toimeenpanijana muistomerkkihankkeissa henkilömuistomerkkien osalta, eikä toteuta niitä itse.

Näin ollen aloitteessa ehdotetun muistomerkkihankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka (tai tahoja, jotka yhdessä), vastaa teosprosessista: projektin johtamisesta, rahoituksesta, suunnittelusta ja toteutuksesta. Muistomerkki tulisi toteuttaa yksityisellä rahoituksella, lahjoitusvaroin tai esimerkiksi kansalaiskeräyksenä kuten Sibeliuksen muistomerkki aikoinaan. Lautakunta kannustaa, linjauksen puitteissa, jatkamaan yhdessä asiasta kiinnostuneiden tahojen kanssa ratkaisun etsimistä muistomerkin mahdollistamiseksi muilla tavoin Helsingissä.

11.12.2024

Helsinki voi edistää muistomerkkiä mahdollistamalla keskusteluja kumppanitahojen yhteen saattamiseksi ja jos toteuttava ulkopuolinen taho löytyy, voi kaupunki tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tarjota julkisen taiteen osaamista (HAM Helsingin taidemuseo) ja julkiseen taiteeseen liittyvää kaupunkiympäristöosaamistaan (kaupunkiympäristön toimiala) prosessiin. Mikäli kriteerit täyttyvät, on kaupungin myös mahdollista ottaa muistomerkki vastaan HAM Helsingin taidemuseon julkisen taiteen kokoelmaan lahjoituksena, jolloin teoksen ylläpito olisi myös kaupungin vastuulla.

Saariahon tuotanto on laaja, ja yksi kansainvälisesti merkillepantava piirre siinä on hänen työnsä oopperataiteen kehittämisessä. Suomen kansallisooppera- ja baletti on alustavissa keskusteluissa ilmaissut kiinnostuksensa toimia aktiivisesti ja jatkamaan keskusteluja muistomerkkin aikaansaamiseksi.

Kaija Saariahon elämäntyö säveltäjänä ja taiteen akateemikkona oli kansainvälisesti vaikuttavaa. Hän jätti pysyvän jäljen musiikinhistoriaan, ja hänen taiteensa innoittaa maailmanlaajuisesti tekijöitä läpi taiteenalojen. Kaija Saariaho nosti eläessään myös kuuluvasti esiin taiteen ja kulttuurin merkitystä yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä, ja hän puhui väsymättä erilaisten ja eri vaiheissa taiteellisella urallaan olevien tekijöiden työn arvostuksen puolesta. Toteutuessaan muistomerkki ei olisi siis ainoastaan henkilömuistomerkki, vaan samalla se toisi pysyvällä tavalla Helsingin kaupunkikuvaan esille Saariahon elämäntyösään vaalimia arvokkaita asioita.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Aleksi Malmberg, intendentti, puhelin: 09 310 22701
aleksi.malmberg(a)hel.fi

§ 284

Motioner inlämnade vid sammanträdet

Beslut

Fullmäktigemotioner

- ledamoten Katri Penttinens motion om ny bedömning av detaljplanen för Björkholmen
- ledamoten Laura Rissanens motion om att slopa åttans morgnar i årskurserna 7–9
- ledamoten Johanna Laisaaris motion om att utöka restaurangkommittéernas verksamhet
- ledamoten Sinikka Vepsäs motion om att främja delaktighet och tillgänglighet
- ledamoten Nora Grotenfelts motion om platser för vinterbad i stadens regi
- ledamoten Thomas Wallgrens motion om att sluta använda big tech-bolag i stadens informationsgivning för att främja demokratin
- ledamoten Thomas Wallgrens motion om att bedöma konsekvenserna av privatisering för att främja demokratin
- ledamoten Ville Jalovaaras motion om att uppkalla en idrottsplats efter den paralympiska idrottaren Toni Piispanen
- ledamoten Mari Holopainens motion om en motionstrappa i Haga
- ledamoten Mari Holopainens motion om att trygga alla elevers simkunnighet

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

11.12.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 265, 266, 267, 271, 278, 279, 280, 281, 282, 283 ja 284 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 268, 269, 270, 272, 273 ja 274 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianomainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

11.12.2024

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;

11.12.2024

4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

11.12.2024

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asioiden yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 275, 276 ja 277 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

11.12.2024

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

11.12.2024

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

11.12.2024

ANVISNINGAR FÖR SÖKANDE AV ÄNDRING

1 FÖRBUD MOT SÖKANDE AV ÄNDRING

265, 266, 267, 271, 278, 279, 280, 281, 282, 283 och 284 § i protokollet.

Ändring i beslutet får inte sökas eftersom beslutet gäller beredning eller verkställighet.

Tillämpat lagrum: 136 § i kommunallagen

2 BESVÄRSANVISNING

268, 269, 270, 272, 273 och 274 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem

Besvärstid

Kommunalbesvär ska anföras inom 30 dagar efter att man fått del av beslutet.

Besvärsskriften ska lämnas in till besvärsmyndigheten senast besvärstidens sista dag under besvärsmyndighetens öppettid.

Om beslutet har delgetts per post anses en part ha fått del av beslutet sju dagar efter att brevet sändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

Om beslutet har delgetts som elektroniskt meddelande anses en part ha fått del av beslutet tre dagar efter att meddelandet sändes, om inte något annat påvisas.

Dagen då man fått del av beslutet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna lämnas in första vardagen därefter.

11.12.2024

Besvärsgrunder

Kommunalbesvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag

Ändringssökanden ska framföra besvärsgrunderna innan besvärstiden går ut.

Besvärsmyndighet

Kommunalbesvär anføres hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggarvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
besöksadress: Banbyggarvägen 5
Telefonnummer: 029 56 42000

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligen. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges:

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;
4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

11.12.2024

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om en laglig företrädare eller ett ombud för ändringssökandens talan, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla postadressen och en eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

När den som har begärt omprövning anför besvär över det beslut som fattats med anledning av begäran om omprövning, får denne lägga fram nya grunder för sina yrkanden. Ändringssökanden får framställa nya yrkanden endast om de grundar sig på förändrade förhållanden eller på omständigheter som ändringssökanden fått kännedom om efter det att tidsfristen för begäran om omprövning gått ut.

Till besvärsskriften ska följande fogas:

1. det överklagade beslutet med besvärsanvisning;
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

En rättegångsavgift tas ut med stöd av lagen om domstolsavgifter (1455/2015) hos den som söker ändring. I ett ärende som marknadsdomstolen har behandlat som första instans tas avgiften ut oberoende av utgången.

Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

Skyddad e-post:

<https://securemail.hel.fi/>

11.12.2024

Använd alltid skyddad e-post när du skickar personliga uppgifter.

Nämn alltid diarienumret (t.ex. HEL 2021-000123) i ditt meddelande om ditt ärende redan har upptagits till behandling vid Helsingfors stad.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
Besöksadress: Norra esplanaden 11-13
Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00

3 BESVÄRSANVISNING

275, 276 och 277 § i protokollet.

Ändring i beslutet söks genom kommunalbesvär.

Besvärsrätt

Ändring i beslutet får sökas

- av den som beslutet avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part)
- av en kommunmedlem
- av en myndighet i ärenden som hör till dess verksamhetsområde
- av förbund på landskapsnivå och kommuner för vars område den markanvändning som anges i planen har konsekvenser
- av en registrerad lokal eller regional sammanslutning i ärenden som hör till dess verksamhetsområde.

Besvärstid

Besvär ska anföras inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärsskriften ska inlämnas till besvärsmyndigheten senast den sista dagen av besvärstiden under besvärsmyndighetens öppettid.

En kommunmedlem, en part eller en annan aktör som har besvärsrätt anses ha fått del av beslutet sju dagar efter att protokollet fanns tillgängligt i det allmänna datanätet.

11.12.2024

Dagen för delfåendet räknas inte in i besvärstiden. Om sista dagen av besvärstiden är en helgdag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommarafton eller en helgfri lördag får besvärshandlingarna inlämnas första vardagen därefter.

Besvärsgrunder

Besvär får anföras på den grunden att

- beslutet har tillkommit i felaktig ordning
- den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter
- beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet

Besvär anføres hos Helsingfors förvaltningsdomstol.

Förvaltningsdomstolens besöksadress är:

E-postadress: helsinki.hao@oikeus.fi
Adress: Banbyggargvägen 5
00520 HELSINGFORS
Faxnummer: 029 56 42079
Telefonnummer: 029 56 42000

Förvaltningsdomstolen är öppen måndag–fredag kl. 8.00-16.15.

Besvär kan anföras även via förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst på adressen <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Formen för och innehållet i besvärsskriften

Besvär ska anföras skriftligt. Elektroniska dokument uppfyller kravet på skriftlig form.

I besvärsskriften ska uppges

1. det beslut i vilket ändring söks, (det överklagade beslutet);
2. till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas (yrkandena);
3. grunderna för yrkandena;
4. vad besvärsrätten grundar sig på om det överklagade beslutet inte avser ändringssökanden själv.

11.12.2024

I besvären ska dessutom ändringssökandens namn och kontaktuppgifter uppges. Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud, ska också dennes kontaktuppgifter uppges. Medan besvären är anhängiga ska förvaltningsdomstolen utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Besvären ska också innehålla uppgift om postadress och eventuell annan adress till vilken handlingar som hänför sig till rättegången kan sändas (processadress). Om ändringssökanden har uppgett flera processadresser, kan förvaltningsdomstolen välja till vilken av dem den skickar de handlingar som hänför sig till rättegången.

Till besvärsskriften ska fogas

1. det överklagade beslutet med besvärsanvisning;
2. utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa;
3. de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Rättegångsavgift

Förvaltningsdomstolen tar ut en rättegångsavgift med stöd av lagen om domstolsavgifter (1455/2015) för behandlingen av ärendet. Om förvaltningsdomstolen ändrar det överklagade beslutet till förmån för ändringssökanden tas ingen rättegångsavgift ut.

Protokoll

Protokollsutdrag och -bilagor som hänför sig till beslutet skickas på begäran. Handlingar kan beställas från Helsingfors stads registratorskontor.

Skyddad e-post: <https://securemail.hel.fi/>

Använd alltid skyddad e-post när du skickar personliga uppgifter.

Nämn alltid diarienumret (t.ex. HEL 2021-000123) i ditt meddelande om ditt ärende redan har upptagits till behandling vid Helsingfors stad.

E-postadress: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postadress: PB 10
00099 HELSINGFORS STAD

Besöksadress: Helsingfors stads registratorskontor
Norra esplanaden 11-13

11.12.2024

Telefonnummer: 09 310 13700

Registratorskontoret är öppet måndag–fredag kl. 08.15–16.00.

11.12.2024

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Reetta Vanhanen
puheenjohtaja
ordförande

265 - 278 §, osa 279 §, osa 280 §,
281 - 284 §

Harry Bogomoloff
puheenjohtaja
ordförande

osa 279 §, osa 280 §

Lauri Menna
pöytäkirjanpitäjä
protokollförare

Pöytäkirja tarkastettu

Protokollet justerat

Mia Haglund

Dani Niskanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.
Dokumentet är elektroniskt undertecknat.

11.12.2024

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.hel.fi 18.12.2024.

Protokollet har hållits tillgängligt i det allmänna datanätet på adressen www.hel.fi 18.12.2024.